

KIS TÜKÖR

Megjelenik minden hónap közepén.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Komárom-Komárom, Jókai-u. 18.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelős szerkesztő:
GALAMBOS ZOLTÁN.

Előfizetési díjak egy évre:
Helyben postán küldve 10 Ké.
Vidékre 10 Ké. Külföldre 20 Ké.
Égyes szám ára helyben 1 Ké.

A hívők bűnei.

A világ fiainak könnyen fejükre tudjuk olvasni a szentenciát, reámutatván bűneikre, melyek rendszerint a világiasság címe alatt foglalkozhatók egybe. Talán nem időszerűtlen, ha egyszer a hívők bűneivel foglalkozunk, így vezércikk alakjában. Adja Isten, hogy ez a cikk legyen mindnyájunk számára tükrök, melybe e cikk írójával egyben, alázatos lélekkel betekintünk.

A hívő emberek egyik legáltalánosabb bűne a kicsinyhitűség. Nem tudunk azzal a rendíthetetlen bizalommal tekinteni Istenre, amivel kellene. Hamar elcsüggedünk. Nehézségeinkben nem megyünk örvendező bizalommal az Úr elé, hanem szárnyszergetten sóhajtozunk. Szereljük a megsegényülve való hálaadás örömkönyveit, melyekkel bizonyára nem szerzünk olyan örömet Istennek, mint aminőt szeretnénk az örvendező bizalommal. Hívő emberek jólismert bűne a kényelmesség is. Nem vagyunk elég serények a bizonygatótelben. Önző önünk szivesen megkeresi mindenben a könnyebb utat és mérsékletre, óvatosságra, hanyagságra kísért. Önzésünkből folyik a megalkuvásra való készség is. Nem akarunk me-reveik, bántóan agresszívek lenni és különösen félünk attól, hogy valaki elkzaltálna tartson bennünket. Fentiekből következik, hogy a part mellett evezgetünk és nem merünk kiszállni a mélyre: nem merünk nagy dolgokra vállalkozni Istenért. Csak a magunk kicsiny, önző ügyeire nézve szeretnénk az Urat, mint a csodák Istenét látni, míg a hősiesség vállalkozások hiányoznak életünkből.

Szeretjük a tejnek italát és a könnyen emészthető lelki táplálékokat; némely dolgokban szivesen maradunk a keresztény élet iskolájának alacsony osztályaiban, mint olyan növendékek, akik nem nagyon sietnek felsőbb osztályba lépni.

Az áldozatkészség, a mindent az Úr oltárára helyezés öröme sokszor hiányzik életünkből és noha igen szépen hangzik, nem akarunk elégni az oltáron maradék nélkül, hogy egészen égő áldozatként szolgáljunk az Úrnak dicsőségét.

Testvér, jer, alázzuk meg magunkat és vizsgáljuk meg az Úr jelenlétében, hogy mennyi illet Téged és engem a fentebb elmondottakból? Fontos, hogy tiszta szemekkel lássuk a világ bűneit, de még fontosabb és sürgősebb a magunk önismerete és alázata, mert ezekből előbb érlelődnek azok a kívánatos gyümölcsök, melyekről megismerik a fát és amelyek sok bizodalmat támasztanak a lelkekben a Jézus Krisztusban való hitben.

Nyáry Pál
rel. esperes.

Vedd fel a te kereszteted!

Mondja vala pedig mindenkinek: Ha valaki én utánam akar jönni, tagadja meg magát és vegye fel az ő keresztjét minden nap és önmagát engem. Lukács 9. 28.

Minden keresztet az Úr helyez a paradicsomot elvesztett ember vállára, hogy visszatérítse őt magához. Éppen ezért nem nehezebb senkinek sem a keresztje annál, mint amit el tud hordozni. A kereszt gyakran használt eszközök lennének, de egyúttal igen kedves alkalmak a sátánnak is, hogy a súlya alatt meggörnyedez oda-küszszék és a fülebe súgja: „Ne törődj vele! Feledkezz meg róla! Dobb le, hogy izze-porrá zúzzék! Úsd, vágd lázongó szíveddel!” S mi sokszor balgán követhük tanácsait s végig próbáljuk mind valamennyit. Keressük az alkalmakat, melyek feledtetik velünk, hogy keresztthordozók vagyunk. Ez a bálban keresi, az a kártya mellett. Némelyik a bor mámorában, másik a társaság zajában.

Sokszor le akarjuk dobni a keresztet a vállunkról, mert megfelejteünk arról, hogy annak egyik végét mindig az Úr keze tartja. Nemcsak azért, hogy az ne legyen öröklet felül-múlóan nehéz, hanem azért is, hogy az mind addig rajtunk legyen, míg alázatos felvése által üdvösségünk vagy ellene való lázongásunk által kárhozatunk véghez nem vitetik. A felvett kereszt még soha senkit nem sújtott agyon, a fel nem vett kereszt azonban már igen sok embert juttatott a kárhozatba.

Ismertem egy ifjút, aki borzasztóan lázongott a keresztje ellen. Testi hibában szenvedett. Süket volt. A társaságban mindig azt hitte, hogy róla folyik a szeretetlen beszéd. Minden mosolygás gyanú volt előtte. Nem őt neveti-e hibája miatt mindenki? Egyszer csak elérkezett életében az az idő, mikor minden ifjú megértő leány-lélek után vágyik s élettársat keres. S ekkor szinte elviselhetetlen szörnyűen látta a keresztjét. Vivődött a gondolat, hogy: „Nem lesz leányszív, mely őt szeresse ezzel a hibájával s így nem alapíthat családot.” S nem tudott ebbe a kegyetlen gondolatba belenyugodni. S végre, mikor másképp nem tudott szabadulni, felakasztotta magát. Kora tavaszi reggelen a közeli erdő egyik fáján találtak meg. Pedig biblia-olvasó fiú volt. De a keresztjét nem vette fel s a fel nem vett kereszt agyonsújtja az embert.

Ettől akar megmenteni az Úr, mikor olyan határozottan mondja: „Vedd fel!” Ez azt jelenti, hogy ne csak az Úr akarja, hanem alázatba roskadva előtte mi magunk is akarjuk, hogy rajtunk legyen a kereszt mindaddig, míg az Úr általa el nem végzi teljesen lelkünkben a szaba-

dítás és megújítás nagy munkáját. Ezt, hogy: „Vedd fel!” nem úgy mondja az Úr, mint aki a magunk emberi erejére és erőlesztésére utal bennünket. Hanem azért mondja, mert a kereszt-hordozás közben akarja megmutatni, hogy milyen csodálatos az ő hordozni segítő kegyelme a hogy milyen közel jön Ő hozzánk a kereszt alatt.

Igen, a kereszt alatt nemcsak a sátán küszik a közelinkbe, hanem az Úr is eljön erőt, békességet ajándékozó kegyelmével. Két éve egy komor, téli éjszakán ott állottam kis fiunk kórházi betegágya mellett. Influenzából kifejlődött, szövődményes tüdőgyulladásban vergődött. A betegség utolsó néhány órájában a tüdőt tönkretévő mérgező anyagok megfertőzték az agyát és ő valósággal megőrült. Hányta-vetette magát, úgy-hogy három felnőtt ember is alig tudta felogni. Nekem átkozódva az arcomba vágott az ökleivel. Az orvost, ajkáról soha sem hallott durva szavakkal bántalmazta. S ekkor az Úr Jézus odajött hozzám és arra kényszerített, hogy az Ő nevével az ajkamon hajoljak a haláltusában vergődő fölé. S én erre kértem a fiamat, hogy gondoljon az Úr Jézusra. S az Úr drága nevének a hallatára az arcán valami rajongó mosoly jelent meg. Híszem, az Úr elvégezte magához emelő, megazabadító munkáját kis fiunk lelkén ama szörnyu órában. S tudom, hogy soha sem felejttem el azt és minden kereszt alatt roskadozóknak örömmel hirdetem, hogy eljő az Úr, bizonytalannal eljő a kereszt alatt nyomorultul össze-törőthöz.

Eljöl Még nem is egészen egy éve történt. Súlyos epehajtban szenvedtem. Az operációtól rettentően féltem. Pedig sok biztatást adott az Úr, hogy a fájdalomtól szabadulásnak éppen ezt az útját keressem. En azonban, menekültem előle, halogattam. Semmiképpen sem akartam azon a kínos úton keresni a szabadulást, amelyen az Úr azt egészen nekem akarta adni. Egy kínos éjjelen azonban, miközben családomban csendesen aludt, én pedig nagy kínok között letrengtem ágyamban, elém jött azobánkban az Úr. Személyes, szerelmes valóságában eljött hozzám a kereszt alatt. Sürgetett, induljak el az általa mutatott úton. Bizonyossá tett arról, hogy Ő ott sem hagy el, hanem éppen annyira valóság lesz a számomra, mint ott a szobamban. S én az Úr biztatására pár nap múlva ott feküdtem a műtő-asztalon. S a szívemben nem volt több félelem, aggodalom, hanem az Úr látása és csodálatos békesség, mert az Úr eljött hozzám ismét a kereszt alatt.

„Vedd fel a keresztet naponként!” — mondja az Úr, — hogy naponként elmenjek hozzád és segítsék a hordozásban s egészen megismerd, hogy milyen csodálatos szeretet vagyok.” Vedd fel a keresztet ebben az új esztendőben is naponként s áldott lesz ez az év a számodra!

(Rel. Híradóból)

G. F.

Felhívjuk lapunk olvasóinak figyelmét arra, hogy a Református Bibliái Leszakítás Naptár megjelent és 4 Ké-ás árban kapható a párkányi Gondos Henrik könyvnyomdájában.

MAGYARORSZÁGI HIREK

A gyermekeiket más felekezetnek eligérő egyháztagok ellen a magyarországi ref. zsinat újabban igen szigorú új törvényt hozott. — **Szent-Györgyi Albert** a Nobel-díjjal kitüntetett világhíres magyar tudós buzgó református ember. A budapesti ref. főgimnáziumban nevelkedett s mint egykori kis vasárnapi iskolás, már gyermekkorában megismerte Isten Igéjét a ma is vallja, mint jó református tudós, hogy minden tudománynak kezdete és vége: az Úr félelme! — **Csizmadia Lajosról**, a pápai ref. teológiai főiskola áldott emléku tudós professzoráról. Dr. Pongrácz József theol. professor, életét és munkáját is felülről igen kedves és komoly hangú meiltatást írt, mely kapható a pápai főiskolában. **Még a ref. vámpörök** is testületileg járultak az Úr asztalához Bpsten most karácsonykor. — **Karácsonyi pásztorlevél** érkezett Ravasz László püspöktől a dunamelléki ref. egyházkerület minden gyülekezetéhez. Az egyházkerület megbízásából két dologra hívja fel a pásztorlevél a gyülekezetek és az eljárák figyelmét. Az egyik: az egyházkerületi közgyűlés elvárja, hogy minden gyülekezetben külön lelkigondozó munka folyjék mindkét nembeli ifjúság között. Nem szabad ölbetett kezekkel néznünk, hogy a magyar ifjúság magára hagyottan olyan hatások és szórakozások között kézzelvon a terhis életre és a női hivatás betöltésére, amelyek tesu a lelki erőt megemészti a kioltják a nemes és a nagy ügyek iránti lelkesedést és bátor öntudatot. Jövendőnk nagy csatája az ifjúság lelkében dol el. Ha az ifjúság elhagyja Krisztus szaszáját, vagy szembeáll vele, elveszett minden, amiért magyar embernek érdeme élni. E munkaert nem egyedül a lelkipásztor a felelős. A lelkipásztorra a kezdeményezés és irányítás vár, a deréksapat elősorban az egyház eloljáróiból toborzódik. A másik szinten életbevonás fontos ügy, a néhány esztendeje megindult női tábor megszervezésének a folytatása. A női tábor munkája nemcsak az asszonyok gondozását foglalja magában, hanem a leányokét is. Az asszonykör állandó kapcsolatban legyen a leányifjúsággal s a kölcsönös felelősség mellett és egymás keresztyén szolgálatával növekedjenek. Abban, Aki a noi lelkeknek királya, pásztor, megváltó Istene. — **A szegedi kálvinista-kör** legutóbbi választmányi gyűlése elhatározta, hogy minden hónap első szombatján csendesórát tart. A csendes órákon az egyetemes református keresztyén Anyaszentegyház hitvallásos könyvét, a Heidelbergi Kátét tanulmányozzák. Az evangéliumi öntudat erősítését szolgálják ezek a csendes órák. A legelső csendesóra január 8.-án, szombat d. u. 6 órakor volt a Kálvinista-körben. — **A középszabolcsi ref. egyházmegye** 1938. januárjában nagy ifjúsági toborzót tart a Ker. Ifjúsági Egyesületek Országos Szövetsége támogatásával. Kovács Péter orsz. KIE főldmvestitkar, Garai Miklós diakónus ifjúsági munkás, valamint Kiss Pál egyházmegyei missziói előadó január

13—27. napjain egynapos konferenciát tartanak 13 faluban. Ezek az alkalmakon nemcsak az ifjakhoz szólnak, hanem az egész gyülekezethez is, az ifjúsági munkáról, a mai ifjúság feladatairól, célkitűzéseiről, és a református Egyház küldetéséről.

Szegények — gazdagok

— Dr. Fülöp Endre tel. theol. tanár.

Amikor Krisztus az Uri imádságba a mindennapi kenyér kérdését is beleveszi, csak azt mutatja, hogy volt szeme meglátni az ember wundenfajta szükségét. Pedig jól tudta Ő is, hogy mennyi kíméletlen harc fűződik a kenyérhez. Hivatásunk, szeretetünk, a tudomány, művészet és az egész élet elveszti nagy és szent értékeit, mihelyt csak kenyérgkérdéssé lesz. Pedig a kenyér jó, a kenyér nem vádol, a kenyérben nagy *összező* erő van. *De ezt a kenyeret be-szennyezte és megszentégtelenítette az ember.*

Kapitalizmus vagy kommunizmus.

A kenyérgkérdés a magántulajdon kérdése. Ezzel a magántulajdonnal kapcsolatban emeli fel szavát Águs, a Példabeszédek könyvében: szegénységet vagy gazdagságot ne adj nekem. (Péld. 30. 8.) Nem akarja ezzel előírni az ember Istennek, hogy milyen vagyoni helyzetet teremtsen neki, nem is teljes elutasítás ez a szegénységgel vagy gazdagsággal szemben, mert hiszen meg lehet szentelni mind a kettőt. A Szentírásban *egészem világosan megtaláljuk azt az elvet, hogy Isten rendelése a magántulajdon.* Ábrahám jó anyagi viszonyok között élt és e szerint kapitalista számba megy. Jákob egészen tetemes vagyon ura. Péternek háza volt Kapernaumban. Márk — Jánosnak pedig Jeruzsálemben olyan nagy háza volt, hogy összejöveteleket tarthattak náta. A mindennapi kenyér kérésében is benne van, hogy az embernek szüksége van vagyonra, amiből tisztességesen megélhessen. Pál missziói körútján állandóan adakozásra buzdítja a híveket, valamint Jézus is kéri az adakozásra való állandó készenlétet. És hogyan tehetnék ezt másképen, mint annak a feltételezésével, hogy van, miből adniok, tehát rendelkeznek valami vagyon felett. De szüksége van erre az embernek azért is, hogy ki tudja élni az élet napsugáros szépségeit, hogy az Istentől neki adott tehetségét ki tudja fejleszteni. Lakásom is csak akkor válik otthonossá, ha megtalálom benne azokat a dolgokat, melyek lelkemnek a darabjai s amiket csak nehezen tudok magamévá tenni. Az egyetlen kísérlet a magántulajdon megszüntetésére a jeruzsálemi keresztények között is csődöt mondott, hiszen Pál már a koldusbotra jutott jeruzsálemiek számára gyűjt. Amint látjuk, nem a magántulajdont támadja és helyteleníti, hanem a szélsőségeket. És pedig azért, mert félti az embereket attól, hogy úgy az egyik, mint a másik véglét kísértésbe, majd bukásba viszi. Ki ismeri úgy a maga lelke mélységeit, hogy kezeséget merne vállalni lelke rendíthetlenségéért ezekben a végletekben? Mert sok kísértés és veszedelem van a szegénységben.

A szegénység következménye.

Az első következmény, hogy nélkülözni kell az életre legszükségesebb dolgokat, a kenyeret, ruhát, a tiszta, egészséges lakást és így lerongyolódva, éhesen ezer és ezer betegségnek van kiszolgáltatva. Pincelakások, tömegszállásokba zsúfolt emberek szolgáltatják az igazolást tételünkhez. Másik következménye, hogy a társadalomból kivetetté lesz, 'sőt saját vérokonai is meggyalázzák. Eseteket látunk, amikor az apja verejtékéből urrá lett gyermek lenézi apját és anyját és sokszor még az összekötletét is megszakítja velük.

Az ilyen megrugdalt ember azután elveszti biztonságát: emberi mivoltát megtagadva meg-alázódik, mértéken felül leértékeli magát és kezdi tehetetlennek érezni életét a világ számára. Kenyérre azonban szükege van és hogy ezt megnyerje, jogtalan eszközökhöz tolyamodik: lopni megy. Sok nagy elméje a világnak feltette a kérdést: *bűn-e a lopás, ha más úton nem tud valaki kenyérhez jutni gyermekei, családja számára?* Nem habozhatunk kimondani, hogy a lopás lopás marad és Isten parancsának áthágása minden körülmények között. *De azt is ki hull mondanunk, hogyha munkát kereso és munkál-kodni akaró ember jutott el a lopásig, a mi ar-cunknak is égnie kell a szegénytől, mert nem tudtuk emberi jogához, a munkához juttatni.*

Végző következménye pedig a szegénység bűnös összefogása lesz, amit hiába tartunk hely-telennek, mégis teszi, amivel számolnunk kell.

A gazdagság kísértései.

De éppen ilyen, vagy talán nagyobb vesze-delem mutatkozik a gazdagságban. A Szentírás erőteljesen mutat rá ezekre a veszedelmekre. Ézsaiás nagy „haj” ciklusának majdnem minden szava a gazdagok, a hatalmasok és elnyomók felett mond ítéletet. A három első Evangélium mindegyikében megtaláljuk a gazdag ífjúnak adott jézusi parancsot: „*Ha tőkeletes uhursz lenni, eredj, add el vagyonedat és oszd ki a szegények-nek és kincsed lesz a mennyben.*” Bár azt is hozzátehetjük, hogy Krisztus szerint nem a va-gyon zár ki Isten országából, hanem az, hogy minden gondolatommal az anyagnak, a pénznek, a vagyonnak élek: legszentebb szándékom is besározza. Mert ha az arany utáni vágy egy pillanatra is elfogja az embert, annak megzabolítja lesz. Krisztus is tudja az arany nagy hatalmát és éppen ezért összeférhetetlennek tarlja azt az Evangéliummal. „*Nem szolgálhattok Istennek és Mammonnak*”, vagy „*könnyebb a tű fokán átmenni, mint a gazdagnak az Isten orszá-gába jutni*” — mondja Jézus. A Gazdag és Lázár története is egy nagy tanítás ebben a kérdésben. A Szentírást pedig az élet csak iga-zolni tudja, ahol a gazdagság következményei szintén nem maradnak el.

Sokszor kifejlődik a gazdagban a szegé-nyebb embertársait lenéző gög és kevélység. Ez a gög pedig abból az érzésből táplálkozik, hogy függetlennek tudja magát anyagi szempontból a tömegtől. Mivel pedig gazdagságával mindent

elérhet, még tisztességet és becsületet is megvásárolhat, egyedül abba veti hitét és bizalmát. Isten nem játszik szerepet életében, mert anyagilag Tőle is független és csak a külszin megőrzése végett ragaszkodik még Hozzá, illetve Egyházához. Ennek a magabizó hitetlen gazdagságnak legnagyobb nyomorúsága emberi szempontból, hogy nem érez közösséget a körülötte zúgó ezerszínű és sok nyomorúságú emberi léttel. Istenkáromlás számba menő hóbortok mutatják be külsőleg az ilyenek belső lelki alkatát. Senki ezekből azonban nem vonhatja le azt a következtetést, hogy el kell törölni a magántulajdont. Ez lehet jelszó megzavarodott, elkeveredett emberek szájában, de ez a jelszó nem Evangélium, nem egy mindeneket felszabadító eszme, hanem tömegeket szolgáló tevő szenvedély. Ez nem sötétben világító fátyla, hanem tűzcsóva, mely lángba borít.

Kítől kaptad a kenyeredet?

Hol van a megoldás? Engedtessek meg nekem, hogy ezt a megoldást a mindennapi kenyér kérdéséhez fűzött egyszerű magyarázattal próbáljam felvázolni. Így hangzik az első szó: *Add meg...* Mert Isten adja a napsugárt, az esőt, a harmatot, a föld termő erejét, a munkához való erőt és így a kenyeret is Ő adja. Ezért kell, hogy szent legyen minden darabja, amit nekem adott.

A második szó: *kenyeret* adj... Ne ingyencségeket, ne felesleges dolgokat, ne gazdagságot, „effele veszedelmes nyűgöt”, csak kenyeret kérünk, ami lehetővé teszi, hogy éljünk, hogy ki tudjuk fejleszteni az Isten által nekünk adott talentumokat. Igaz ugyan, hogy nemcsak kenyérral él az ember, *de e darabka kenyér nélkül a lélek sem élhet* magasabb értékekkel.

A harmadik szó: *A mi* kenyérünket... Nem mások szájából akarjuk tehát a kenyeret, hanem csak azt, ami a miénk. A kenyér pedig azért az enyém, mert jogom van hozzá a munkám után.

A negyedik szó: *Nekünk* add meg... Tehát nemcsak nekem, hanem mindenkinek. Igaz ugyan, hogy mások is csak munka árán tehetik magukévá. De akkor mi legyen azokkal, akik nem tudnak dolgozni, mert öregek, nyomorékok, vagy gyengéek, vagy akik számára nem jutott munka? Élniök akkor is kell. Hogyan? Általunk, akiknek van munkánk és kenyérünk.

Mert nemcsak a föld terem, hanem kell, hogy teremjen a keresztyénségem, különösen most, amikor ezrek és tízezrek éheznek és nélkülöznek.

A keresztyénséggel, benne az Úri imával közösséget vállaltunk nemcsak az öröme, hanem az élet rettentéseire is. A megszenteltelenített kenyér is csak akkor szentelődik meg, ha ezt a közösséget vállalni tudom és akarom. Addig pedig üres szócseplés kommunizmusról és kapitalizmusról elmondott minden szavunk.

Ha lejárt az előfizetése a „Kis Tükör“-re, sziveskedjék megújítani.

BELFÖLDI HIREK

A patasi hívek modern új paplakot építettek. Dec. 12-én avatták fel szép ünnepséggel és nagy örömmel. Egy verset is leközlünk az avatásról. Legyen áldás az új paplakon és a körülötte lakókon! — **A beretkei árvaház** igen ügyes újságformájú nyomtatványon közli az adakozókkal az árvaház híreit s az adományokat. Igen ügyes gondolat volt, mert így erősíti a felelősség érzését és a testvéri szeretetet az árvaház iránt. — **A csúzi gyülekezet** új lelkesze Nagy János, volt hubói lelkipásztor, még december folyamán elfoglalta új állomását. Áldáskivanással közöljük e kedves hírt. — **A Ref. Leszakítás Naptár** 4 Kc-ba kerül és megrendelhető a kiadónál: Gondos-nyomda, Párkány. — **Kiss Gyula** gáti lelkész hívta meg pásztorául a jókai gyülekezet, melynek lelkészi állása nyugdíjbamenés folytán ült meg. Az Úr áldása legyen az új gyülekezetbe kerülő lelkeszen. — **1000 Kc-t** szavazott meg a beretkei ref. árvaház számára a királyhalmeci járás választmánya! — **Érdekes volna megtudni**, hogy mennyi segílyt, ételmezt, pénzt, stb. osztottak ki a ref. gyülekezetek karácsony körül. Hadd látnak a keresztyénség ellenségei, hogy Isten népe mennyire megérti az Úrnak szavát, hogy aki a szegénynek ad, az az Úr Jézusnak ad! — **Izsnytén** (Kárpátalján) decemberben presbiteri konferencia volt. — **A máramarosugocsa** egyházmegye gyülekezeteiben egy év alatt 712.767 Kc volt a bevétel! Óriási összeg! — **Többfelé** tartanak árvanapokat, árvapesteket, hogy így a gyülekezetekben felkeltődjék az érdeklődés és a felelősségérzet a ref. árvák iránt. Az ilyen alkalmakkor szép adományok és összegek folynak be egyik-másik ref. árvaháznak javára. — **Örömmel állapítható** meg, hogy az újabb lelkészválasztások közül a legtöbb esetben korteskedés nélkül, szép egyhangúlag hívták meg a gyülekezetek lelkipásztoraikát. — **Szudy Nándort**, a festőművész papot választotta meg lelkipásztorának a garamszentgyörgyi gyülekezet. Isten áldása legyen rajta s a gyülekezetén is! — **Az egy-egykerekend-szer** („egyke”) több gyülekezetben a hívek számának fogyásához vezetett már. Vannak gyülekezetek, melyekben a születések száma a felére csökkent. Mi lehet az oka az „egykének”? „A vagyongyűjtés? az anyák kimélik magukat? a kevés jövedelem?” És így kérdik sorban ennek a szörnyű jelenségnek a kutatói. Vannak esetek, ahol Isten nem ad több gyermeket. Előfordulhat az is, hogy nagyon komoly egészségügyi oka van. *De a legeslegtöbb esetben önzésen, anyagi okon, vagy egyenesen bűnös eljárásokon múlik. S így a hitelenségnek egyik jelensége. Az „egyke” kiirtásának csak egyetlen lehetősége van s ez: a személyes élő hitélet felébresztése. A megtért „egyke” szülőknél rendszerint megérkezik a „második” s a többi gyermek, mert ezek már fel tudnak emelkedni arra a magaslatra, ahol megérti az ember, hogy a gyermek egyik legnagyobb áldása az Istennek!*

Miként segíthetjük az árvákat?

Mit adhatunk az árváknak? Mindent. Hiszen egy háztartásban mindenre szükség van. Hát még egy ilyen nagy családban, mint az árvaház. Mindenki azt adjon, amit adhat. Mi mindent egyforma hálával és köszönettel fogadunk. Természetes az, hogy földműves emberek legszívesebben abból adnak, amit Isten adott. Egy kis buza, vagy rozs, vagy kukorica, amit az árvák részére öntesz a gyűjtőgetők zsákjába, nem tesz szegényebbé senkit, de kenyeret adsz vele az éhezőknek. Az a boldog, aki adhat. Ki ne tudna adni egy szakajtó krumplit? Ha megáldott Isten téged, nyujts másoknak segítséget. Ki látna annak hiányát, ha egy-két liter babot az árvának szánt. Terményt szívesen ad a földműves népünk. Ha megadta Isten, jut abból a szegénynek. Legkevésbé pénzt tud adni a földműves. Így a gyűjtés inkább termények gyűjtése legyen.

Az árvának szánt adomány szeretet-adomány, azért annak gyűjtését ne kössük össze semmiféle adószedéssel.

Kedves asszony- és lánytestvéreink, Ti tudjátok, hogy hol van a házban egy ruhácska, aminek már semmi hasznát nem veszitek, csak hánykodik egyik láda fiából a másikba. Legtöbbször csak útban van. Add oda az árváknak. Milyen boldog lesz vele egy apátlan-anyátlan kis fiu, vagy kis leány. Hányszor simogatja kis kezével a kapott ruhácskát és boldogan mosolyog. Nem érzed a kis árva simogató kezét Isten jó-ságában? Az árva mosolya Isten meleg napsugarában mosolyog rád.

Hány családban tudnának elmellőzni egy liter lisztet és egy tojást. Vidám csengő nótaszó mellett miért nem készíthetnének ebből a lányok gyurt tésztát? Megszáradna az a nyári napon. Nektek egy boldog napotok lenne a készítésre fordított idő. Az árvák részére jött. Isten előtt áldás.

Ki gyűjthet az árvaháznak? Az, aki érzi, hogy kedve van szíve szerint jót tenni a szegénynek.

Miért nem teszed te? Hátha téged választott ki Isten, hogy légy faludban a jóság angyala? Van nekünk oly kedves jóltevőnk nem is egy, aki egész nagy vidék községeiben végez gyűjtést. Mi nagyon hálásak vagyunk jóságukért. Isten minden jótettet lát és megáldja, aki könyörül a szegényen. Aki szívesen vállalna ilyen munkát, az keressen fel bennünket a legnagyobb bizalommal, mi a legnagyobb készséggel leszünk segítségére.

Hogyan jut az adomány Beretkére? Közelben lakó testvéreink mindig örömmel hozzák be alkalmilag szekerükön a természetbeni adományokat. Olyankor meglátják az árvaházat is, megismerik az árvákat. Nagyobb távolságban lakó kedves testvéreinket arra kérjük, hogy természetbeni adományokat csak akkor küldjenek, ha az nem okoz nagy kiadást. Talán tanácsosabb eladni, — mint a tapasztalat mutatja — és az arát elküldeni. Cim: Ref. Árvaház Igazgatósága Bretka, Beretke p. p. Gemerská Panita. Vasutállomás: Tornalja. — Ugyanígy gyűjthetünk a

kiskoszmályi, a komáromi, a nagyszöllösi, a munkácsi ref. árvaházak számára is. A lelkesi hivatalok megmondják a pontos címeket. A fő, hogy adakozunk az árvaházakra!

KÜLFÖLDI HIREK

Az Amerikában lakó magyar reformátusok is nagyban készülnek a jövő év augusztusában Debrecenben tartandó első Magyar Református Világkonferenciára. — **Jugoszláviában** 55.890 magyar és német református él. — **Párizsban is** megalakult a Magyar Református Nőegylet. — **338.574 dinár** volt egy év alatt az adakozás összege a jugoszláviai ref. Egyházban. — **A Skót Ref. Egyház** női külmisziói szövetsége ünnepelte első jubileumát. A Skót Egyház asszonyainak van külön misziói bizottsága és külön tartanak fenn misziói munkát. Jelenleg 286 miszionáriusnőt, 1225 bennszülött munkást alkalmaznak, 24.000 iskolai tanulóval, 300.000 bejáró beteggel foglalkoznak. — **Az egyetlen iskolák,** amelyek nyitva maradtak Palesztinában a tüntetések alatt, a keresztyén iskolák. Csak azokban volt olyan szellem, hogy zsidó és arab gyermekek megérték egymás mellett. — **Egy ausztráliai bennszülött** a hátán vitte egy belpoklos társát a kórházba 700 kilométer távolságra. Olyan nehéz volt az ember, hogy átlag csak másfél kilométert haladtak naponta. Minden este kutat kellett ásnia, hogy vizet kapjon a pusztában és vadászni kellett, hogy legyen enni valójuk. Kiténtették. — **Ujabb hat nyelvre fordították le a Szentírást,** amint erről a Brit- és Külföldi Bibliatársaság 133-ik évi jelentése is beszámol. 1936-ban a társaság 11,343.948 Bibliát, illetve bibliai részt terjesztett el. — **Japánország fővárosában,** Tokióban új protestáns teológiai főiskola épült. — **Páris külvárosában** 45'000 protestáns él, akiknek lelkipáncolására és gyermekeik hitoktatására nincs elég ereje a francia főváros protestánsainak.

Paplakavatásra.

Kedves testvéreim! E paróchiára . . . Mondhassam el, mi a szívem kívánsága. E hajlék alapja legyen a szeretet, Mely egyéforrassza mindig a szíveket! Fala legyen a hit erős kösziklaja S tetőként boruljon rá Isten áldása. Ablaki a béke szelid fényét hintsék, S a példás életre a híveket intsék! A kapuja legyen mindenkor kitarva, Ha tanácsért jön majd az özvegy . . . az árva. A benne lakókat tartsa meg az Isten Késő venségükig erő s egészségben! Kedves gyermeküket juttassa mind rébbe, Váljanak szüleik boldog öröme . . . Akik e paróchiát Isten kegyelmével Felépítették a lélek erejével, Áldja meg az Isten, hogy mindenki lássa, Patasi híveknek nincsen sehol mása.

A patasi paplakavására írta s elazavolta Tóth Zsigmondné madh lelkészáné.

Második akadály a hegyességnek.

Az alábbi közleményt Medgyesi Pálnak az erdélyi fejedelmi udvari pappnak: „*Praxis Pietatis, azaz Hegyesség gyakorlása*” című művének [1636-ból] Dr. Ince Gábor általi újbóli kiadásából vettük. A nyelvezete régies, de a tartalma igaz és tisztá református. A szóban levő fejezetben leírja azokat az akadályokat, melyeket az igazán hívőve való nem akarok hozni fel a hátrazottan komoly lelki élet, az Isten szerinti hegyesség ellen. Ime, egyik ilyen kifogása a reformátusoknak.

A nagy embereknek rossz példaadások, melyekhez a hívságos emberek sokkal inkább hozzá szabják magukat, hogynem mint az ISTEN igéjébéli szent parancsolatokhoz. Ugy annyira, hogy mikor látják eféle nagy embereket az ő állapotjukban, hogy az Isten Igéje hallgatásáról semmi gondot nem viselnek, nem élnek az Ur Vacsorájával, szabbatot (Úrnapját) sem szentelnek etc., hanem ezek helyett hitelkedők, paráznak, veszekedők, nyúzók, fosztók etc., innen amazok azt itélik, hogy e szent rendelkezések megtartása nem igen nagy dolog, mert ha nagy volna, ez ilyenét nagy okos emberek nem állítanák ily kicsinynek. Innen ők azt vélik, hogy az isteni szolgálat, a RELIGIO (vallás) nem derekas, szükséges dolog. Annakokáért, amikor nekik (mint keresztényeknek) a hitellenségnek sebes folyamata ellenében kellene evezkélnek, engedik önönmagukat a sokasággal együtt alá-felé a pokolba ragadtatni, lehetetlen dolognak vélvén, hogy az Isten annyi sokaságot elhagyna kárhozni. Holott há e világnak Istene meg nem vakította volna az ő elméjüknek szeméit, a Szentírás megtanítaná őket, hogy nem sok bőlesek test szerint, nem sok nemesek, akik elhivatattak (1 Kor. 1, 26.), hanem többire a szegények veszik az Evangéliumot és hogy csak kevesen idvezülnek a gazdagok közül (Mt. 19, 23—24.), akármennyin legyenek a hivatalosak, de a választottak kevesek (Mt. 22, 14.). Nem is menthet senkit a sokaság a pokoltól meg. Amiképen Isten némely embereket mások felett felemel, azonképen meg is kívánja egyszersmind, hogy a hegyesség és istenes vallás dolgaiban is azok legyenek elsők és előjárók, egyébként nem jól költött nagyságuk (sáfárságukról való számadásuk idején) nagyobb kárhozatjukra fordul nekik. Akkor a nagy és hatalmas bűnös emberek, mint szintén a legkisebbek és semmire kellők azt fogják kívánni, hogy a hegyek és a közsiklák essenek reájuk, rejtsek el őket a székben ülőnek színe elől és annak igazán érdemlett haragja elől (Jel. 6, 16.). Meglátod aztán akkor, mily nyavalyás vigasztalás leszen te néked a kinokban a sok és nagy emberekkel való társaság s egyetemben való lakolás? A bűnösöknek sok voltak nem kicsinyiti, hanem inkább nehezíti a bünt, mint Sodomában. Jobb tehát a kevéssel megtartatni a bérében, hogynem mint az egész világgal elmerülni a vízözönben. (1 Móz. 6.) Menj inkább a kevés jókkal a Szentírásnak keskeny ösvényén az ég felé (Mt. 7, 14.), hogynem mint az istentelen sokasággal a veszedelennel tágas úttán a pokolba (2 Móz. 23, 2.). Ne gátolja meg az istentelen nagy embereknek példájuk megtérsedet, mert az ő nagy voltak nem mentheti ki őket ama napon az önönmaguk rettenetes gyötrelmeiből.

Egy kálvinista férfiú nemes cselekedete.

Újabb alapítványt kapott a komáromi Egyház.

Nagytisztelétű és tekintetes Egyháztanács!

A mindnyájunk felett örökös jószágos Isten kegyelméből hanyatló életem 82-ik évének küszöbéhez érve, a Gondviselés iránt érzett mély-séges hálám némi jeléül elhatároztam, hogy a komáromi Önszegélyző Hitelszövetkezettel állalam jegyzett 40 drb. üzletrészemet és illetve annak mindenkori kamatait egy szegénysorsú, de tehetséges és törekvő Komárom városi, esetleg Komárom megyei illetőségű és komáromi gymnázista tanuló ösztöndíjazására ajánlom föl.

Midőn a kérdéses 40 drb. üzletrészt 4000 Kc effektív értékben tanulmányi ösztöndíj címén a révkomáromi ref. Egyháznak öröktulajdonjoggal ezennel följajánlom, ezen elhatározásomat olyképen kívánom foganatosítani, hogy a jelzett üzletrészek évenkénti kamatait egy református vallású szorgalmas, törekvő, jótanuló, kifogástalan magaviseletű gymnázista tanuló ifjúnak az illető tanévek befejeztével fizetessenek ki.

Az érdemesség megállapítása és odaitélese kizárólag a komáromi ref. Egyház mindenkori Társelnökségének jogkörébe tartozzék . . . A 40 drb. üzletrész minden további intézkedés nélkül halálom napján megyen át a komáromi ref. Egyház tulajdonába, az üzletrészkamatok azonban már az 1937. év első napjától fogva az Egyház rendelkezésére állanak és évenként az arra érdemes tanuló jutalmazására fordítandók.

A komáromi Önszegélyző Hitelszövetkezeti 1. számú 4000 Kc üzletrészlől szóló „Tagsági Könyvem” megőrzés és birtokbavétel, valamint az esedékes kamatok ösztöndíjra való fordítása végett azon kéressel mellékelem, hogy a fentiek szerint tett alapítvány elfogadásáról tisztelettel alantírtat értesíteni sziveskedjék. Komárom, 1937. évi november 20.

Bartha János presbiter,

ny. pu. igazgató.

Tánc és Egyház.

A magyarországi református Egyház és egyesületek képviselői Ravasz László püspök elnöklete alatt tanácskozársra gyűltek össze. A szőnyegre dobott kérdés a tánc és Egyház volt. A tanácskozás leszűrt eredményét az alábbiakban sűrítjük:

1. A tánc mint társadalmi, esztétikai és kulturális tényező önmagában nem jó és nem rossz, tehát tisztességes formában nem keresztyén ellenes, de lehet keresztyén ellenes, mint ahogy ma igen sok esetben az.

2. Az Egyház feladata az Evangélium hirdetése, Sákramentumok kiszolgáltatása, a szegények gondozása és az egyházfegyelem gyakorlása, ezeknek pedig egyikében sem fér bele táncmulatságok rendezése, tehát az Egyház és egyházi egyesületek nem arra valók, hogy bált vagy zártkörű teákat rendezzenek.

3. Erkölcsei szempontból nagy különbség van a családi, vagy családi táncos összejövetelek és a reggelig tartó „fényesebbnél fényesebb” bálók között. Az egyik lehet szórakozás, de a

másik ma, a társadalmi nyomor és milliók éhezése idején, lázítás és nyílt kihívás.

4. A „jótékonycélu bálnak” nincs létjogosultsága. Aki mulatni akar, legyen benne annyi őszinteség, hogy ezt nyíltan bevallja és ne burkolózzék bele a jótékonyosság malaclopó köpenyegébe. Éhező milliók számára bállal összeszedni filléreket erkölcsstelen dolog, olyan mintha a Gazdag és Lázár példázatában a gazdag bált rendezett volna Lázár számára s később Lázár a szomjuságtól gyöttrődő Gazdagot azzal vigasztalta volna, hogy majd a farsang idején jótékony táncmulatságot rendez a kiszabadítására.

5. Az Evangélium elve a szabadság elve, tehát az egyház feladata az, hogy olyan jellemeket neveljen, akik a bálterem parkettjén és a politika porondján egyaránt megtudnak állni a Krisztusi etika fundamentumán és nem az, hogy maga vagy testületei által a legszebbnek látszó címek alatt táncmulatságot rendezzen.

6. Protestáns és katolikus tánc pedig nincsen. Csak tisztességes és tisztességtelen tánc, tisztességes és tisztességtelen táncosok vannak!

Örüljünk mi is, ha ez a sokat vitatott kérdés nálunk is végre nyugvópontra jutna.

(Jugoszláviai „Magvetőből”.)

Néhány érdekes adat a komáromi ref. Egyház 1937 évi életéből.

20—25 család minden egyházi célra adakozott, még kb. 200 család, illetve egyén mondható hűségese adakozóknak. A gyülekezet jó kétharmada nem vett részt az önkéntes adakozásban. Csak névtelen adakozást fogadtunk el most is. Az önkéntes adományok végösszege 51,138.80 Kc. Közel 6000-rel kevesebb a múlt évinél. Egy lélekre 12.78 Kc esett átlagban, mint önk. adomány, 10 lélekre 127.80, 100 lélekre 1278 Kc, stb. Befolyt belmisszióra 4182 Kc, Isten dicsőségére 3288, Ref. szegényház renoválására 3375, szegényeknek 1767, komáromi ref. árvaházra 2250 (ide folyt be egy 3000 és egy 30.000 Kc-ás adomány is, az utóbbit egy komáromi ref. diakónus adta, de ezeket nem számítjuk be ebbe a statisztikába). Diakonissza testvér ellátására 2642, külmisszióra 664, losonci theológiára 1016, ágendázók Bibliájára 1090, Komáromi Tanítóképzőre 5220, perselypénz 5390 Kc stb., stb. Ide jön a diakonátus bevétele a szegénygondozásra, a leánykörre ugyanarra, ez a két utóbbi is több ezer korona, stb. Összesen 426 adományt kaptunk pénzben. Ezen felül sok ruhaneműt, igen sok élelmiszert, lábbelit, ingyen munkát, ingyen fuvar, sok tüzelő anyagot, egész éven át az Úrvacsorai kenyeret és bort önkéntes adományként kaptunk. Egy 4000 koronás alapítványt is tett egy buzgó presbiter. Kb. 14.000 Kc-t adtak, illetve ajánlottak fel hiveink a ref. tanítóképző építkezésére. 2000 Kc-ás adományt 1-et kaptunk, 1000 Kc-s 5, 400 Kc: 1, 350 Kc: 1, 300 Kc: 6, 250 Kc: 6, 240 Kc: 1, 200 Kc: 4, 170 Kc: 1, 150 Kc: 2, 100 Kc: 29, 80 Kc: 2, 70 Kc: 2, 60 Kc: 2, 50 Kc: 61, 40 Kc: 5, 30 Kc: 65, 25 Kc: 17, 20 Kc: 70, 15 Kc: 19, 10

Kc-s adomány 76 esetben, stb. Legkevesebb perselypénzt július hónap adta: 270.70 Kc, legtöbbet március (husvét) hava és december (karácsony) hava: 603.05 és 652.25 Kc. Az adakozásban a tehetősebb egyháztagok közül kevesen vettek részt. A nagyon szorgalmasan templomba-járók a jó adakozók. — **A születések** száma újból csökkent: 28 fi és 24 leány — 52. Izsai 3, törvénytelen 7. Tiszta házasságból 27, vegyesből 25. **Ime itt is látszik a bűnös egy gyermekrendszer szörnyűsége hatása!** — **Hitvestársi esküt tett le** 14 tiszta és 21 vegyespár — 35. A vegyes házasságok idén is kivétel nélkül mind reverzalist adtak a javunkra! — **Meghalt** 37 fi és 38 nő — 75. Hat hónapon aluli 7, $\frac{1}{2}$ —2 évig: 2, 2—10 évig 4, 10—50 évesig 21, 50—60 évesig 5, 60—70 évesig 16, 70—80 évesig 13, 80—90 évesig 7. Öngyilkos 1 volt, aki nem kapott rendes egyházi temetést. Más felekezetből hozzánk megtértek 16-an. Egyházi fegyelem alatt állók közül Eklézia követést végeztek: beismervén bűnüket és megaláztatás magukat: hatan. Felntöttek az egyházi fegyelem folytán 9-en tettek le ágendai vizsgát. S ugyancsak a presbitérium bölcseségére valló egyh. fegyelem hatása alatt 5 törvénytelenül, vagy csak polgári esküvel együtt élt pár kérte és kapta meg az egyházi esketést. A hozzánk megtérteknek rendszerint fél évig kell tanításra járni. Több esetben nem fogadtunk el áttérésre jelentkezőket, mert hosszabb megfigyelés után nem látszott rajtuk a lelki feltétel ahhoz, hogy abban a magas kiváltságban részesedhessenek, hogy Jézus Krisztus megreformált Egyházába felvehetőek legyenek volna. Keresztyszülőnek csak reformátust fogadtunk el. A diakónus testület végiglátogatta az egész gyülekezetet. Hetente látogattuk a kórházat. A háztartási alkalmazottak között rendszeres evangéliumi munka folyt. Ismét emelkedett a hivek által vett Bibliák száma. (Az utóbbi 10 év alatt közel 1500 Biblia került a komáromi ref. családokba!) A templombajárók átlagos száma hétköznap reggel: 104, kedden este 121, csütörtökön este 234, vasárnap d. e. 513, vasárnap d. u. 271. Az összevonás után is még mindig 9 bibliakör működött a felnőttek között. A vasárnapi iskola átlagban 30 csoportban folyt. És így folytathatnánk még hosszú sorban! Isten-é legyen mindezekért a dicsőség és a hálaadás!

Komáromi egyházi statisztika.

Hitvestársi esküt tettek le.

Dec 18. án Szabó István és Mahala Irén. — Török József és Joachim Ilona. —

Kimúltak e látható világból.

Dec. 17.-én Kaduch Júlia 7 hónapos, Kaduch János és Gál Eszter leánya. — Dec. 25.-én Pinke Mihály 28 éves, Pinke Lajos és Markóc Erzsébet fia. — Dec. 26.-án Berta Mária 41 éves, Berta István és Pintér Júlia leánya. — Dec. 28.-án Fehér Judit 1 éves, Fehér Kálmán és Beke Terézia leánya. — Okt. 22-én Magyar István 5 napos, Magyar István és Kecskés Ilona fia. — Dec. 28.-án Pelikán Irma 16 éves, Pelikán András és Kovács Rozália leánya.

KOMÁROMI HIREK

Új segédlelkésként kaptunk, Brányik Sándor most végzett káplán személyében, aki február végéig szolgál gyülekezetünkben oly formán, hogy hétköznapokon komáromi munkabeosztása van, míg vasárnapokra az ekeli gyülekezetben végzi az Ige szolgálatát. A s.-lelkész megérkezéssel könnyebbé vált a másik két lelkész beosztása. Isten áldása legyen az új komáromi káplánon! — **A gyülekezeti** munkások számára újból elkezdettük a külön bibliakört, mely minden hétfőn reggel van imaközösséggel kapcsolatban. — **A diakónusok** karácsony előtt újból megbeszélték a szegénygondozás karácsonyi megoldását. Mivel az összes igényre jogosultaknak nem lehetett segílyt juttatni, így csak a templomba szorgalmasan eljáró szegények kaptak karácsonyi nagy-segélyt: lisztet, kenyeret, rizst, zsírt, babot, burgonyát, hagymát, cukrot és tüzelőre való fát. A több gyermekes családok egyebeket is kaptak. Mindezt a hívek adták és hozták össze nagy szeretettel. Milyen nagy áldás, hogy gyülekezetünk egy része ilyen nemes buzgósággal tud adakozni! Rengeteg munkába került az elosztás és a sok 1—5 kilós csomagok elkészítése. De a diakónus testvérek most sem ismertek fáradságot! — **Hétköznapi istentiszteleteink.** Prédikációval: kedd és csütörtök este 6 órakor és péntek reggel 1/2.8-kor. Reggeli könyörgés minden hétköznap 1/2.8-kor. — **Keresztszüelő** csak református vallású legyen! — „**Mutasd meg** nékem a te utadat, hogy járhasak a te igazságodban és teljes szívvel féljem nevedet”. (Zsolt. 86: 11.) — **Ugye, milyen kellemes volt** karácsonykor is, meg azóta is a jó meleg templomban hallgatni az Igét! A templomba bemenéskor tegyük be a külső templomajtókat is, mert igen hamar huzat van. A fűtés pedig sokba kerül. — **Bibliakör** van a hétnek minden napján. Senki sem mentheti majd magát, hogy nem volt alkalma a lelkével foglalkozni a templomon kívül is. — **A Ref. Leszakító Naptárt** minden ref. családnak meg kellene szerezni és naponta olvasni. Ára 4 Kc. — **A szerkesztő** e helyen mond köszönetet a sok vidéki és helybeli újrvi gratulálónak s kíván mindnyájuknak lelkileg gazdag új évet. — **A világit-imahetet** mi is megtartottuk. Az év első vasárnapjaival kezdődő héten minden este 6-kor a fülött templomban szólt az Ige tanítása az imádság hasznáról és szükséges voltáról. — **Karácsony előtti héten** 3.340/85 Kc, karácsony hetében 6.024 Kc folyt be a lelkészi hivatalba mint önkéntes adomány. Ha e két összeghez hozzávesszük az ugyanazon időben befolyt perselypénzt, így 2 hét alatt több, mint tizezer korona folyt be önkéntes adományként. A múlt évben volt még egy ilyen hetünk: húsvét előtt, a nagy hétvégén mikor 6.620/45 Kc folyt be. — **Gondoljunk** szegényeinkre! Az Egyházhoz juttassuk el adományainkat számukra.

Komáromi önkéntes adományok.

1937 nov. 14-től. Egy diakónus szegényeknek 5. 1937 nov. 21-től. Egy esküvő alkalmával a vőlegény Isten dicsőségére 20, a menyasszony Isten dicsőségére 20. Egy asszony Isten dicsőségére 20. Szent János utcai perselypénz 50. Egy család Isten dicsőségére 50. Ref. theológiára 50. Szegényeknek 50. Kiskoszmályi Árvaház 50. Beretkei Árvaházra 50 Kc t adományozott. Perselyezésből szegényház renoválására befolyt 84/90. Egy asszony Isten dicsőségére 10. 1937 nov. 28-tól. Egy asszony a diakonissza életmészéére 20. Egy özvegyasszony szegény gyermekeknek 10, u. 8 szegényeknek 25. Egy presbiter diakonissza életmészéére 30. 1937 dec. 5-től. Egy férfi Isten dicsőségére 20, u. 6 a ref. szegényház renoválására 30. Egy özvegyasszony szegényház renoválására 50. Egy férfi Isten dicsőségére 5, szegényeknek 5, szegényház renoválására 5. Egy férfi Isten dicsőségére 20, u. 6 szegényeknek 10. Egy vezetk egyháztag gyülekezői szegényeknek 100, belmisszióra 100, szegény gyermekek karácsonyára 50. Egy férfi a könyvürlő szeretet ünnepére 5. 1937 dec. 12-től. Könyvürlő szeretet ünnepén szegénygondozásra tányérozás 374/85, magyarban 0/70 P. Egy presbiter Isten dicsőségére 50. Egy másik presbiter szegényeknek 25. Egy család beretkei Árvaháznak 100, szegényeknek 30, Komáromi fiók-Árvaházra 100, diakonissza életmészéére 30. Egy özvegyasszony szegény gyermekeknek 10, Egy presbiter egy szegény családnak 20. Egy özvegyasszony szegény gyermekek karácsonyára 10. Egy család szegény családnak 40. Egy asszony Isten dics. 80, árvaháznak 20. Egy férfi szegények karácsonyára 100. Vezetk egyházi férfi belmisszióra 200. Egy özvegyasszony komáromi fiók-Árvaháznak 10. Másik özvegyasszony Isten dicsőségére 10. Egy leány Isten dicsőségére 11. Takarékosági társulat karácsonyi akcióra 170. szegényház renoválására 100, fiók-Árvaház 50. 1937. dec. 19-től. Perselyben találtatott szegényeknek 30, szegényház renoválására 104. Postán jött egy özvegyasszonytól Isten dicsőségére 20. Postán jött szegény gyermekek karácsonyára 20. Egy özvegyasszony szegényház renoválására 5. Egy presbiter fiók-Árvaházra 250, ugyanú szegényeknek 50. Egy diakónus Isten dicsőségére 15, ugyanú szegényház renoválására 15. Egy presbiter fiók-Árvaházra 20. Másik presbiter alapítványt tett 4000. Vidékről egy család számára jött 30. Ugyancsak vidékről jött a fiók-Árvaháznak 150. Egy vidéki leánykör egy szegény családnak 25, a ref. fiók-Árvaháznak 25. Egy presbiter belmisszióra 30. U. 6 Árvaházra 50. Egy férfi szegény gyermekeknek 10. Egy diakónus szegényház renoválására 30. Egy férfi szegények karácsonyára 15. Az érdemes ács-társulat Isten dicsőségére 20. Egy férfi szegényeknek 7, u. 8 szegényház renoválására 25. Isten dicsőségére 5. Egy presbiter Isten dicsőségére 40. Egy vidéki egyház fiók-Árvaháznak 250. Egy asszony belmisszióra 25, szegényház renoválására 25. Egy másik asszony szegényeknek 10. Egy férfi Isten dicsőségére 50, fiók-Árvaházra 50. Egy asszony Isten dicsőségére 30. Az érdemes kfművecs társulat Isten dicsőségére 20. Egy özvegyasszony fia emlékére a fiók-Árvaház számára 50. 1937 dec. 25-től. Tányérozás belmisszióra karácsony első ünnepén 390/55 magyarban 0/61 P. Egy férfi Isten dicsőségére 50. Urvacsorai kenyeret egy család adott. Egy férfi Isten dicsőségére 30. Perselyben találtatott Isten dicsőségére 10. Egy özvegyasszony Isten dicsőségére 5. Egy férfi tanítóképző építésére 50. Egy asszony úrvacsorai kenyérré 50. Egy asszony Isten dicsőségére 10. Az érdemes csizmadia társulat Isten dicsőségére 20. Tányérozás második ünnepén a losonci theol. ra 358/75 K. Magyarban 1/27 P. Egy asszony belmisszióra 25, ugyanú szegényház renoválására 25. Diakonokok a ref. Árvaház építésére 110, szegényház renoválására 170. Egy vidéki asszony szegényeknek 50. Egy diakónus Isten dicsőségére 15, ugyanú a szegényház renoválására 15. Egy presbiter fiók-Árvaházra 50. Isten dicsőségére 15. Egy diakónus Isten dicsőségére 20, ugyanú a szegényház renoválására 20. 0-év estélyén tányérozás belmisszióra 218 K, magyarban 0/50 P. Perselyben találtatott Isten dicsőségére 20, ugyancsak Isten dicsőségére 5. 1938. január 2-től. Egy férfi Isten dicsőségére 50, ugyanú a ref. tanítóképzőre 50.

Laptulajdonos és kiadó: GALAMBOS ZOLTÁN.

Nyomda: Puzsér Testvérek könyvnyomdája Komárno

Prlislužný pöštový úrad podávájuci. Komárno.

Novinové výplatné povolená riaditeľstvom pošty.

telegraf v Bratislave čís. r. 24437—III. a. 1928.

KIS TÜKÖR

Megjelenik minden hónap közepén.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Komárom-Komárom. Jókai-u. 18.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Feloldás szerkesztő:
GALAMBOS ZOLTÁN.

Előfizetési díjak egy évre:
Helyben postán küldve 10 — Ké.
Vidékre 10 Ké. Külföldre 20 Ké.
Egyes szám ára helyben 1 Ké.

Család és iskola.

Többen ültünk a vasuti kupében. Aztán még egy édesapa és egy édesanya szállt be négyéves kis leányával egy férfiismerősük társaságában. A tündérszépségű, aranyárga hajjú, nefeletjéské szemű, rózsásarcú baba megjelenése általános csodálkozást ébresztett. Ámulva dicsérték szemét, hajját, arcszínét s a fiatal édesanya önfeledt büszkeséggel áradozott arról, hogy a kisleány hogyan tud táncolni, milyen kitünő hallása van; az óvodában háromszor is szerepelt, ő volt a tavasz tündére, mindenki gratulált és el volt tőle ragadtatva. És mennyi nótát tud a kisleány és német versikéket, mert német óvodába járt...

A társaságukban levő úriember (talán pap volt) megkérdezte:

— És imádkozni tud-e már a kis Baba?

— Oh, azt még nem. Hiszen az óvodában nem tanítanak még hittant!

S ekkor — gyermeknél szokatlan mély, rekedtes hangon — megszólalt a kis tündér: — Apuka nyisd ki az ablakot, mert én ki akarok nézni!

— Nem húzzuk le, kisleányom — feleli az apa — mert így is kilátsz, ha lehúzzuk, beszáll a korom. Kihajolni úgy sem szabad.

— De nyissuk ki, mert én akarom — mondja a kisleány és nyafogva, duzzogva ráncigálja az apját.

Erre az édesanyja:

— Nem szégyelled magad? Légy jó kisleányom és fogadj szót!

— De nyissátok ki az ablakot, mert én akarom. Apuka... anyuka...

A gyerek erőszakos sírása általános kellemtelen feltűnést kelt, a szülők tehetetlenül restelkednek, az apa ezzel a megjegyzéssel: „Rettegetes ez a gyerek, egyetlen reménységem, hogy majd az iskola megneveli” — leereszti az ablakot s egy pillanatra csend lesz.

Mint teljesen idegen, nem avatkozhattam bele a dologba, de a hallottakban sok tanulság rejlik s ezért gondolataimat belső kényszer folytán itt mondom el.

Az eset nem egyedülálló. Én nem vagyok képes a gyermekemre hatni, majd az iskola megneveli. Ebben reménykedik sok szerencsétlen szülő, akinek az életét elkényeztetett, elrontott gyermeke megkeseríti. Majd az iskola!

Ezzel szemben a tanító az intelligens szülő gyermekében reménykedik, akitől méltán elvárhatná, hogy jól nevelt legyen. A csalódás aztán kölcsönös. A szülő veszi észre, hogy gyermeke

az iskola hatása alatt nem vedlik át a szelid és engedelmes gyermek eszményi példaképévé s a tanító fájdalmasan tapasztalja, hogy nevelői feladata sokkal nehezebb az intelligens szülő rosszul nevelt, az egyszerű, szerény család jól nevelt gyermekével szemben.

Mindenesetre igaza van a szülőnek, ha elvárja, hogy a tanító nevelő is legyen s ne csak ismeretekre oktassa gyermekét. De elvárhatja-e azt, hogy amit ő elmulasztott és elhibázott, azt a tanító hozza helyre, akire nemcsak az ő gyermekét, hanem sok-sok más szülőnek a gyermekét is rábízta? Lehet-e építeni az elrontott alapra?

A gyermek jellemének s ezzel egész életének a kialakulására az otthon légköre, a családi körben szerzett első benyomások a döntő erejűek, ezektől függ, hogy a tanító, az iskola mire képes a gyermekkel szemben.

A mai szülőkből sok esetben hiányzik a türelem és a szelidség. Ezek nélkül helyesen nevelni nem lehet. Idegeskedő, türelmetlen, indulatos szülő hasonló gyermeket nevel, akivel szemben hamarosan elveszti fölényét és tekintélyét. Türelem kell. Világos tudata annak, hogy a gyermek testileg-lelkileg fejletlen, ápolásra és gondozásra szoruló embercsemete. A türelmes szülő a gyermek „bolondságait” és „gonoszságait” nem haragos felgerjedéssel és indulatoskodással, hanem bölcs szeretettel kezeli. Viszont nem enged, amikor a gyermeket — akinek itélőképessége még nincsen — meggyőzni nem tudja, hanem ugyanezzel a türelemmel rászoktatja az engedelmességre. Szelidség: nem gyöngeség, hanem féltő szereteten alapuló gyöngédség. Mindig alkalmazkodik a gyermek értelméhez, szívesen enged és megenged sok mindent, de szükség esetén erélyes és nem ismer megalkuvást.

Az iskola nevelő hatása az osztályok népessége miatt nem lehet olyan mélyreható, mint a szülői nevelés. Hiszen a tanító minden tanítványát alig ismerheti egyénileg. A családi nevelés viszont ott sikerül jobban, ahol valóban családi nevelésről, több gyermekről van szó. A túlságos féltéssel teljesen szabadjára eresztett egyetlen gyermek, akinek a szülő minden kívánságát teljesíti, ritkán fejlődik szeretetreméltó és boldog emberré, aki áldás lenne embertársai életére nézve.

A második nagy tanulság az, hogy milyen elhibázott dolog nevelői szempontból a gyermek testi szépségének, királyságainak szemben való dicsérése. A testi szépség nem érdem, lelki szépség belső érték és általában nélkül keveset jelent. Különösen ma, amikor a világ minden érdek-

lódése és erőlködése a külső szépségre irányul s az egyéniség, a jellem értékei háttérbe szorulnak. A szülőknek a keresztyén családokban, a tanítóknak az iskolában az egyén örökéletű lelki kiválóságainak a fejlesztésére és ápolására kell fordítaniok minden igyekezetüket. „Mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de az ő lelkében kárt vall?” Ezt mondja az Úr Jézus az ő tanítványainak. (Máté 16:26.)

A harmadik tanulság, hogy a vallásos nevelésnek is a családból kell kiindulnia. A szülő ne kizárólagosan a hittani oktatástól várja azt, hogy gyermeke Isten ismerésére és szeretetére eljusson. A vallásos érzést éppen úgy bele kell a gyermekbe nevelni, mint a szülői tiszteletet, a szerénységet és az erkölcsi törvényeket. Minden nevelői munka végcélja az Isten dicsőségét szolgáló és jelképező jellemes és boldog ember. Isten dicsőítésében kell eltörpülnünk s a magunk megalázásában kell megőnőnk. A legfőbb tekintély előtt való alázatos meghajlás nevel minden tekintély (szülő, tanító, felsőbbség, öreg kor, törvény) tiszteletére. Minél korábban vezetjük Isten ismeretére és félelmére a gyermeket, annál mélyebbre ver gyökeret szívében a vallásos érzés.

A bibliai édesanyák az Úrhoz vitték gyermekeiket. Vágyva-vágyódtak arra, hogy kicsinyek is nyerjenek abból az áldásból, abból a boldogságból, amelyet ők nyertek az Úr közelében. És az Úr Jézus megnehezelt az anyákat feddő tanítványokra. „Engedjétek hozzám jönni a kisgyermekeket és ne tiltsátok el őket...” (Márk 10:13–15.) Ez a család és iskola legszentebb és legfontosabb közös feladata.

Eunika.

(„Ker. Család” Naptárból).

Egy Biblia naplójából.*

Január 15-én: Tulajdonosom újév napján elhatározta, hogy mindennap elolvas egy fejezetet. Ott fekszem éjjeli asztalán.

Január 25: Még mindig az éjjeli asztalon fekszem. Leporolnak, más nem történik.

Február 10-én: Bibliaórára visz magával a gazdám. Hogy örülök neki, hogy végre egyszer kinyitnak! Gazdám is hozzá akart valamihez szólni, egy megfelelő bibliai verset keresett, de nem tudta megtalálni.

Február 13-án: Az éjjeli asztalkán heverek anélkül, hogy használnának.

Február 15-én: Leporolnak s a könyvállványra helyeznek.

Március 25-én: Egy más asztalra kerültem, alattam is, felettem is különféle folyóiratok hevernek.

Április 10-én: Leporolnak s megint a könyvállományra kerültem.

Julius 1-én: Egyéb holmival egy kofferbe pakkoltak s útra vittek.

Julius 2-án: A kofferből minden holmit kippakkoltak — egyedül engem hagytak benne.

Julius 30-án: Otthon megint a könyvállványra kerültem.

*A neukirchnei lezakítás naptárból.

Házi gazdának kegyességről való elmélkedések

1. Ha valamely háznépnek igazgatására szólítottattál Istentől, ne ítéljed magad személyében való isteni szolgálatodat elégséges tiszteletnek lenni, míg magaddal együtt alattvalóiddal is azont nem cselekedteted. E házi tiszteket tételért az Isten annyira kedveli vala Abrahámot, hogy maga szíve titkát sem titkolá el tőle. Mert így szóla az ISTEN: Tudom, hogy ő megparancsolja fiainak és házanépének útánna, hogy megőrizzék az Úrnak útát és cselekedjenek igazságot és ítéletet, hogy megadja az Úr Abrahámnak, amit néki ígért (1 Móz. 18, 17–19.) Abrahámnak pedig 318 férfi szolgálai voltak, kik ilyenképen neveltettek és tanítottanak az ő házában, akikkel együtt Lótót is, az ő atyjafiát az ellenség kezéből (1 Móz. 14.) kiszabadítá. Amaz istenes erős férfi a Józsué ugyan tudományt tön az egész nép hallatára, hogyha ők mindnyájan elszakadnak is az igaz Istentől, ő mindazáltal háznépéstől az Úrnak szolgálja (Józ. 24, 15.) Az Isten maga is nevezet szerint adott a házigazdáknak effelöl parancsolatot, hogy házoknépét tanítsák az Ő Igéjére és isteni félelemben s szolgálatban neveljék azokat: Ezek — úgy mond — az Igék, melyeket e mai napon parancsolok tenéked, legyenek szívedben és gyakoroljad azokat gyermekid előtt és szólj ezekről, mikor házadban ülsz, vagy mikor úton jársz és mikor ágyadban felekszel és felkelsz, etc. (5 Móz. 6, 6–7.) Féjled Uradat Istenedet és Őtet tiszteljed! — Szent Dávid e hagyomány szerint oly jól rendelte volt házanépét, hogy nem laktanak az ő udvarában családok és hazugok, hanem a tökéletességnek utában járók szolgáltanak néki (Zsolt. 101, 7.) A kegyes Eszter asszony is bőtölésben és könyörgésben való isteni szolgálatra tanította leányasszonyit (Esz. 4, 16.). És hogy házad népét mentől nagyobb buzgóságra taníthassad az istenes kegyességben, forgolódásodat mindenkoron azok körül tegyed kiváltképen, akiket látsz leginkább kapni a kegyes életen. Így cselekedvén kettős haszon követ tégedet is. Először az ISTEN inkább megáldja és szerencsélteci nálad az ilyenén istenfélő szolgálóinak kézimunkájukat. Vevé ezt Lában eszébe, hogy Isten megáldotta volna őtet Jákóbert (1 Móz. 30, 27.), Potifár is látá, hogy az Úr mindeneket szerencsésé tenne a József keze után, sőt minekutánna ártatlanul megtömlöcötetett volna József, a tömlöcörtő is megtudá, hogy az ÚR mindenekben előmenetelessé tenné a József munkáját, ennekokáért reá is bizá Józsefere a több foglyoknak minden gondjokat (1 Móz. 39, 22–23.) Másodsor, mentől igazabban szolgál az ember Istennek, a te szolgálád annál hívebben szolgál tenéked.

2. Ha minden házigazda ilyen szorgalmatos volna házában gyermekinek és házanépének az isteni félelemben és szolgálatban tiszte szerint való nevelésében és tartásában, tehát az Úrnak Háza jobban megtelnék, az Úr asztala is inkább gyakoroltatnék vasárnap-nap és a tani-

tóknak is sok prédikációi is gyümölcsösbe lennének, hogynem mint vannak. A városoknak, faluknak utcái ennyi részegesekkel, itélkedőkkel, paráznákkal és az igaz kegyességek s vallásnak ennyi sok guggolóival nem bővülködnének. A királyoknak, fejedelmeknek és egyéb uraknak udvarok nem volnának ily teljesek a nyalkákkal, csapziakkal, lelkeződéssel, lézengőkkel, nyüző-fosztókkal, több eféle sok keresztység nélkül való orcátlanokkal, és a tömlöcök sem volnának mindenkor ily rakvák lopókkal, tolvajokkal, árulókkal és gyilkosokkal.

Királyok, fejedelmek, urak és minden szolgatartók ide figyelmezzetek!

De (óh nagy Isten!) többire mostan a házi gazdák és akármilyen névvel nevezendő szolgatartó emberek alig tartják egyéb végre szolgálókat, mint barmokat. Csak testekkel szolgáljanak nékik, ám lelkekkel akár Ördögnek szolgáljanak. Közönséges panasz ez mindenütt, hogy jó, hü szolgát ritkán találhatni. Igaz! De oka ennek ez, mivel igen sokak a hívságos és keresztység nélkül való szolgatartó urak. Mert az istenes keresztvény úrnak példája és tanítása tenné a jó, hü szolgálókat, mint megtetszik Ábrahámnak, Józsuénak, Dávidnak, Corneliusnak etc. példájából, kiknek jó szolgálói voltak, mert azok is jó urakat szolgáltak, olyakat tudniillik, akik az ő szolgálójából Isten szolgáit tőtenek. Ez most főgondjok többire minden embereknek, hogy háznak építésére s töltésére keljenek fel. De jó reggel keljenek bár fel és késő este feküdjenek le, egyék bátor kenyereket nagy fáradsággal, csak mindhiába, ha az ÚR nem építi a házat (Zsolt. 127, 1—2.). Mert az Isten megpecsételte ezt, mint megmásolhatatlan decretumát, hogy haragját önti arra a háznépre, mely segítségül az Ő nevét nem hívja, sőt az Isten eltöri a hitellent, kivesszi az ő sátorából és gyökerestől kiszaggatja e földről etc. avagy mikor az álnokságnak mértéke bételjesedik kiokádat a földdel minden kanaánbelieket (3 Móz. 18, 25.). — Így tehát a keresztység s az isteni szolgálat a háznép között legjobb és bizonyosb ház és tartomány építése, fundálása az embernek és az ember maradékinak, mert az igazak örökségül bírják a földet és lakoznak mindörökké azon (Zsolt. 37, 29.).

Minekokaért, ha áldást kívánsz Istenőtől mind magadra s mind pedig házad népére, magad egyes könyörgésének vagy előtte, vagy utána gyűjtsd össze minden házadnépét valamely illendő helybe és elsöben avagy magad, avagy pedig mással olvastass egy részt el az ISTEN Könyvéből s ha annyira való időd vagydon hozzá, intheted is őket az elolvasott résznek valamely cikkelyéből és aztán a feljebb megírt mód szerint nagy tiszteletesen térdepelj le vélek s könyörögj. (Medgyesi Pál: Praxis Pietatis, kegyesség gyakorlása c. mű 225—229 l.)

Ha lejárt az előfizetése a „Kis Tükör“-re, szíveskedjék megújítani.

BELFÖLDI HIREK

Soós Károlyt, a komáromi egyházmegye esperesét választották meg a Gyalóky László lemondásával megüresedett egyházkerületi főjegyzői tisztségre. A barsi egyházmegyéből Konta Károly kálnai lelkészt pedig kerületi tanácsbíróvá, a Ref. Tanítóképző képviselőjévé Nagy Sándor igazgatót, tanítóképviseelővé pedig Nemcsik Bélát és Farkas Károlyt — **Az alsószöllősi gyülekezet** Vendég Bélat hívta meg lelképásztoraúl. Kisérje Isten áldása úgy a gyülekezetet, mint új lelkészt. — **Gondoljunk** a négy református árvaházunkra és támogassuk árváink ügyét! — **A bajánházai hívek** (csak 180-an vannak!) igen szép stílusú új templomot építettek, melyet Dr. Magda Sándor püspök avatott fel. — **Ablonczy Pál** hanvai lelkész, a gömöri egyházmegye esperese 6 hónapi betegszabadságra ment. — **Idén is adott 1000 Ké** segélyt a királyhalmeci járás a beretkei ref. árvaháznak. — **Az új énekes könyvből** kimaradt több katekizmusi ének. Ennek a hiánya most már nyilvánosan is szövé tétetett a hivatalos egyházi lapban. Bizony, ezen kell segíteni. Ezek az énekek is a mi magyar kalvinista jellegzetességünket fejezték ki. — **Presbitéri konferencia** lesz Vajkóczón e hó 24.-én. — **213.126 tagja van** Egyetemes Egyházunknak. — **A Ref. Leszakított Naptárt** beszerezte-e már? — **Imé, én az Úr**, Istene vagyok minden testnek, vajjon van-e valami lehetetlen nekem? (Jer. 32:27.) — **275 Anyagyház**, 66 társ-, 87 leány-, 52 fiók- és 12 missziói Egyháza van az itteni Egyetemes ref. Egyházban. — **A hubói lelkészi állás**ra pályázat hirdettetett. — **Kelemen Kálmán** sajókeszi-i lelkész március közepén foglalja el új állomását a dunamocsi szent Eklézsiában. — **Összesen 287** lelkészi és 409 tanítói állása van az itteni reformátusságnak. — **Az érsekújvári** kis Eklézsia nagy fejlődését mutatja a múlt évnek néhány adata: 171 egyházi adózó volt. Isten dicsőségére befolyt 920 Kc. Perselypénz 880—. Karácsonykor 461 Kc pénz és 1600 Kc értékű ruhanemű és élelmiszer folyt be a szegények számára. Egy szegény gimnazista ref. tanulónak 1000 Ké segélyt ad évente a kis gyülekezet. Egy-egy istentiszteleten átlagban 79 egyháztag vett részt. 211 úrvacsorázó volt: 7 férfivel több, mint nő. Isten-é legyen a dicsőség mindezért is!

A gyülekezet missziója.

Mi rendszerint csak a lelképásztor, újban legfeljebb a presbitérium missziói munkájáról beszélünk. Megköveteljük, hogy a lelképásztor a különböző missziói munkák végzésében el ne fáradjon, sőt újabb és újabb munkákba kezdjen. Szórványosan már arra is ráeszmélünk, hogy a lelképásztor mellett a presbitereknek is vannak missziói feladataik, sőt, vannak már — hála Istennek — presbiterek, akik a lelképásztoroknak a missziói munkákban is hűséges mun-

katársaik.

Eszméljünk rá arra, hogy a gyülekezetnek is van missziója és hogy a lelkipásztor és a presbiterek munkája csak akkor hathatós, ha a gyülekezet is hordozza a missziói felelősséget és az ebből következő munkát.

Ha igaz az, már pedig igaz, hogy a keresztyén élet nem magános, hanem közösségi élet, akkor minden tagnak részt kell vennie ennek a közösségi életnek munkájában. A lelkipásztor az irányítója, a presbitérium a vezérkara a missziói munkának, de ez a munka csak akkor halad, ha vannak katonái is, helyesebben, ha van hadserege. Ez a hadsereg maga a gyülekezet.

Sokszor sopánkodunk afelett, hogy milyen más lenne az Egyház, ha mások lennének a papok és a presbiterek. Ezt még olyan gyülekezetben is halljuk, ahol a lelkipásztor igazán mindent elkövet, hogy gyülekezete méltó legyen a Krisztus nevéhez. De az ilyen kesergők nem veszik észre, hogy amikor a pap és az Egyház ellen kilógásokat emelnek, ugyanakkor saját magukat is megbélyegzik, hiszen az Egyház, a gyülekezet nem a pap és nem a presbitérium, hanem együtt minden egyháztag, aki a Krisztusban megkereszteltetett és az ő kegyelméből él. Az ilyenektől kérdezzük meg mindig, vajjon ömaga, az élesszemű bíráló mit tett az ő Egyházáért, hogy az a földi minőségében más legyen.

Miben áll a gyülekezetnek, mint gyülekezetnek missziója? Először is a gyülekezetnek igazán gyülekezetnek kell lennie. A gyülekezet nem összeverődött tömeg, nem is csak egy számon tartott társadalom, még nem is csak egy jogilag szervezett alakulat, hanem testvéri közösség a Krisztusban. A gyülekezetnek a Krisztus az alapja, de Krisztus a kapocsa, amely átfogja és egyben tartja. A gyülekezet a Krisztus testének a tagjait képező közösség. Már most a gyülekezetnek az az első missziója, hogy ezt a Krisztusban való testvéri közösséget minél jobban a Krisztusévá tegye. Ezt a missziót kell a gyülekezet tagjainak önmaguk és testvéreik iránt gyakorolni.

A gyülekezet egészére és egyes tagjaira nézve nem közömbös, hogy mi van az egyes tagokkal, hogy azok milyen körülmények és milyen kísértések között élnek. A gyülekezet missziói tette a saját gyülekezete iránt az egymásért való felelősség felébresztése és gyakorlása. Ennek ma el kell mennie egészen addig, hogy a gyülekezet ingadozó és kísértésnek kitett tagjai számon tartassanak, hogy megmentessenek a fenyegető veszedelmektől, mint a hittagadástól vagy a nemzetárulástól.

A következő feladatkör, amely a gyülekezet missziójához tartozik, hogy számon tartsuk a gyülekezet külső és belső javait. Mennyi kincs van még ma is az Egyház birtokában, amelyről alig tudunk számot adni. Itt azonban nemcsak az anyagi javakra gondolok, hanem azokra a lelki kincsekre, amelyeket az apostoloktól, a reformátoroktól, a mi vezérlő nagyjainktól és atyáinktól örököltünk. Áldott szép szokásaink, erényeink, történeti tettek, jellemek, tanításaink,

igazságaink, hitvallásaink, magyar református irodalmunk, tudományosságunk tárházai mind a lelki javaknak és a szellemi kincseknek. Ma-holnap elfelejtjük, hogy mi a történetünk folyamán egy sajátos protestáns méltóságot alakítottunk ki s ez mint örökség elsősorban a miénk, bár sokan részesültek abból, egyházaink fiain kívül is. Ezeknek a számbevétele, öntudatosítása és életrekelteése olyan misszió, amely elől a gyülekezeti közösség nem térhet ki.

Különösen figyelembe kell vennünk továbbá, hogy a gyülekezetnek a maga egészében képviselnie kell azt a sajátos szellemet, jellemet, azt a hitvallási igazságot, amely a mi Egyházunknak az élő pecsétje. Minden tagnak, mint az egész közösség részesének a saját életében, tetteiben és magatartásában ki kell ábrázolnia az ő református keresztyénységét, hogy valóban lássák az emberek és dicsőítsék a mennyei Atyát. Ma különösen elmondhatjuk, hogy egyetlen református ember sem áll önmagában, önmagára nézve és ha bukik, nem bukik magában és magára nézve, hanem vele együtt áll és érvényesül, vagy vele együtt bukik az a gyülekezet, amelyhez tartozik, mert ma ismét különös érzék ébredt az emberi lelkekben, hogy az egyest a közösségből és a közösséget az egyesből itéljük meg.

Ma minden református keresztyén gyülekezetnek tudatára kell ébrednie annak, hogy a saját igazságát többé nem a falak, nem is a cimeres levelek, nem is a holt betűvé merevedett könyvek képviselik, hanem a Krisztusban tevékeny, missziói hévtől égő élet, a tettekben megvalósuló elszánt akarat, amely győzelmesen tekint előre, a Krisztusra. Ez az aktív keresztyén élet, amely hitünk minden igazságát kiábrázolja, ez a gyülekezetek mindenek felett álló missziója!

Dr. Tavaszy Sándor
kolozvári ref. theol. professor.

KÜLFÖLDI HIREK

A helsinki-tőlői (finn) gyülekezet ifjúsága magyar tanfolyamot rendezett. Minden héten 10—15 fiú és leány jön össze a magyar nyelv tanulására. A tanfolyamot Soisalon Soininen Ilmari theológus vezette. — **Egy amerikai kórház** kapuján ez a felirat olvasható: „A sebet én kötöttem be, de Isten gyógyította meg”. — **Angliában** nemrég egy napilap pályázatot tűzött ki, hogy melyik az a szó, amely az élet minden körülményében, minden rangú és nemű emberek között a legkedvesebb. A pályázatok között volt nagyon sok szép és kedves megállapítás. Sokan ragaszkodtak ahhoz, hogy a legjelentősebb szó az „arany”, mások ezt vallották legkedvesebbnek „olthon”, ismét ezren és ezren az „anya” szó mellett döntöttek, de mikor nekiálltak a beérkezett szavazatok összeszámlálásának, a legnagyobb számot a „Jézus” szó nyerte. — **Ködöböcz Zsigmond** kulai (Jugoszlávia) presbiter nyugdíjas kishivatalnok volt. A feketícsi árvaház perselyébe minden nap pontosan beletett 1 dinárt s december 31-én pontosan beküldte a maga 365 dinárját, szökőévben 366

dinárt. Most, december 31-én meghalt s hogy az árvaház halála után se maradjon el az ő napi 1 dinár adományától, 100 esztendőre valót egyszerre adott oda az árvaháznak: 36.525 dinárt. — **Lengyelország 7 millió ukránja** között 18 református missziói munkás terjeszti az Evangéliumot. Már 40 szervezett gyülekezetünk van. 1936-ban Kolomeában megnyitották az első ref. elemi iskolát, melyben két tapító oktat harmincnégy tanuló. Sok helyen az akasztja meg a munkát, hogy nincsen megfelelő hely, ahol összegyűlhetnek. Hogy milyen nagy szomjúság él az ukránok lelkében az Ige után, bizonyítja az alábbi levélrészlet is, melyet egy szegény földműves írt a missziói központba: „Isten a tanum, hogy nehéz helyzetemben képtelen vagyok megvenni a Bibliát. Nagyon kérem Önöket, segítsenek szegénységemben és a Bibliát, valamint a többi számomra szükséges könyvet küldjék meg nekem hitelbe és én azokat részletekben kifizetem”.

Tükrök

Jakab 1. 23.

Nagyszerű egy találmány a tükör, ugyebár? Sokkal könnyebben lehet fésülködni, ha látjuk az arcunkat és a fejünket. Különösen a lányok veszik sok hasznát, amikor a frizurájukat csinálják. A fiúk legfeljebb játszani szoktak vele, bosszantják egymást, amikor a legsötétebb sarkokban ülő társuk szemébe is oda tudják villantani a markukba rejtett tükrödarabbal a vakító napfényt. Az újtestamentumi időkben még nem ismerték az üvegtükröket. Akkor még ki zárólag a csiszolt érctükröt használták, amelyet vagy bronzból, vagy ezüstből készítettek. Bár sokkal drágább volt az ilyen tükör, mégsem ragyogott úgy, mint a mi finom üvegtükrünk.

Nem is képzelték, hogy az üvegtükrőnél is van finomabb kivitelű és ez a nagyon finom tükör mindig velünk van, mert mindenikünknek van belőle. A lélek tükrének nevezzük, amely a dolgokat, a személyeket, az eseményeket, amelyk és akik körülvesznek minket, nagyon pontosan visszatükrözi. Talán mi nem is vesszük észre annyira a mi tükrünk képeit, mint ahogyan észreveszik mások mirajtuk. Ha sokáig barátokozol valakivel, a természete egészen ráragad, a te természeteddé lesz, mozgása, mosolygása, szavai, gondolatai, érényei és bűnei mind-mind visszatükröződnek terajtd már akkor, amikor nem is álmódsz róla, de mások már jól látják. Ahogyan rád ragad egy fülbemésző nóta az utcán, vagy egy rossz szokás, amelyet valami hitvány könyvnek „hősenél” láttál, épúgy hat rád minden és mindenki a környezettedben.

Láthatod tehát, hogy mennyire fontos az, hogy kikkel barátokozol, milyen könyveket olvasol és milyen játékokban veszel részt. Érdekes, hogy minél fiatalabbak vagyunk, annál élesebb ennek a csudálatos lelki tükrőnek a tükröződése. Ez a tükör az egyszer megszeretett tárgyakat úgy megragadja, hogy azután mindig csak azokat akarja visszasugározni.

Ha a mi tükreinkre gondolunk, ne feled-

kezzünk el arról sem, hogy másoknak is van tükrük és amint mi nem tudunk kikerülni mások tükrének a sugárözönéből, épúgy mások sem tudnak elbujni a miénk elől. Épúgy hatunk mi is másokra, mint ahogy ők hatnak mireánk. Szavunkat, cselekedetünket mások magukkal viszik és nem felejtik el könnyen.

Vajjon mit visznek magukkal mirőlünk?

Nem is olyan régen fedezték fel a rádiumot, azt a csudálatos elemet, amely melegít és világít, sugarainak olyan roppant ereje van, hogy játszva hatolnak át még az acélsekreányeken is. És ezek a rádium-sugarak is visszaverődnek. A rádium-sugaraknak kitett tárgyak hosszú ideig sugározzák ki magukból a rádium sugarait.

A mi tükrünket a világ Világosságának, a Jézus Krisztusnak elébe kell hoznunk. Ő fog igazán sugárzani rajta tökéletes ragyogással. És mi majd az Ő fényével vissziuk az örömet és a világosságot a világba mindenüvé.

[Hastings: Gyermekistentisztelet és vas. iskolába szánt műveit Dr. Incze Gábor vezetésével fordították le magyar nyelvre. Ezekben a Szentírás egyes részei gyermekek értelmi síkjának megfelelőleg magyarázattal meg. Egyik ilyen műből való ez a közlemény is. Minden ref. iskolának meg kellene ezt szereznit.]

Az ágendázás lényege.

A hitvallástételre előkészítés egyre komolyabb figyelemben részesül. A barsi egyházmelegyében például minden gyülekezetben 2 évig tart az előkészítés. A tankönyvek terén is nagy keresgélés van. Ujabbak is jelentek meg. A szülők és keresztszülők figyelmét is mind több helyen hívják fel a hitvallást tevő gyermekek előkészítésére. Vannak olyan gyülekezetek, ahol az előírásnál sokkalta több időt, pénzt, gondot fordítanak az ágendázásra. Igen szép az „eredmény” ilyen helyeken is a nyilvános ágendázás alkalmával. Lassacskán már nem az ágendázáskori új ruha és ajándék a legfőbb eseménye az áldozóc süttörtöki hitvallástételnek. Valami javulás van néhol már.

És az eredmény?

Szomorúan kell megállapítani, hogy igen sok esetben nincs eredmény. Mert mit akar elérni az ágendázás? Sokan ugyanis afféle ünnepeyesebb hittanvizsgának tartják és az iskolabájarás végének, vagy a kötelező vallásos élet befejezésének. Persze, hogy nem ez az ágendázás. A tulajdonképpeni célja az, hogy a *fiatalság megtanuljon a saját lelki lábain járni*. Meg is magyarázzuk ezt bővebben. A hitoktatás és az ágendatanítás csak egy célt szolgálhat, azt, hogy az Egyház jövőnd tagjai önálló lelki életre jussanak el. Így meg kell ismerniök a teljes Bibliát. Annak olvasásában gyakorlatra kell szert tenniök. Ha pl. valaki az Urvacsoráról akarna olvasni a Bibliában, akkor tudja, hogy hol van megírva annak szerzetése, vagy ha a pletyka ellen szeretne valami isteni tanácsot kapni, így a 9-ik parancsolaton kívül felnyitja a Jakab levele 3-ik részét, stb. A Bibliával teljesen megbarátkozva, sőt meleg, intím összeköttetésbe jutva volna tulajdonképpen csak kiengedhető az az ifjú a „felnött egyháztagok” közé.

A Szentírásnak olyan mindennapi táplálékává kell válnia a hitvallást letenni akaróknak, mint a kenyér és a víz! Enélkül nem ér az egész hitoktatás és ágendázás sokat.

De kell még más is.

A Szentírás mellett egészen vérünkkel kellene válni a Zsoltáros könyviünknek, hogy mire leágendázik az a fiatal egyháztag, tudja, hogy ha lelke ima után vágyik, ezt zsoltárban (84-ik pl.) is kifejezheti, ha szomorú, szenved, vagy újjong a boldogságában, akkor is engedhet az isteni buzdításnak: „Dicsérjétek az Urat!” Az eredményes ágendázástól elvárhatnánk, hogy otthon is zsoltáros ajkúvá és lelküvé legyen az a fiú, vagy leány, akit az Egyház méltónak ítélt arra, hogy elfogadja a hitvallástételeit. Az elhalt ősi zsoltáros és dicséretlek életrekeltőjévé kellene válni a leágendázottaknak. Mert az őszes verseiben végig énekelt zsoltáraink és dicséreteink a lelki építés mellett tanítanak is, rengeteg sok vallásos ismeretet, bibliai igazságot szönek bele az éneklő tudatába.

S még egyet.

El kellene juttatni a Heidelbergi Kátét is minden ref. családba. Ez csak úgy lehetséges, ha ezt a kátét tanulják újból az ágendázók. Így ök ismernék meg azt egészen s beledolgozva magukat a Heid. Káté felséges gondolatvilágába, tiszta bibliai tanításába: még a kifejezését is magukkal vinnék a mindennapi életbe s így valóságformáló erővé válna ez uton is gyülekezeteinkben az ágendázás.

Es mi a valóság?

Szivettépoén szomorú! Figyeljük csak meg, hogy a mult évben leágendázottak járnak-e rendszeresen templomba? Élnek-e minden alkalommal Urvacsorával? Olvassák-e az ajándékul kapott Bibliát? Van-e jóhatásuk a családjuk vallásos életére? Azt gondolom, hogy nem túlzás, ha azt mondjuk, hogy a legeslegtöbb esetben nem-mel kell válaszolni! Amíg kötelező a templombajárásuk és a lelkiekkel foglalkozásuk, addig is alig lehet őket megtartani a világ irtóztató csábításai, kísértései, keresztyéntelen légkörében. Hát még amikor már nem találkoznak hetente a lelkésznel, aki nem kérde, hogy olvasol-e Bibliát, miért nem voltál templomban az Isten népével?, stb. 2—3 év alatt sok esetben teljesen elpárolgott az ágendázás minden hatása. Fel is vetődik a kérdés: érdemes-e egyáltalában valamit is tenni e téren? Hol a hiba? Mit kellene megmúszítani! Tettek-e már valahol valamit ennek a szomorú állapotnak a megváltoztatására s ha igen, akkor mit? Ólvetett kézzel nézzük-e, hogy eredménytelen igen sok esetben az ágendázás?

Jövő számunkban folytatjuk ezt. De ha jönne valakitől alapos és református hitelveinknek megfelelő hozzászólás, szívesen leközölnénk.

Imádkozzál, hogy jól imádkozhass. Kérjed az Istent, hogy a maga Szentlelke által tegyen téged mindinkább alkalmatossá ennek a szükaéges nagy kötelességnek a gyakorlására.

(Szikszai)

Az öreg Szikszai forgalásakor.

Egy régi, régi könyvet forगतok,
Mily egyszerű s mégis mily bölcs lapok!
Mind jóra oktat, ég felé emel:
„A keresztyének imádkozni kell!”

Ha munkanapnak mázsás terhe nyom,
S enyhet hozó csendes vasárnapon;
Ha alkonyul a nap, és hogyha kel,
A keresztyének imádkozni kell.

Ha rá vidám örömaugár derül,
Ha baj, betegség, bú veszi körül,
Ha a halál órája jó is el:
A keresztyének imádkozni kell.

Bár vig gyermek, vagy gondterhelt szülő,
Haja sötét még, vagy már öszülő,
Ha mirtuszt hord, vagy gyászruhát visel,
A keresztyének imádkozni kell.

Ha útra indul, vagy ha otthon ül,
Szeretivel, vagy árván, egyedül,
Mikor arat és mikor szüretel,
A keresztyének imádkozni kell.

Ha szolgarendű, vagy ha úr, nemes,
Ha kalmár, mesterember, földműves,
Sebet gyógyít bár, vagy fegyvert visel,
A keresztyének imádkozni kell.

Hogy útjain az Ur vezesse őt
S tanítsa meg, hogyan szeresse Őt
S világ szerelmétől szakassza el:
A keresztyének imádkozni kell.

Hogy vívjon a bűnnel győztes tusát
S kövesse mindhalálíg Krisztusát,
Keresztjét cokszó nélkül véve fel,
A keresztyének imádkozni kell! . . .

Te régi könyv, te öreg Szikszai,
Ne szünj meg bennünket tanítani!
E nagy igazság sosem múlik el:
„A keresztyének imádkozni kell.”

Szegény népem, szegény, szegény magyar,
Sötét balsorsnak árnya mért takar?
Mert téged ez már alig érdekel:
A keresztyének imádkozni kell.

Arcod már nem fordítod ég fele,
A földi gonddal van szíved tele, —
De hív az Úr még, — ajkad mit felel?
A keresztyének imádkozni kell!

Igen, neked is imádkozni kell,
Másként örökre eltöröltetel.
Imára hát buzgó imára fell!
A keresztyének imádkozni kell!

Vargha Tamás.

Álljunk meg egy percre.

Fontos évfordulók idén: Ne felejtkezzünk el *Kálvin János* hősiességéről, aki kockára tette életét, inkább választotta a számkivetés gyalázatát és minden nyomorúságát, de nem engedett az embereknek, mikor ezzel Isten iránt lett volna engedetlen. Negyyszáz évvel ezelőtt kellett emiatt Genét elhagynia. Ugyan-ebben az évben adta ki *Devi Biró Mátyás* „a magyar Luther”, az első magyar hitnevelési kézikönyvét: „Az tízparancsolatnak ... magyarázatja” címmel. Háromszáz évvel ezelőtt szövetkezett tíz magyar diákember Londonban a maga lelki életének közös gondozására s a magyar református Egyház evangéliumibába tételére. Ezzel indult meg az u. n. puritán mozgalom Egyházunkban. Kétszáz évvel ezelőtt született az áldott emlékü *Szikszai György*, a legnépszerűbb református vallásos író s tört meg az eszkimók ellenállása az Evangéliummal szemben Kajaknaknak a megterésével.

Miért van csillag a református templom tornyán? Azért, mert csillag vezette el a keleti bölcséket az Ur Jézushoz az első karácsonykor. Azért van tehát csillag a mi templomunkon, mert azt jelzi, hogy aki igazán el akar jutni az Ur Jézushoz, annak abba a templomba kell járni, melynek tornyán a csillag van. És így is van. Nálunk tanítatik a legtisztább tudomány az idvességéről, a bűnbocsánatról, az Ur Jézusról. Aki tehát egészen biztosan idvezülni akar, annak nálunk a helye!

**A lelki és örökkévaló jók szükségese az ember való-
ságos boldogságára, de a földi jók éppen nem szükségese arra.** Mert, amely ember újjászületik, megszenteltetik, isteni félelemmel, bűnbocsánattal, mennyországgal megajándékoztatik, boldog az és boldog lesz, ha semmit sem, vagy igen keveset bír is a világi jókban. De amely embernek azokban és az azokhoz hasonló lelki jókban része nincsen, boldogtalan az és boldogtalan lesz, akár mennyi földi jóval bírjon is.

(Szikszai)

Régete, még jó 100 évvel ezelőtt is, nagyon sokat adtak a reformátusok arra, hogy ők járnak a legbibliásabb uton. Ezt bizonyítani is tudták. Hogyan? A tanultabbak egyenesen a Bibliából. Például, ha valaki tagadta a predestinációt, vagyis az isteni kiválasztás tanát, akkor rögtön 20—30 lgét citáltak, olvastak fel a Bibliából, egyszerre elnémitották így a hitetlen ellenkezőt. Az egyszerűbb képessé-
gük is olvasták persze a Szentírást, azonban sokat tanultak a hitvallásainkból is. Így például volt idő, amikor a zsoltáros könyvhöz, tehát az egyházi énekeskönyvhöz volt kötve a Heidelbergi Káté is, amely így a *Biblia és a Zsoltáros könyv mellett a mi református népünk mindennapi lelki és szellemi táplálékává vált.* A templomban is végig prédikáltak sokszor a Heidelbergi Kátét. A hívek így aztán nem felejtették el a tisztát, a bibliai igazságot. Rége te drágábbak voltak a könyvek, mint ma, mégis minden valamire való református családban meg volt a Biblia és a Zsoltár mellett a Heidelbergi Káté és a II. Helvét Hitvallás is, a mi krisztusi hitünknek ez a két nagy-szerű összefoglalása. És ma mért nem lehetne így? Talán kevesebbet érnek a református igaz-ságok? Dehogy! Csak el kellene valahol kezdeni!

Mindenkinek el kellene olvasni? „Kornélia” a címe annak a nagyszerű regénynek, melyet Hollandia egyik kiváló református írónője, A. Van Hoogstraten-Schock írt (Fordította András Tivadar és az Erdélyi Református Egyházkerület Irat-terjesztése adta ki, ára kb. 20 Ké). Egy anyáról szól, aki imádkozva nyerte meg az ura lelkét és a gyermekeiét az Ur Jézus szá-mára. A mai életben játszik a regény. Napjaink kísértései és hitetlen hatásai húzodnak el szemünk előtt egy család szentélye körül. Az egész világ összefogni látszik az imádkozó hívő anya és hitvestárs ellen, de ő Jézus kezét fogva végül is teljesen megtapasztalhatta imáinak meghallgatását. Sok családnak, anyá-nak és gyermekeknek a belső képét adja ez a nagyszerű könyv. Nem valami tendenciózus re-

gény ez, mert a valóságot festi le valóságos hangon és színek-ben. Minden valamennyire is „egyházias” reformátusnak el kellene ezt a könyvet olvasni Mennyi tanácsot meríthetnek ebből a gyermeknevelő szülők, akiknek drága a gyermekük id-vessége. Köszönjük a fordító lelkésznek és az erdélyi refor-mátusoknak, hogy e könyvet magyarul is olvashatjuk.

Jó református vagyok, mondogatta gyakran egy tagja az Egyháznak. „Bizonyítsa be,” szólította őt fel valaki. Erre hal-gatás következett. Majd idege-sen iamételgetni kezdte, hogy ő jó református. A társa felele-tt neki néhány kérdéat: Jár-e min-den vasárnap templomba? Nem! felelte, mert nem ér rá. Olvas-e Bibliát? Nem, mondotta, mert annyi mindennel kell foglalkoznia, hogy erre még nem is gondolt. Hisz-e Jézusban? Persze, hogy hisz! És mit hisz Jézusról, hogyan hisz benne? Erre igen bátran felelt a mi emberünk: Mindent hisz ő, már mért ne hinnie! De csak folyt tovább a kérdés: Hi-szi, hogy Jézus eltörölte az ön bűneit? ... Tessék? ezt nem értem! Nekem nincs is olyan nagy bűnöm! Láttu erre a kérdező, hogy teljes a lelki sötétség a másiokban. Tehát nem folytatta tovább ezen az úton. Megkér-dezte, hogy ki van-e fizetve az egyházi adója s nem sokulja-e? Sokalni sokalta, alighanem van is valami hátraléka... Hogyan segíti Isten Országa terjedését? Ezt meg már egyáltalában nem értette. De azért „jó református volt ő s az is marad haláláig...” Ezek azok az emberek, akiknek semmi közük a lelki élet szent valóságához, akik még soha sem hallották az Igen át hozzájuk is szóló Urat, akik még soha sem szálltak le a bűnbánat mély-ségére, de amikor református voltukat kell valami gögös hely-kén bebizonyítani, akkor előbb körülnéznek, hogy hol van egy féltéglá, hogy azzal verjék legé-nyes virtussal a mellüket a meg-sértettség hangján kiáltva, hogy ki volna a „jó református”, ha nem ők?

A református embernek ismernie kell Egyháza tanítását. Ezért vegye meg a Heidelbergi Kátét. Ára 5 Ké.

KOMÁROMI HIREK

A presbitérium idei első ülését jan. 21-én tartotta, melyen a kerületi tisztségekre szavazott és adóügyekben határozott. — **A templombajárás** az igazi református egyik ismerető jele. Aki nem jár templomba, nem lehet jó református (kivéve a beteget és öreget vagy akiket a Szentírás szellemének megfelelő indok tart vissza az Isten háza látogatásától.) — **Vallásos könyvet csak** olyantól vegyünk, akinek lelkesi hivatalunktól irásos ajánlása van. Ellenkező esetben olyan könyvet veszünk, mely el akar téríteni őseink tiszta krisztusi hitétől. — **És odamenvén Illés** az egész sokasághoz, mondá: Meddig sántikáltok kétfelé? Ha az Úr az Isten, kövessék Őt; ha pedig Baál, kövessék azt. (1. Kir. 18: 21.) — **Kedden és csütörtökön** este 6-kor is van prédikációs istentisztelet a templomban. — **Idén télen is** a Heidelbergi Káté tanítását hallgatjuk vasárnap délelőtt és délután is. Jelenleg már a Tizparancsolat magyarázatánál tartunk. — **Aki öt új** előfizetőt szerez a Kis Tükörnek, annak szívesen küldjük ingyen egy évig lapunkat. — **A diakónusok testülete** februári rendes ülésén a felmentésüket kérő eddigi testületi pénztáros Mórocz László és perselykezelő pénztáros Virágh Vince helyébe, kiknek igaz elismeréssel adózott a testület hosszú, hűségese szolgálataukért, Bossányi József és Erdélyi Ferenc diakónus testvéreket választotta meg egyhangúlag. A perselykezelésnél visszatért a régi módszerhez. A tagjai között az eddigi pontosságát kívánja meg a diakónus testület. Már van a szegényházi gyűjtésen felül is vagyunkja a testületnek: 4.418.50 Ké. Jövő hónapban két beszámolót és egy előadást is felvett a testület ülésének programjába. Egy diakónust felmentettek tisztségétől. — **Az ágendázás** végett felhívjuk a szülők és keresztszülők figyelmét arra, hogy az idén vagy jövőre hitvallást tenni szándékozó gyermekeket nagy szorgalommal küldjék az órákra és otthon is foglalkozzanak s beszélgessenek velük az agendaanyagról. — **Van már** Református Leszakítós Naptára? Még kapható a lelkesi hivatalban 4 Ké-ért. — **Szeretne-e idvezülni?** Csak azt nem tudja, hogy hogyan? Tanácsos lenne azért e kérdéssel foglalkozni. Van Bibliája? Olvassa! És Heidelbergi Kátéja? Ezt is olvassa! Szikszayja is van? Ebből is sokat tanulhat az idvesség útjáról! — **A templomban** kissé gyorsabban énekelünk már. Vigyázzunk az orgonára és kövessük annak vezetését. — **A szegények a mi gondunk.** Aki a szegénynek ad, az az Úr Jezusnak ad. A szegények leghelyesebb segélyezése akként történik, hogy az adományunkat az Egyháznak adjuk, amely aztán elosztja az arra érdemeseknek. — **Az első passió** (bőjt) vasárnap márc. 6-án lesz. — **Igen szépen szaporodik** a bibliaköri látogatók száma. Különösen a hétfőn este 6 órakor és a szombaton ugyanakkor a lelkesi hivatalban tartottakra járnak a buzgó hívek. De örül a lelkeknek, ha az egyes kedves családoknál tartott bibliakörökre is gondolunk. Ezekben is munkálkodik az Úrnak Lelke. — **Őrsújfalun** is van lelkimunka úgy a felnőttek, mint a gyermekek között. — **Akik még nem juttatták el** a komáromiak közül előfizetésüket (a lelkesi hivatalba) a Kis Tükörre, azoknak külön felhívást küldünk majd jelezve, hogy mennyivel vannak elmaradva. — **Az Ifjúsági Egyesületben** kultúrestéket tartanak, melyeken neves szónokok adnak elő. — **Az egyházi adóját** befizette már? — **A temető-bizottság** febr. 18-án ülésezett Sörös István elnökletével.

Komáromi egyházi statisztika.

Szent keresztségben részeltettek:

1938 január 10-én Palkó Jolán, Károly nevű fia. — Jan. 16-án Urbán László és Major Ilona, László Ferenc nevű fia — Köpcesényi Antal és Regedi Anna, László Antal nevű fia — Jan. 20-án Farkas Zsigmond és Zöldfal Katalin, Márta Katalin nevű leánya. — Jan. 23-án Rácz János és Illés Margit, Rozália nevű leánya, — Jan. 30-án Kacz Lajos és Kuczman Erzsébet, Janos nevű fia, — február 10-én Tóth Kálmán és Szeder Etel, Irén nevű leánya.

Hitvestársai esküt tettek le.

1938 január 22-én Spirik Márton és Lengyel Mária, — febr. 14-én Klema Henrik és Kovács Ilona.

Kimúltak a látható világból.

1938 jan. 4-én Gál József, néhai Gál Elek és Gulyás Erzsébet fia. — Jan. 7-én Kürthy Jolán, Kürthy Gyula és Both Klára leánya. — Jan. 21-én Zsemlye János, Zsemlye Károly és Lénárt Krisztina fia, — Jan. 22-én Gulyás Lidia, Csukás Gáspárnak 10 évig özvegye, — febr. 7-én Juhász Erzsébet, Stirber István felesége, — febr. 8-án Pap Péter, Goda Júlia, — febr. 11-én Simon Károly, Ferenczi Terézia férje, — febr. 13-án Németh Lujza, Fonód Bálint özvegye.

Komáromi önkéntes adományok.

1937 jan. 1-től. Tányérozás a losonci teológiára 288.60. Egy férfi Isten dicősségére 50. Egy férfi tanítóképzőre 50. Egy férfi ugyancsak a tanítóképzőre 600. Egy nő szegényeknek 20. Egy presbiter a diakonissza élelmezésére 100. Egy férfi fiókrárbázra 25. Egy asszony fiókrárbázra 10. Egy leány árvaházra 10. Egy asszony szegényeknek 70. Egy asszony szegényeknek 850. Egy napezámos Isten dicősségére 10. Egy presbiter diakonissza élelmezésére 80. Egy férfi a szegényház renoválására 100. Egy asszony a szegényház renoválására 20. Január 9-től. Perselyben találtatott szegényház renoválására felirással 30. Egy özvegy-asszony szegényház renoválására 50. Egy férfi Isten dicősségére 10. Ugyanő a komáromi ref. árvaházra 10. Január 16-tól Egy leány árvaházra 10. Perselypénz szegényház renoválására 64.55. Egy férfi árvaházra 20 Jan. 23-tól. Egy férfi Isten dicősségére 20 Egy nő a komáromi árvaházra 10. Egy férfi a diakonissza élelmezésére 52. Perselyben találtatott Isten dicősségére 10. Egy családnak adomány a pataai egyháztól 30. Vidékről jött, Somorjáról egy családnak 100. Nygyedről 80. Ugyanennek a családnak Perbeteről 70. Komáromi ref. árvaháznak jött egy adomány 52.85. Póstán jött a komáromi ref. árvaháznak Sökről 150. Egy családnak póstán 25. Póstán a ref. árvaháznak 25. Jan. 30-tól Egy özvegy asszony szegény gyermekeknek 10. Egy nő Isten dicősségére 80. Szentjános utcai perselypénz 50. Egy család Isten dicősségére, aranylakodalma alkalmával 100.

Laptulajdonos és kiadó: GALAMBOS ZOLTÁN.

Nyomda: Puzsér Testvérek könyvnyomdája Komárom

Prislatný postový úrad podávajúci: Komárno.

Novinové vplataje povolené riaditeľstvom pošt a teligramov v Bratislave čís. r. 24437—III. a. 1928.

KIS TÜKÖR

Megjelenik minden hónap közepén.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Komárno-Komárom, Jókai-u. 18.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelős szerkesztő:
GALAMBOS ZOLTÁN.

Előfizetési díjak egy évre:
Helyben postán küldve 10 — Kc.
Vidékre 10 Kc. Külföldre 20 Kc.
Egyes szám ára helyben 1 Kc.

Az Úr Jézus alázatossága.

Tanuljátok meg tölem. (Máté 11. 29.)

A tanulás mindig nehezen megy. De talán mindent könnyebb megtanulni, mint az alázatosságot. Vannak emberek, akik igen nehezen tanulnak meg egy-egy nyelvet. Különösen nehezen tanulják meg, ha későn kezdtek hozzá.

Bizony az alázatosságot is annál nehezebb megtanulni, minél később kezd hozzá valaki. A fiatal fát még könnyű meghajlítani, de a vén korban, amikor nagyon megkeményedett, már törik. Nagyon fontos dolog, hogy az alázatosságot az ember fiatal korában tanulja meg Jézustól.

Persze kinek a legnehezebb megalázkodni, mint éppen az ifjúnak. Annak a fiatalnak, aki azt gondolja még, hogy az övé az egész világ, hogy ő a világ közepe . . . aki még nagy jövőt jósol magának s aki még különbet nem akar magánál ismerni. De annál nagyobb áldás, ha ez a büszke, öntelt fiatal megtanulja az alázatosságot, mert ha meg nem tanulja, még nyomorultabb lesz később.

Azért is nagyon nehéz az alázatosságot megtanulni, mert állandó gyakorlat nélkül az ember ellefejtí. Nem elég az, hogy valaki egyszer megtanulta Jézustól, hogy mi az alázatosság, hanem abban gyakorolnia is kell magát, mert különben az élete nagyon nyomorult életté válik. Igen könnyen megtörténik, hogy a már egyszer megalázkodott emberből ismét öntelt és gőgös ember lesz, ha nem tanul megalázkodni. Még ha egy nyelvet tanul is meg valaki, azt is gyakorolnia kell, különben ellefejtí. Mennyi gyakorlat szükséges annak, aki hangszerezen akar megtanulni, vagy a már egyszer megtanult dolgot meg akarja tartani.

Az alázatosság gyakorlása nem történhetik másként, mint naponkénti újabb és újabb megalázkodással. Naponként meghajlani a mi Urunk előtt, naponként összetörni előtte.

Elnézem udvarunkban a meghajlított rózsafákat. Minden telet úgy töltenek el, lehajlítva a földre egészen. De milyen szép rózsákat nyílnak, amikor eljön a nyár!

Az a keresztyén élet tud csak illatozni, csak az tud szép virágot nyílni, amely tud meghajolni, megalázkodni.

Miért nehéz megalázkodni? Mindenekelőtt azért, mert fogva tart bennünket a sátán. A sátán mindig büszkeségre indít. A sátán ellensége minden megalázkodásnak. Csak egy alázatosságot szeret, amikor valaki a bűn előtt alázódik meg.

Másik akadály az énünk. Az énünknek

mindene megvan, csak a dereka hiányzik. Van szeme, van füle, van szíve, van érzékenysége, van orra, van indulata . . . csak dereka nincs. Az énünk meghajlani nem akar és nem tud. Ezért van arra szükség, hogy az énünk össze-törjön.

Nehéz megalázkodni az emberek iránti szeretetlenség miatt is. Akiket szeretünk, azok előtt nem nehéz megalázkodni. Ha tehát több lesz bennünk a szeretet Isten és embertársaink iránt, akkor nem lesz olyan nehéz a megalázkodás.

S végül ne felejtjük el azt, hogy alázatosságot senkitől mástól nem lehet tanulunk, mint Jézustól. Benne teljes alázatosságot, igaz alázatosságot, bűn nélküli alázatosságot találunk.

Jézus sohasem alázkodott meg a sátán előtt, sohasem a bűn előtt, sohasem a földi érdekek, vagy földi tekintélyek előtt, de mindig megalázkodott Isten előtt, megalázkodott bűnös ember előtt, hogy szabadulást szerezzen neki, megalázkodott a kicsinyek előtt, hogy lehajolhasson hozzájuk.

Ha csak egy férget akarsz felemelni az utca porából, akkor is meg kell hajlod . . . Jézus meghajlott azért, hogy téged a világ országútjáról mint férget felemeljen, hogy el ne tapossanak, hogy menedéket találj.

Lehet, hogy sokféle iskolába beiratkoztál már életedben, de ellefejtettél talán az alázatosság iskolájába beiratkozni. Siess, ne késlekedj. Jézus kész elfogadni és kész megtanítani az igazi, lelki alázatosságra. *Ecsedy Aladár.*

„Böjti időnek“ nevezi a husvét előtti 6 hetet a róm. katolikus világ. Azért rendelnek böjtöt, mert előbb „farsang“ volt. Úgy a böjt, mint a farsang a római katolicizmus szótárából való. Protestánsok nem ismerik sem az egyiket, sem a másikat. Protestáns országokban nem probléma a farsang, sem a böjt. A nem protestáns felfogás azért beszél böjtről, hogy legyen alkalma a végigfarsangolt népnek a sok helytelen és keresztyéntelen élvezet után helyreigazítani a lelkét, „levezekelni a vélkeket.“ A református keresztyénség azt tanítja, hogy vagy mindig szabad valami s akkor nem kell a böjt, vagy pedig nem szabad s akkor hiába alkudozik valaki a lelkiismeretével és az Istennel: bűn marad az ezer böjt dacára is! A husvét és nagypéntek előtti időt éppen ezért mi nem nevezzük böjtnak, hanem Jézus Urunk szenvedésére gondolva: a Jézus szenvedése története idejének, ami latin szóval passio-t jelent. Ezért mondja a protestáns világ a husvét előtti időt: a passió idejének.

Református magyarok között Bécsben.

A háború előtt közismert volt az a mondat, hogy Budapest után a legnagyobb magyar város: Bécs! Nagyon egyszerű volt az indokolása: Bécsben több, mint kettőszázezer magyar ember lakott állandóan. S ennél nagyobb lélekszámú magyar város nincsen. Ma is még több tízezerre rúg a magyar lakosok száma a volt császárvárosban. Ezek között persze igen szép számmal vannak reformátusok is. 1918-ig Balogh Elemér püspök, az akkor is már pozsonyi lelkész látta el a lelki gondozásukat. Az utóbbi időben dr. Incze Gábor, az újabb ref. papi generáció egyik tudósa és nagy ígérete a lelkésziük. Az utóbbi években nagy gondot fordít a magyar reformátusság a szétszórt hittestvérekre. A Fiumében rekedt református magyarokat éppen úgy szemmel tartják és gondozzák, mint a Franciaországban levő s főként bányákban dolgozó ref. magyarokat, kiknek egyházi otthonaik vannak már és két magyar ref. lelkésziük is. Hasonlóképpen kiterjed a gondoskodó szeretet a délamerikai magyar reformátusokra, a Hollandiában levőkre s minden önállóvá lételük dacára is: az északamerikai sok ref. magyar lélekre, stb.

Ma már annyi országban élnek tömegesebben református magyarok, hogy nemcsak érthető, de egyenesen indokolt is a Debreczenben idén augusztusban megtartandó református magyarok világkonferenciájának összehívása.

Szóval Bécsben sok magyar református lakik. Pontosan nem tudni, hogy mennyi, egyesek 2000-re teszik számukat, mások kevesebbre vagy többre. A bécsi református osztrákok belvárosi gyülekezete ad testvéri szállást a magyar istentiszteletek számára. Ez az előzékeny figyelem és szeretet igen kellemesen érinti az embert. Eleinte havonta egy istentisztelet volt csupán. Most már rendszeresen havi kétszer szól a a Dorotheer utcában a magyar igehirdetés. Sőt szeretetvendégségeket is tartanak és ünnepélyeket. Nem egyszer meglátogatják őket a magyarországi ref. Egyház kiválóságai is, mint Ravasz László, Szabó Imre pesti esperes, b. e. Antal Géza püspök, stb. Lassan már összetereledött egy mag, afféle „rendes gyülekezet,” mely átlagban 150—200 lélekből áll. Ezek mindig jelen vannak, tudnak áldozni s össze tud már dobbanni a szívük. És bár alig van kettő egy helyről, lassan összeköti őket az ősi zsoldár, a magyar Biblia és a palástos lelkész.

Öröm nézni az örömeiket!

Háború előtti zsoldárt szorongat az egyik. A Réthe melletti Boldogfáról származott. A másik így mutatkozik be: „Ófelsége udvari asztalosa voltam.” Van, aki izenetet küld, vagy a szülőfalu temploma, papja, kálvinista népe iránt érdeklődik. Szinte szét akarják tépni az embert, annyian szeretnék meghívni magukhoz az igehirdetőt. Tanácsot kérnek, elpanaszkodnak, kitárják örömeiket, megmutatják a fiú vagy lányka képét, vagy egy elköltözöttnek osztrák földön domborodó sírját . . . akárcsak ottan szokták a fehérház, akáclobos, gémeskutas, csillagos-tornyos szülőfalujukban . . .

Drága református magyar nép!

Rég éreztem akkora felelősséget az igehirdetéssel szemben, mint a bécsi reformátusok között! Melyik Ige lesz jó, mi legyen a téma, mire volna legnagyobb lelkiszükségük? stb., így tépelődtem az Úrral tusakodva imáimban. És mintha azt kaptam volna szent izenetképpen, hogy az élő hitet erősítő *Urvacsoráról* kell beszélni. Az igazi hitről, mely az idvezítő hit (Heid. Káté 21. k.), amely nélkül „lehetetlen Istennek tetszeni.” Ezt, csak ezt erősíti az Urvacsora szentsége. Egészen gyakorlatilag tértem ki a lényegre: ad hominem szólván, hogy ki-ki magára vehesse azt, amit „a Lélek izen a gyülekezetnek.”

A komáromi nagy, szép gyülekezet minden elismerést megérdemel a templomi figyelméért. Egész szívükkel próbálják meghallgatni és elfogadni az Igét. Talán még náluk is jobban figyeltek a bécsi magyar reformátusok. Az arcok kigyúltak a példák hatása alatt, a szemek elhomályosodtak, vagy forró fényben égtek. Boldog igehirdetés az ilyen, áldott magvetés, magot kelesztő márciusi föld. Az Ige szolgálja azt gondolja, hogy ő többet kapott az istentiszteleten, mint a hívek s utána az ellenkezőjét vitatják egyesek.

Amikor utána a múzeumokká és irodákká és üzletekké vált öreg Burg mellett mentünk el s egy volt pozsonyi diáktársammal, akit hősi halottunk véltem 1917. óta, elmerengtünk a maturánk óta lefolyt 25 éven, az óriási változásokon . . . lehajtott fejfel csak egy halk gondolat hagyta el ajkunkat: Csak az Egyház maradt a régi, a magyar református keresztyén szent Eklézsia és ennek Ura, a Jézus Krisztus és az Ige . . . S amint lépegettünk Ferenc József volt büszke rezidenciája körül: *lassan óriássá nőtt előttünk ez a fenti gondolat: az Ige, az Egyház, az Úr Jézus!* — Galambos Zoltán.

A földi jókat az istentelennel is közli az Isten. Oly alávalók azok, hogy azokat a fő Úr a maga ellenségeinek is osztogatja. De a lelki jók oly drágák, hogy azokat csak azoknak adja az Isten, akiket szeret és örökké boldoggá akar tenni . . . Keresztyén Ember, kérhetsz ugyan Istentől világi jókat is, mivel hogy testi és földi életed is van . . . És mikor azokat kéred, azokat is illendő buzgósággal kell kérned. De nem kell a világi jókon megállapodnod, nem kell azokat fő dolgoknak tartanod . . . hanem kiváltképpen a lelki és örökkévaló jókért kell imádkoznod, azokat kell mindennekfelett kívánnod és keresned, mert azok tartoznak a te valóságos boldogságodra. (Szikszai: Keresztyéni tanítások és imádságok.)

MAGYARORSZÁGI HIREK

A budapesti ref. gyülekezetekben 1937-ben a perselypénzek és önkéntes adományok összege megközelítette a 70.000 Pengőt. — **Már több ref. gyülekezetben** alakítottak református cserkészcsapatot.

Mi a legfontosabb életünkben?

Talán az, hogy kényelmesen élünk? Vagy talán, hogy gazdagok legyünk? Sokan a hirnevet szeretnék megszerezni, mert ez szerintük a legfontosabb életünkben. Pedig ezek egyike sem fontos. Az a legeslegfontosabb az életünkben, hogy már itten biztosak legyünk az idvességünk, az örök életünk felől. Akinél ez nincsen még rendben, hiába van annak hirneve, gazdagsága, kényelmes élete! Az ilyenek sohasincs békecséges pihenése, csendes nyugta, mert lelken ott rágódik az a rettenetes kérdés: jaj! nem kárhozzom-e el? Éppen ezért kellene többet törődni az idvességünkkel, a mennyországba jutásunkkal! Mert ez a legfontosabb. Hiszen a földi élet csak egypár év s utána jön a soha véget nem érő örökélet, amely örökké tart a pokolban is! Ezért kellene nagyon meggondolni ezt. Amíg nem késő!

Az egyházfegyelem.

A Heidelbergi Káté tanítása. XXXI. Ürnap. magyarázatokkal.

Melyek a mennyország kulcsai?

F. A szent Evangélium hirdetése és a keresztyén (egyházi) fegyelem, vagyis a keresztyén gyülekezetből való kizárás, amely kettő a hívőknek kinyitja a mennyországot, a hitetlenek előtt pedig bezárja.

Magyarázat. A mennyország: Isten kegyelmének országa. Ennek vannak kulcsai, melyekkel be- és ki lehet zárni azt. Máté ev. 16:19-ből veszi e szót a Káté, melyben Krisztus azt mondja: „Néked adom a mennyek országának kulcsait; és amit megkötsz a földön, a mennyekben is kötve lesz; és amit megoldasz a földön, a mennyekben is oldva lesz.” Ezt először csak Péternek mondta az Ur, később azonban az összes apostoloknak, Máté 18:18. És Ján. 20:24-ből kitűnik, hogy ez egyenlő a bűnöknek meg, vagy meg nem bocsátásával. A kulcsok lelki hatalmat adnak az Egyház kezébe. Tehát az Egyház nem büntethet halálra, vagy börtönre, sőt még a pénzbüntetés is helytelen. A büntetés lelki, az Igével történik az. — De a fentiekből kitűnik az is, hogy helytelenül érvelnek a róm. katolikusok akkor, amidőn szerintük a mennyország kulcsait csak Péter s ő általa meg a pápák kapták. Mert Krisztus sosem egy embernek adta a lelki hatalmokat, hanem az Egyháznak. Még a sokat vitatott kulcsok-hatalmát se Péter kapta egyedül, hanem a többi apostol is, (Máté 18:18).

Mi módon nyílik meg és zárul be a mennyország a szent Evangélium hirdetése által?

F. Ugy, hogy Krisztus parancsolatából a hívőknek, összesen és egyenként, hirdetik és nyilvánosan bizonyosságot tesznek a mellett, hogy Isten Krisztusnak érdemeiért valóságosan megbocsátja minden ő bűnökét: valahányszor az Evangélium ígérteit igaz hittel elfogadják. Ezzel szemben pedig azt hirdetik és bizonyítják min-

den hitetlennek és azoknak, akik szívük szerint nem tértek meg, hogy mindaddig rajtok van Isten haragja és az örök kárhozzat, amíg meg nem térnek. Ezen evangéliumi bizonyosságtétel szerint ítél Isten, úgy a jelen, mint a jövőendő életben.

Magyarázat. Tehát a bibliai értelemben vett kulcsok közül az Evangélium az első. Az Evangélium hirdetése. Ez nyíltan történik. A szószékről, vagy amikor a lelkész hiveivel beszél arról. — A pápás egyházban titkosan történik ez. A gyónás alkalmával. A felmentés, tehát a bűnbocsánatot, a pap adja. Néhol a lutheránusok is használják még a gyónást. Mi elvetjük ezt. Mert mi világosan, nyíltan is hirdetni merjük a kulcsok hatalmát. A református azért elmondhatja bűneit másnak, de az a másik nem oldhatja fel őt. Csak Isten. Mert Isten tanítja ezt így. — De így tekintve nagy figyelemmel kell lenni a lelkésznek minden egyes prédikációra. Benne kell abban mindig lenni annak, hogy Isten megbocsátja a bűnöket: de csak akkor, ha hiszel. — Viszont a bűnököt is néven kell nevezni a prédikációban. Jaj annak a lelkésznek, aki ezt elhagyja: az emberek kedvéért. Mert a buza között ott van a konkoly. És sokszor még a legbuzgóbbnak látszó lelkét is cégezés bűn nyomja! Mert ha ezeknek nem mondja meg, hogy gonosz vége lesz képmutató életüknek, akkor az ilyenek elkarhozásáért a prédikátor is felelős lesz és bűnhődni fog mulasztásáért.

Mi módon nyílik meg és zárul be a mennyország a keresztyén (egyházi) fegyelem által?

F. Ugy, hogy Krisztus parancsára mind azok, akik keresztyén név alatt nem keresztyén tudományt (tant) vallanak s nem élnek keresztyén életet: miután néhányszor atyafiságon figyelmeztettek és tévelygéseikkel, vagy szégyenletes életükkel fel nem hagynak: bejelentetnek a gyülekezetnek, vagy a gyülekezet által e célból megbizottaknak. És ha ezek intéset sem vesznek fel, akkor ezek a sákramentumoktól való eltiltással kirekesztik őket a keresztyén gyülekezetből, Isten pedig a Krisztus országából. És újból akkor vétetnek fel Krisztusnak és az Ő gyülekezetének tagjaivá, ha valóságos megjobbultást ígérnek és mutatnak is fel.

Magyarázat. A kulcsok hatalmának másik része a fegyelem. — Vannak titkos és nyilvánvaló bűnök. A titkosak fölött embernek nincs joga ítélni. Ha azonban az ilyen titkos bűnököt valaki megtudja, akkor azt nem szabad nagy dobra ütve széthíresztelni, hanem Máté evangéliumának 18. része szerint kell azt — Isten parancsára — elintézni. Vagyis, aki tud ilyen bűnről, az figyelmezteti a bűnöst. Ha nem javul meg, akkor vizz magával valakit az újabb figyelmeztetéskor. S ha többszöri ilyen atyafiságon figyelmeztetésnek nincs meg a kívánt eredménye, csak akkor adatik a presbitérium tudára az ilyen megátalkodott bűnös neve. — Nyilvános bűnök azok, melyekről sokan, vagy mindenki tud. Az ilyen bűnökben leledzőket előbb több-

szőr szeretettel figyelmezteti a lelkész egy vagy több presbíter kíséretében; s ha nem hagyja el bűnét, akkor eltiltatik az Urvacsorától; de ha még ekkor se javul meg, akkor a gyülekezetben imádkoznak érte (de nevét nem említik meg); s ha még tovább is a bűn útját járja, akkor a szószékről olvassa fel nevét a lelkész és kijelenti, hogy ha ennyi vagy annyi idő alatt meg nem javul, akkor kizárják az Egyházból. Legvégén következik a kizárás. — A megtérőt vissza lehet újra venni. (Máté 18:15-17:1. Kor. 5:4, 5, 11; 2. Kor. 2:6-8.)

Az alkohol mérég és lélekgyilkos.

Ezt az emberen és állaton nagyon pontos kísérletekkel ki lehet mutatni. Az állaton azonban csak kísérletekkel, mert az állat nem olyan oktalán, hogy valamit egyék, vagy igyék, ami neki megárt. Aki ezeket a sorokat kopogja, beszél el épen, hogy kis kutyájuknak fogzásakor a fájdalom ellen egy pohárka rumot adtak. (Buta és gonosz szülők a síró gyerekeknek adnak pálinkás kenyeret.) A kutyus alaposan berúgott, többé azonban nem lehetett a pohárhoz még csak közel sem csalni. Az ember nem ilyen okos, az maga szalad a pohárhoz. Sőt mindent odaáldoz érte.

Ennek a cikknek a terjedelme nem engedi meg, hogy az alkohol mérgező hatásáról rendszeresen szóljunk. Azonban egészen kétségtelen az, hogy a szeszes italok rendszeres fogyasztása következtében (és pedig ehhez nem is kellene nagy mennyiségek, hanem a súly a rendszeres fogyasztáson van) szív-, ütőér-, máj-, vese-, gyomor-, bél-, ideg-, elme- és egyéb betegségek állanak elő, melyek az életet nemcsak elveszítik, hanem az illetőt többé-kevésbé munkaképtelenné teszik és végül megölik. Különösen megrontják a fejlődő testet.

Az alkohol azonban megöli a lelket is, mert tönkreteszi a lélek szerszámát, az agyvelőt. Hihetetlen önzés fejlődik ki az alkoholistánál. Mikor már szervezete annyira megszokta az alkoholfogyasztást, hogy ellenállhatatlanul kívánja, akkor kész az alkohol rabja keresetének nagyrészt, vagy talán az egészet a korcsmába vinni, sőt odaviszi sokszor felesége és gyerekei ruhadarabjait, a kis lakás értéktárgyait, a bútöröket s végül talán csak a földre terített rongyok maradnak. Minden más mellékes, az a fő, hogy ő szenvedélyét kielégítse. Az alkoholista sötét, szűk, nyirkos lakásban lakik családjával együtt, mert az alkohol miatt jobbra nem telik. A család nyomorúságosan ruházkodik és étkezik, mert minden az apa garatján szalad le. Nagyon természetesen, nem jut a gyermekeknek tandíjra és tankönyvre sem. Egész jövőjüket tönkreteszi az alkoholista apa és az a lelketlen korcsmáros, aki mindezeket tudva, őt tovább is szeszes itallal ellátja, sőt utána küld, ha hiányzik a rendes kompániából. Sokkal becsületesebb embereket felakasztottak már, mint amilyenek ezek a korcsmárosok. Dehát a törvényünk hézagos és ezt a hézagot törvényhozóink nem sietnek betölteni.

De nemcsak a szegénység gyötri és teszi tönkre az alkoholista családját. Az ilyen ember veszekedő, házsártos, az otthon pokollá teszi, sőt sulyosabb bántalmazások is következhetnek. Ismerek alkoholistát, aki minden este bottal végigveri az egész családját. Mivel ilyenkor nincs is eszénél, könnyen előfordulhat (és rengetegszer elő is fordul), hogy valamelyiket nyomorékká teszi, vagy meg is öli. — Gyakori az az eset is, hogy a folyton ivó, családját állandóan gyöttrő, anyagilag tönkretevő családfőt a véglegesen elkeseredett családtagok ölik meg.

Ki itt a főbűnös?

De egyéb bűnöket is okoz az alkohol. Az apa, hogy italtra jusson, idegen pénzhez nyúl. Kötelességét elhanyagolja, vagy hivatásában balasztet idéz elő. Mindezek következtében állását veszti. Az alkohol felkelti az érzékiséget és sok házasságtörésnek az előidézője.

Az alkoholtól és a nyomortól gyengített szervezetben a betegségek még rombolóbban lépnek fel.

Mi mindennek a vége? Börtön, kórház, tébolyda. És kik szenvednek a legtöbbit és a legártatlanabban? A feleség, a gyermekek.

Mindez természetesen szintén úgy megtörténhetik, ha az anya alkoholista. Ő is minden reábizott pénzt, minden elzállogosítható vagy eladható tárgyat szenvedélyére használhat fel, ő is kifoszthatja a kis háztartást, de azonkívül elhanyagolja a háztartási teendőket, a gyermeknevelést. Még teljesebb a pokol, ha apa és anya egyaránt rabjai az alkoholnak, ez azonban már olyan rettenetes helyzetet teremt, hogy az otthon a legrövidebb idő alatt szétzüllik, megszűnik. Hogy az ilyen fészekből származó gyerekekre milyen sors vár, könnyen elképzelhetjük.

dr. Csia Sándor

Bálon szerzett vőlegény.

Nem új dolog. Többen is irtak már róla: milyen szánalmas kibicsaklása a mai gondolkozásnak, hogy a lányokat — nem egyszer akaratuk ellenére — addig akarják báloztatni, míg egy jóképű vőlegény a horgon nem akad. A „világnak” ez így természetes! Mi csak azt fájlaljuk, hogy nem egyszer hívó világiak, egyháziak — ugyanerre az útra térnek.

Hisszük azt, hogy a házasság ezen a földön az egyik legnagyobb, legszentebb ajándéka Istennek. Teljes közösség két ember között. A teljes közösségben azonban a testi, a szellemi, a családi, társadalmi vonatkozásokon felül — a lelki is bennfoglalatik. A szerelem, ha még olyan nagy is, — néhány év múlva elröppen — s ha a házastársak között nem a legmélyebb lelki: hit, remény, szeretetbeli-közösség áll fenn, kétfelé hasadt élet, elzüllött család, válások, összetört gyermekek következnek... A legnagyobb és legszentebb házasság — a mi hitünk szerint — ha két egymásratalált ember együtt tud leborulni a mindenható Isten előtt, hármas egységet alkotnak s megtapasztalják Jézus Krisztus üzenetének boldog valóságát: „ahol

ketten, hárman összejönnek az én nevemben, ott vagyok közöttük — ha ketten közületek valamit egy akarral kérnek e földön, az én mennyei Atyám megadja nékik . . ." (Máté 18:19—20.)

Születik-e bálon szerzett völegényekkel ilyen házassági közösség? Legfeljebb ezer eset közül egy. Erdemes-e másképp házaseletet élni: biztos egyenlenségbe, szenvedésbe indulni? Szegény tévedő bái „menyasszonyok,” bái „völegények!” (A „Ref. Diákmozgalomból“.)

BELFÖLDI HIREK

Vargha Károly a jókai ref. gyülekezet nyugalmazott lelkésze 73 éves korában Komáromban elhunyt. 47 évig viselte a kálvinista papok palástját, ebből 34-et Jókán töltött, ezen a más felekezet tengerében levő kicsike szigeten. Órtálló volt az előrsön. Sok harc és küzdelem volt osztályrésze befelé és kifelé az Úr ügyéért. Élete utolsó szakaszában megkoszorúva látta munkáját a szép új templom felépítésével. Ez volt életének leghősibb ideje. Sokat szenvedett, betegeskedett. Minél közelebb jutott utolsó napjához, annál inkább terelődött át egészen a figyelme, az élete az Írások bársonyos mezejére, hogy a végén egészen az Úr ölébe hajtsa a fejét! Sorsa a falusi református lelkipásztorok sorsa volt: akik, ha hívséggel forogódnak, a földkerekség legnagyobb névtelen hősei közé tartoznak! Áldás emlékére. G. — **A zalabai ref. olvasókör** 40 éves jubileumát nem rég ünnepelte meg. — **Presbiteri konferenciák** tartottak sok áldással és lelki haszonnal: Vajkócson, Feleden és Feketeardóban. — **Farkasdon** a ref. nők és ifjak bibliaköre közös nagy estét rendezett. — **Missziós napokat** tartott Lengyel József, a tiszai kerület belmissziói előadója több gyülekezetben. Nem ártana ilyet másfelé is tartani! — **A negyedi** igen szép új templomban hatalmas gyülekezet keretében tartották meg ez idény utolsó vallásos estélyét, melyen Galambos Zoltán komáromi lelkész hirdette az Ígét.

KOMÁROMI HIREK

Mária testvér a Béthel szövetségéről néhány napot Komáromban töltött. — **Az egy-gyermek-rendszer** a keresztyénség és a magyarság ellensége! — **Már elkezdtek a ref. árvaház építését** a Vágduna mellett. Örülünk, hogy itt is megállapíthatjuk, hogy hiveink közül többen segítik ezt az Isten szerinti munkát pénzzel, ingyen fuvarral, ingyen kézimunkával. Támogassuk a komáromi ref. árvaház építését. Imádkozzunk érte és áldozzunk rá! Az árvaháznak 2—300 gyümölcsfára volna szüksége. Mindenféle gyümölcsfát szivesen és hálisan vesszünk! Biztosan akad a legtöbb jó református gyümölcsösében 1—2 felesleges ilyen fa. Adjuk oda az Úr nevében!

Király vagyok . . .

Király vagyok az emberek közt,
Gazdag és büszke, nagy király.
Kincseimet Istentől kaptam,
Hogy élvezzem és osztogassam,
S magamba zárjam, ami fáj.

Isten előtt mikor megállok,
A trónusomról földre szálllok.
Nincs koronám, nincs gazdagságom.
És ami fáj, azt mind kitérom.
Meglátszik akkor igazi énem, —
Egyedül állok; koldússzegényen.

Vámossy Katalin.

Vallomások a családi életből.

Egy napon késő éjjel értem haza. Szokásomhoz híven lefekvéskor szerettem volna még Bibliát olvasni. Érkezésemmel sajnos felzavartam pihenő feleségemet, aki — hivatkozva a késő időre — arra kért, hogy most ne olvassak. Mint akit megcsíptek, szisszentem fel erre: hogy én ne olvassak? — és már indulatos vitakozásba kezdtem, mikor kinyitottam Szentírásomat, hogy mégis kieroszakoljam a „csendes” percem. Úgy látszik, az Úr előtt nem kedves a békétlen lélek és a haragvó szív, mert a kinyitott könyvből a 4. zsolttár 9. verse figyelmeztetett: „Békességben fekszem le és legott elalszom; mert te Uram, egyedül adsz nékem bátorságot lakozást.” Megértettem az intést. Bocsánatot kértem feleségemtől és valóban békességesen fektüdtem le.

Sokszor az ember szívét homály veszi körül. És ekkor felluvalkodik. Így jártam én is. Azt gondoltam, hogy ha már újjászülettem, nekem minden szabad. A bíráltság is. Feleségemnek példázgattam, hogy ő milyen türelmetlen és milyen ideges. Egy kezembe került vallásos újságból olvastam rá orvosságot. De veszttem. Másnap ugyanis beláttam helytelen eljárásomat és megkértem, ne haragudjon rám, hiszen én voltam az egész idő alatt ideges és ingerlékeny. Feleségem csendesesen tudtomra adta, hogy ő ezt látta, csak nem akart szólni. Aki magát nagyra tartja, megaláztatik. *Családapa.*

A hívő és a kételkedő.

— Mondja, Stewart úr, hiszi Ön, hogy Jónást elnyelte a cethal?

— Még azt is hinném, hogy Jónás nyelte el a cethalat, ha az volna megírva a Bibliában — felelte vidáman az evangélista.

— No és hogyan gondolja Ön, hogy megtörtént ez a lehetetlenség?

— Majd megkérdem az Ön számára Jónástól, ha a mennyben leszek.

— És ha nem lesz ott Jónás a mennyben?

— Akkor maga kérdezze meg tőle — hangzott a csattanós válasz.

KOMÁROMI HIREK

A presbiterium III. 2-án tartotta idei második ülését. Ezen letárgyalta a Pénzügyi Bizottság előterjesztéseit, melyek az 1937. évi zárszámadást és az 1938. évi költségvetést ölelik fel. 1937-ben 112.611,90 Kc volt a bevétel s a kiadás 111.409,20 Kc. Az alapítványi pénztár 300.165,50 Kc fölött rendelkezik. Az egyházfenntartó alap jelenleg 27.637,20 Kc. A temetőpénztár 1937-ben 17.144,55 Kc. vett be, míg a kiadása 15.724,50 Kc volt. Jelenleg 10.370,80 Kc fölött rendelkezik a temetőpénztár. A számadásokat az egyházi számvevők átvizsgálták, a Pénzügyi Bizottság is ellenőrizte és így a presbiterium jóváhagyta azokat. Tudomásul adni rendelte a közgyűlésnek. Az 1938. évre 121.449 Kc összegben írta elő a presbiterium Egyházunk bevételeit és kiadásait is. Egyben elrendelte a közgyűlés megtartását, melyre betérjeszti a ref. szegényház építésével kapcsolatos kölcsön ügyét s a temetőszabályzat módosítását. — **A diakónus testület III. 7-én** tartotta e havi ülését. Ének, ima és bibliaolvasás után új jegyzőt választott: Farkas Pétert. Foglalkozott a szegényház építkezésével. Behatóan tárgyalta a körzeti munkák fontosságát, a hívek ellenőrzését, a keresztelesek, esketések körüli eljárást, továbbá a szegényügyet. Foglalkozott a szeretetmunkák közben végzendő lelki munkával s minden nehezebb esetben a lelkési hivatalba történő bejelentésével. — **Egyházközségi közgyűlésünk** volt III. 13-án. Ima után a lelkész olvasta fel kimerítő jelentését a múlt év lelki és anyagi életéről. Külön kiemelte az önkéntes adakozás példás voltát, a gyülekezetben a könyörülő szeretet munkájának nagy eredményeit, a presbiterium és diakónus testület hűséges munkáját és példás előjárását, amit e két testület tagjainak legnagyobb részéről jó lelkiismerettel elmondhatni, üdvözölte a múlt évben újból megválasztott főgondnokot, Fülöp Zsigmond népbanki igazgatót, kinek személyes vallásos életét, példás istenfélelmét és kegyes templombajárását emelte ki ez alkalommal. Pati Nagy Sándor felgyógyuló algonokot s helyettesét, Móroczi László presbiterit is szeretettel emelte ki az újonnan beválasztott presbiterekkel együtt. A Szeretet Takarékosági Társaság első évének szép eredményéről, az egyesületek Isten dicsőségét szolgáló munkájáról (Prot. Jót. Nőegylet külön is kiemelve!) szólva szomorúan és erős megvilágításban mutatott rá az „egyke” Egyházat és nemzetet pusztító rettenetes jelenségre. Ismertette statisztikai csoportosításokban a gyülekezeti lelki és adakozási eseteket, valamint a népesedési adatokat. A közgyűlés egyhangúan tudomásul vette az 1937. és 38-i számadásokat s költségvetést. Jóváhagyta a presbiterium határozatát a ref. szegényház építkezéséhez 20.000 Kc kölcsön felvételére a saját alapunkból s hozzájárult a mó-

dosításához a temetőszabályrendeletnek, amely a sírok bekerítésére (vas, cement, stb.) s az ezzel kapcsolatos örök-váltás összegére vonatkozik. Idén is dicséretre méltó szép egyhangúan és igaz testvéri szeretetben folyt le az egyházközségi közgyűlés, mint már 13 éve állandóan! Isten-é legyen ezért is a dicséret! — **Bibliákat, vallásos könyveket, imakönyveket** a lelkési hivatal útján beszerezheti magának. — **Az ágendázók** tanfiasára, tanulására nagy gondot fordítsanak a szülők és keresztszülők. — **Brányik Sándor** s. lelkész magához rendelte az esperes úr, helyébe a már szeptemberben Komáromba bejelentett s már nálunk egy ízben hűséggel szolgált **Mikula László** került a II. s lelkési helyre. Őt azonban 3 nap mulva a püspöki hivatalba rendelték. Mind a két segédlelkész hűséggel és szeretettel szolgálta gyülekezetünkben az Úr ügyét, a lelkek javát. Sajnáljuk, hogy elmentek körünkől. Így újból csak egy s. lelkész maradt Komáromban: **Mikes László**. A rengeteg sok munkát lehetetlen immár 3-ik éve 2 lelkésznek végezni. Ezt jelentettük a gyülekezetnek s az esperesi hivatalnak is. Fel kellene már állítani újból a hitoktató lelkési állást. — **Husvétig** megtartjuk idén is a keddi esti 6 órai és péntek reggeli 8 órai prédikációs istentiszteleteket. — **Templomban felejtett** tárgyakat a lelkési hivatal őrzi. Igazolt tulajdonosok a hivatalos órák alatt vehetik át azokat: hétköznap d. e. 8—11 óra között. — **Jézus sírt** Jeruzsálem fölött. (Lukács, 19:41—44). **Miért?** — **A Heidelbergi Káté** magyarázatával eljutottunk e télen ismét a XLIII. Urnapjához. További magyarázatát csak husvét után folytatjuk. — **Árvaházi ünnepélyt** rendezünk márc. 20-án, vasárnap este 6 órakor a Kollégium nagytermében. Az első sorokba helyszámok a lelk. hiv.-ban kaphatók. — **Aki nem jár** rendszeresen templomba, pedig megtehetné, az nem nevezheti magát jó reformátusnak. — **A Prot. Jótékony Nőegylet** márc. 27-én tartja utolsó szeretetvendégségét a Kollégiumban. Szeretettel hívjuk fel erre a figyelmet. — **Temetéseket** legrövidebb időn belül kell bejelenteni a lelkési hivatalban a hivatalos órák alatt. A temetés idejét, óráját a lelkési hivatal állapítja meg. Halottainkat csak a temető modern és hygienikus ravatalozójából temetjük. A temetési szertartás éppen olyan istentisztelet, mint a templomi, így azon teljesen csendben kell lenni mindenkinek. A temetési lelkési szolgálat előtt és után éppen úgy gyülekezeti énekés van, mint a templomi istentiszteleten. Ezért mindenki buzgón énekeljen a kántor úr vezetése alatt. — **A református szegényházat** idén átépítjük. Még több ezer Kc kell erre. Ki zárja el adakozó szeretetét az Egyház kérő szava előtt? —

Laptulajdonos és kiadó: GALAMBOS ZOLTÁN.

Nyomda: Puszt. Testvérek könyvnyomdája Komárom

Prislučný poštový úrad podávající: Komárom.
Novinové výtlačné povelné riaditeľstvo pošt a
telegrafov v Bratislave čís. r. 24437—III. s. 1928.

KIS TÜKÖR

Megjelenik minden hónap közepén.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Komárno-Komárom, Jókai-u. 18.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelős szerkesztő:
GALAMBOS ZOLTÁN.

Előfizetési díjak egy évre:
Helyben postán küldve 10 — Ké.
Vidékre 10 Ké. Külföldre 20 Ké.
Egyes szám ára helyben 1 Ké.

Némán

... Mint juh vitétek mézsárszékre és mint
a bárány az ő nyírójé előtt néma, azoképen
nem nyitotta fel az ő száját." (Csel. 8: 32/b.)

Bármilyen nagy is sokszor a szólás hatalma, a némaság ereje sokszor felülmulja. Hiszen a mindennapi életben is milyen kevesen tudják azt a nagy önuralmat felmutatni, ami a hallgatáshoz szükséges. Bűnös szívünk egyik vonása az, hogyha megbántottak minket, akkor kamatostul akarjuk visszaadni a minket ért bántalmakat s aki ilyen esetben hallgatni tud: erősebb mint sok győztes hadvezér. Ezért a szenvedés napjaiban hallgató Krisztus alakja még sokkal megkapóbb, mint a beszélő Krisztus. Mint a juh...

Ne a külsőségeket keressük Krisztus némaságában. Mindenekelőtt ne Jézus hallgatására gondoljunk Kajafás vagy Heródes király előtt. Az Ő hallgatásának igazi lényege abban a feltétlen engedelmisségben van, amivel a szenvedés útját végigjárja; Isten akarata előtt való alázatos meghajlásban, még ha ez az akarat a Megváltó emberi szívének ellenére volt is; az Ő örök rendelése előtt való teljes megadásban, amelyben nem csak a világ megváltása, hanem nagy szeretetben és igazságosságban ki volt jelölve a Megváltó szenvedésének útja is.

Látni a keresztet — s nem ellenkezni, nem visszariadni.

Érezni a homlokot felsebző töviseket — s nem panaszkodni.

Összeroskadni a bűn súlya alatt — s nem lázadozni.

Elégni az Őr haragjának tüzeiben — s mindent készségeesen elfogadni, mindent elviselni, elhordozni, elszenvedni — ime ez a szenvedő Krisztus némasága, ime ez az érettünk való odaadás, ami előtt néma imádatlall állhatunk csak meg. Aki ebben a némaságban megtalálta a lelke békességét, annak a számára Ő így még véghe-tetlenül drágább lesz, mint a beszélő Krisztus. Az Ő igéi gyönyörű igék, mert leírják és dicsőítik az üdvösség útját. De a keresztúton való némasága felemeli a lelket, mert ebben a némaságban olyan szeretet remeg, amely minden emberi értelmet felülmul és amely kinyitja előttünk ennek az üdvösségnek az útját. A hallgató Krisztus sok hangot elnémít: a törvény hangját, amely könyörtelenül elítéli a bűnöst — a vádoló lelkiismeret szavát, amikor súlyos bizonyítékai vannak ellenünk — de elnémítja a kétségkedő, bizalmatlanlkodó szív hangját is, amely oly sokszor kérdezi remegve, hogy Krisztus elég kegyelmes-e ahhoz, hogy a mi Megváltónk is legyen?

J. J. Knap után hollandból fordította M-e-1

Krisztus feltámadása

— a Heidelbergi Káté tanítása, XVII. Urmaja. —

Kérdés. Mit használ nekünk Krisztus feltámadása?

Felelet. Először is: legyőzte feltámadásával a halált, hogy részeseivé tehesen bennünket annak az igazságnak, melyet halálával szerzett meg számunkra. Másodsor: új életre támaszt az Ő ereje által minket is. Harmadsor: Krisztus feltámadása biztos záloga a mi üdvösséges feltámadásunknak.

Magyarázat. A feltámadással kezdődik Krisztus Urunk felmagasztaltatása, mely a mennybemenetellel s az Atya jobbján való üléssel, továbbá az ítéletre eljövettel ér véget. A feltámadás az Atya (Csel. 3: 15), a Fiú (Ján. 10: 18.) és a Szentlélek (Róm. 8: 11) munkája volt. — Hogy mikor egyesült lelke a testével, azt nem látta senki. De a Feltámadottat látták és hozzá sokan és pedig tiszser. — Feltámadása után más teste volt az Urnak, mint az előtt. A bűn átkától, a szenvedésektől mentes. Olyan test volt az, mint Adámé a bűneset előtt. Tehát tiszta, szent; olyan, mint amilyennek Isten azt eredetileg megteremtette. — A feltámadással legyőzte Jézus a halált. S hogy elfogadta Isten az Ő áldozatát, azt már a feltámadás is bizonyítja. — Sok áldás árad ránk az Ő Krisztus feltámadásából! Benne és általa újra igazak, igazságban állók vagyunk Isten előtt. Továbbá új élet árad belénk a Feltámadottból. Ez pedig a hitből, megtérésből, megigazulásból áll. S végül a harmadik áldás: az, hogy az Ő dicsőséges feltámadása bizonyítja nekünk azt, hogy mi is feltámadunk. A testünk!

Sokan tagadják ma már az Őr Jézus feltámadását. Az ördög annyira elhomályosította az ilyenek eszét, hogy nem tudják és nem akarják elhinni azt. A félműveltek, meg a kommunisták, a vallástalanok, meg az istentagadók tagadják leginkább a feltámadást. És nem veszik észre azt, hogy nem a maguk gondolata az, hanem a sátán vette rá őket arra. — Aki nem hisz a feltámadásban, az nem lehet református és nem is üdvözülhet! (Róm. 4: 25; 6: 4; Kol. 3: 1, 3, Ef. 2: 5).

„Ne engedd, hogy a sátán becsapjon téged. Az Őr Jézuson kívül csupán halál van, de ha megbánod bűneidet, találkozasod lesz Jézussal s Ő azonnal új életre kelt. Az Őr Jézus ma is él és új életet ad.” Stewart.

Katona Mihály, a természettudós református pap.

Katona Mihályról nekünk komáromi református magyaroknak azért illik megemlékeznünk, mert a valamikor virágzó komáromi református főiskolának, a kollégiumnak, tanára és igazgatója volt. Nagy érdeme, hogy a természettudományok tanítását felkarolta és két vaskos kötet könyvet írt, melyben összefoglalta kora természettudományi ismereteit.

Katona Mihály Szatmár városában született 1764. nov. 9.-én. Szülei szegény, de nemes emberek voltak. Tanulmányait a debreceni híres ref. főiskolában végezte. Szorgalmával és tehetségével annyira kivált, hogy theologiai tanulmányai idején már segédtanárrá és széniorrá választották.

Rendkívül vonzódott a természettudományokhoz. Debreceni tanulmányai végétől Németországba ment, hogy mélyítse papi tudományát, de főképpen azért, hogy a frankfurti, lipcsei és jénai egyetemen a természettudományokat hallgathassa.

Híre — neve eljutott ide Komáromba is a komáromi fényes református gyülekezet meghívta őt a főiskolájához tanárnak. A meghívást el is fogadta a 1796-ban Komáromba jött és elfoglalta a felajánlott tanári állást. Rövid idő múlva a főiskola igazgatójává választották.

A komáromi ref. főiskola épülete 1795—96-ban épült s 1797. jan. 2.-án adták át nemes hivatásának. Az épülete, idők folyamán kissé átalakítva, ma is fennáll. A főiskola maga a múlt században megszűnt, de hosszú ideig a kollégium épülete mégis iskolai célt szolgált, mert itt volt elhelyezve az elemi iskola, majd a községi polgári iskola, a múlt évtől kezdve pedig benne talált ideiglenesen hajlékot a ref. tanítóképző.

A főiskola Katona Mihály hét évi működése idején élte második virágkorát. Első virágzása alapításának évétől, 1606-tól 1672-ig tartott, majd a reformáció üldözése idején hanyatlásnak indult. II. József türelmi rendelete a XVIII. század végén megengedte a protestánsok szabad vallásgyakorlatát s a komáromi ref. gyülekezet is szabadabb lélekzethez juthatott. Első dolga volt a templom megépítése (1788), majd pedig a megújított főiskola épületének felemelése.

Minden várakozást felülmutat az a szép siker, amit Katona Mihály felmutatott. A főiskola az ő idejében fejlődött nyolc osztályúvá. Az egyháztalálók és a szülők szívesen áldoztak az iskola céljaira. A komáromi Egyház főgondnoka ez időben Szarka János volt, aki a főiskolát nagyobb adományokkal segítette. Éva nevű leányát Katona Mihály 1797-ben nőül vette.

A nagyhírű tudós papot és tanárt a búcsi ref. gyülekezet 1803-ban meghívta lelkészül. A búcsi hívek nagyon szerették tudós papjukat. Sokszor köréje gyűltek csillagos estéken s csodálattal hallgatták a csillagos ég rejtelseiről szóló magyarázatait.

A komáromi ref. egyházmegye 1812-ben esperesévé választotta. Korán elhunyt, 58 éves

korában ragadta el a halál 1822. május 9.-én.

Koporsója felett Kolmár József komáromi ref. lelkész, a híres szónok, mondott prédikációt. Beszélt még Nyikos Sándor dunaradványi és Végh Mihály dunamocsi lelkész. Megjelent a temetésén a komáromi főiskola tanulóifjúsága is és szép karékkal rótt le halálját és tisztelét a főiskola volt tanára és igazgatója iránt.

Halálával nyolc gyermeke árvává lett. Közvetlen utódairól annyit tudunk, hogy legidősebb fia, Mihály, debreceni tanár volt, egyik leánya, Zsuzsánna, pedig Szabó István nevű komáromi ifjúhoz ment nőül, még atyja életében. Késő leszármazottjai, a Kathona-család tagjai, ma is élnek Komáromban.

Katona Mihály életrajzát, a búcsi Egyháznál fellelhető adatok alapján, Soós Károly búcsi esperes úr írta meg színes tollal, egyik könyvében.

Katona Mihály egyházépítő munkássága mellett igen nagy érdemeket szerzett a magyar természettudomány fejlesztése körül.

Igazi, vérbeli természettudós volt. Külföldi tanulmányai idején meglátta, hogy magyar nemzete elmaradt a külföld mögött a természettudományokban. Ezért fogadta el szívesen a komáromi főiskolánál felajánlott tanári állást, mert úgy vélte, hogy a természettudományok tanításával e tudományokat elterjesztheti s a magyar természettudományt megfelelő színvonalra emelheti. Úttörő munkát végzett tehát s ezért minden elismerés megilleti.

Több természettudományi művet írt, de csak kettő maradt fenn nyomtatásban, könyvalakban. Az egyik „A föld mathematica leírása”, a másik pedig „Közönséges természeti földleírás”.

Keményen harcolt a latin és görög nyelv uralma ellen s azt hangoztatta, hogy ezek tanítását csökkenteni kell, ellenben fel kell karolni a természettudomány tanítását, mert ez az embernek a gyakorlati életben nagy hasznára van.

Több, mint egy évszázad múlt el Katona Mihály munkáinak megjelenése óta, de azért ma is sok érdekességet találunk könyveiben. A tudomány álláspontját mindig össze tudta egyeztetni vallásos hitével. Ez mutatja legjobban mély bölcsességét, mert hiszen a tudomány is Isten ajándéka s az Isten félelme a bölcsesség kezdete.

Banai Tóth Pál.

BELFÖLDI HIREK

Balogh Elemér püspökünk a pozsonyi evang. kórházban fekszik. Sok igazi tisztelője itt keresi fel. Most látszik, hogy a „szeretet embere” iránt milyen hatalmas szeretet nyívánul meg! Hiszen sok-sok ezerre megy azoknak száma, akik a beteg püspöknek szeretnék megmondani, hogy imádkoznak érte, a gyógyulásáért! Hallgassa meg az Úr ezeket az imákat! — **A dunamelléki kerület** pénztárát a sok évig hűségesen pénztároskodó Nemes Kálmán apácza-szakállasi lelkész Csizbor József deákii lelkész vette át. — **Kelemen Kálmánt**, a dunamocsi szent Eklézsia új lelkészét nagy szeretettel és

lelkesezéssel iktatta be a boldog gyülekezet. Valami impozáns volt a hajón megérkezése, amikor a parton várta a falu apraja-nagyja s ékes beszédekkel üdvözölték Krisztus követét az összes szervenek és hatóságok. Igen kedves meglepetést szereztek a diadalkapuk s még inkább az azokon levő felirások! Soós Károly esperes beiktató beszédére mondotta el az új lelkész ismert kiváló szónoki tehetségével mélyből merített igen komoly beszédét. Isten szent Lelke áradjon ki a gyülekezetre s a lelkipásztor életére, munkájára ezen új helyen is! — **Táskások és bőröndösök** címen egy igen ügyesen megírt füzet jelent meg, mely a hamis, futkározó atyafiakkal foglalkozik, különösen az adventisták s a nemzetközi bibliatanulmányozók ellen használható sok haszonnal. Megrendelhető Szabó Zsigmond ref. lelkésznel Nagyod, Léva mellett. Rendeljünk meg e néhány fillérbe kerülő füzetből minél többet. — **A tanyi szent Eklézsiá** templomát belülről kb. 6000 Ké költséggel renováltatja két buzgó testvér, akik már eddig is megmutatták az Egyház iránti szeretetüket. Milyen öröm a komáromi egyházmegye becsületében megőregedett lelkészi nesztorának, amikor látja a buzgóságnak példás jeleit! — „**Avagy nem ezeket** kellett-e szenvedni a Krisztusnak és úgy menni be az ő dicsőségébe?” Lukács 24:26. — **Úrvacsoraszítés** napján, bűnbánati héten, tehát a nagyhéten is nem lehet házasságot kötni, nehogy elterelődjék a figyelem az Ur haláláról és feltámadásáról! — **Szaszák Bertalan** felsőlanczi lelkészt választották meg a poznai gyülekezet lelkipásztorává. Áldás kísérje e helyen is! — **Babonát** se nem hisz, se nem tart, se nem tűr meg az igazi református keresztyén. — **A komáromi ref. árvaházat** sokan úgy is segítik, hogy elmennek ingyen dolgozni az építéshez. Az elmúlt napokban több kedves adomány mellett egy 500 és egy 5000 Ké-s is érkezett az árvaház építésére. Egy prot. földbírtokos igen szép gyümölcsfákat ajándékozott az árvaháznak, egy másik pedig újból nagyobb adományt juttatott el a mi ref. árváinknak. Milyen kedves figyelem az is, mikor vidékiek meglátogatják az árvaházat! Istené legyen mindezért a dicséret!

Az Imádság.

II. 32 1-4 66 10-14.

Az Isten Igéjéből megláttuk azt, hogy Istennek minden gyermeke királyi pap. — Nemcsak élő kö az Isten templomában, de egyúttal e templomban pap. És háromszoros áldozattal áldozik Istennek. Először a testének odaáldozásával, másodsor a hálaadás és magasztalás áldozata által, harmadszor a pénze, vagyona odaáldozásával.

Szeretném, ha legelőször Mózesre, e nagy közbenjáró imádkozóra gondolnánk most. Az Ótestamentumban vagy az Újtestamentumban Istennek minden nagy embere, aki valami nagy dolgot vitt véghez, buzgón könyörgött másokért. Egy kiváló prédikátor nagyon sok jót tett, azonban legnagyobb szolgálatát a másokért való

könyörgés által végezte. És én a magam számára is nem azt keresem, hogy nagy prédikátor legyek, hanem minden időmet arra fordítom, hogy a másokért való könyörgésben legyek nagy. Nagyon sok prédikátor van, de nagyon kevés, aki másokért könyörgő. És Ésaías könyvében olvassuk, hogy Isten csodálkozott, hogy nem volt közbenjáró, mert aki másokért könyörgő, az közbenjáró. Tudjuk, hogy csak egy a közbenjáró Isten és az emberek előtt: Krisztus. És egyedül Ő engesztelheti ki az Atyát a hazatérő tékozló fiuval. De ha Jézus Krisztust üdvözítőnek elfogadtad, akkor te is közbenjáró vagy. Másokért könyöröghetsz. A másokért közbenjáró ott áll az Isten színe előtt az emberekért. De ő ugyancsak az emberek előtt is ott áll az Istenért. Ez Isten Egyházának kettős szolgálata. Ott kell állanunk a világ előtt, Istenért állunk ott. Ez a mi kifelé való bizonyoságtévésünk. A világ előtt bizonyoságot teszünk Istenről, Isten képviseljük a világ előtt. Azonban gondoljunk a másokért könyörgő szolgálatára, amint ő másokat képvisel az Isten színe előtt.

Mózesnek bensőséges drága közössége volt Istennel ott a hegy tetején és amint az ő alájövetele késlekedett, az emberek, a nép odalent bűnbe esett és Isten azt mondja: Mózes, szállj alá, menj el az én szímem elöl, te vagy e nép vezetője és ezek vétkeztek ellenem. Az én haragom felgerjedt ellenük, alászáll, hogy elpusztítsam, eltöröljem őket. Mit tett Mózes? Mózes még közelebb lépett Istenhez. Isten azt mondta: Mózes, távozz! Meg kell bütenem a népet. De Mózes odament Isten színe elé, még közelebb. Hozzá és egy nagyon sajátos dolgot művelt. Nagyon sajátos dolgot kért Istentől. Mennyire bizalmas volt, szent bátorsága volt. Tudják mit kért Istentől? Az kérte Istentől, hogy bánja meg saját elhatározását. Azt kérte, hogy Isten változtasson a gondolatán. Gondoljuk meg, egy egyszerű ember azt kéri Istentől, hogy változtasson az ő gondolatán. Mózes igaz könyörgő volt. Odaállott Isten színe elé a népéért. És Mózes megmozgatta Isten és Isten megbánta, megváltoztatta az ő gondolatát és nem pusztította el az egész népet. Vajon nem bámulatos ez? Ezt jelenti másokért könyörögni. — Tudsz-e erről valamit te? Nagyon kevés hívő ember tudja Isten megmozgatni. Hogyan akarsz megmozgatni másokat, hogyha te magad nem tudod Isten megmozgatni? Hogyha én pénzt akarok valamire, akkor először Istenhez kell folyamodnom és Isten válaszol az én imámrá. Ha azt akarom, hogy drága lelkek térjenek meg, Istenhez kell zörgetnem.

Négy fiatalember sok-sok évvel ezelőtt Isten elé tárta egész Irország ügyét. Ezen fiatal emberek minden szombat este összegyűltek imádkozni. Az imaórákon nem azzal törődtek, hogy nagy tömeg gyűljön össze. Ezzel nem törődtek. Ez e négy fiatalember megindította Isten szívét. És Isten megmozgatta egész Irországot: e négy fiatalemberért.

A keresztyén szolgálatnak általam ismert legmagasabb foka ez. Lehet nagy kiváltság az,

hogy valaki ott állhat ezrek előtt, tömegek előtt, hogy őket megmozgassa, de ennél sokkal nagyobb dolog megindítani Isten szívét. Igen nagy tisztesség és dicsőség, hogyha valamelyik nagy birodalomnak vagy diktátornak a képviselője valaki itt a földön, de ezeknél sokkal nagyobb dicsőség Isten színe előtt másokért könyörögni. Kedves Testvérem, tudsz-e valamit erről? Imádságban való ezen szent bizalomról? Hiszen vannak megtéretlen hozzátartozóid, itt-ott vannak életedben a nehézségnek különböző hegyei, az imádság ereje által elmozdíthatod a hegyeket.

Figyeljük meg, hogy a másokért könyörögnöknek milyen árat kell fizetni. Sok fizikai erő kell a prédikáláshoz. De sokkal több szükséges a másokért való könyörgéshez. Figyeljük meg ugyanazon fejezetnek 30 és 32.-ik verseit, figyeljük meg Mózes komolyságát és a Római levél 9:1—3. verseit: „Igazságot szólok Krisztusban...” Olyan mély volt Mózes komolysága, hogy kész volt a maga életét odaadni, mintegy engesztelésül a népért. És Pál apostol is azt mondja: nagy az én szívemnek fájdalma. Mózes azt mondja Istennek: Uram, hacsak megmented a népet, ha megkegyelmezel neki, töröld ki engem. És Pál azt mondja Istennek, hogyha Te üdvözítenéd az Izráel népet, szívesen lennék átok, elszakadva Krisztustól. Nem üres szavak voltak ezek. Csodálatos szavak. Én szegyenkezve hajtom meg a fejem, csak kis gyermek vagyok, amint ottan játszadozom mintegy a tenger partja mellett a kavicsokkal, én éppen csak a kezdetén állok a másokért való könyörgés hatalmas életének, hogy én megindítsam Isten önmagamért, egy városért és nemzetekért. Nem akarsz te is másokért könyörögni lenni? Szived, lelked mélyéből szeretetet kérsz?

A te szived legmélyeségebb vágya az, hogy megdicsőítve lássad az Úr Jézus Krisztus nevét. Én ezért élek csupán, ezért élünk. E világon semmi ki nem elégíthet és a legcsodálatosabb módja az Isten nevét megdicsőíteni, az: bűnösöket hozni Krisztushoz. Kérjed Isten, hogy arra a helyre juttasson el téged, amelyen Mózes állott és amelyen állott Pál. Hozzájuk hasonlóan legyünk másokért könyörögők.

Néhány hét alatt, míg odabaza voltam Nagybritanniában, nagyon-nagyon sok ilyen másokért könyörgő emberrel találkoztam. Az én munkámban az egyik legkiválóbb érettem és másokért könyörgő ember egy 85 éves öreg úr, nyug. tengerészkapitány és Norvégiának a legészakibb vidékén egy kis szigeten lakik, már nem tud járni, nem tud a templomba elmenni, de bár elolvashatnám itt előttetek leveleit, melyeket hozzám intéz. Azt írja nekem, hogy: dicsőség Istennek, napokat tölthetek Ővele. És azt írja nekem: imádkozhatok, könyöröghetek másokért. Óh, hogyha majd ez a drága öregember átlép a menny kapuján, legelőször az Üdvözítővel találkozik majd, aki majd üdvözli őt. Azért, mert nagy prédikátor volt? Óh nem. Azért, mert az emberek szeme előtt nagy dolgokat vitt véghez? Nem! Hanem azért, mert másokért könyörgő volt. És azután majd mások

sokan, százak jönnek elébe, mert azokat az ő imádságai nyerték meg a Krisztus számára. És most hajtunk meg magunkat imádságban és mozgassuk meg Isten: önmagunkért, hogy mi magunk a Szentlélekkel, az Isten szerelmének teljesejünk be és hogy másokért is megmozgassuk Isten és hogy az Istennek egész Egyháza e városban megmozduljon. Emeljék fel a kezüket azok, akik e következő összejöveteleken várni akarják majd, amint Isten megmozdítja Budapestet. Itt az alkalom, hogy Isten elé járuljunk. Krisztus azt mondotta: Nektek hagyom az én nevetem, használjátok fel, ez a kulcs, amely megnyitja a mennynek erőforrásait. Óh használjuk fel Isten színe előtt ezt a drága nevet. Hajtsuk meg magunkat, imádkozzunk.

(Egy előadás.)

Stewart A. Jakob
akót ref. evangélikátor,
volt kiváló futballista.

MAGYARORSZÁGI HIREK

A budapesti Protestáns katonai Egyházközség tisztjei és azok családtagjai számára 3 napon át a nagyhíre előkészítő csendes órákat tartottak. — **Már 36 intézménye** (árvaháza, menháza, stb.) van az Országos Ref. Szeretetszövetségnek! — **Derecskén** 3 napos evangélikázás volt a ref. Egyházban. — **Prónay Róza bárónő** a balassagyarmati ev. Egyháznak 230.000 Pengőt (kb. 1,300.000 Kc-t) szeretetháza, az acoi ev. gyülekezetnek pedig egy lakóházat adott. — „**RKIE**” E betűk a következő név rövidítése: „Református Keresztény Ifjúsági Egyesület.” — „**Ref. Vendégszobák**”. Napi 3 Pengőért szép tiszta egyágas szobát kaphatnak hűveink Budapesten a Kálvintér 8. sz. alatt. A több fekvőhelyesek valamivel drágábbak. — **Áldott öt napos evangélikázója** volt az abaujgyeui kiskinizsi ref. gyülekezetnek jan. 7—11-ig. Az igehirdetésnek látványos a külső eredményei is. A száz családost számláló gyülekezetben azóta 14 teljes Szentírás, 12 Heidelbergi Káté- és 15 Bibliaolvasó naptár fogyott el. Az asszonyok bibliaköre az összes ref. családhoz hetente eljuttatja ajándékképpen a „Jer velünk!” című traktátust. A hétköznapi esti istentiszteleteken 80—100-an is résztvesznek. — **Presbiteri konferenciát** tartott Szönyben március 8.-án a győr—komáromi missziói kör. Kilenc egyházközségből 118 lelkész, tanító és presbiter vett ezen részt, melyen az előadók rámutattak arra, hogy mit vár az Isten és az Egyház a maga munkásaitól, presbiteritől. — **Húszezer pengőt (kb. 120.000 Kc) és értékes házat** hagyta a debreceni ref. kollégiumra az intézet egykori igazgatójának özvegye: Karay Sándorné. — **Vándorbibliáórákat** tart a szombathelyi Ref. Ifj. Egyesület. Minden héten más-más ifjú lakásán gyűlnek össze s ilyenkor a házigazda ifjú vezeti az órát.

Ha lejárt az előfizetése a „Kis Tükör”-re, szíveskedjék megújítani.

A magyarországi református és evangélikus Egyház pásztoraihoz és gyülekezeteihez.

Szeretett Testvéreink az Úr Jézus Krisztusban!

[A budapesti eucharisztikus kongresszussal kapcsolatban a magyarországi református és evangélikus Egyház összes püspökei és főgondnoki aláírásával pásztori levél jelent meg, mely az összes protestáns lelkészhez és gyülekezethez van címezve. E körlevélben többek között ez áll:]

„Bizonyára mindenki, aki a reformáció hű gyermeke, világosan látja és határozottan érzi, hogy öntudatos református és evangélikus keresztyén ember ezzel az ünnepléssel az, „eucharisztikus kongresszussal”, semmiféle lelki közöséget nem vállalhat, mert az oltári szentségről szóló római katolikus dogma hitünk tanításával merőben ellenkezik.

Kivánatosnak tartjuk azonban, hogy a római katolikus testvéreink ünneplését részünkről semmiféle bántó hang meg ne zavarja. Viszont ugyanakkor önmagunk iránt tartozó kötelességnek ismerjük azt is, hogy Isten örök kijelentésén: a Szentírás alapján megállva, magunkat, gyülekezeteinket erősítsük és vigasztaljuk az evangélium ősi tanításaival, melyeket Krisztusról és az Ő művéről nagy reformátoraink hirdettek, hitvalláskönyveink tisztán és határozottan összefoglaltak, atyáink hosszú századok kísértései és üldöztetései között rendületlenül mindig vallottak s a Szentlélek által megvilágosítva és felindítva Egyházunk minden hű tagja ma is megingathatatlanul hisz és vall.

Mint őseink, mi is hisszük és valljuk, hogy Jézus Krisztus az egyetlen közbenjáró az Isten és az ember között és csak az Ő kereszthalálába vetett hit által igazulunk meg ingyen, Isten kegyelméből. Ezért a Krisztus kereszthalála olyan egyetlenség és tökéletes áldozat, melyet sem megismételni, sem kiegészíteni nem kell és nem lehet. (Zsid. 10: 11—14.) Bár Krisztus az Atya jobbán a dicsőségben él és uralkodik, Igéje és Sákramentuma által már e földi életben egyesülhetünk vele, ha a Szentlélek által beléje oltva, hit által érdemét és szentségét felöltözzük.

Felhívunk Egyházunkban minden rendű lelki tanítót, hogy igehirdetésben, tanításban, pásztori beszélgetésben hirdessék, magyarázzák és alkalmazzák a Szentírás alapján hitvallásainknak a Krisztus főpapi tisztéről, engesztelő áldozatáról, az Úrvacsora sákramentomáról és az istentiszteletről szóló tanításait, úgy azonban, hogy a felebaráti szeretet nagy parancsolatját meg ne szegjék. Istennek Szent Leke tegyen bizonyosságot az Ő igazsága mellett!

Végezetül szeretettel és bizalommal intjük minden testvérünket, hogy erősen álljon meg a hitben, de azért szelídlelkűsége nyilván legyen minden ember előtt. Szívükre költjük az Igét: „Tartsd meg, ami nálad van, hogy senki el ne

vegye a te koronádat.” (Jel. 3: 11.) „És az Istennek békessége, mely minden értelmet felülhalad, meg fogja őrizni sziveiteket és gondolataitokat a Jézus Krisztusban.” (Filipp. 4: 7.)”

Eddig a körlevél. S még egy idézet más-honnról. „Szeretetteljes hangja, bibliás stílusa megérteti velünk, hogy hozzánk nem volna méltó követni egyik-másik r. kath. újság csipkelődő módszerét. A mi bibliai megdönthetetlen igazságunk áll itt is világosan előttünk. Egyébként is olyan kis jelentőségű esemény az eucharisztikus kongresszus, hogy nem kell vele többet foglalkozni. Aminthogy református keresztyén ember nem vehet részt „misén” és „Úrnapi körmeneten”, ugyanígy nem vehet részt az eucharisztikus kongresszuson sem.”

A hit a legférfiasabb dolog a világon.

Stewart A. Jakab skót evangélista március 20. óta újból Budapesten van és nagyhatású evangélizációs hadjáratot indított. Március 27.—április 8. között a Tattersallban evangélizál estéről-estére nagy tömegek előtt. Úgy hat az egész, mint mikor a süllyedő hajó utasai összeverődnek a vízből még kiálló hajón és egymás hegyén-hátán megmenekülni akarnak. A lelkekben valami kielemezhetetlen éhség és szomjúság van az élet szabadító Krisztusa után és Stewartnak abban van minden szónoki hatátnál nagyobb prédikátori ereje, hogy az élő Krisztust, mint a világ egyetlen és biztos alapját, az örök Köszület állítja oda a kereső emberi lelkek elé. Hatása a lelkekre nemcsak emberi közvetlenségében rejlik, hanem abban a határozott és félreérthetetlen bizonyosságtevésben, amellyel az élő és szabadító Jézus Krisztusról tesz tanubizonyosságot. Őt magát is messziről, az élet mélysegeiből hívta el és tette az evangélium engedelmes hirdetőjévé a kegyelem. Egyik nyilatkozatában legjobban és hiven ő maga jellemzi magát így: „27 éves sportember vagyok. Ifjú életemben nem értettem máshoz, csak a futballhoz, most azonban nem ismerek más feladatot, mint hirdetni az Evangéliumot. Szülővárosom, Glasgow a futball hazája. A skótok a világ legnagyobb futballistái. Futballt játszani számomra a legkönnyebb a világon. Nyolcéves koromban már százszáz ember bámulta a játékomat. A város büszkesége voltam . . . Tizennégy éves koromban nyilvánosan elismerték, hogy Skóciában a magamkorabeliek között a legjobb játékos vagyok. Annyi pénzt kaptam, amennyit csak akartam. Karrieremnek éppen csak a legtetjén állottam, amikor hirtelen valami történt az életemben. Átadtam az életemet Krisztusnak és azóta teljesen az Ővé vagyok. Három okból lettem hívő. Nem akartam bűnös életet élni. Láttam többi társaimnál, hogy először elveszítették a fejüket, azután a szívüket és végül a lelküket. Másodszor azért lettem hívő, mert nem akartam elégedetlen életet élni. Harmadszor, mert a hit a legférfiasabb dolog a világon . . .”

Aljúnak meg egy percre.

Névtelen levelet egy igazi református keresztyén sem nem ír, sem nem olvas el, sem nem ad rá semmit! Ne csodálkozzunk tehát, ha a református szent Egyház lelkipásztorai figyelemre sem méltatják a névtelen leveleket!

Eltíltuk-e a filmtől az ifjúságot? Szabó Imre budapesti esperes a „Családi Kör” c. havi folyóiratban egyházi szempontból nagyobb figyelemre érdemes cikket írt: „A film és az ifjúság” címen. Rámutat arra, hogy a film hatása az ifjúság életére a sajtó és a rádió mellett annyira soradöntő, hogy sokszor nem a szülői ház, sem az Egyház nem képes többé kiragadni az ifjúságot a modern civilizáció egyik nagy bálványának, a filmnek inkább rontó, mint építő hatásai alól. „Sok tanítónak az a véleménye, hogy az ifjakban éppen a film ébreszti fel a nemi érzéseket. Leginkább ebben a vonatkozásban látja a filmnek az ifjúságra gyakorolt káros hatását, különösen, ha meztelenül jelennek meg a filmen.” A filmnek a letartóztatott ifjúságra gyakorolt hatásáról ilyen vallomások vannak: „Leggyakrabban jártam moziba 12-16 éves koromban. Legszívesebben vadnyugati filmeket és detektív filmeket néztem meg. Minden törekvésem arra irányult, hogy valami módon olyan szerepet játszassak, mint a filmben láttam. Emellett legfőbb vágyam az volt, hogy forgópisztolyom legyen.” Leggyakrabban visszatérő vallomás ez: „Sok olyan dolgot láthatni a filmben, ami legtöbb ember számára az életben sohasem lehetséges.” „Bizonyos korig feltétlenül el kell tiltani az ifjúságot, még az erkölcsi szempontból kimondottan nem kifogásolható filmekről is, egyszerűen azért, mert nem nekik való. A film szelleme, a látszólag ártatlan cselekmények mögött tükröződő életfelfogás is lehet mérgező hatású a még fejletlen lélekre.” „Az Egyháznak, az iskolának és a nemzeti irodalomnak a nagy szűrő szerepét kell betölteni, amelyen tisztulva menjen át a nemzet lelkéhez

mindaz a hatás, ami a sajtón, filmen és rádión át éri a közvéleményt.”

Dr. Ravasz László püspök: a Magyar Szemle 1938. évi 3. számában: *Népönvilkosság* c. cikkében a következőket írja: Én azt hiszem, ha a statisztikai adatok arról számolnának be, hogy valamelyik vármegyében kiütt a pestis, a kolera, a sömörögős tifusz, nyakszirtmevedés: azonnal vészbizottságok utaznának a helyszínére és nem volna nagyobb és fontosabb ügye senkinek, minthogy a baj terjedését megakadályozzák. Ugyanakkor pedig sokkal nagyobb pusztítást végez rajtunk egy népbetegség, a *nemzetlessel roncsoló egyke* a mindnyájunknak ezer fontosabb dolgunk van, mint ezzel a bajjal megküzdeni. Például Baranya vármegye színmagyar gazdarsádalma évről-évre fogy, azt hiszem, 4-500 lélekkel minden esztendőben. Nem vesszük észre azért, mert ezzel az 500 lélekkel 100-150 község magyarsága lesz kevesebb. Pedig minden évben egy kis baranyai község halna meg, ha az egész magyarság fogyását egy helyre vonnók össze. Micsoda felajdulás lenne akkor, ha valami ellenség öt-hatszáz lelkes viruló községeket egy év alatt úgy elpusztítana, hogy csak füst és pernye maradna utána!

Minden komoly reformátust méltán bánthat az, hogy ősi tiszta hitünket egyesek el akarják színteleníteni, vagy más felekezetek, vagy nem hívő-keresztyén felfogások hatása alá helyezni. Így már hallani olykor, hogy az Ótestamentumot nem becsülik eléggé, nem drága kincs már a Biblia! Nem hiszik egyesek a Szentlélek munkáját, stb. Pedig az ilyen felfogás ellentétben áll a mi ősi hitünkkel és krisztusi Egyházunkkal. Ezért örülünk annak, hogy Dr. Sipos István ref. theol. m. tanár most egy művet írt, mely megvédi ősi tiszta vallásunkat és hitünket, magyar református egyházi gondolkodásunkat! E mű ára 15 Kc. Megrendelhető a Kis Tükör szerkesztősege révén is. Vegye meg minden komoly református! Így is segítsük megvédeni a tiszta református felfogást.

Azért református valaki, mert vannak dolgok, amelyekről másként gondolkozik, mint a többi felekezetbe tartozók. Sajnos, nem mindenki érti meg ezt. Ennek oka főként abban van, hogy nem ismeri mindenki jól a ref. Egyház tanítását minden dologról. Akárhányszor tapasztalni, hogy olyan véleményt nyilvánítanak egyesek, olyan dolgokban vesznek részt, amiért őseiket halálra üldözték, vagyonukat elkobozták. Milyen nagy tudatlanságra vall az ilyesmi. Ha valaki a Jézus Krisztus megtisztított, református szent Egyházának a tagja, annak igyekezni kell megismerni azokat a speciális okokat is, amelyek miatt nem lehetünk róm. katolikusok, vagy görög-keletiek, de nem lehetünk szocialisták és kommunisták sem. Aki azt litogtatja, hogy ő mindenütt jól érzi magát a mindent meg tud érteni, annál legtöbb esetben nagy tudatlansággal találkozunk éppen a saját Egyházának felfogása és tanítása terén. A református legyen református!

Minek az ágendázás? Mennyire igaz sokszor ez a kérdés! Mert mi haszna van az ágendatanításnak a nyilvános templomi hitvallástételnek? Soknál bizony semmi! Forma, külsőség, amit „elvégzünk.” Még a legkomolyabb ágendázónál is elmúlik minden hatás 1-2 hónap múlva. Miért nem merjük beismerni, hogy ez így van. Aki nem ismeri be, hogy beteg, azt nem is lehet meggyógyítani. Még a 14 éves korban ágendázók is éretlenek a „lelki nagykorúságra”! Éppen ez kényszerítette a nyugati reformátusokat arra, hogy felemeljék az ágendázó kort 18 évre. Hogy akkor nem ágendázna le a legtöbb? Ez igaz. De mit használ az, ha leágendázik 12-14 éves fejjel s nem él lelki életet s nem járul a szent asztalhoz?

Barátom, aki bűneidben még halott vagy, halld meg: Az Úr Jézus érted is hullatta drága vérért a kereszten; meghalt, hogy neked életed legyen; feltámadott és él, hogy téged megmentsen. Fogadd el Őt még ma!

Stewart A. J.

A fájdalom ismerője*

„Fájdalmak férfai és bűnösök ismerője”
Ess. 53. 2.

Mi nem ismerjük oly mélyen a fájdalom, mint ahogy Urunk ismerte. Mi a fájdalomokat csak kiálljuk, vagy átesünk rajtuk, de nem kerülünk velük bizalmas ismeretségbe. Kezdetben sehogysem tudunk megbékélni a bűn tényével. Az életet az ész szemüvegén keresztül nézzük s azt állítjuk, hogy aki meg tudja fékezni indulatait és képes nevelni önmagát, olyan életre juthat el, amelyik lassan kibontakozva magától kapcsolódik bele Isten életébe. Amint haladunk az életben, lassanként mégis észre vesszük valaminek a jelenlétét, amit eddig kifelejtettünk megfontolásainkból. Észre vesszük a bűnt, amelyik egészen fellorgatja számításainkat. A bűn a dolgok alapját még zavarosabbá teszi, nem pedig észszerűvé. Ra kell döbennünk arra, hogy a bűn nemcsak fogyatkozás, hanem szörnyű tény. A bűn véreskezű lázadás Isten ellen. Vagy a bűnnek, vagy Istennek meg kell halnia életünkben. Az Ujtestamentum minden kerülgetés nélkül odaállít bennünket ez elé a vagy-vagy elé. Ha a bűn uralkodik bennem, az Isten élete elhal, ha pedig Isten uralkodik bennem, a bűn fog meghalni. Harmadik kiút nincs. A bűn végső kifejlésében Jézus Krisztus keresztfeszítéséhez vezetett. Ami igaz volt Isten földi történetében, az igaz az én életem, meg a te életed történetében is. Gondolkozásunknak ki kell békülnie azzal a ténnyel, hogy a bűn magyarázza meg, miért kellett Jézusnak eljönnie s hogy a bűn az egyetlen magyarázata az élet fájdalmainak és szenvedéseinek is. Fordította: D. L.

* Műfordítás a szerkesztésben komolyra szűkült Chambers-Működés az Új Testamentum, kötet 172.

Mindnyájan elfutának...

„Akkor elhagyván őt, mindnyájan elfutának...”
(Márk 14: 50.)

Jézus a Gethsemánében nem csak Isten miérettünk reá nehezede keze alatt szenvedett, hanem az emberek miatt is rettegés és gyötörődés fogta el. Nézzük csak az ellene kivonuló római katonaságot és az ő csoportjukban ott vannak a zsidó főpapok, irástudók és vének. Micsoda fájdalom volt már ez is Jézus számára, hiszen a római katonákban a pogány világot látta, szövegségeikben pedig a zsidók világát, tehát az egész emberiséget, amint összeesküdtek az ő megsemmisítésére. És azután, hogy fegyverekkel és botokkal vonultak fel Ő ellene, a védtelen ellen, mintha valami gyilkos volna. Emberi önértéket mennyire bántotta ez! Minden lélek mélyén ott él az önbecsülés, hogyan nem roskadt össze Ő, a szent, a megaláztatás alatt, amikor mint egy rablóra, úgy mentek rá.

De még mélyesebben átjárta szívét a fájdalom, amikor a tanítványok oly hűtlenül viselkedtek s elhagyván őt, mindnyájan elfutottak. A katonaság csak a parancsot teljesítette. Az igazított zsidó csapat az Ő legelkeseredettebb

ellenségei voltak. De ime, még az ő barátai is csöppögtetnek úrmöt abba a pohárba, amit ki kell ürítenie. Mindnyájan elfutottak... pedig ezek azok a férfiak voltak, akik röviddel azelőtt Péteren keresztül fogadkoztak: „Ha veled együtt kell is meghalnunk, semmiképpen meg nem tagadunk téged...” Mindnyájan elfutottak! Abban az órában, amikor Jézusnak nagyobb szükségére lett volna a közelségükre, mint valaha, röviddel ama pillanatok után, amikor még úgy csüggött rajtuk: „maradjatok itt és vigyázzatok!” Mindnyájan elfutottak! Oh, micsoda elviselhetetlen látványt nyújthattak Jézus számára ezek a menekülő tanítványok és ha valaha, akkor ebben a pillanatban bizonyára megleveledett szívében a Zsoltár Igéje: „Várok vala könyörületre, de nincsen egy sem és vigasztalóra, de nem találék!”

Milyen áthatatlan is az emberi szív a maga útjain! Először örök hűséget esküszik Krisztusnak és kész még halálra is menni érte, de alighogy felemelkednek Ellene a fegyverek és botok, mi már menekülünk. Őrizkedjünk a Péter elbizakodott beszédétől, mert ezt többnyire nagyon mélyeséges bukás követi. Ne képzeljünk önmagunkról soha nagy dolgokat! Ne mondjuk soha, hogy a mi hitünk minden próbát kiáll, hogy mi soha nem hagyjuk el Jézust, hogy mi bizony a halálba is készek lennénk követni Őt. S ha elbizakodott szívünkben életre kel ilyen gondolat: vessük tekintetünket erre a mélyeséges megalázó Igére: Mindnyájan elfutának!... J. J. Knap után hollandból fordította M-e-t.

KOMÁROMI HIREK

A Nagybetén idén is minden este áhítatot tartunk, amikor az Igét hirdetik e címen: „Kik voltak Krisztus körül a kereszt előtt és alatt?” **Hétfőn** este 6 órakor Galambos Zoltán: Barabásról, **Kedden** este 6 órakor Kelemen Kálmán dunamocsi lelkész a két latorról. **Szerdán** Zsemlye Lajos hetényi lelkész: az Ur Jézust sirató asszonyokról. **Csütörtökön** Mikes László a római katonákról. **Nagypénteken** este 6 órakor Galambos Zoltán a sokaságról. **Nagyszombatban** Bajusz Gyula nagylegátus arimáthiai Józsefről. Szeretettel hívunk mindenkit a nagyheti áhítatokra. — **Adakozzunk a ref. szegényház** építkezésére. — **A szeretetvendégségen** most is igen sokan voltak. Az elhangzott előadás bő kivonatát e számunkban hozzuk Katona Mihályról, Komárom egykori híres papjáról. — **A Ref. Tanítóképző** igen magas igényeket is kielégítő zene és énekszámokkal bővelkedő ünnepélyt rendezett. A klasszikus értékű zenén nevelt tanítójelöltek majd emelni tudják a magyar vidék zene-éneknívóját! — **A református tiszta lefoglalás** védelmére egy igen kiváló mű jelenik meg, melyet minden komolyabb reformátusnak meg kellene venni. Ára 15 Kt. Megrendelhető a lelkészi hivatalban. Ne várjunk a megrendelésével! — **Nagypénteken** ref. ember nem végez hétköznapi munkát, de nem is kötelezhető arra!

KOMÁROMI HIREK

Istentiszteletek Nagypénteken: d. e. 10-kor Igét hirdet Galambos Zoltán lelkész, d. u. 3 órakor Bajusz Gyula nagylegátus, este 6-kor Galambos Zoltán szolgál. — **Husvétii istentiszteletek I. Ünnepen:** Reggel 8-kor a raboknál Igét

hirdet és Úrvacsorát oszt Mikes Kálmán s. lelkész, szolgálattévő diakónusok: Balogh Zsigmond és Tóth Lajos. D. e. 10-kor az Ige szolgálatát végzi és Úrvacsorát oszt Galambos Zoltán, szolgálattévő diakónusok Galgóczy János és Gulyás József. Délben a kórházba, szegényházakba és az otthoni betegeknek és öregeknek Úrvacsorát visz Mikes László, szolgálattévő diakónus Tóth Mihály. D. u. 3-kor prédikál Galambos Zoltán. **II. Ünnepen:** d. e. 10-kor Igét hirdet és Úrvacsorát oszt Galambos Zoltán, szolgálattévő diakónusok: Kalmár Mihály és Galgóczy Mátyás. D. u. 3-kor prédikál Bajusz Gyula nagylegátus. **Izsán II. ünnepen** d. e. és d. u. prédikál és Úrvacsorát oszt Mikes László. — **Gyülekezeti ünnepély keretében,** a presbitérium és diakónus testület, valamint az összes egyházi egyesületek részvételével emlékeztünk meg Fülöp Zsigmond főgondnokunk 60-ik születésnapjáról. A lelkész tartott hosszabb beszédet, melyen igyekezett megfesteni a köztiszteletben álló főgondnok lelki arcképét. Különösen a belmisszióval kapcsolatos beszédére, konferenciákon való szereplésére s a példás templomozására tért ki. Beszédének háttéréként felvázolta a gyülekezet utóbbi 13 évét s ebben a nagy építkezéseket, a sok nagy adakozást és a lelkiek terén való előhaladást. Isten országa iránt ellenséges érzésű presbitériummal és gondnokokkal lehetetlen lett volna az építés. Az imával és szoltárénekekkel kezdett s végzett ünnepély igaz érzések kifejezése volt! Isten éltesse a komáromi főgondnokot! — **Idei IV. presbitérii ülésünket** apr. 1.-én tartottuk, amelyen a presbitérium egyhangúlag kimondotta, hogy a Kollégiumot nem adja oda a Tanítóképző céljaira, mert ide van összpontosítva az Egyház egyre erősödő belmissziói élete, itt vannak a gyülekezeti egyesületek termei, az ágendázáshoz, gyülekezésekhez alkalmas helyiségek, stb. Ezekről nem mondhat le az Egyház. Ellenben hajlandó a Ref. Tanítóképző hatóságával tárgyalásba bocsájtkozni a Széchenyi utcai volt lelkészlakás és annak udvara átengedéséről. Ez azóta hivatalosan közöltetett is a Képző Igazgató Tanácsával. — **A diakónus testület** apr.-i ülését 4.-én tartotta meg. A folyó ügyek letárgyalása után még két fontos esemény történt. Először nagyobb előadás hangzott el a Budapesten tartandó u. n. **Eucharisztikus kongresszusról** kifejtve ennek lényege s szembe állítottatott ezzel a ref. Egyház hivatalos álláspontja, az Úr Jézus tanítása s megállapítást nyert, hogy azon református hívőnek nem lehet résztvenni. A második fontos

eseményt az hívta elő, hogy a 2 lelkész rengeteg dolga mellett nem ér rá a **rendszeres kórház látogatásra** s a diakónus testvér a férfi osztályon nem végezhet minden alkalommal látogatást, így az egyik bölcs diakónus felvetette a gondolatot, hogy nem tartozna-e az ő feladataikhoz a **beteglátogatásban való segédkezés is?** Többek hozzászólása után **nagy lelkesen határozott el, hogy ezután minden hétre 2—2 diakónus jelöltetik ki a kórházlátogatásra, akik legalább egyszer, de lehetőleg többször is végiglátogatják az ő hetükön az egész kórházat.** A diakónusi látogatás hete mindig hétfőn kezdődik s vasárnap este végződik. Apr. első hetén (4—10-ig) Virágh Vince és Nagy Ferenc a kórház látogató diakónusok. A II. hétre (11—17) Berza János és Gulyás József, a III.-on (18—24) Szabó István és Galgóczy Mátyás. Azután (IV.: 25—V. 1.) Elek Sándor és Balogh Zsigmond. Felvetődött a betegeknek ingyen traktátusokkal való ellátása is. Minden beteg megkapja ingyen a Kis Tükör újságát. — **Szarka György** presbiter, ny. vezető járásbíró elköltözött e földről. Szelid, finom szavú, nagyon sokat adakozó, templomos, kedvesen példás életű presbiter volt, akit családjával minden igaz keresztény úgy pártolói között ott találhattunk. Az ilyen nemes lelkeket át sok biztatást, áldott jóindulatot küld az Úr a rendkívül nehéz lelki munkában forgolódo lelképászoroknak! Ezért is legyen áldott az emléke! — **Visky József** diakónus testvér szintén elment előttünk a örökkévalóság útján. A diakónátus beállításától a leghűségesebb gyülekezeti munkások közé tartozott. A körzetét teljesen rendben tartotta. S akármire kellett önkéntes munka-vállaló, ő volt az első a jelentézők között. S nemcsak vasárnap volt kétszer Isten házában, de hétköznap is szerette az Isten tornácában való lakozást. Nyugodjék békeben! — **Nagylegátust** kapunk husvétra, Bajusz Gyula losonci ref. teológiai szénior, akit a gyülekezet szeretetébe kérünk. Támogassuk őt anyagilag is, hogy tanulmányait folytathassa! Szeretettel várjuk idén is a kedves ünnepi követet! — **A kedd esti és péntek reggeli** prédikációs istentiszteletek husvét után idén is megszűnnek. Csak októberben kezdjük el azokat. — **Mikor az Úr Jézus** meghalt a golgothai kereszten, csodák történtek „És az egész sokaság, mely e dolognak látására ment oda, látván, a mik történtek, mellét verve megtérem”, (Lukács ev. 23: 45—48.) **A bűnbánati héten,** virágvasárnaptól, nem lehet házasságot kötni. E héten mindenki igaz bűnbánattal készüljön a szent asztalhoz járulásra. — **Most is úgy kapjuk ajándékba** az Úrvacsorához a kenyeret és a bort. Pedig Komáromban sok kell mind a kettőből! —

Laptulajdonos és kladó: GALAMBOS ZOLTÁN.

Nyomda: Pásztr Testvérek könyvnyomdája Komárom

Príslaný poštový úrad podávající: Komárom.
Novinové vyplatě povolené řiádným listem pošt a
telegrafov v Bratislavě čís. r. 26437—III. s. 1928.

KIS TÜKÖR

Megjelenik minden hónap közepén.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Komárno-Komárom, Jókai-u. 18.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Felcso: —
GALAMBOS ZOLTÁN.

Előfizetési díjak egy évre:
Helyben postán küldve 10—Ké.
Vidékre 10 Ké. Külföldre 20 Ké.
Egyes szám ára helyben 1 Ké.

A Lélek hangja

„A szél lu, ahová akar és annak zúgását hallod,
de nem tudod honnan jő és hová megy; így van
mindenké, aki Lélektől született.” János 3: 8.

A Nikodémussal folytatott, jól ismert éjjeli beszélgetésben a Szent Lélek titokzatos munkájáról Jézus a megfoghatatlan szél hasonlatával szól. Amint a szél is nem emberi akarat előírta irányt követ, hanem arra fúj, amerre akar, így a Lélek is szabad a maga munkájában és nem hagyja magát emberi előírásoktól megkötözni. Éltrekelten zúg országok és népek fölött, akiket Ómaga választott ki, míg mások mellett elvonul és kegyelmében azokat a szíveket ihleti meg, akiket az Ő jótetszése eleve kiválasztott. De ha a Lélek útját — akárcsak a szélét — nem lehet emberi tervek szerint előírni, mégis nagyon jól felismerhető a hatásában, akárcsak az egyébként megfoghatatlan szél zúgását világosan halljuk.

Van a Léleknek egy hangja, amiből mindnyájan felismerhetjük, hogy kegyelmi munkáját megkezdette-e szívünkben. Nem sorolhatunk itt fel minden módot, ami által a Lélek jelenléte megnyilvánul, de elsősorban mutassunk rá arra, hogy ahol a Lélek átsuhan, ott azonnal meghalljuk a *bűnvallás* hangját. Nem önmagunktól ítéljük meg magunkat, mint a legmértatlanabb embert. Ellenkezőleg, a gőgös szív ameddig csak lehet védekezik Isten felsége előtt és határozottan tiltakozik a „bűnös” elnevezés ellen. De a Lélek lágy fuvallata alatt szétmorzsolódik az önelégültség, bekövetkezik az Isten szerint való szomorúság, amely megbánhatatlan megtérést szerez és a bűntudatában összetörtен vergődő szív nem talál más szót meghatódott fájdalomra, mint a könyörgést: Uram légy kegyelmes nekem bűnösnek!

De ezzel együtt jár a *hit hangja* is, a boldog felkiáltás az Atyához, amellyel a Krisztus áldozatára tekintve leborulunk Isten atyai szívére. A Szent Lélek a gyermekké-fogadtatás Lelke. Felébreszti a mi szívünkben a csendes bizalmat és hitet abban, hogy Isten gyermekei vagyunk. A Lélek jelenlétében már nem tekintünk remegő félelemmel fel a magasságos Isten felé, hanem testben és lélekben átadjuk magunkat teljesen az Ő gondoskodó kezébe, tudván azt, hogy az Ő akaratára nélkül egy hajszál sem eshet le a fejünkről.

És végül nem hiányozhat az *imádság hangja* sem. A Szent Lélek elveti a néma lelkeket és gondoskodása által előhózza szívünk mélyéből a hálaadást, az imádat és a dicséret hangjait. Megtanulunk imádkozni. Forrón, bensőségesen, gyer-

mekien imádkozni! És bármennyire megfoghatatlan is a Lélek: mindenütt ahol az imádság, a hit és bűnvallás hangjai felcsendülnek, ott van az Ő hangja is — ott jelen van Ő maga!

(J. J. Knap után ford. M—e—t.)

Mit végzett el a Szentlélek bennem?

A mi Urunk Jézus Krisztus kinyilatkoztatta előttünk, hogy Isten állandóan munkálkodik: „Az én Atyám mindezeideig munkálkodik.” Ehhez a munkához Isten eszközöket keres. A legnagyobb kiváltság eszköz lenni Isten kezében. Csak megfelelő eszközzel lehet dolgozni. Életlen kaszával nem lehet kaszálni, hegyezetlen ceruzával nem lehet írni. Kicsoda az alkalmas eszköz Isten kezében? A testtől született ember? Nem, mert ami testtől született test az, az Isten pedig Lélek. Isten csak a Lélektől született embert tartja kezében, mint eszközöket, akik által végzi az Ő dicsőséges munkáját. A testtől született ember csak a Szentlélek benne való munkája által lehet eszközzé Isten kezében. Áldom az Urat, amiért bennem is munkát kezdett. Áldom, amiért ezt a munkát nem hagyja abba, hanem szünet nélkül folytatja. Áldom, amiért a bennem való munkája által sok engedetlenségem és bűnösségem ellenére is felhasznál eszköz gyanánt országom építésében. Szívemben most az a vágy él, hogy egy pár dolgot elmondjak abból a munkából, amelyet a Szentlélek bennem végzett és végez.

A Szentlélek megelevenített, a Lélek az, aki megelevenít. Szükség volt a megelevenítésre, mert vétkeim és bűneim miatt halott voltam. Nyugodtan jártam a kárhozat útján és örömmel hajoltam le, hogy szakítsak a bűn mérges virágaiból. Nem fájt a vétek, sőt gyönyörűséget találtam benne. A Szentlélek azonban rúdöbbsített a bűn szörnyűségére, a romlásra, amelyben vétkeim miatt vagyok, a kárhozatra, ahová bűneim juttatnak. És akkor fájni kezdett a sok élettékozlás, égetni kezdett a bűn és körül vettek a pokol tüzes lángjai. Bűnök, amelyeket már régen elfelejtettem, elém álltak, vétkek, amelyeket kedveltem, vádolni kezdtek. Éltek a bűneim, amelyek úgy zuhantak rám, mint az ítélet fejsze-csapásai. Bizony „a fejsze immár a fák gyökerére vettetett.” Egyetlen vágy töltött be, szabadulni ettől a rettenetes teherrel.

Isten feleletet adott erre a vágyra. Felelete az volt, hogy a Szentlélek által ujjaszült. A Szentlélek odavonzott a kereszthez, ahol a szívemben kigyúlt a hit lángja és ennek világosságága mellett felujjongott a lelkem: „Ime az Istennek ama báránya, aki elveszi a világ bűneit!” Bűneim

nem én rajtam vannak már, hanem a Bárányon, vétkeimet Isten nem tőlem kéri már számon, hiszen azért már elszámolt a szerelmes Fiú. Boldogan kiáltottam: „Az irás szíjjeltépe, szabad vagyok, szabad!” Új szívét kaptam. Jézus véreben megfürdött, Istennel megbékélt, Jézusnak, mint Megváltónak és Királynak örvendező és a bűnt halálosan meggyűlölő szívet.

Egyszer egy férfitől hallottam, hogy hiába tisztulunk meg, hiszen benne élünk ebben a világban, ahol újból beszennyeződünk. Aki bemegy a malomba, az lisztes lesz. Balgaság volna azonban, lisztesen járni, amikor ruhánkat megtisztíthatjuk. A Szentlélek szívemben a tisztogatás munkáját állandóan végzi.

A Szentlélek vezet, tanácsol is. „Akiket Isten Lelke vezérel, azok Istennek fiai!” „Szemeimmel tanácsollak téged.” Eligazit minden kérdésben, megmondja mindig, mit kell cselekednem. Vajha mindig tudnék a Szentlélek vezetésére várni és tanácsára hallgatni.

Isten az emberre vonatkozó tervét határozottan és világosan elmondja az ő Igéjében. Ezt azonban sokáig nem értettem meg. A multkorában egy tervrajzot láttam de hiába néztem, nem tudtam benne eligazodni. Valakinek, aki azt ismerte, az egyes vonalak jelentőségét meg kellett magyaráznia. Ez a magyarázó, aki elvezérel minden igazságra, aki az Isten üdvösség-tervét nyilvánvalóvá teszi — a Szentlélek.

A Szentlélek legdicsőségesebb munkája az imádság. Csak a bennem lakozó Szentléleknek eszedéseire ad feleletet Isten. Miért szegény és erőtlén az imaéletünk, miért hangzik el olyan sok nem Isten szerint való kérdés, miért kapunk olyan kevés feleletet Istentől? Azért, mert mi imádkozunk és nem a Szentlélek. Ezért minden hívő számára a legsürgősebb és legszükségesebb, hogy beteljék Szentlélekkel. (Ef. 5: 18.) A Szentlélek imádkozik bennem és érettem. (Róm. 8: 26—27.)

A Szentlélek munkája a bizonyoságtézés is. A Szentlélek tesz bizonyoságot arról, hogy Isten gyermeke vagyok. (Róm. 8: 16.) Csak a Lélek által való bizonyoságtételre térnek meg bűneikből az emberek. Bárcsak mindig csendben tudnék maradni, bárcsak mindig a kereszten maradnék, hogy meg ne zavarnám a Szentlélek munkáját. Szívem forró vágya, hogy minden bizonyoságtétele az egekből küldött Szentlélek által való legyen. (I. Péter 1: 12.)

A Szentlélek vigasztal. Valahányszor beteljük rajtam az Ige kijelentése: „Mindazok, akik kegyesen akarnak élni Krisztus Jézusban, üldöztetni fognak”, segítségül jön nyomorúságomban a Szentlélek, hogy megvigasztaljon és megerősítsen.

A Szentlélek által van az idvesség reménye a szívemben. (Róm. 15: 13.) „Szeretteim, most Isten gyermekei vagyunk és még nem lett nyilvánvalóvá, hogy mivé leszünk. De tudjuk, hogyha nyilvánvalóvá lesz, hasonlóká leszünk Őhöz; mert meg fogjuk őt látni, mint van és akiben meg van ez a reménység Ő iránta, az mind megtisztítja ő magát, amiképpen Ő is tiszta”. (I. János 3: 2—3.)

Jeney László.

BALOGH ELEMÉR

72 éves korában elment közülünk egy igazán áldott élet végén a szeretet nagy papja, Balogh Elemér pozsonyi lelkész, dunamelléki püspök. 43 évig munkálkodott Pozsonyban. Ő szervezte meg ott a gyülekezetet, szép templomát, hatalmas bérpalotáját, alapítványait az ő buzgólkodásának kö-

szönheti Isten után a pozsonyi szent Eklézsia. Hány ezer tanítványa s azok szülője gondol halálával az elköltözöttre, aki mindenkin tudott segíteni s mindenki irányában szeretetet érzett. Igen, a szeretet papja volt. Ki tudna nálánál na-

gyobb szeretetet felmutatni?

Mint a székesfehérvári lelkész fia 1866-ban született. Gimnáziumot és teológiát Budapesten végzett. Skóciában volt külföldi tanulmányon. Segédlelkész, nevelő és a budapesti skót misszió magyar lelkésze volt papi pályája elején. 1895-ben került Pozsonyba. Akkor még csak „szórvány” volt református egyházi szempontból Pozsony. S ma egyike a legvirágzóbb szent Eklézsiáknak. De közben 43 év mult el. Ez alatt kibontakozott egy lelkipásztori élet, nagy széles folyással, hatalmasan építve. Balogh Elemér lelkipásztori sajátossága nem a szószéki szolgálatban tünt ki, inkább a hívekkel való személyes foglalkozásban. Egyenként ismerte a gyülekezet tagjait. Talán mindegyiknek volt a lakásában is. Különösen püspökké választása előtt. Ismerte a pozsonyi reformátusok bajait, tudott terveikről, segített álmaikat szőni s mélyen átérezte fájalmukat. Mindenki észrevette a szívnek ezen emberén, hogy nem azért áll kedves halottjuk mellett, vagy a jegyepár elé, avagy kisgyermeket megkeresztelendő, mert fizetést élvező lelkész! A szívvel volt híveinek pásztor. Bele tudta magát élni a legegyszerűbbnek is a helyzetébe. Igazán akarta őket pásztorolni. Innét magyarítható az a párját ritkító segíteni készsége, melylyel személyesen járt közbe akárki érdekében s minden igaz ügyért szívszerint tudott segítséget nyújtani. Titokban, sekínek el nem mondva, igen sokakat segített anyagilag is. Sokkal többet, mint általában gondolják.

Csodálatos volt az emlékező tehetsége. Ha valahol valakivel valaha beszélt, megismerte évtizedek mulva is s megismételte az akkori beszélgetés tárgyát.

Nagy volt a magasabb értelemben vett zeneismerete. 15 nyelven beszélt, vagy értett. 4 nyelven jelentek meg művei. Széles tudása volt a legtöbb tudományágban: így pl. a jogi, bölcséleti, természettudományi szakban is. A régiségképek szaktekintélye volt Európaszerte: könyvészetben, térképek, rajzok s a könyvkötészet, mint művészi fokra emelkedett ipar terén. Úgy értett a női szövegekhez, a legfinomabb súlyos és drága brokátokhoz, vagy a hablenge párizsi selymekhez, mint a művészivé finomult kézimunkákhoz.

A könyvek birodalmában volt mégis a legnagyobb. Úgy nézett a könyvekre, mint az édesanyja a gyermekére, mint a művész a heggedüjére. Kezébe úgy fogta az öreg, megfakult és dohosszagú könyveket, mint az ékszerész a ritka-szép briliánsokat! A könyv neki barátja volt, tudós társa, jószágos jóltevője. Mindenről le tudott mondani a könyvért. Éhezni, utazni, gyalogolni, megalázkodni, dolgozni, áldozni tudott a könyvért.

Értett is a könyvekhez. Huszonötezerre teszik a könyveinek számát, melyek nagyobb része értékes a tudományos könyvészet szempontjából. Különösen a régi magyar református könyvek (1711 előtt nyomattak) és a magyar gályarabokkal összefüggő könyvei nagyon értékesek az unicumokon kívül (olyan könyvek, melyekből csak egy, vagy 1—2—3 van az egész világon.)

Végigjárta gyalog a magyar gályarabok útját. Európa majdnem minden országát jól ismerte. Több tizezerre teszik azok számát, akiket személyesen ismert s a külföldi ismerőseit is több ezerre lehet tenni.

Nem csoda, ha a temetésén rengeteg sokan vettek részt. Balogh Elemért nemcsak a 60 palástos pap, a sok egyházi, világi férfiú, hűséges munkatársai kísérték ki ápr. 19.-én a pozsonyi evang. temetőbe, hanem a több ezerre menő hálás, egyszerű és magasbón állású egyén, de gondolatban igen-nagyon sokan voltak ottan, akikkel jót tett s akik megéreztek a szeretet emberének szive jószágát. Galambos Zoltán.

Megjelent Simonnak!

(Lukács 24:34).

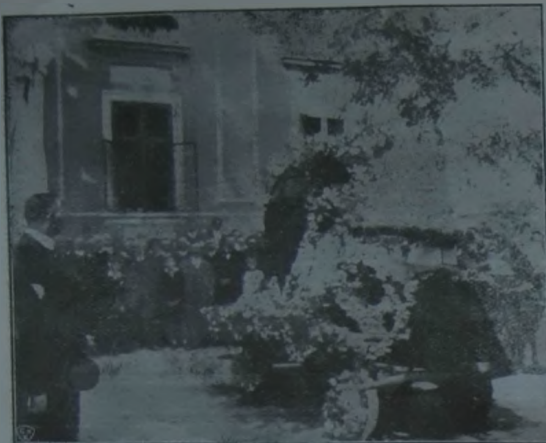
Ezzel az örömujsággal fogadták a jeruzsálemi tanítványok az Emmausból visszatérő kettőt, akik siettek elmondani, hogy mit éltek át az emmausi úton. „Feltámadott az Úr bizonynyal és megjelent Simonnak!” Ezek az utolsó szavak nagyon megérdemlik a figyelmünket. A husvétii angyal már küldte az asszonyokat, hogy vigyék hírül Jézus feltámadását a tanítványoknak és különösen Péternek. És úgy látszik, hogy röviddel ezután Jézus maga is megjelent Simon Péter előtt. Hiszen neki mindenkéül főlött szükség volt reá, úgy, amint ma is vannak nagyon sokan, akiknek nehéz a lelkük és különösen szükségük van a kegyelemre, hogy össze ne tör-

jenek. Simon háromszor megtagadta az Urat: s ez ólomsúlyal nehezedett a lelkiismeretére. Nem érezte magát már arra sem méltónak, hogy Jézus saruját megoldozza, hiszen ő már alapjában elrontott, elpusztított minden... Ha te is így érzed magad Testvérem, óh, akkor olvasd el ezt az Igét és lásd meg, hogy az Úr hűséges nagyobb, mint a tiéd. Ő éppen Téged akar először megvigasztalni. Ő éppen téged keres meg véghetetlen kegyelmével, nagy magányodban, amikor mindenkítől eltávolodtál, ugyanúgy mint Pétert: egyedül. És azután mindent rendbehoz veled... Hogyan?... ez titok marad örökre Ő és Simon között, amiről másokkal nem szükséges beszélni.

(J. J. Knap után ford.: M—e—t.)

BELFÖLDI HIREK

Máj. 12.-én tartotta a dunamelléki kerület rendkívüli közgyűlését, melyen elrendelte a püspökválasztást. A presbitériumok választják a püspököt. A lelkész és gondnok aláírásával és a két egyházi pecséttel ellátott szavazólapot jún. 5-ig kell elküldeni az esperesi hivatalba. — **Több gyülekezet** idén is ad a hitvallásttevő ágendázóknak teljes szent Bibliát és emléklapot. — **Vendég Bélat** Mokos Kálmán és Dukon Béla tanácsbírák iktatták be az alsószöllősi szent Ekleziába. Az Úr áldása legyen ezen végvár őrtállóján! — **Bertók Béla** kárpátaljai püspök lett az Egyetemes Konvent elnöke Balogh Elemér püspök után. Ez a legnagyobb egyházi tisztség, amit ref. lelkész elérhet. Az Úr legyen erőssége e magas helyen is! — **A beretkei árvaház** időszaki lapjának legutóbbi számában is igen sok adományról számolnak be. Arvanapokat tartottak: Feleden, Tornalján, Runyán, Darnyán, Rimasimonyiban, Serkében. Vannak, akik évi járadék fizetését ígérték meg. Több helyen az iskolás tanulók gyűjtötték az árvák számára. — **Az „Össze-fogás”** ref. néplapnak már 5000 előfizetője van! Ez igen szépen mutatja, hogy a mi híveink vágyódnak vallásos irányú olvasmány után! — **Szobonya István** györkei lelkész, tb. esperes 55 évi szolgálat után nyugalomba vonult. — **Nagykaposon** református nap és egyházi ének-kari hangverseny volt május 8.-án. — **Ilyefalvy Vitéz Aladár** losonci ny. tanár, öntudatos kálvinista presbiter elköltözött ápr. hóban e földi életből. Minden komoly egyházi mozgalomnak igaz pártolója volt. Igazi példát adó magyar református! — **Nagytoronyán és Réthén** igen intenzív női bibliakör működik. — **Nagyidán 2 napos presbiteri konferencia** volt májusban. — **Ijúsági Egyesületi** munkával és az ifjúsági evangélicizációval kapcsolatban irt ifj. Dr. [gróf] Teley László, aki lelkes hive a ref. ifjúsági mozgalomnak, az „Ébresztő” c. magyarországi ifj. újságban. Ebből közöl a „Ref. Egyház és Iskola” részleteket a máj. 13.-i számában. Olvassa azt el mindenki, akit érdekel a ref. ifjúság jövője.

Az a pillanat, mikor HALOGH ELEMIUS püspök az egyik virágos kocsi alá
lelavitte a komáromi harangokat

MAGYARORSZÁGI HIREK

D. u. 4000 ifjú és leány, este 5000 felnőtt jött össze április 3-án a Tattersallban Stewart skót evangélista meghallgatására. Budapesti kéthetes evangélizálásának befejezése után vidéki körútra indult s ezen is mindenféle nagy volt az érdeklődés. Debrecenben és Nyiregyházán zsúfolásig megtelt a legnagyobb prot. templom, mikor Stewart evangélizált. 18 km-t tettek meg földművesek gyalog, hogy a gödöllői evangélizáló estén résztvehessenek. Érdekes adatokat közöl Stewartról, munkatársairól s magyarországi munkásságáról az „Evangéliumi Szövetség” c. lap 3-ik száma, mely 20 fillérért megrendelhető dr. vitéz Csia Sándornál, a Magyar Evangéliumi Szövetség ügyvezető elnökénél, (Budapest, VI., Andrassy-út 83.) — **Új ref. egyházmegye alakult** a Budapest-környéki gyülekezetekből melynek első esperesévé Benkő István rákospalotai lelkipásztort, lelkészi főjegyzőjévé pedig Demjén István budafoki lelkipásztort választották meg egyhangúan. — **Tizenhatégyes iparosleányotthonát** április 3-án avatta fel a budapesti faszori egyházközösség. E 2000 P. költséggel berendezett otthonban a családjukból kiszakadt, egyházukhoz ragaszkodó leány-iparossegédek nyernek barátságos hajlékot. — **Győzelmes életre** vágyik minden igaz keresztyén. Mégis olyan kevesen vannak azok, akiknek ez a vágya valóra válik. Miért? Mert nem szabályszerűen küzdenek a lelki harcban. „A szabályszerű küzdelem” címen jelent meg Békefi Béni legújabb könyvecskéje, melyben rövid, de világos útbaigazítást nyerünk arra nézve, hogy mi a titka a győzelmes életnek. Megkapóak a megvilágításra szánt példák, mégis az egyes fejezetek világossága nem ezeztől, hanem magától az Igétől származik. Elolvasása nagy nyereséget jelenthet minden diadalmas életre vágyó lélek számára. — Ára 1 P. A könyv jövedelmét a szerző

Vagyonom a szeretet.

Döntsetek el: arany-e, réz-e?
Beléle mennyi kinek jogos része?
Én ingyen adom, mert ingyen vettem:
Bölcsőmbé tették, mikor megszülettem.
Gyerekkorom szétosztogatta,
Sok volt, ki kamatostul visszaadta,
Volt, ki eldobta, volt, ki kérve-kérte,
Volt, ki megütött érte.
Vizsgáljátok: arany-e, réz-e?
Forgassátok: kinek a pénze?
A Király képe ha rajt nincsen,
Ne váltssátok fel talmi kincsem,
Ássátok el kiszikkadt, puszta tájon,
Ember soha rá ne találjon!
De hogyha égi műhely verte,
Táruló karra dobáljátok szerte.
Mint ős mágnások drága hintajáról,
Éltem fogytáig árvára, szegényre,
Bűnbánó főre, üldözött erényre
Zuhogjon aranyzapor!

Dömötör Ilona.

a szőlőigeti Megbékélés Háza harmadik barakjának költségeire fordítja. — **Születésnap ajándéku**l egy debreceni 10 éves leányka azt kérte szüleitől, hogy 50 szegény gyermeket megvendélgelhessen. Kérését teljesítették. — **Önkéntes megajánlásból** több mint 1500 P-t gyűjtött össze pár nap alatt a debreceni kollégium ifjúsága arra a célra, hogy egy sokgyermekes tiszántúli szegény családot a Dunántúlra telepítsenek át. Voltak, akik ösztöndíjuk, keresetük 10 százalékaról, vagy vacsorai húsadagjukról mondtak le. A gimnázium VIII. osztálya nem rendezi meg a szokásos érettségi bankettet, hanem az arra fordítandó összeget a telepítés céljára adja. — **Jelvényt készített** a Magyar Ref. Külmisziói Szövetség, mely az ősi ref. jelvénymintának, a zászlót tartó báránynak földgömbön ábrázolt alakját s a jelvény alján a XXIV. zolt. kezdő szavait: „Az Uré a föld” felírást tartalmazza. A fehér fémötvetből készült jelvényt, melynek ára 50 fillér, bárki viselheti. Megrendelhető a Szövetségnél: Budapest, IX., Kálvin-tér 8., II. 17. — **Id. Szabó Aladár dr.** Budapest-józsefvárosi református lelkipásztor betöltvén hetvenötödik életévét, május 1.-el nyugalomba vonult s ebből az alkalmából levéllel fordult gyülekezetéhez. — Dr. Szabó Aladár a magyar református egyházban a ma élő emberek közül egyike a legnagyobbaknak. Élete és munkája korszakot jelent. Ő volt a ma általánosan elterjedt belmissziói munka kezdeményezője. Az Ur adjon hosszú életet és jóegészséget, hogy a megérdemelt nyugodalmat sokáig élvezhesse. — **Áttérők előkészítése.** A Dunamelléki református egyházkerület szabályrendeletet adott ki, mely szerint az áttérőkkel való lelki foglalkozás legalább felév. — **A magyarországi** református egyház az elmúlt évben 29.205,62 pengőt fordított külmisziói célra. — **Az egyenruhakérdés az evangélikus lelkészek közgyűlésén.** Kuthy Dezső egyetemes egyházi főtitkár a lelkészi egyenruha kér-

désével kapcsolatban azt kívánta, hogy az evangélikus lelkészek megkülönböztető és világosan felismerhető társadalmi öltözetet viseljenek s történjek gondoskodás a lelkészek kényelmesebb hétköznapi ruhájáról is. Raffay püspök — aki a gyűlésen magyaros zsinórozású, „gombházas” fekete szalonkabátot viselt, álló galérral, magas zárt mellénnyel — érdekes megjegyzésekben válaszolt Kuthy főtitkárnak, Kapi püspök mielőbbi végleges döntést sürgetett az evangélikus lelkészi egyenruha dolgában. A lelkészgyűlés helyesli, hogy Luther-köntöst kizárólag egyházi funkcióhoz öltsenek a papok, magyaros jellegű megkülönböztető kabátot az egyházi gyűléseken való elnöklésre és társasági-ruhaként, kisebb alkalmakkor rövid fekete zakót, de mindezt zárt, magas mellénnyel; a lelkész csupán pihe-nőjében, nyári időben öltessen sötétszürke zakóöltönyt.

Magyar reformátusok világggyűlése Debrecenben.

1938 augusztus 23.

A magyar református Egyház tizenkét vezérférfia kibocsátotta a meghívót a világ minden részébe a szétszórta élő magyar reformátusok első óhazai világggyűlésére. Az Országos Református Lelkészegyesület Székesfehérváron tartott multévi közgyűlése határozta el, hogy a Reformátusok Világgkongresszusa alkalmából, ez év augusztusában közvetlenül a budapesti világgkongresszus után Debrecenben megrendezi a magyar reformátusok világtalálkozóját. Fokozza a találkozó jelentőségét az a tény, hogy ennek az esztendőnek öszén ünnepli fennállásának negyedszázados évfordulóját a debreceni ősi Kollégium s a kimagasló esemény a magyar reformátusok világggyűlésén alkalmat ad arra, hogy éppen Debrecen városában adhasanak halát Istennek mindazokért a lelki és szellemi javakért, amelyekkel Ő az egész nemzetet megajándékozta a debreceni Kollégiumban, általában az egész magyar református Egyház művelődést sugárzó intézményeiben.

Az ünnepélyes meghívó a többi között így szól: „Szeretettel hívunk minden külföldön élő magyar református embert a debreceni nagy napra, augusztus 23-ra. Jöjjetek minél többen, hadd buzdulhassunk fel kölcsönösen egymás hite által. Mert mindnyájan egy lelki testnek tagjai vagyunk, „egy Lélekkel itattatunk meg”, „elhivatásunknak egy reménységében hivatattunk el is”, egy a hitünk, egy a keresztségünk, egy a nyelvünk és egy a szellemi örökségünk. Mindenekfelett pedig egy a mi Istenünk, akinek kifürkészhetetlen és végtére mehetetlen akaratóból ma már e világ sok országában magyar nyelven is hirdetik az Ő Igéjét és magyar nyelven is imádják Őt. Az Országos Református Lelkészegyesület szokásos évi konferenciáját és közgyűlését szintén Debrecenben tartja s így alkalom nyílik arra, hogy a református világggyűlés résztvevői a Magyarországi Református Egyház lelkipásztoraival is találkozhasanak. A Debreceni Református Egyházközség is

örömmel ajánlja fel ez alkalomból vendégszeretetét az odasereglő magyar református testvéreknek. A Magyar Reformátusok Világggyűlésének Szervezeti Irodája (Debrecen, Központi Egyetem) minden külföldi magyar református testvérünk július hó elsejéig való jelentkezését szeretettel várja és fogadja, előzetes jelentkezés esetén az augusztus 23-i debreceni ellátásról magyaros vendégszeretettel gondoskodik. Magyar Református Testvéreink! Jöjjetek el a debreceni ref. világggyűlésre minél többen, „igyekezővén megtartani a Lélek egységét a békességnek kötelekében.” A Magyarországi Református Egyház, az Országos Református Lelkészegyesület és a Debreceni Református Egyházközség nevében hívunk mindnyájatokat!”

KÜLFÖLDI HIREK

Huszonöt évvel ezelőtt állította fel kórházát az afrikai Kongó öserdjében Schweizer Albert, a híres theologiai tanár és zeneszerző. Lemondott minden hírnévről, kényelemről és elvonult az öserdőbe, ahol a kongó négerek betegségei, főképp az álomkóróság ellen vette fel a harcot. — **Mussolini** olasz miniszterelnök elrendelte, hogy az iskolákban kötelezően tanítsák az Újtestamentumot s a szebb részeket a tanulóknak könyv nélkül meg kell tanulniok.

Mit cselekedjem, hogy üdvözüljek?

Ez a kérdés hangzott fel mintegy 1900 évvel ezelőtt egy félelmes éjszakán Filippi városában egy megdöbbsent ember: a börtönőr ajkán. S erre a kérdésre adta meg válaszképpen Pál apostol az egyszerű és mégis olyan sokatmondó feleletet: „Hígyj az Úr Jézus Krisztusban és üdvözülj!”

Miért volt szükség a keresztyén Egyház reformációjára? Mert az Egyház évszázadok elmúltával nem ezt a feleletet adta az emberi léleknek erre a legnagyobb kérdésére. S miért olyan erőtelen és beteg a magyar református Egyház élete? Többek közt azért, mert nemcsak tagjainak nagyrésze, hanem meg ígéhirdetői s hivatalos használatra rendelt tankönyvei sem merik mindig határozottan és világosan ezt a feleletet minden változtatás nélkül megadni, mikor az üdvözülés kérdéséről van szó.

Pedig a Heidelbergi Káté nagyon világosan és félre nem érthető módon összefoglalja a Szentírás alapján a református keresztyén álláspontot. „Mi módon igazulsz meg Isten előtt?” — teszi fel a kérdést s így adja meg a feleletet: „Egyedül a Jézus Krisztusban való igaz hit által oly módon, hogy bár lelkiismeretem vádol, hogy Istennek minden parancsolata ellen súlyosan vétkeztem és azoknak csak egyikét is soha meg nem tartottam, sőt még mindig hajlandó vagyok minden gonoszra: mindazonáltal Isten, minden érdemem nélkül, ingyen kegyelemből nékem ajándékozza és tulajdonítja Krisztusnak tökéletes elégtételét, igazságát és szentségét, mintha soha semmi bűnt nem cselekedtem volna és bűnös

sem voltam volna, sőt, mintha mindenben olyan engedelmes lettem volna, mint amilyen engedelmes volt én érettem Krisztus, de csak úgy, ha a jótéteményeket hívő lélekkel elfogadom."

De még ezzel a felelettel sem elégszik meg, hanem feltesz egy újabb kérdést is: „Miért mondod, hogy egyedül csak hit által igazulsz meg?” S erre így válaszol: „Nem mintha hitem érdeméért volnék kedves Isten előtt, hanem azért, mert egyedül Krisztus elégtétele, igazsága és szentsége az én igazságom Isten előtt és ezt semmi más módon el nem fogadhatom, sem sajátomná nem tehettem, hanem egyedül csak hit által”.

Stewart Jakab skót evangélista gyülekezetemet is felkereste s éppen arról a történetről beszélt, amelyből megtudjuk a filippibeli börtönőr és Pál apostol idézett párbeszédét s annak előzményeit. Különösen megragadott beszédének az a része, melyben azt hangsúlyozta, hogy az üdvösségnek nincs más útja, csak a Jézus Krisztusban való hit s azt mondta többek közt: „Aki más feleletet ad a feltett kérdésre, az átkozott!”

Gyülekezeteink nagyrésztében néhány nap múlva lesz az ágendázás s zsinatunk rendelkezése szerint többek közt ez a kérdés is felhangzik: „Hiszitek-e, valljátok-e, hogy... egyedül az Ó halálába vetett hit által igazulunk meg ingyen Isten kegyelméből?” Talán te is most fogsz ágendázni, aki e sorokat olvasod? Mit felelsz erre a kérdésre? És mit lát Isten a szívedben? Hiszel-e a Jézus Krisztusban, mint személyes Megváltódban, aki szeretett téged és önmagát adta érted a keresztfán? — Vagy talán már ágendázott egyháztag vagy? Akkor meg is adad a feleletet s Isten és a gyülekezet előtt kijelentetted: „Hiszem és vallom!” De hitte-e igazán? S hiszel-e most Jézus Krisztusban? Ha hiszel, akkor békesség van az Isten-nél! Hisz Isten Igéje mondja: „Megigazulván hit által békességünk van az Istennel!” (Róm. 5: 1.) Van-e békességed?

Akkor fogsz áldással ágendázni, akkor leszel Anyaszentegyházunknak élő, munkás és hasznos tagja, akkor lesz békességed az Istennel, ha te is el tudod mondani Pál apostollal: Hitttem és azért szóltam, hiszek és azért szólok! (I. Kor. 4: 13.)

Vagy tán neked nem kérdésed a filippibeli börtönőr kérdése? Téged csak ez a világ: ennek öröme, bánata, sikere, kudarca, gyönyöre, gazdasága és dicsősége érdekel? Ne felelj! „Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, az ő lelkében pedig kárt vall”! (Máté 16: 26.)

11/ dr. Szabó Aladár.

Ref. hittankönyvek, régi és új zsol-tárok, imakönyvek, stb. kaphatók

CZIKE DÉNES

papírkereskedésében

KOMÁROM, Masaryk (Nádor) u. 17.

„Csak hívő keresztyén család lehet alapja a magyar életnek” — mondták a református lelkészek sárospataki konferenciáján.

Sárospatakról jelentik: A közös lelkési, tanári-tanítói konferencián Szabó Dániel lelkipásztornak Péter apostol hitéről tartott biblia-magyarzata után Darányi Lajos sárospataki lelkipásztor a gyermek hitéről mondtotta el megfigyeléseit. A leányok általában hívőbbek, mint a fiúk. A gyermek alkalmas a hitre s ezt a mi-voltát kell felhasználni, mert később csak az a mag marad meg, amit a gyermek szívébe elhintettek s ami akkor szökött csirába. Nem szabad gyermekmesét csinálni a karácsonyból s más olyan csodákból, amiket az értelem teljességével kell megragadni. Azért mélyítsük el a gyermek hitét, hogy ne csak az örökéletet ne veszítse el, de élete itt a földön is felhasználható legyen Isten országa terjesztésére. Milyen az ifjúság hite, ezt világította meg Szabó Zoltán dr. theol.-akadémiai tanár. Az ifjúság ma különösen „hangsúlyos” életkor. Forrongó anyaga csak élő hit által kristályosodhat ki úgy, hogy nagy közösségeket, nemzetet, Egyházat építeni lehessen belőle. Fel-nöttek, vezetők, nevelők hidalhatják át hívő és példaadó étellel, szeretettel az apák és fiak közti távolságot. A felnőtt ember hitét jellemezte Gyülvész István lelkipásztor. Hitének lényege, úgymond, „az örökkévalóság dolgainak elsajátítása”, a lélek segítségével, mert ez a képesség elnyomorodott a hitellen, érzéki emberben. A keresztyén Egyház legnagyobb és legnehezebb feladatai erre a gondolatra vannak létképv. Főbb vonásai: szelídség, bibliai alap, étellelenség és bizonyágtévo erő. Akadálya a hitetlenség, kísértések, „győzelmi ígéretei” pedig Jézustól való, Aki boldogságot ígért azoknak, akik nem látnak és hisznek...

Komjathy Aladár dr. ózdi lelkipásztor családvédelmi előadásában abból indult ki, hogy az egész világon csökkennek a születések s az egyke nemcsak Baranya és Somogy földműves-népének, hanem mindenütt roppant veszedelem. Budapesten a családok ötvennégy százalékában van gyermek, negyvenhat százalék a gyermek-telen család. Ha az egyke és egyse orvosszei-t nem tudjuk megtalálni, akkor a bennünket körül-vevő gyors szaporodású népek elnyelnek ben-nünket. *Csak hívő keresztyén család lehet alapja a magyar életnek*, mert ott sok a gyermek s nincs nemzeti létünket veszélyeztető olyan bün, amely Isten ajándékának, a gyermeknek világra-jöttét gátolná. Hosszabb megbeszélés folyt ennél a kérdésnél. Kiss József hejcei lelkipásztor „A hit kölcsönös építőszerépe a mai református Egyházban” című előadása során azt fejtegette, hogy a hit alkotóerejét jellegzetesen szemlélhetjük a családban, a családtagok egymásrahatásában, de a gyülekezetben is, ahol a lelkipásztor hite sok fáradt, elernyedti, kiszáradt lelket megmoz-díthat. Az igeszolgálatot Újszászy Kálmán dr. theol.-akadémiai tanár és Nádházy Bertalan díós-györvasgyári lelkipásztor látták el. (M. Ért.)

„Az erdélyi reformátusok megelőzték a magyar reformátusokat.”

Évek óta hangoztatják Magyarországon különböző megfogalmazásokban a református napilap szükségességét. Az egymilliónyolcszáz-ezer lelket számláló magyar reformátusság még máig sem tudott annyi életrealitást felmutatni, hogy napilapját megteremtette volna. Az erdélyi magyar reformátusok sokkal mostohább körülmények között, mint amilyenekben mi élünk — ezt nem is kell magyaroznunk — hősies tervszerűséggel megteremtették azt a napilapot, melyre minden erdélyi magyar református úgy tekinthet, mint saját lapjára. A napilap címe: REGGELI LAPOK. Szatmárban jelenik meg. Egyes szám ára két lei. A Nagyváradon megjelenő Református Jövő című egyházi hetilap ezt írja az új református újságról: „Ahogy végig lapozza az ember ezt a lapot, két dolgot állapít meg: mindenről tájékoztat, ami idehaza és a nagyvilágban történik s bár ez a tájékoztatás élénken, elevenen vetíti az olvasó elé az eseményeket, nem esik a nagy szavak puffogatásának hibájába. A másik dolog, amit észreveszünk benne: Hiányzanak az ember idegeire felkorbácsolólag ható rémségek és borzalmak. E helyett azonban komoly, értékes, irodalmi írások nemesítik az olvasó szívét-lelkét. Mindezek mellett pedig jól-eső az a tudat, hogy ezt a lapot református keresztény emberek írják, akik elsősorban nem az üzletet, hanem a komoly szolgálatot tüzték ki feladatukul.”

Komáromi egyházi statisztika.

Szent Kereszttségben részesítettek.

1938. február 20-án Bajkai József és Tarcai Anna, Anna, Terézia nevű leánya Febr. 27-én Csikász Sándor és Dömötör Viktória, Sándor, Lajos nevű fia. Beke József és Cirkó Ilona, József nevű fia. Március 3-án Spirik Andor és Seiler Teréz, Edit, Teréz nevű lánya. Március 6-án Farkas Sándor és Nagy Erzsébet, Sándor, Lajos nevű fia. Berecz Júlia, Margit nevű leánya. Március 17-én Ká Jánia, István nevű fia. Március 24-én Molnár Károly és Illés Ilona, Károly nevű fia. Április 3-án Filai József és Petőcs Erzsébet, József nevű fia. Gollán Dezső és Bögi Erzsébet, Edit, Zsuzsanna nevű leánya. Kecskés Erzsébet, Gyula, György nevű fia. Április 10-én Szederényi Elemér és Gulyás Ilona, Gizella, Julianna nevű leánya. Április 16-án Dr. Syrucek Jaroslav és Prochazka Hana, Éva, Anna, Božana nevű leánya. Április 24-én Mikeš Lajos és Nagy Jolán, Jolán, Eszter nevű leánya. Rakonczay Pál és Mihelits Etel, Magdaléna, Cecília nevű leánya. Május 1-én Holicz Gábor és Szabó Etel, Gabriella nevű leánya. Május 15-én Tóth József és Nagy Mária, Jolán nevű leánya.

Hítvestársai esküi tettek le.

Február Helenech Ferenc József és Zanka Margit. Február 26-án Vida Sándor és Pati Nagy Mária. Március 19-én Goltján Dezső és Bögi Erzsébet. Március 22-én Nebéz István és Nagy Mária. Március 19-én Csizmazia Rudolf és Horváth Erzsébet. Április 2-án Háy József Viktor és Puzsár Margit. Április 24-én Szabó Gyula és Csizmadia Mária. Május 8-án Bartalos Bálint és Paksi Julianna. Április 21-én Nagy Ferenc és Tárnok Irma. Május 15-én Kovács Ernő és Mácsik Erzsébet. Május 17-én Nagy Lajos és Csere Karolina. Hegedűs András és Csinger Irma.

Kimultak e látható világból.

Február 23-án Szalay János, Csilling Juliannának 51 évig férje. Március 4-én Vargha Károly, a jókai ref. Ker. Egyháznak nyugalmazott lelkésze Závory Piroskának 36 évig hitvestársa. Március Joáchim Ilona, Török Józsefnek

2 hónapja hitvestársa. Március 6-án Patócs Erzsébet, néhai Vöröse Pálnak 17 éve özvegye. Március 20-án Szarka György Pálffy Máriának 51 évig hitvestársa, presbiter, ny. vezető járásbíró. Március 19-én Kis István, Kis Julianna fia. Március 26-án id. Visky József, Farkas Agnesnek 44 évig hitvestársa. Március 28-án Darovec Irén, Darovec Mátyás leánya. Huszár Erzsébet, Darovec Mátyásnak 28 évig felesége. Március 28-án Nagy Béla, Tóth Lidának 15 évig hitvestársa. Március 30-án Tóth Julianna, Tóth Bálint és Fettinger Mária esküik leánya. Németh Magdaléna, Németh Lajos és Kovács Katalin leánya. Márc. 31. Bostický Vencel, Páska Erzsébet férje. Apr. 7-én Szalay Lidia, Szalay Ignác és Kurdi Mária leánya. Apr. 10-én Budai Terézia, Budai Dániel, Szilágyi Sarlotte leánya. Apr. 11-én Bartalos Károly, Tóth Erzsébet hitvestársa. Apr. 11. Szaday István, Pap Mária hitvestársa. Apr. 23-án Berecz Kálmán, Deák Máriának férje. Apr. 24-én Róssa Antal, Kis Eszternek férje. Május 5-én Kocsis Zsigmond, Kocsis Lajos és Kasza Terézia fia. Május 4-én Szalay Ignác és Kurdi Mária névtelen fia. Május 17-én Szalay László, Szalay András és Ásboth Julianna fia. Május 18-án Szer Zsófia, Mayer Frigyes özvegye. Máj. 18-án Kovács Ilona, Kovács Károly és Baróth Irén lánya.

Komáromi önkéntes adományok.

1938 II. 6-án Vidékről egy család számára 100 Ugyanúgy egy család részére 66 25. Egy férfi belmisszióra 20. Egy leány egy családnak 20. Vidékről jött adomány egy családnak 69.90. Egy vezető egyháztag a diakonissza életmezére 200. Egy asszony Isten dicsőségére 10. Vidékről egy családnak 100. Tanítóképzőnek póstán jött 50. Póstán jött egy családnak 35. Ugyancsak póstán jött egy családnak 50. Porselyben találtatott Komáromi ref. árvaháznak felirással 30. 1938 febr. 13-tól. Egy asszony a ref. szegényháza 10. Egy család Isten dicsőségére 10. Febr. 23-tól. Egy presbiter a diakonissza életmezésére 60. Ugyanó szegényház renoválására 40. Egy férfi a szegényház renoválására 50. Isten dicsőségére 50 adott. Február 27-től. Egy nő Isten dicsőségére 10, A Prot. Jót. Nőegylet a kom. ref. Tanítóképzőnek 300, az árvaháznak 100 Kc-t adományozott. Egy úrv. asszony a szegény gyermekeknek 5, Ugyanó külmiszióra 20. Egy asszony Isten dicsőségére 50, Komáromi ref. árvaház épít. 25, Szeg. ház épít. 25, Egy férfi r. sz. háza 20 Márc 6-tól. Porselyben találtatott a ref. szegényház építésére 30. Porselypénz szegényház renoválására 77.40. Egy nő szegényház renoválására 10. Márc 6-tól Egy asszony, a szegényeknek 5. Egy nem református férfi hálából a ref. szegényeknek 200. Egy diakónus betegségekben 10. Márc. 18-tól Egy férfi Isten dicsőségére 5. Egy anya, hogy Isten megsegítette a szüléskor Isten dics. 5. Márc 21-től. Egy diakónus Isten dics. 15. Egy asszony kom. ref. árvaháza 20. Egy leány ref. szegényház építésére 30. Egy presbiter az árvaház építésére 100. Egy másik presbiter az árvaháza 100. Egy nő az árvaháza 50. Egy másik nő az árvaháza 50. Egy nő nagybátyja emlékére Isten dicsőségére 100. Egy másik nő ugyancsak előbbi címen 100. Porselyben találtatott a kom. ref. árvaháznak 5. Egy diakónus a kom. ref. árvaháznak 500. Ugyanó az árvaháznak 1 mázsa busát adott. Márc. 31-től. Porselypénz szegényház renoválására 91.20. A ref. szegényház renoválására 22.20. Egy diakónus a kom. ref. árvaháza 5000. Egy asszony a kom. ref. árvaháznak 50. Ekküvőkör az egyik násznagy Isten dics. 20. A másik násznagy Isten dics. 10. Egy özvegyasszony a kom. ref. árvaháznak 50. Apr. 4-től. Egy özvegyasszony árvaháza 50. Porselypénz szegényház renoválására 85.75. Egy özvegyasszony a szegényház renoválására 10. Egy házasághözteskör Isten dicsőségére 10. Egy üzleti porselyből szegényeknek 7.60. Egy férfi az ágendázók Bibliájára 50. Ugyanó szegényeknek 50. Egy özvegyasszony szegényeknek 8. Egy özvegyasszony Isten dics.-re 30. Ugyanó a szegényeknek 20. Szegényház renoválására 30. Egy férfi a szegényeknek 100. Egy vidéki asszony a kom. ref. árvaháznak 150. Apr. 10-től Egy özvegyasszony szegényeknek 20. Ugyanó a szegényeknek 5. Úrvacsorához bort 2 férfi, kenyert egy család adott. Egy asszony 1000 Kc-t adott a következő címleteken. Külmiszióra 100. Komáromi ref. árvaháza 900. Isten dicsőségére 100. Kis Tükör ingyenes terjesztésére 100. Szegényháza 100. Ágendázók Bibliájára 100. Szegényeknek 50. Belmisszióra 200. Boretki árvaháza 50. Egy asszony a ref. szegényháza 50. Ref. árvaház építésére 50. Tányérosz Nagypenteken d. e. losonci theológiára 388.80. Egy asszony Isten dicsőségére 30. Egy család Stewart evangélikáció költségeire 40. Egy leány Isten dicsőségére 20.

KOMÁROMI HIREK

Presbitériumunk idei V. ülést máj. 6.-án tartotta, melyen megemlékezett Balogh Elemér püspök elhunytáról s jegyzőkönyvébe rendelte felvenni a kiváló férfiú jeles emlékeztére azt is, hogy gyülekezetünknek egyik legnagyobb barátja költözött el benne. Megemlékezünk Szarka György presbiter és Visky József diakónus haláláról is, kik hűséges templombajáró, példásan adakozó s Isten ügyeinek hűségesen szolgáló előjárói voltak a gyülekezetnek. — **A diakónusok testülete** máj. 2.-án tartotta szokásos havi ülést. Nagy örömmel számoltak be a kórházlátogatás áldásairól. Kijelölték a pünkösdi szolgálatra s a kórházlátogatásra a diakónus testvéreket. A A szegénygondozás mellett a templomi rend körül folyt bővebb megbeszélés, mivel a karzaton s a toronyban egyre jobban észlelhető a gyerekek rendetlen magaviselete. — **Pünkösdi istentiszteletek.** I. Ünnepen: d. e. 8-kor rahoknál prédikál és Úrvacsorát oszt Galambos Zoltán lelkész. Szolgálattevő diakónusok Balogh Zsigmond és Tóth Lajos. D. e. 10 órakor Igét hirdet és Úrvacsorát oszt Galambos Zoltán. Szolgálattevő diakónusok Virágh Vince és Póda Imre. D. e. 10 órakor Igét hirdet és Úrvacsorát oszt Galambos Zoltán. Szolgálattevő diakónusok Galgóczy Mátyás és Kalmár Mihály. D. u. prédikál Galambos Zoltán. II. Ünnepen d. e. 8-kor és d. u. prédikál és Úrvacsorát oszt Martsa Dániel s. lelkész. III. Ünnepen d. e. 8-kor és d. u. prédikál és Úrvacsorát oszt Mikes László. Szolgálattevő diakónusok Galgóczy Mátyás és Kalmár Mihály. D. u. prédikál Martsa Dániel s. lelkész. — **Stewart Douglas**, a híres Stewart angol futballisták egyike, 3 napot töltött gyülekezetünkben. Két előadást tartott a templomunkban, melyet Csekes Béla lelkész tolmácsolt. Igen sokan voltak a templomban, több más felekezetű is. Hatalmas bizonyágtevése nagy hatást váltott ki. Többen jelentették be, hogy az Úr Jézust kívánják egész szívükkal szolgálni. A kiváló angol evangélistát Fülöp Zsigmond főgondnok üdvözölte az Egyház nevében. — **Schoppe Károly** kínai hittérítő is meglátogatott bennünket. 28 évet töltött Kínában és gyülekezeteket alapított az ottani pogányokból. Elmondotta a kínai hittérítés módszereit. Szemléltetve mutatta be a kínai nyelv és írás érdekességein át, hogy hogyan közelítik meg a pogány lelkeket. Sok kínai szokásról, áldott hittapasztalatokról, meghallgatott imákról beszélt kedvesen. Kínai levelezőlapjai még évek mulva is eszünkbe juttatják majd Istennek ezt az áldott bizonyágtevőjét. Sokan voltak a templomban előadásain. Lelki magvetése bárcsak hozna minél több gyümölcsöt. — **Új segédlelkészt** kaptunk. Martsa Dániel lozonci III. éves theologust, aki Komáromban végezte a gimnáziumot s korán elhunyt lelkész-

édesapja révén komáromi származású. Isten áldása nyugodjék meg itteni munkáján. — **Ilona diakonissza testvér** orvosi tanácsra hosszabb betegszabadságot kapott a presbitériumtól. „Az Úr legyen az ő gyógyítója.” Kívánunk neki jó pihenést és minél hamarábbi vizontlátást. — **Jelentse be betegjét, öregjét** a lelkészi hivatalban, hogy kivihelessük neki I. ünnepen a szent Vacsorát. — **Az anyák napját** gyülekezetünk máj. 8.-án tartotta meg, amikor az édes anyákról szolt az igehirdetés a templomban. — **Pünkösdi nagy hetében**, minden este 1/2-7 órakor 1/4 óras Úrvacsorára előkészítő áhitatot tartunk a templomban. — **Törődjünk többet** a lelkünk idvességével! — **Ne gondoljuk**, hogy Isten szemet hűny a hitelenség felett! — **Az ágendázók** ünnepélyes hitvallástétele Aldozócsütörtökön d. u. 2 (kettő!) órakor tartatik a templomban. Mindenkit hívunk erre, de különösen a szülőket és keresztszülőket. — **Miért volt üres** mult vasárnap helye a templomban? — „Imé, én az Úr, Istene vagyok minden testnek, vajjon van-e valami lehetetlen nékem?” (Jer. 32:27). — **Minden évben teljes Bibliát és emléklapot** szoktak kapni az ágendázók. Idén is szeretnénk ezt megismételni. De még hiányzik egypár száz korona ehhez. El tudnánk nézni, hogy Biblia nélkül menjenek ki az életbe fiaink és leányaik? Siessünk adományokat elvinni a lelkészi hivatalba. — **Nyáron át is van** minden csütörtökön d. u. 6—7-ig prédikációs istentisztelet a templomban. — **Nagy hálával kell beszélni a biblikörökről!** Milyen szép számmal járnak a testvérek. A Lélek áradása bárcsak minél többeket elvezetne az Úr Jézus lábaihoz! Már néhány biblikörös önállóan is kezd munkálkodni: pl. látogatja a testvéreket, beteget, hívogat templomba, bibliakörbe másokat, stb. — **Idei júniusi kirándulásunkat** Dunamocsra tervezzük. Ha kellő számú jelentkező lesz, úgy kishajóval megyünk. Indulnánk reggel 1/8-kor és visszaérkezünk este 1/8-ra. Kérjük erre minél többek véleményét. — **Aki egyházi fegyelem** alatt áll, nem járulhat az Úr asztalához s ha másutt Úrvacsorázik, ahol nem tudnak erről, ott is kárhozatot eszik magának. — **Terjesszük** a lapunkat, szerezzünk rá új előfizetőket. — **A ref. szegényház renoválására** adakozzunk szeretettel. — **A hívő református** sokat imádkozik. — **Kórházat látogató diakónusok:** V. 1—8 Galgóczy Mátyás, Virágh Vince. V. 9—15 Tárnok Károly, Berza János. V. 16—22 Mórocz Lajos, Száky Sándor. V. 23—29 Vörös István, Balogh Zsigmond. V. 30—VI. 5 Elek Sándor, Tóth Mihály. VI. 6—12 Csonka Sándor, Csizmadia Mihály.

Laptulajdonos és kiadó: GALAMBOS ZOLTÁN.

Nyomda: Puzsér Testvérek könyvnyomdája Komárom

Přiluhný postový úrad podávající: Komárno.

Novinové výplatné povolené nadřitelstvom pošť a telegrafov v Bratislave č. r. 24437—III. a. 1928.

KIS TÜKÖR

Megjelenik minden hónap közepén.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Komárom-Komárom, Jókai-u. 18.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Feladv. szerkesztő:
GALAMBOS ZOLTÁN.

Előfizelési díjak egy évre:
Helyben postán küldve 10 Ké.
Vidékre 10 Ké. Külföldre 20 Ké.
Egyes szám ára helyben 1 Ké.

A kegyelemről.

Ha valaki azt mondaná: fejezzük ki a református keresztyénység tartalmát egyetlen szóval, így válaszolhatnánk: „Kegyelemből!” Mi a kegyelem? Nem szabadna olyan református keresztyén embernek lenni, aki erre a kérdésre ne tudna válaszolni. Kegyelem az Istennek meg nem érdemelt szeretete. Azért kegyelem, mert kiérdemelnünk nem lehet. A halálra ítélt bűnösre az akasztófa vár. Ha kegyelmet kap, nem igazsága alapján szabadul meg a kötélről, hanem az államfő kegyelmi ténye alapján menekül meg a halálos büntetéstől. Halált érdemelt, de kegyelmet kapott. Isten igazsága alapján mindnyájan halált érdemlünk, de a Krisztus érdeméért, a benne hívők kegyelmet nyernek. Ez a kegyelem: a bűnbocsánat és az örökélet. Mindnyájan elhajlottunk, egyetlenben haszontalanokká lettünk, de megigazulunk ingyen, az Úr kegyelméből, a Jézus Krisztusban való váltás által. (Róm. 3:12, 24.)

A kegyelem az halhatatlan lelkünk számára, ami testünk számára a levegő. Levegő nélkül nem élhetünk; kegyelem nélkül el sem képzelhetjük a lelki életet. A kegyelem tehát halhatatlan lelkünk levegője. Életünk egyik létfeltétele.

A református keresztyén ezért hangsúlyozza olyan erősen a kegyelem gondolatát. Kegyelemből üdvözülünk, mert igaz, hogy hit által ragadjuk meg az üdvösséget, de kegyelem nélkül hinni sem tudunk.

Egyszer egy diakonissza testvértől kérdeztem: „Hogy van?” Ezt felelte alázatosan: „Kegyelemből!” Megértettem válaszában mélységét. Oh, ha szívünk mélyéből át tudnánk érezni és boldogan vallani alkalomról-alkalomra: „Kegyelemből!”

Van általános kegyelem, mely kivétel nélkül mindenkire kiterjed: Isten felhozza az ő napját mind a gonoszokra, mind a jókra és esőt ad mind az igazaknak, mind a hamisaknak. Általános kegyelem körébe tartozik a tudomány, a művészet, a természet gyönyörű pompája és gazdagsága, általános kegyelem a gondviselés.

De van különös kegyelem is, mely életünkben először mint megelőző kegyelem munkál. Isten az ő választottait az ő megtalálására vezeti életük kezdetétől fogva. Előttük jár, megőrzi a fenyegető katasztrófáktól; kiterjeszti felettük óvó karjait veszedelmes szakadékok szélén; megmenti őket rendkívüli veszedelmekből. És egy napon áthozza őket a halálból az életre: újjaszüli és megtérésre vezérli őket. Kiárasztja szívükbe az ő szeretetét és a megváltottság boldogító tudatát. Az istengyermekeké legemelő

tudatával tölti el őket, a predesztináltság bizonyosságával vértetzi fel szívüket és munkatársaivá magasztalja őket. Így lesz a megelőző kegyelem különös kegyelemmé, üdvözítő kegyelemmé az életükben.

Ismered-e a kegyelem hatalmát és valóságát? Tapasztaltad-e már? Isten gyermekének valdod-e magadat és Jézusnak adtad-e már életedet? Kegyelemből élsz-e, vagy még a magad erőlködéseivel küzködöl?

Hogyan lehetsz részese a kegyelemnek? Úgy, hogy elismered halálraméltó, bűnös voltodat és kinyújtod kezedet Megváltód felé, aki bűnösöket jött üdvözíteni. Csak bűnösnek kell lenned, hogy tied lehessen a bűnösök barátja: az Úr Jézus Krisztus. Ha fáj, hogy életed Isten szomorítja és vágyol békesség után, nézz hittel felfelé, hogy tied lehessen az Úr meg nem szolgálható ajándéka: a kegyelem. ny. p.

MAGYARORSZÁGI HIREK

A ref. gyülekezeti munkások 2 napos konferenciája máj. végén volt Budapesten. — **A magyarországi ref. egyházi új törvényeket** máj. 6-án megerősítette Horthy Miklós kormányzó. — **A Bpest Lónyai utcai ref. gimnázium** új modern épületet kap. — **A protestáns jogászok** máj. 17-én Bpsten evangéliumi összejövetelt tartottak. — **Ravasz László** budapesti püspök bizalmas megbeszélésre hívta össze a kecskeméti és solti egyh. megye lelkészeit. — **A debreceni híres kántus** és a sárospataki szintén híres kórus találkozózt tartott V. 7-én. — **„Tebenned biztunk eleitől fogva”** címen gyönyörű képet festett a híres pesti kálvinista festőművész: Komáromi Kacz Andre. Templomi jelenetet ábrázol, amint lelkes hittel éneklő gyermek és öreg, az egész gyülekezet a kálvinisták ősi himnuszát. — **Kölcssey Ferenc**, a nagy magyar költő, sok szép magyar ének szerzője református volt. Augusztusban lesz 100 éve, hogy meghalt. — **A kecskeméti nagy gyülekezet** is rendezett egy ünnepnapon gyülekezeti kirándulást a fehértói erdőben, ahol Dr. Vass Vince lelkész tartott istentiszteletet a szabadban, Dr. Joó Gyula jogakadémiai tanár, főgondnok pedig előadást tartott. — **Iparos leányotthona** is van már a Budapest—Fasori gyülekezetnek. — **A Budapest—Kálvintéri lérfibibliakör** záróösszejövetelét közös vacsorával tartotta meg, melyen komoly és hálás felszólalások emlékeztek meg a bibliakörben vett áldásokról.

Az áldott Orvos közeleg...

Különféle betegségben szenvedők sóhajaitól terhes levegőjű kórtermekben sorban felállított fehér ágyak mindegyike magában foglalja ezt az apostoli gondolatot: minden módon megtartani némelyeket. Némelyeket, akikre még nem telt le a kegyelmi idő, némelyeket, akiket még meg lehet menteni az élet számára. A megmentő, megtartani kész szeretetnek a szolgálatban áll az orvosi lelkiismeretes kötelességtudás éppenúgy, mint a kórházi ápolók fáradságot nem ismerő tevékenysége. A kórházi lelkipásztori szolgálatnak is az a feladata, hogy mindenki elé odatárja még egyszer — sok esetben talán utoljára — itt a halál árnyékának e sötét völgyében azt a régi világosságot, amely nélkül nincsen megtartás, még ha a testi élet visszanyeri is még egyszer elveszített erejét.

A műtőtermekből kinos nyögés és jajveszélés után, vagy elaltatás által öntudatlan álomban szenderül, de már ébredező szenvedőhöz az „áldott orvosnak” is el kell érkeznie, hogy a testi szenvedések súlya alatt leroskadt beteg tudomást vegyen saját lelkének állapotáról. Megértse végre, hogy nem az egészségeseknek van szükségük az orvosra, hanem a betegeknek. Itt nem üres vigasztalásra és önbiztatásra van szükség, hanem határozott meglátására, hogy az „áldott orvos közeleg.” A beteg látogatása közben boldog tapasztalata a kórházi lelkipásztornak, hogy szolgálata által sok szenvedő lélek nyer vigasztalást. Nehéz fájdalmak között, az összedől földi reményéseknek omladékai alatt vergődő szegény beteg tekintetét odairányíthatja, ahonnan a nyomorúság idején szabadulás érkezik felé.

Az evangéliumi történetek idejében különféle betegségben szenvedők keresik a feléjük közelgő megtartó szeretet felülről való segítségét önála, Aki azért jött, hogy megkeresse és megtartsa azt, ami elveszett. Uram, könyörülj rajtam! Cselekedd, hogy lássak! Dávidnak fia, szánj meg! Tisztíts meg! Adj gyógyulást! Ilyen és ezekhez hasonló sóhajtasokkal és felkiáltásokkal találkozunk az evangéliumi időről szóló leírásokban. A modern kórházak fehér kórtermében is előttünk áll az imádkozásra tanító, csodákat áhító, emberi büszkeséget, önmagában bizakodást mélyen megalázó, szorongató betegség, mely gyógyításra vár. Látjuk, hogy az orvosi tudomány nagy vívmányai és lehetőségei mellett is hogyan lehet a betegség Krisztushoz vezérlő áldás az emberi lélek számára meggyógyulásra, megbékülésre.

Oh, vajha minden beteg testvérünknek a

Ref. hittankönyvek, régi és új zsol-tárok, imakönyvek, stb. kaphatók

CZIKE DÉNES

papírkereskedésében

KOMÁROM, Masaryk (Nádor) u. 17.

szeme elé oda tudnánk állítani ezt a nagy bizony-ságot: Jézus, az áldott orvos közeleg! Mily sok félelem, mily sok rettegés, mily sok szomorúság változnék át a hálaadás boldog örömeikévé!

(Magvető-ből).

BELFÖLDI HIREK

A dunamelléki kerület püspökválasztá-sával kapcsolatban VI. 9-én bontották fel a sza-vazatokat. A 79 érvényes szavazatból Sörös Béla losonczyi lelkész, theol. igazgató 38, Czeg-lédy Pál ipolypásztói lelkész, barsi esperes 27 és Soós Károly búcsi lelkész, komáromi esperes 14 szavazatot kapott. Így a két első között pótválasztás lesz. Isten kegyelme kísérje a választást és az új püspököt! — **Idén nagyobb számú segédlelkész** kerül ki a losonczyi theol.-ról, így remélhetőleg a káplánhiány elműlik. Baj azonban, hogy többnek közülök okt. 1-én 5 hónapos katonai szolgálatra kell bevonulni. — **A tiszai kerület elnöksége nagy szabású konferenciát** rendez Rozsnyófürdőn VII. 5—6-án a kerület lelkészei, tanítói és világi vezetői számára. Főcélja a konferenciának a továbbképzés. Igen érdekes és hasznos előadá-sokat vet fel programjába a rendezőség. Nagy elismerés illeti a tervezést, a vezetést és a megvalósítást intézőket. Reméljük, hogy jövőre a dunai kerületben is lesz nagyszabású konferen-cia! — **Antal Gyula** lóváai lelkész, ottani vá-rosbíró 42 éves korában váratlanul elhunyt. Egyike volt kerületünk legképzettebb és leg-munkásabb lelkipásztorainak. Szépséges földi tervek, nagy jövő állott előtte. Isten útjai azon-ban sokszor mások, mint ahogy mi elgondoljuk. Özveggyét és 3 árva fiát az Úr kegyelmes segédelmébe kérjük. A nemes magyar harcos és hűség pástör emléke legyen áldott! A nagyon sok tanulásból egyet levonhatnak a gyülekeze-tek: hogy a nagyon sokat dolgozó lelkipásztó-rokat kettős tisztességre méltassák és védjék őket minden kellemetlenségtől, mert az ő éle-tük Isten lámpása a gyülekezetben. — **A „Re-formátus napok”** tartása egyre több gyüle-kezetben válik alkalmas eszközzé a gyüleke-zeti élet felendüléseinek. — **A református magyarok világgyűlése** Debrecenben lesz augusztus 23-án. D. e. lesz az inopozáns közgyű-lés. Erre közülünk is minél többen készülünk fel és menjünk el. Júli. 15-ig kell jelentkezni e címre: Ref. Világgyűlés Irodája Debreczen, Egye-tem, Magyarország. Jelentkezési díj személyen-ként 150 Pengő, mely elküldhető nemzetközi *postautalványon* is (minden postahivatalnál kap-ható), melyre felírható a jelentkezés is. Egy utal-ványon többen, mondjuk 20-an is jelentkezhet-nek, annyszor 150 P-t küldve azon. 50%-os vasúti kedvezményt kap minden jelentkező, mely-lyel a határtól debrecenig és vissza utazhatik. Aki lakást, szállást kér, azt is külön kell jelen-teni. Néhány fillérbe fog ez kerülni. Másnap lesz az országos ref. lelkészegyesület naggyűlése. Ezzel egyidejűleg lesz a lelkészek konferenciája is. Mindenkit szeretettel hívunk! — **Bótrágyon**

és Zánykán lesz júliusban a kárpátaljai ifjúsági konferencia, lányoknak pedig Nagyszöllösön és Zánykán lesz. Áldás legyen e szép napokon!

— **Több ref. énekkar** szépen szerepelt a komáromi országos magyar dalosünnepélyen. A mi vidékünkrol a komáromi, aranyosi, gelléri, csi-csói, stb. — „Bizony, bizony mondom néktek, ha valaki megtartja az én beszédemet, nem lát halált soha örökké” mondja az Úr (Jn. 8:51.)

— **Az egyik itteni róm. katolikus újság** felveti a protestánsok és r. katolikusok egy Egyházzá formálódásának kérdését és a magyarországi kereszt-vitából azt vezeti le, hogy már közeledünk a megértés felé. A cikk, mint anynyi ilyféle elődje, a régi nótát fújja, melynek lényege az, hogy engedjünk mi és lépünk be hozzájuk... Miért ne mondhatnánk mi is ugyanezt? Lépjenek be ök hozzánk! Egyébként is nem lehet Krisztus szellemében, tehát szeretettel megközelíteni olyan kérdést, melyben az egyik fél lóháton képzeli magát s a másikról meg azt gondolja, hogy gyalogos. Nem, így sohasem lehet velünk beszélni! Csak mint egyenrangúak ülhetünk le imádságos lélekkel a Jézus lábaihoz! — **A komáromi Béthel ref. árvaház** épületének fele már kész. Sokan csodálkoznak, hogy miből épült eddig is? Egy felelet adható csak rá: hitből. S mert hitből, így felépül egészen! Isten dicsőségére! — **Több komáromi üzlet kirakatában** olvashatunk felírást, hogy „Ne vásároljunk vasárnap!” Ezt a felírást minden református vegye egészen komolyan. Mert nekünk nemcsak azt kell megérteni, hogy annak a kereskedőnek, iparosnak, segédnek és inasnak is kell egy szabad nap, meg nekik is van lelkük s így joguk van ahhoz, hogy minden vasárnap elmehessenek az Isten házába, de meg kell gondolnunk azt is, hogy Isten szigorúan megtiltja a 4. szent parancsolatban a vasárnapi munkát. S nemcsak az hibás, aki felesleges, vagy máskor is elvégezhető munkát végez a Úr napján, de felelni fog Isten előtt az is, aki *más dolgot* vasárnapon, tehát aki vasárnap vesz üzletben, vagy vasárnap csináltat valamit iparosokkal. Tehát mi igen erősen pártfogoljuk ezt a gondolatot. — **Mindenféle a temetéseken** mindenki énekelje a megadott zsoltárt, vagy dicséretet. Mert a temetés is istentisztelet, amelyen illik a gyülekezetnek énekelni. Vigyázzunk arra is, hogy a temetéseken ne beszélgessenek egyesek s ne rendetlenkedjenek a gyermekek.

KÜLFÖLDI HIREK

Ausztriában, Bécs városában a múlt évben 3363-an lettek protestánsok. — **A protestáns lelkészek** egy tizedrésze szenvedett börtönhüntetést a tiszta hitéről a nemzeti szocialista Németországban. — **Sao-Paoloban** (Brazília, Délamerika) megkezdtek a református magyarok templomának építését. — **Diakoniszta jelölteket** vesz fel a jogoszláviai magyar ref. Egyház s kiképezi őket a feketicsi ref. árvaházban.

A Komáromban ágendázottak névsora. Fiúk: **Andrásh György, Berza István, Bacskor István, Baranyai Dénes** (süket néma), **Csémi Lajos, Édenhoffer Nándor, Farnbauer Imre, Farkas Béla, Gergely Béla, Hauser Jaroslav, Hegedűs Mihály, Izsák Tibor, Kasza László, Kocsis András, Komlósi László, Kossa László, Kothaj Géza, Kovács Miklós, Mórocz Zoltán, Nagy Károly, Nagy Lajos, Nemes György, Öllös Béla, Patkány László, Pethes Sándor, Ponty István, Sárkány Dezső, Szénássy János, Tárnok Dezső, Tornóczki Dezső, Tóth Ferencz, Tóth István, Udvaros Károly** (süket néma), **Vörös Dénes Zoltán.** — Leányok: **Baranyai Katalin, Banai Tóth Erzsébet, Bődök Sarolta, Csonka Irén, Csukás Krisztina, Édes Jolán, Fischer Erzsébet, Fülöp Borbála, Goda Margit, Hegedűs Aranka, Hegedűs Ilona, Horváth Mária, Illés Klára, Izsák Irma, Juhász Klára, Karácsonyi Krisztina** (süket néma), **Károlyi Erzsébet, Kovácsy Lidia, Krajcsó Anna, Kürthy Erzsé, László Júlia, Mészáros Eszter, Nagy Irma, Nehéz Ilona, Nehéz Gizella, Németh Ilona, Ollé Ida, Pap Edith, Risnyovszky Mária, Sipos Margit, Szabó Elza, Szabó Malvin, Szakál Ilona, Szegi Rebeka, Szórád Margit, Szobotka Rózi, Sztranyovszky Judit, Takács Ilona, Tárnok Ilona, Tóth Teréz, Vörös Gizella, Zanka Edith.**

Amit Biblia nélkül nem lehet olvasni

„A jó öreg Szikszai Györggyel először kezdő pap koromban találkoztam. A vasárnap délután estére hajló félhomályában magányos özevgyaszony ül egy kis székely házban. Kezében elszárgult-levelű, füsttől, használattól beszennyeződött, tépett szegélyű könyv, amelyből figyelmesen olvas. A könyv mellett a Biblia. Mikor belépek, feláll, örömmel siet hozzám s mert egy helyen a könyv apró betűiből nem lehet kivenni a bibliai rész és vers számát, kér, hogy mivel jobb szemem van és lelkész vagyok, mutassam meg, hol van megírva a leirt idézet. A könyv, amit olvas: Szikszai Keresztényi Tanítások és imádságok c. munkája, amit Biblia nélkül nem lehet olvasni.

Azután sokszor láttam még más házaknál is ezt az imakönyvet. Csöndes őszi estéken, mikor a gazda levette a mestergerendáról s miután gyermekei ajkán felzendült az ének: Krisztus ki vagy nap és világ... ő meghatott hangon kezdte olvasni az esti tanítást s a hozzacsatolt könyörgést.

Egyetlen fiát sirató házaspár kezében, akik olvassák arra az alkalomra irt tanítást, mikor kedves gyermekük meghalt és amiatt keserűségben vannak.

A háború viharos napjaiban, mikor özönével termettek és terjedtek az újabb meg újabb imakönyvek, titokzatos arccal, csillogó szemmel kért egy hívem: Hozassak neki Szikszait, bármennyibe kerül is, mert régi, forró vágya, hogy ezt az egyedüli jó imakönyvet megszerezhesse.”

Dr. Nagy Géza: Kálvinista jellemképek c. könyvéből: Szikszai György.

KOMÁROMI HIREK

A canonica visitatiót jún. 11-én tartotta meg Soós Károly esperes Nagy Sándor ógyalai lelkész társaságában. Megvizsgálván az Egyház lelki és anyagi életét: mindeneket rendben levőnek talált s elismeréssel nyilatkozott a gyülekezet

életéről. — **Izsán** Mokos Kálmán em-i. t. bírót tartotta a canonica visitatiót jún. 18-án mindeket ékesen és szép rendben találván. — **A presbiterium** VI. ülésén az Egyház kettős szavazatát Sörös Béla losonczyi lelkész, teológiai igazgatóra adta V. 25-én. A VII. ülésen tartott meg a canonica visitatio. — **A diakónusok** június 13-án tartották a nyári szünet előtti utolsó ülést, melyen beosztották az egész nyári munkát. A temetkezési önségely gondolatát későbbre tették el. A körzetek ellenőrzése marad a régi. A kórházlátogatás 2—2 heti időközökre felosztva így látja el a testület: VI: 13—26 Balogh Zsigmond, Galgóczy Mátyás. VI. 27—VII. 10 Galgóczy János Czibor István. VII. 11—24 Berza János és Gulyás József. VII. 25—VIII. 7 Csonka Sándor és Csizmadia Mihály. VIII. 8—21. Elek Sándor és Mórocz Lajos. VIII. 22—IX. 4 Nagy Ferenc és Mórocz László. — **A Prot. Jót. Nőegylet** közgyűlését jún. 26-án d. u. tartja a Kollégiumban, amikor beszámol az elmúlt évi nagy munkájáról. — **A gyülekezeti kirándulás Dunamocsra** igen szépen sikerült VI. 19-én. A mocsai hajó egészen megtelt hivekkel s visszafelé is sokan utaztak a hajóval. Kelemen Kálmán lelkész, a kurátorok és hivek igen nagy szeretettel fogadták a komáromiakat és így nem csoda, ha jól éreztük magunkat. D. e. a templomban (a komáromi és negyedi után a legnagyobb templom az egyh. megyében!) óriási gyülekezet volt együtt s még többen jöttek össze d. u. az egyik szép akácokban a szabadban tartott istentiszteletre, melyen Mikes László komáromi s. lelkész hirdette az Igét. Köszönet a kedves mocsai hiveknek; — **Támogassuk** a kereskedők és iparosok vasárnapot megünneplő mozgalmát. Mi ne vásároljunk vasárnap! — **A választók névjegyzékébe** idén többen vettek fel a mult évinél! — **Ilona diakonissza testvér** betegsége még nem javult. Kórházi orvosi kezelés alatt áll! Adjon az Ur neki minél hamarábbi gyógyulást. Többen imádkoznak érte! — **A ref. szegényház** bizottsága behatóan letárgyalta a terveket és elhatározta, hogy a nyáron felépíti a szegényházat. A hiányzó összegre kölcsönt vesz fel az Egyház alapjaitól. — **Az első énekkar** igen szépen szerepelt az országos magyar dalosversenyen s megérdemelte a díszoklevelet. — **Farkas Károly** egyházi 43 éves énekkari működéséért szép érmet kapott a dalosversenyen. Isten éltesse sokáig a buzgó magyar dalost! — **Németh István püspök** feleségével a komáromi temetőben várja a boldog feltámadást. Sírjuk jeltelen. A

komáromi gyülekezet már több ízben megkísérelte sírkövet állítani a püspök sírjára. Legutóbb ismét mozgalmat indított ennek érdekében a presbiterium. — **Az Úr Jézus mondja:** „Aki megtagad engem az emberek előtt, én is megtagadom azt az én mennyei Atyám előtt. (Mt. 10: 33).

Komáromi egyházi statisztika.

Szent Kereszttségben résztettelt.

1938. máj. 19 Szent Lajos és Horváth Ida Zauzeánna nevű leánya. Máj. 22. Mikes István és Mikes Ilona, Lidia Mária nevű leánya. Máj. 22. Bójdos Gyula és Sáray Erzsébet Gyula nevű fia. Május 25. én Dóhány Ferenc és Csóka Julianna János nevű fia. Jún. 4-én Halász Pál és Jubász Erzsébet, Pál és Zsigmond nevű fia. Jún. 4-én Jancsár Antal és Berecz Mária, Imre nevű fia. Jún. 5-én Papp Béla és Bőjtő Aranka, Dániel László nevű fia. Jún. 9-én Kecskés Bálint és Gombos Zsófia, József nevű fia. Jún. 11-én Fehér József és Fejes Margit, József Pál nevű fia. Jún. 16-án Vörös Kálmán és Nagy Lujza, Kálmán József nevű fia. Jún. 19-én Kalmár Mihály és Lukács Emma, László Mihály nevű fia.

Hilvetárai eskült tettek le.

1938. május 21-én Horváth Lajos és Csonka Mária. Máj. 24. Csóka Béla és Beke Etel. Május 28. Németh Gyula és Szigethy Mária. Jún. 11. Csonka Ferenc és Király Irén. Jún. 15-én Sárközy László és Bülcsek Erzsébet.

Kimultak e látható világból.

1938. jún. 9-én Tóth Mária, Ollé Ferencnek özvegye. Jún. 11-én Bihar Lydia, Beták Ignác felesége. Jún. 12. Szatancsek László, Szatancsek János és Gaál Lidia fia. Jún. 12-én Mózes József, Páthi Nagy János felesége. Jún. 19. Kaszás János, Száhy Mária férje.

Komáromi önkéntes adományok.

Tányérosz Husvét I. ünnepén belmisszióra 537.20. Urvasorai kenyeret egy család, bort egy férfi adta. Husvét II. ünnepén Tányérosz szegényház renoválására 906.65. Tányérosz II. ünnep este világmisszióra 314.75. Tányérosz kóden este ünnep után világmisszióra 216.55. Egy férfi szegényház renoválására 25. Egy diakónus Isten dicsőségére 54. Ugyanő szegényház renoválására 50. Egy vezető egyháztag Balogh Elemér püspök úr temetésével kapcsolatosan koszorú-megváltás címén 1000 K-t adott a következő címen. Isten dicsőségére 200. Ref. szegényház renoválására 400. a kom. ref. árvaházra 400. Apr. 22-től Perselyben ref. szegényház renoválására 14.50. Egy keresztelés alkalmával a szülők Isten dicsőségére 20. Egy esküvő alkalmával a vőlegény Isten dicsőségére 10. A násznagy 20. Másik násznagy 20. 1938. IV. 24-től. Egy diakónus, Isten dicsőségére 10. Ugyanő a szegényház renoválására 10. Ugyanő az ágendázók Bibliájára 10. Egy presbiter a szegényház renov. 100. Perselyben találtatott szegényházra 30. Világ misszióra Schoppe K. estéjén 63.65. 1938. V. 1-től világmisszióra adakozás vasárnap este 93.60. Egy asszony Isten dics. 10. Egy özvegy asszony a szegénygyermeknek 5. Egy presbiter a diakonissza élelmézésére 30. Perselyezés szegényház renoválására 55.60. Egy asszony ágendázók Bibliájára 20. Prot. Nőegylet az ágend. Bibliájára 50. 1938. V. 8-tól Egy diakónus az ágend. Bibliájára 20. Perselyben Isten dicsőségére 30. Egy asszony az ágend. Bibliájára 30. Egy férfi az ágend. Bibliájára 30. Egy férfi az ágend. Bibliájára 30. Szent János utcai imaház perselypénze 50. Egy asszony az ágendázók Bibliájára 20. V. 15-től: Egy diakónus Isten dicsőségére 20. Ugyanő az ágend. Bibliájára 10. Egy esküvő alkalmával ágend. Bibliájára 20. Egy presbiter az ágend. Bibliájára 20. Ugyanő szegényház renoválására 50. Egy presbiter az ágend. Bibliájára 20. Ugyanő a szegényház renov. 12. Perselyezés szegényház renoválására 82.75 korona.

Laptulajdonos és kiadó: GALAMBOS ZOLTÁN.

Nyomda: Puzsér Testvérek Könyvnyomdája Komárom

Prisluňný pötvový úrad podávající: Komárom.
Novinové výplatné povolené riaditeľstvom pošt a telegrafov v Bratislave čís. r. 24437—III. a. 1928.

KIS TÜKÖR

Megjelenik minden hónap közepén.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Komárom-Komárom, Jókai-u. 18.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Feladv. szerkesztő:
GALAMBOS ZOLTÁN.

Előfizetési díjak egy évre:
Helyben postán küldve 10 Ké.
Vidékre 10 Ké. Külföldre 20 Ké.
Egyes szám ára helyben 1 Ké.

Püspök beiktatás

volt Komáromban auguszt. 18-án. *Sörös Bélát*, a losonci ref. szent Eklézsia tudós papját kb. 60 palástos lelkész kísérte az ősi Kollégiumból a hatalmas nagy templomba, amely már ekkor teljesen megtelt a küldöttségekkel, a kerületi és egyházmegyei tisztségetviselőkkel, sok-sok vidéki gyülekezetből felsereglettekkel. Szép számmal jöttek el egyházi iskoláink tanítói(női) és a lelkésznek is több padot töltöttek meg.

Gyülekezeti éneklés után vette kezdetét a felemelő ünnepély. *Soós Károly* és *Czeglédy Pál* esperes végezték a beiktatást, a felszentelő beszédet *Bertók Béla* püspök tartotta. Az egyházkerület részéről *Dr. Szilassy Béla* főgondnok üdvözölte az új püspököt, aki magasba ivelő beszédben válaszolt. Ez volt a beköszönő és programadó beszéde is. A ref. Egyház hitvallásos alapjai mellett bizonyoságot téve, beszédében többször is idézett az új püspök a II. Helvét Hitvallásból. Ezzel teljesen az Egyház ősi református lényegét emelte ki s annyira határozott hitvallásos alapon álló püspökként lépett a kerülete elé, hogy nem lehet kétség aziránt, hogy *Sörös Béla* igazán kalvinista fundamentumon kíván Isten dicsőségének szolgálatában forgolódni ez után is az isteni lge alapján.

Beszéde további részéből ki kell emelni a mesteri formában előadott bejelentését annak, hogy Isten szent Lelkének vezetésével minden erejéből támogatni fogja a belmissziói mozgalmat, a lelkek felrészését, az elő hitü gyülekezetek megszületését. A mind végig magas stílusban folyó és határozott lelkületre valló püspöki beszéd sok ablakot nyitott ki az élő Élet tavasza felé s nagy lendületü belső lelki élet megindítását ígerte.

Sörös Béla püspököt ezután kb. 15 küldöttség üdvözölte, a vallásfelekezetek, az államhatóságok, a különböző egyházi szervezetek stb. Mind-egyik küldöttségnek válaszolt a püspök: méltóságát teljesen, rendkívül találóan és csodálatba ej-

Sörös Béla, püspök.

tően. Minden egyes válasza után több jelenlevő szive nyilott meg előtte s egyre nőtt az emberek szemében s akik át tudták egészen fogni a püspöki válaszok nagyon messzire mutató tartalmát és nagyon mélyből fakadását, azok megértették, hogy *Sörös Béla*, az ember, nem kíván semmit sem megtartani a dicsőségéből, mert nemcsak mondja, de igyekszik is megvalósítani azt, hogy „Isten-é egyedül a dicsőség!”

Élete eddigi folyásáról közölhetjük röviden, hogy ref. lelkész fia, Pápán és Budapesten tanult, Angliában volt tanulmányuton, előbb Bpsten volt belmissziós lelkész, majd fogházlelkész. A háború előtt kezdődő belmissziós ébredési mozgalom egyik oszlopos tagja s mint kitünő szónok és belmissziós lelkész került az áldott em-

lékü *Szilassy Aladár*, a belmissziós mozgalom egyik atyjának felkérésére egyhangú meghívással a losonci szent Eklézsia első lelkészi állásába. A háború előtti Losonczon mintagyülekezet fejlődött ki lelki vezetésével, diakonisszája volt már a gyülekezetnek, lassan megjelentek a modern lelkipásztorkodás segéd munkái és munkásai s az ősi gyülekezet lelki glóriájának kontúrjai bontakoztak ki a losonci gyülekezet holnaputánja fölött (visszaszerzett ref. gimnázium, ref. polgári, ref. otthon, ref. szeretet-intézmény stb.) s 1914 július első napjaiban Losonczon volt az országos főiskolás konferencia, mely akkor az ébredő egyházi élet fókusza volt, innét indult el *Ravasz László* püspök, *Szabó Imre* pesti esperes, *Bereczky Albert* s a többi nagy munkása az új ébredésnek... s az Isten áldotta szent áhitatban, miközben többen szívüket adták át az Úr Jézusnak: megjött a hír a sarejavói trónörökös pár meggyilkolásáról... S elindult a vérzivatar, összeomlott az osztrák-magyar monarchia s az irtóztató nyomor és szenvedés és könny közepette a losonci lelkész emelte fel az új országban először a magyar reformátusok között a belmisszió zászlóját. 1923-ban a lévai zsinaton a legelső egyházogá-

szok és egyházi diplomaták sorába emelte őt fel a tudása s a rendkívüli tehetsége. 1925-ben megnyitotta a losonczyi teológiát, amely — emberileg szólva — Sörös Béla szellemi gyermeke, az imáira kapott válasz, nagy nehéz munkával a sok közöny közben: magasba emelt diadala egy erős férfiúnak. Nevéhez is fűződik az első nagyobb belmissziós megmozdulás: a hanvai, komáromi konferenciák, stb. Azt írtuk róla egyik jubileuma alkalmával, hogy aki hónapokat töltött mellette, pláne az állammal való tárgyalások idején: az a Bethlen Gábor korát látta meglevenedni körülötte, egyházdiplomáciai hőstetteket, óriási problémák mesteri megoldását. Így lett püspökké. Most 61 éves.

Az új püspök felesége: Karafiáth Zsuzsanna, lévai városi főorvos leánya, a magyarországi magas közelet egyik előkelő családjából, azért nála szerényebb, nemesen egyszerűbb papnét nem lehet találni s éppen ezért igazán művelt és finom lelkű példaként világozhat az asszonyok előtt. Imádkozó, Bibliájából naponta táplálkozó, hívó asszony a püspöknek. 3 kislánykájuk van: Lilla, Zsuzsanna és Mártha.

Kísérje áldás őket, az egész egyházkerületet, az Anyaszentegyházban folyó ébredési munkát! Oh, bárcsak minél többen imádkoznának az új püspökért!

G.

Bátorság!

„... És mikor Pál meglátta őket, hálukat advan az Istennek, bátorságot von.”
Csel. 28. 15. b.

Ha elolvassuk ezt a történetet, látjuk, hogy Pál egészen másképp érkezett meg Rómába, mint ahogyan eredetileg elképzelte. Többször imádkozott érte, hogy a keresztről szóló evangéliumot elvihesse a világnak ebbe a központjába is. És ime, miként hallgatta meg Isten az imádságát — eljut Rómába, de mint fogoly, mint megkötözött apostol! Csodálkozhatunk-e, ha az örök Róma felé vezető útja közben elcsügged a lelke? Hogyan lesz képes, ha nem adnak neki mozgási szabadságot, felépíteni a gyülekezetet és megerősíteni őket a hitükben? Nagy sikertelenségnek látszott az egész. De figyeljük csak meg, hogy miként bátorítja és emeli őt fel az Úr. Útközben Pál váratlanul találkozik a római gyülekezet néhány tagjával. Ezek valamit hallottak az ő esetéről és Isten a szívükbe adta azt a gondolatot, hogy elébe menjenek és üdvözöljék tisztelettel. S ime ott állnak és várják a megalázott apostolt. Egy fényugár az éjszakában! Micsoda gazdag találkozás! Hiszen akkor vannak Rómában, akik várják őt! Akik epednek az üzenete után s diadalmenetben várják, kísérik a foglyot. Boldog felüdülés volt számára ez a pillanat s nem csodálkozhatunk, ha olvassuk, hogy mikor meglátta őket, hálakat adott Istennek és bátorságot vett.

Nem tapasztaljuk-e sokszor, hogy az Úr a csüggedés óráiban, minket is ugyanilyen módon támogat? Az élet tele van csalódásokkal és sokszor nem értjük, hogy mi lehet Isten terve velünk, amikor minden olyan másképp alakul, mint ahogy mi azt vártuk volna. Néha semmi sem akar sike-

rülni. Legjobban átgondolt terveink dugába dőlnek. A mi terveink — úgy látszik Isten keresztülhúzza őket. A mi elhatározásaink — úgy látszik Ő megakadályozza őket. A reményeink — mintha Ő füstté változtatná mind. És azután itt ülünk lehorgasztott fejjel és erőtelen kezekkel, tehetlenségünkben megbénulva, összetörve.

Isten látja és tudja mindezt. Ő ismeri az Ő teremtményeit és felel minket.

Néha csak egy elismerő szó, egy biztatás jön valahonnan, ahonnan nem is vártuk volna. Vagy talán egy meleg kézszorítás valakitől, aki megért minket. Máskor a Szentírás egy Igéje hull, mint üdítő harmat szomjazó szívünkre, — semmisségek, véletlen találkozások — igen — de mind a mi vigasztalásunkra rendeltettek. Csak ilyenkor el ne feledjük a szent feladatot, hogy mint Pál, mi is megköszönjük Istennek ezeket a kis meglepetéseket és meglássuk mindebben is az Ő felemelő kezét, amellyel a legjobb pillanatban jött segítségünkre — s akkor a mi szívünk is bátorságot vesz és újult erővel megyünk tovább a számunkra kijelölt úton.

J. J. Knap után, hollandból ford. M—e—t

A farkasdi református nap

aug. 28—29-én igen sokakat hozott össze közelről s messziről. 27-én d. u. a püspököt és a vendégeket lovasbandérium fogadta, négyes fogaton vitték be a püspököt s hosszú hintósor követte a szép felvonulást. Kedves emlék marad ez az impozáns szeretet-megmutatás. A ref. nap istentiszteleteit a kerület esperesei végezték, az előadásokat pedig lelkipásztorok s a püspöknek tartották. Az ősi biblíás hitelet megerősítése és a családi élet reformációs értelemben való megmentése volt a legfőbb vezető gondolat a konferencián. Közben külön volt összejövetel a gyermekmisszió jegyében, az ifjúság számára és a lányoknak is. A papnák is tanácskoztak külön (az új püspöknek ez már a második megbeszélése volt a lelkésznekkel). Volt összejövetel az „Összefogás” érdekében is.

Úgy a templomi nagy gyülekezet számára tartott konferencia, mint a mellékgyülesek is sok áldást rejtegettek magukban s több elhatározás, munkakezdés lesz tovább-prédikálójává az áldott ígéhintésnek.

A püspök vezetése alatti konferencia legyen aranyhíd a sok félbenmaradt munka és az új kezdeményezések között!

Külön meg kell emlékezni a farkasdi lelkész-család és a kurátor, valamint presbiter testvérek nagy munkájáról, mellyel a ref. napot olyan szépen előkészítették. De a kedves hívekről is meg kell emlékezni, akik akkora szeretettel fogadták szívükbe és családjukba a vidékieket!

A ref. nap keretében volt a farkasdi, negyedi, deákii, sóki és zsigárdi gyülekezeti énekarok igen hatásos és értékes bemutatkozása, ami nemcsak bölcs gondolat volt, de áldott tovább építése a ref. énekarok komáromi találkozásának is. A jó karmestereket hűséggel követő énekarok így is szolgálják a református szolidaritást.

El ne fojtsátok a Lélek szavát!

Hogy ki voltam, kedves testvérem, az meg van írva I. Timóteus 1:13. első felében. Ezt akkor kezdtem meglátni, amikor mintegy 2 és félévvel ezelőtt Isten Szent Lelke kezdett bennem munkálkodni. Ekkor reádöbentem arra, hogy én elveszett ember vagyok. Amikor ezt megláttam, Isten csodálatosképpen segítségemre jött. És én ezt hittel el is tudtam fogadni Istentől, mert Ő azt ingyen kegyelemből adta nékem hit által. De még mindig ostromolt a sátán és éppen ez, hogy ő ostromolt, ez jött az én megtérésemben segítségül, vagyis ezáltal láttam meg azt, hogy nekem szükségem van *újászületésre!*

De hogyan lehetett ez, mikor nekem olyan sok és nagy bűneim voltak?! Úgy, kedves testvérem, hogy meg tudtam alázkodni Isten előtt, hogy teremtsen engem újjá. Sokszor voltak ilyen gondolataim: Ha még egyszer újra születnék, de másképp kezdeném az életet! És Isten egyszer csak csodát művelt bennem s újászült Igeje és Lelke által.

Ezelőtt két és félévvel, mikor itt G-n evangélicációs napot tartottak, úgy mentem oda, hogy én sem kapok ott semmit. És mennyire megszegyenültem, amikor éppen az én fejemre olvasták az én titokban tartogatott bűneimet. Itt kaptam meg az utasítást arra, hogy miképpen szabadulhatok meg az én nyomorult ó-emberemtől. Oh, mikor az evangélicátor azt mondta: „Ne nézd a Te eltöltött 60–70 évvedet, téri meg még ma, még nyitva van előtted a kegyelem kapuja” — én nem tudtam mást csinálni, mint azt *hittel elfogadni és átadni magam annak, aki azért jött, hogy engem is megtartsion.*

De ne gondold, kedves testvérem, hogy amikor már idáig eljutsz, azután már rendben lesz minden. Oh nem! Ezután jön még a nagy harc a te lelkedért, ezek után még jobban ostromol a sátán, mert ő is menteni akarja azt, amit elveszetteknek lát. De ne féj, mert Isten ha megengedi ezt neki, csak ideig-óráig engedi meg azért, hogy meglássa a te megbízhatóságodat, de végkép nem hagy elveszni, mert nem azért adta az ő egyszülött Fiát érted, hogy elhagyjon veszni. (Ján. 3:16.) Az én életem is ezen a ponton fordult meg. El tudtam hinni, hogy Isten, ha megsanyargat is, ha megszorít is, legtöbbször olyan dolgokkal, amik nekem nem tetszenek, csak azért teszi velem, hogy engem még jobban meg tudjon alázni és így fel tudjon használni az ő országának felépítésére és mikor mindezt a munkát elvégezte bennem, ingyen kegyelemből adja nekem a Léleknek a szavát és Ő vigyáz reá, hogy a Lélek szava el ne fojtsáék bennem.

Kedves Testvérem! Te is szeretnél megtért ember lenni? Hallgass a Lélek szavára és Ő újászült téged! Ne állj ellene, ne fojtsd el a Lélek szavát, hanem tarts ki mellette mindhalálig, mert az Úr Jézus most is azt mondja: Aki mindvégig állhatatos marad, az idvezül.

Egy napszamos férfi.

LAKATOS KÁROLY

a komáromi Egyház nagy fia és nagy hagyományozója, a kiváló pedagógus 77 éves korában hosszas betegség után elhunyt. Benne az itteni magyar reformátusság olyan rendkívüli fiát vesztette, hogy róla teljes méltatásban külön kívánunk megemlékezni jövő számunkban. Most csak annyit, hogy a temetésen a három palástos papon s a szerettein kívül nagy és komoly gyászoló közönség jelent meg, akik igaz kegyelettel búcsúztak a nagy tanítómestertől. A tanítványok nevében Hajdu Lukács a kiváló és tudós bencsrendi professzor búcsúzott tőle a hálás szeretetnek azzal a finom művészetével, amellyel az igaz pedagógus tudja csak lemérni az igaz nevelőt. Kovács Alajos az Általános Magyar Tanítóegyesület nevében méltatta a tanítók mintaképét, míg a kartársak megható beszédű szónoka Tóth Imre volt, aki a hálás és nagyrabecsülő szeretet babérkoszorúját helyezte el a munkájában élő nagy nevelő szelleme előtt. Jövő számunkban külön ismertetjük Lakatos Károlyt, a tanítót, a presbitert és nagy jóltevőjét a ref. Egyháznak.

KÜLFÖLDI HIREK

Fegyencek között végez missziói munkát 25 év óta egy Sheard nevű angol őrnagy India Andaman nevű szigetén. Ide a legsúlyosabb bűncselekmények miatt kerülnek a bűnözők s Sheard ezek között hirdette az Evangéliumot Isten kegyelméből olyan áldással, hogy nem egy vasárnapi iskolai tanító és missziói munkás került ki közülök. Az őrnagy Londonban tartott beszámolójában elmondta, hogy 25 év alatt az Ardaman szigeten semmi sem tűnt el holmijából, pénzéből, de amint Londonban kiszállt a vonatból — ellopták esernyőjét. — **Családlátogatást** végeztek rendszeresen Sárospatakon a teológia növendékei. Az elmúlt iskolaévben 15 családnál 58 alkalommal tartottak háziistentiszteletet. — **Pál apostol életének egyik jelenetét** ábrázoló bélyeget adott ki a görög kormány. A bélyeg rajza úgy tünteti fel az apostolt, amint az athéni Areopaguson hirdeti az Evangéliumot. Csodálatosak Istennek útjai! Ugyanannak az országnak 1900 év előtti lakói a fővárosukban beszélő apostolt „csacsogó”-nak nevezték, ma pedig épp ezzel a jelenettel akarják az emberek figyelmét az apostolra irányítani a görögök. — **Mintegy tízezer ifjú** jött össze máj. 25–26.-án a holland Amersfoortba, hogy ott Isten iránti hálával megemlékezzenek a református alapon álló ifjúsági egyesületek szövetsége megalakulásának 50 éves jubileumáról. 1888 október 25.-én nyolc ifjúsági egyesület küldöttei voltak együtt egy Vonkenberg nevű gimnáziumi tanuló elnöklése mellett s megalkották „a református alapon álló ifjúsági egyesületek hollandiai szövetségét”. Ma 1150 egyesület és kerekszámban 25.000 tag tartozik e szövetséghez. A szövetség a Bibliát, mint Isten kijelentett ígését tekinti alapjának, melynek meg-

bízható magyarázatát a hitvallásokban találja meg; célja a református alapon álló ifjúsági egyesületek együttműködését munkálni és ezzel az egész református ifjúság erőt az állam és az egyház javára munkába állítani. — **Portugáliában** a protestántizmus már a reformáció első éveiben elterjedt. Az ellenreformáció idején azonban erőszakos rendszabályok életbeléptetésével csaknem egészen kiirtották. 1837-ben az anglikán egyház kezdett missziói munkát végezni a portugál földön s 1839-ben meg is nyitották az első protestáns templomot Lisszabonban. Egy Halley János nevű férfi pedig bibliárákat tartott. Erre a róm. kath. papság az 1844—48-as években ismét üldözésbe kezdett. Ettől fogva az angol bibliatársaság végzett evangélizáló munkát a portugálok között. Ma Portugália 6,750.000 lakója közül 10 ezer a protestáns (nem számítva a német és francia prot. gyülekezetek tagjait). 75 lelkész, illetve bibliaterjesztő és egyházi munkás végez közöttük lelkipozó munkát. — **A kínai lakosság borzalmas helyzetéről** számolnak be az ott dolgozó misszionáriusok levelei. A repülőgépek, a géppuskák csapogása, robbanó bombák zajja pokoli lármat csapnak éjjelente. Szörnyű kegyetlenségekre ragadja a pogányok egy részét ez a helyzet. Egy amerikaiak által fenntartott belpoklos telep betegek között a katonák 50—60-at agyonlőttek. Egy gyermeknek a mostoha nagyanyja kiszúrta a szemét, miután a fiú édesanyja meghalt. De a misszionáriusok bizonyágtételei is eredményesek. Egy vezérkari tiszt, ki elfogadta Krisztust, mielőtt új állomáshelyére elutazott volna, kérte, hogy kereszteljék meg és boldogan tett bizonyoságot Krisztusban való hitéről. — **December 26.-án** lesz 250 éve annak, hogy a franciaországi Baumelleben rajtaütöttek XIV. Lajos király katonái a „pusztai” intenzisra egybegyülekezett reformátusokon, az u. n. hugenotákon. A letartóztatottak közül 2 lelképásztort felakasztottak, 9-et gályarabságra ítélték, 17 asszonyt és sok férfit bebörtönöztek a hatóság emberei. Erről a szomorú eseményről s az ősök mindhalálig való hithűségéről emlékezik meg többek közt az idén a francia református Egyház a szept. 4.-én Mas-Soubeyranban tartandó évi közgyűlésén. — **Németausztriában** március 14.-től, az egyesülés idejétől április 24.-ig 46.000 római katolikus hagyta el egyházát s csatlakozott más felekezetekhez. Egy-egy hétre átlag 6000 kitérés esik. A legtöbb kitérő a protestáns egyházak valamelyikébe vettette fel magát.

Munkás kell!

Monda (Jézus) az ő tanítványainak: Az aratni való sok, de a munkás keves. Kérjétek az aratás Urát, hogy küldjön munkásokat az ő aratásába.”

Mate 9. 37—38.

Szinte bizonyos, hogy Jézus ezeket a szavakat akkor mondta, amikor ott is aratás volt. Mi is most tesszük elmékedéseink alapigéjévé, amikor hullik az aratók verejtéke oda, ahová Isten is hullatta az ő áldását. Nem úgy aratási lge ez, hogy az aratóknak mondana valami különösét, hanem olyan lge, amit aratáskor értünk meg egészen. Aratáskor, amikor mindenki siet,

amikor egy nap alatt jó lenne az egész táblát learatni, mert lehet, hogy holnap már kihullik a mag és csak az üres szalmát ölelheti magához a marokszedő.

Jézusnak ez az lgeje először megszegyenyítés és vigasztalás a mi számunkra. Megségegyenyítés azért, mert mi azt hisszük, hogy Isten lgeje még a vetésnél se tart. Mi azt hisszük, hogy még mindig csak szántunk, ugart törünk és bozótot irtunk. Jézus pedig megségegyenyit, de ugyanakkor vigasztal is, amikor így szól: te kishitű, elkeseredett ember, lásd meg, hogy itt az aratás.

Az aratás azt jelenti, hogy százak és ezrek vannak, akik mint hívó lelkek tiszta buza módjára bekerülhetnének Isten nagy csűrűbe, ha alkalomadtán azonnal lenne valaki, aki bizonyoságot tenne előttük és felszólítaná őket arra, hogy adják át magukat az Úrnak. Azért olyan sürgős ez a munka, mert, ha nincs is még vége a világnak, a halál mindnyájunknál bármelyik pillanatban lezárhatja a lehetőségek időszakát. Sok az aratni való. Ez azt jelenti, hogy sok a halálra ítélt, aki nemsokára megkapja Istenről a behívót. Hátha te is közöttük vagy?

Tehát sok munkás kellene, hogy bizonyoságot tegyen, lelkeket vezéreljen, arasson. De nincs munkás. Más munkásban felesleg van, ma-holnap felborítja ezt a világot a munkanélküliek munkakövetelése, itt pedig munkás nincs. Pereg, hullik a mag, lelkek vesznek el, fehérlékű ifjak merülnek el a mocsárban, mert nincs munkás. Kellene a vigasztaló szó, a testvéri kéz, de nincs, mert nincs munkás!

Mindent megkísérelünk, de utóljára is belátjuk, hogy ebben a nagy munkáshiányban nem tehetünk mást, csak azt, amit Jézus ajánl és parancsol: kérnünk kell az aratás Urát, hogy küldjön munkásokat az ő aratásába.

Küldjön munkásokat, mert csak az képes lelkeket menteni, megnyerni, tehát aratni, akit ő küldött. Isten munkásának ez az igazi képesítése. Küldjön, mert magunktól nem akarunk és nem merünk menni. Úgy küldjön el, mint munkást, mert sok a hivatalos, aki nem munkálkodik, mert úrnak érzi magát. Felügyelő, ispán, kritikus ellenőr van elég, sőt túlsok. Munkás nincs. Azt küldj Istenem!

Ha kéred a munkást, akkor ezt a választ kapod: erédj el és dolgozzál te! Isten aratásában akkor is dolgozhatsz, ha nem az a foglalkozásod. Akkor is, ha nagyon elfoglalt vagy. A legtöbb mentő munka útközben, munka közben történik. Ha pedig azt mondod, hogy nekem van rá legnagyobb szükséged, hogy hozzád menjen és téged erősítsen valaki, akkor is indulj el munkálkodni és megérzed, hogy míg mások megtartásán fáradozol, téged tart meg a Megtartó.

Amint kérjük a munkást, fülünkbe csendül a felhívás, ami nemsokára induló lesz: „Munkára fel, munkára fel! Ki nézné tetlenül az aratást, míg mind körülte leng a dús kalász és sorban szól az Úr szolgálóihoz: Menj és dolgozz, menj és dolgozz!” Feleljük rá mindnyájan: megyünk, Uram!

Darányi Lajos.

Isten hogyan dolgozik a komáromi „Timótheus palota” építése körül?

Az egyik bibliakörben olvasva az építkezésről beszámoló 2. körlevelet, a tagok komoly meglentolás tárgyává tették, hogy Isten mit kíván tőlük a Timótheus palotára vonatkozólag? A közös megbeszélés eredménye az lett, hogy mindenkinek fel kell vezetni az áldozati állapot az Úr oltárához, vagyis ki kell venni részét az adakozásból. Még a fehér ló feláldozása is szóba került. Abban is megállapodtak, hogy ennek az áldozathozatalnak, vagyis adakozásnak nem akármilyennek kell lenni, hanem erején felül áldozni kell mindenkinek. Mert ez az igazi áldozat. Természetes, hogy az adakozásból csak néhányan vették ki részüket és tartották be ezt a mértéket. Ez így szokott lenni mindig és mindenütt. Az eredmény azonban így is meglepő. Két hét leforgása alatt nem kevesebb, mint 615 korona jött össze a palotára. Nem lehetne más bibliaköröknek is követni ezt a példát?

A másik esetet a nagy tavaszi konferenciánkról mondom el. Egyik férfi testvérünk bizonysgot tett arról, hogy milyen nagy adótól szabadult meg megtérése által. Evente elcigaretázott 1200 koronát, elfogyasztott barátaival együtt 800 liter bort, amelynek adója szintén 1280 korona, ugyanerre a sorsra jutott jó néhány liter törköly-palinka, ami szintén nem kis összeget tett ki, zsebpénzre (értsd: mulatozás, kocsmázás stb.) szintén nem volt elég egy ezres. Mindezt nem a levegőből vette, hogy nagyítsa a dolgot, hanem feljegyzéséből állapította meg. A végső összeg, amit ilyen haszontalan, sőt káros dolgokra költött, csaknem 4900 koronára rúgott egy év alatt. Bizony kissé meglepődött mindenki, mikor hallotta ezeket a számokat és arra gondoltam, hogy hányan teszik ugyanezt még nagyobb mértékben? Mennyi pénzt fizetnek a Sátán adójába! A dolog csattanója azonban most jött. Testvérünk nem elégedett meg ezeknek az elmondásával és a történetek felett való sajnálkozással, hanem azt mondotta, hogy ha ennyit tudott áldozni a Sátánnak, sokkal inkább kell áldozni Istennek és bejelentette a konferencia előtt, hogy ő ugyanannyit ad a Timótheus palotára, mint amennyit azelőtt hiábavalóságra költött. Egészen bizonyos, hogy ez a befektetés nagyobb hasznot fog hozni neki, mint az előbbi.

Ezekből is kitetszik, hogy Isten munkálkodik a szívekben és amikor meg kell lenni a Timótheus palotának, meg is lesz. Meg van az áldása a várakozásnak is és tudjuk, hogy nem hiába van ez így. Isten így mutatja meg nekünk, hogy teljesen az ő kezében vagyunk s mindenünk az övé. Lehetséges, hogy mikor e sorokat olvassák, már újból meg is indult a munka.

Mi hasznát veszik hiveink a „Timótheus palotának?” Idei tavaszi nagy konferenciánk egyik tárgya volt a Timótheus palota. Ismertettük, hogy hogyan áll az építés ügye, miért van szükség a palotára, mit számítunk benne elhelyezni stb. Két dolog az, amit népünk szélesebb rétegei számára is jónak látok kiemelni. Az egyik az, hogy a Timótheus palotába fektetett pénz

nem holt tőke, aminek semmi hasznát nem látják bibliaköreink, hanem a legjobb befektetés, amelynek a haszna azonnal érezhető és élvezhető lesz. Elsősorban az által, hogy konferenciákat, ki- és továbbképző kurzusokat lehet majd tartani bibliaköreink számára, tehát lesz lehetőség és hely munkások képzésére, aminek természetesen bibliaköreink fogják hasznát látni. Azután lesz a Timótheus palotában bennlakás tanuló részére. Nagyon jól tudjuk, hogy a szülőknek milyen gondot okoz gyermekeik elhelyezése az iskoláztatás idején, nemcsak ami a pénzt illeti, hanem a környezetet illetően is. Itt pedig jó és olcsó hely lesz mindenre. Ma már Komáromban tanoncot nem vesznek fel csak úgy, ha lakást és kosztot biztosítanak neki a szülők. Ez a körülmény arra hívta fel figyelmünket, hogy a Timótheus palotában tanonc-otthont is létesítsünk, ami régi tervünk is s most minden lehetőség meg lesz erre. Mihelyt lehetséges lesz, saját iskolát fogunk felállítani árvaházi gyermekeink részére, ahol kiváló tanerők fogják gyermekeinket teljesen hívő alapon, a Biblia szellemében tantatni úgy, mint a reformáció idején volt. Egy szóval a Timótheus palotában úgy az árva gyermekeink, mint minden komoly szülő gyermeke részére lehetőséget akarunk nyújtani arra, hogy hívő környezetben, amennyire emberileg lehetséges, a Biblia szellemének megfelelő nevelést adjunk.

A Timótheus palota ügye tehát kell, hogy minden szülőnek szívügye legyen, mert itt legdrágább kincséről, gyermeke jövőjéről van szó. Eppen ezért a palotáról való konferencia előadás és megbeszélés summája az volt, hogy mindegyik résztvevőre, most pedig mindegyik olvasóra főképpen egy dolog tartozik a palotával kapcsolatban és pedig az, hogy a 100.000 koronából mennyi tartozik öreá. Ha mindenki így fogja föl a dolgot, akkor még az is megtörténik, hogy vissza kell utasítani az adományokat, amint az a szent sátor építésénél történt, amint meg van írva: „Mondák Mózesnek: Többet hord a nép ajándékba, mint amennyi kell a munka elkészítésére, amelyet parancsolt az Úr, hogy csináljunk. Parancsola azért Mózes és hírré tevék a táborban: Se férfi, se asszony ezután ne készítsen ajándékot a szent munkára. És megszűnnek a nép hordani. És az egész munka elvégzésére elég volt az adomány, még felesleges is.” II. Móz. 36:4—6. Ez a második megszívlelendő dolog a konferenciáról.

Mi olvasunk?

Tárnok Gyula marcelházai lelkész: „**Afrika kiáltott: Bethel felett!**” és „**Bodelchwingh Frigyes élete,**” misziói füzetek 16., ára darabonként 75 fill. A Magyar Ref. Külmisziói Szövetség kiadásában jelent meg a két kedvesen megírt füzet, melyek mindegyike kellemes olvasmány és igen alkalmas a külmisziói gondolat táplálására s így vallásos estéken való felolvasásra. Rendeljük meg minél többen! Tárnok Gyulának ez a két kedves írása is mutatja, hogy olvas, tanulmányoz és hasznossá tudja tenni azt, amit tud.

Csak a Krisztusban . . .

A debreceni magyar református találkozó.

5200 magyar református indult el augusztus 23-án reggel a debreceni kollégium udvaráról s vonult át a Nagytemplomba a Rákóczi-harang állandó zúgása közepette. Nemcsak a magyarországi négy egyházkerületet képviselő tömegek voltak az ünnepélyes menetben, hanem ott láttuk az élen Amerika, Franciaország, Németország, Jugoszlávia, Erdély és Csehszlovákiából is egy-egy kisebb-nagyobb csoportot.

Az *Élézusi levél* I. része 17—23. versei alapján hirdeti az Igét a megnyitó istentiszteleten Szabó Imre esperes.

— Tüzes kemencébe vettünk — mondja többek közt, — de ebben a tűzben ébredtek meg bennünk a legtisztább magyar látomások. Egyet már tudunk: Isten nem velett el bennünket és ezen a kicsi népen . . . megmutatja igazság szerető akaratát . . . Lesz még boldog magyar nép, de csak a Krisztusban!

Az istentisztelet végén az északfranciaországi magyarok zászlajára kér áldást Ravasz László püspök.

— Adj áldást Urunk erre a zászlóra — hangzik fel az ima ajakán. — Adj erőt, hogy kísértésben kemények legyünk, akik köréje seereglenek, a harcban fáradhatatlanok . . .

Most felzendül a 65-ik zsoltár s megkezdődik a világgyűlés. Farkas István püspök imádkozik, majd br. Vay László főgondnok, államtitkár mond megnyitó beszédet. Egymást éri a sok üdvözlőbeszéd. Súlyos igazságok, fontos megállapítások, megszívlelendő útmutatások, örvendő biznyságtételek szólnak meg ezekben. Ime néhány elhangzott mondat:

— Nem valami elkülönülés ez a kongresszus a minden magyarok világszövetségének keretében, hanem csak abban kívánunk vetélkedni, hogy Krisztus kezét megfogva, még több munka vállalásához nyerhessünk erőt.

— Határozottan kívánjuk, hogy a széles magyar néprétegeknek, elsősorban a falusi lakosságnek életviszonyai, gazdasági, jóléti, művelődési, egészségügyi és lakásügyi szempontból is jelentékenyen javíttassanak.

Mi, amerikai református magyarok, 48 esztendő óta most jöttünk haza először szervezetten. . . . Odakint megismertük úgy, mint sehol sem, a magyar erőt, hogy mit tud tenni a magyar református ember . . . Krisztus kezébe kell tenni a kezét, meg kell tanítani dolgozni Istenért és csodálkozva látjuk akkor, mennyi erő maradt kihasználatlanul. Néhány magyar munkás, mint néhány pásztor, indult el Amerikába s nem volt semmijük, csak a Bibliájuk. És 48 év alatt 120 református magyar Egyházat szerveztek s ugyanannyi templomot építettek.

Ravasz László pesti püspök adott feleletet mindezekre. — Hazánk reformátusainak feladata — mondotta beszédjében — hogy éljen itthon olyan nemzeti, társadalmi és politikai életet, hogy a határokon túli magyaroknak ezzel erkölcsi méltóságot adjon . . . Reformátusságunk nem politikai konjunktúra, hanem eleveelrendelés . . .

Sorsunk Isten kezében van, ezért élünk Krisztusban és meg fogjuk látni reményeink valóra válását.

A világgyűlés deklarációját dr. Vasady Béla egyetemi tanár olvasta fel.

Mi, a debreceni református Nagytemplom évszázados falai között egybegyűlt magyar reformátusok első szavunkkal saját bűneinket valljuk meg . . . Bűneink megbánásától a hálaadásig jutunk el. Hála tölti el egész lényünket azért, hogy a magyar reformátusság e „hegyen épített városában” összegyűlhettünk éppen abban az esztendőben, amikor a debreceni Kollégium életének négyszázados fordulójához jutott el. Hálát adunk Istennek minden magyar iskoláért, a világon szétszórta minden magyar református szószékért, ahol az Ő Evangéliumát hirdetik . . . E mai napon egymással összeforrvá, ünnepélyesen hitvallást teszünk arról, hogy a magyar reformátusság lelki egységének egyetlen biztosítéka a Krisztus szeretete.

Magda Sándor püspök imája zárja be ezt az áldott találkozót.

Utána a Kossuth szobrot s Kölcsey emléktábláját koszorúzták meg ünnepélyesen a világgyűlés résztvevői, este pedig az Arany Bika szálló nagytermében ünnepély volt a Kálvineumok javára.

Aug. 24—26-ig az Országos Református Lelkészei egyesület tartotta évi konferenciáját és közgyűlését. Közel félezer református lelkes épült, tanult itt s vett lelki erőt, áldást, nyert nem egy felséges látomást. — Mindenekfelett azt látta meg világosan, hogy „lesz még dicsőbb jövőnk nekünk”, de — „csak a Krisztusban!” Sz.

A zsidókérdés és az Evangélium.

Bereczky Albert budapesti lelkésznek egy előadása és egy predikációja jelent meg az elmúlt hetekben: „A zsidók titka” címmel. E felvetésből közöljük az alábbi sokat mondó szemelvényt s ajánljuk egyúttal annak megszerzését olvasóinknak (ára 0.40 P).

„Van-e hát megoldás? Tud-e az Egyház megoldást adni a zsidókérdésre? Tud. A megoldás az Isten Igéjében van. Magasra emeljük a Bibliát és hirdetjük, hogy Istennek van döntő és világos szava a zsidókérdésre is. Az Ószövetség olyan híd, ami vagy az Újszövetség partjára vezet, vagy — szakadékba. Aki a Krisztusé, megtalálta a partot. A zsidóság választotta a szakadékot. Vissza kell tehát a zsidóságot vezetni a hidra, az Ószövetséghez és onnan a partra, a Krisztushoz. A zsidókérdés megoldása: Izráel megtérése Krisztushoz. Nem áttérése, ilyen vagy olyan keresztyén felekezethez, hanem igazi és belső megtérése az ő Üdvözítőjéhez és a mi Üdvözítőnkhez, a Krisztushoz . . .

Ehhez azonban az kell, hogy először a keresztyének térjenek meg Krisztushoz. A zsidókérdés megoldása: keresztyénkérdés. Hogyan találja meg a megtérni akaró zsidó a bűnből szabadító Krisztust a névleges és hamis keresztyének között?”

A református magyar ember milyen újságokat olvas? „Kis Tükör” (cime Lelkeszi Hivatal Komárom, előfizetése 1 évre 10 K.) „Szeretet” (cime Püspöki Hivatal Munkács, előfizetése 1 évre 12 K.) „Összefogás” (cime Lelkeszi Hivatal Rimaszombat, előfizetése 1 évre 12 K.) „Református Világszemle” (cime Lelkeszi Hivatal Szap. p. Balony, előfizetése 1 évre 12 K.) „Hajnal” (cime Lelkeszi Hivatal Kisujfalva, p. Kőbölkut, előfizetése 12 K.) „Ref. Egyház és Iskola” (cime Lelkeszi Hivatal Hetény, előfizetése 70 K.) „Hanza” szövetségi újság (cime Komárom, Unió-bolt.) „Magyar Vasárnap” (cime Komárom, Kultúrpalota.) „Új szellem” (cime Prága II. Panská 12. II.) „Prágai Magyar Hirlap” (cime Prága II. Panská 12.) „Nagyasszony”, magyar asszonyok lapja (cime Prága II. Panská 12. II.) „Új Hírek” cime Pozsony, Lazaret u. 45.) „Tábor-tűz”, cserkészek lapja (cime Komárom, Unió-bolt.) „Szivárvány”, képes gyermeklap (cime Komárom, Unió-bolt.)

Komáromi egyházi statisztika.

Szent Kereszttségben részesítetett.

1938. jún. 28-án Farkas Béla és Bossányi Etel; Béla, Zoltán nevű fia. Júl. 10-én Büleskegy János és Goda Erzsébet, János nevű fia. Bócai Béla és Kovács Eszter: Éva, Verona nevű leánya. Júl. 17-én Both László és Lekeza Margit, Margit nevű leánya. Júl. 17-én, Caizmazia Rudolf és Horváth Erzsébet: Zeuzsanna, Erzsébet nevű leánya. Júl. 24-én Mézes László és Molnár Erzsébet László nevű fia. Júl. 28-án dr. Antal József és Tóth Ilona, Géza nevű fia. Júl. 31-én Háy József és Puzsér Margit, Margit, Aranka nevű leánya. Aug. 7-én Lajos János és Tóth Judanna Margit nevű leánya. Aug. 14-én Sándor és Komáromi Julia: Sándor, Gábor nevű fia. Aug. 14-én Janek Mária János nevű fia.

Hítvesztérel eskült tettek le.

1938. jún. 21-én Szigeti István és Kis Kasza Zeuzsanna. Jún. 25-én Balogh István és Wagner Mária. Júl. 18-án Kacz Gusztáv és Kertész Ilona. Júl. 30-án Koczka Kálmán és Póda Etel. Aug. 8-án Fekete Ferenc és Póka Margit. Aug. 7-én Budai István és Hölgye Vilma.

Kimúltak e látható világból.

1938. jún. 28-án Konkoly Tege Kálmán, Nagy Antonának özvegye. Jún. 28-án Földi Juuztina, Nagy József felesége. Júl. 1-én Kiss Klára, Ilés Lajos felesége. Júl. 3-án Balogh Etel, Potrogyai Márton felesége. Júl. 3-án Galgóczy József, Hoffmann Erzsébet férje. Júl. 13-án Illés Lajos nh. Kiss Klára férje. Júl. 17-én Rácz Julianna, Bajcsy Ferenc felesége. Júl. 21-én Szalay Mária, Havasi Antal felesége. Júl. 31-én Szentendrey Klára, nh. Hegedűs Ferenc felesége. Aug. 7-én Galambos Julianna. Aug. 11-én Nagy Rozália, Szegi Zeigmond felesége. Aug. 14-én id. Tóth Dezso, Balogh Etel férje. Aug. 16-án Dékány Janka, Dékány Ferenc Csóka Júlia leánya.

Komáromi ékentes adományok.

1938. máj. 15-től. Egy esküvő alkalmával a vőlegény a ref. árvaház építésére 50. Ugyanakkor az egyik násznagy Isten dics. 20. Ugyanő az ágend. Bibl. 20 és a külmiszióra 10 K-t adott. Másik násznagy a kom. ref. árvaház építésére 50. Egy vidéki asszony ágend. Bibl.-ra 50. Egy vezető egyháztag ágend. Bibl. 100. Egy presbiter ágend. Bibl. 20. Egy asszony ágend. Bibl. 10. Egy egyházi előjáró ágend. Bibl. 30. Egy leány ágend. Bibl. 15. Egy másik leány ágend. Bibl. 10. Egy presbiter ugyanarra 15. Egy férfi ugyancsak ágend. Bibl. 30. Máj. 22-től. Egy keresztanya Isten dics. 20. Egy leány ágend. Bibl. 10. Egy másik leány ugyanarra 10. Egy harmadik ugyancsak az ágend. Bibl. 10. Egy presbiter a ref. szegényház renoválására 25. Ugyanő ágend. Bibl. 20. Egy diakónus a ref. árvaház építésére 20. Egy diakónus ágend. Bibl. 15. Máj. 26-től. Egy anya ágend. Bibl. 20. Egy polg.

fiú ágend. Bibl. 10. Egy másik polg. tin ugyanarra 10. Egy apa fia ágendázásakor Isten dics 50. Egy presbiter Isten dics. 40. Egy vő ágend. Bibl. 20. Egy özvegy asszony Isten dics. 20. Máj. 29-től. Egy presbiter ágend. Bibl. 20. Egy fatu-i iskola gyűjtése az árvaház építésére 40 K-t. A gimn. VIII. ik osztálya Isten dics. 30. Egy nő a ref. árvaházra 50. Ugyanő a szegényház építésére 50. Egy férfi Isten dics. 50. Egy egyházi vezető férfi a ref. szegényház renoválására 100. Egy nő rondas havi adománya a szegényeknek 5. Egy asszony Isten dicsőségére 50. Ugyanő a szegényház renoválására 50. Egy polg. leány Isten dics. 20. Egy ágendázó fiú keresztanyja ágend. Bibl. 20. Egy férfi testvérünk Isten dics. 20. Ugyanő az árvaház építésére 15 és a szegényeknek 15. Egy ágendázó leány Isten dics. 20. Egy presbiter szegény tanulóknak jutalmazására 105. Egy keresztanya keresztelőkor ágend. Bibl. 10. Jún. 5-től. Perselyben Isten dics. 30. Perselyben közösfalusi nagyzeigoti felirással Isten dicsőségére 10. Az árvacsorai konyeret egy család, a bort egy presbiter adta. Egy leány ref. árvaházra 5. Egy másik ugyanarra 5. Egy gimnazista fiú első árvacsorájakor Isten dics. 10. Jún. 6-tól. Perselyezés pünkösöd II. Ünnepeken Bemésziora 179-50. Perselyben árvaház építésére felirással 10. Egy család temetés alkalmával Isten dics. 50. Egy asszony Isten dics. 20. Egy elemista leány a ref. árvaházra 15. Jún. 12-től. Perselyben találtatott Isten dicsőségére egy özvegy nő első nyúzdíjából felirással 20. Pünkösöd első napján tányrózsa a losonci theológiára 410-70. Egy leány Timótheus palota építésére 15. Egy presbiter a szegényház renoválására 25. Egy asszony szegényház renoválására 20. Egy asszony temetés alkalmával a szegényeknek 10. Egy asszony a losonci theológiára 10. Ugyanő a szegényházra 10. Jún. 19-től. Egy keresztanya keresztelőkor Isten dics. 10. Egy család temetés alkalmával Isten dics. 20. Egy presbiter a komáromi ref. árvaházra 500. Egy presbiter a szegényházra 50. Ugyanő az árvaházra 50. Jún. 19-től. Egy leány árvaházra 70. Egy esküvő alkalmával a házaspár Isten dics. 20. A Prot. Jótékony Nőegylet bibliakörének perselye a komáromi ref. árvaház építésére 142-05. Júl. 3-tól. Perselyben találtatott Isten dics. 20. Perselypénz a szegényházra 35. A délutáni perselypénz ugyanarra 36-45. Egy férfi szegényház renoválására 5. Egy presbiter havi adománya a diakonissza élelmészére 30. Egy asszony rondas havi adománya a szegény gyermekek javára 5. Júl. 10-től. Perselyben találtatott Isten dics. 30. Levélben érkezett Isten dics. 10. Esküvő alkalmával a vőlegény Isten dics. 20. Ugyanakkor az egyik násznagy Isten dics. 10. Júl. 17-től. Délelőtti perselypénz a szegényházra 59-30. A délutáni 10-55. Perselyben találtatott timótheus palota felirattal 10. Egy lelkes Timótheus palotára 50. Egy vidéki tanítónő hálából a szegényház építésére 10. Ugyanő a ref. árvaházra 20. Egy férfi a szegényház építésére 50. Júl. 24-től. Csoltörtők esti perselyben egy ref. leány felirattal a timótheus palotára 20. Egy házaspár gyermeke keresztése alkalmával a ref. árvaházra 150. Ugyanekkor a keresztanya a ref. árvaház építésére 50. Egy házasság alkalmával az egyik násznagy Isten dics. 20. Júl. 31-től. Egy keresztelő alkalmával a keresztelőtől Isten dics. 20. Ugyanekkor a nagypapa a szegényeknek 15. Egy özvegyasszony rondas havi adománya a szegényeknek 5. Egy özvegy a szegényházra 30. Ugyanő a szegényeknek 20. Aug. 7-től. Perselyben Isten dics. 30. Ugyancsak perselyben találtatott Isten dics. címen 20. Vasárnap d. e. perselypénz a szegényházra 71-70. A délutáni ugyancsak arra 12-75. Aug. 15-től. Egy asszony árvaházra 50. Ugyanő a szegényházra 10. A szentjánosutcai imaház perselyében 50 K-t.

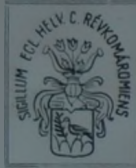
Az „Összefogás” érdekében több megbeszélés volt, így a lapszerkesztők is összejöttek Losoncon, úgy látszik egyre több imádság hordozza ezt a nagy-szerű gondolatot!

Ref. hittankönyvek, régi és új zsoltárok, imakönyvek, stb. kaphatók

CZIKE DÉNES

papírkereskedésében
KOMÁROM, Masaryk (Nádor) u. 17.

KOMÁROMI HIREK

A presbiterium jún. 24-i idei VIII. ülésében Sörös Béla losonci lelkészre szavazott a püspöki tisztség betöltésével kapcsolatban. Németh István b. e. püspök sírkövével kapcsolatban újabb lépéseket rendelt el. Így talán az öszre illő sírkövet kap a közös kerület utolsó püspöke. Új adókulcs bevezetését határozta el, melynek elvi részét formába is öntötte az Egyh. Törvények alapján. A kérdés gyakorlati előkészítésére bizottságot küldött ki. A Kollégium kerítésének kőfalát a beérkezett terv pótlásával óhajtja lehetőleg még ez évben renováltatni. Ez kb. 4 és fél ezer Kc-ba fog kerülni. Az adó kivétést jóváhagyta, köszönetet szavazva az adó kivető bizottságnak és Bartha Jánosnak, e bizottság elnökének. A dr. Gaál család által tett 5000 Kc-s sírgondozási alapítványt köszönettel elfogadta s a véglegesen megszűvegezett alapító-leveleket a felsőbb hatósághoz felterjeszteni rendelte. Egy férfi kilépett Egyházunkból, de megalázva magát, megkövette az Eklézsiát s így felvételét kellő lelkészi előkészítés után Egyházunkba. A ref. szegényház építésével kapcsolatban tudomásul vette a presbiterium a kérdés folyamatos előkészítését. — **Presbiteriumunk** idei IX. ülését augusztus 16-án tartotta, ezen kegyeletes szavakkal emlékezett meg a lelkész *Konkolyi Thege Kálmán* presbiteréről, aki az egyháztanács nesztora volt, hűséges előjáró, templomos és adakozó. Hosszú évtizedeken át szolgálta Egyházát mint presbiteri jegyző, főjegyző, presbiter és több bizottság tagja. Nemesen szerény és a tanácsban komolyan lelkiismeretes volt. Védte egész szívével a magyar református örökséget és drága volt neki az ősi zsolttár. Vele Komárom vezető református családjainak, egyik ősi nemes családnak utolsó sarja költözött el. A presbiterium tudomásul vette az időközi elnökieg elintézt ügyeket. Jólesőleg vette a magyarországi Dunántúli Ref. Egyházkerület 200 Pengős adományát b. e. *Németh István püspök sírkövére*, melyet ez őszön óhajt felállítani a komáromi gyülekezet. Az új adókulcs megállapítására kiküldött bizottság előterjesztését elfogadva: közgyűlés elé vinni rendelte. Eddig az állami adó után vettettek ki az egyházi adó, az új adókulcs szerint osztályokba soroltatnak a hívek 3 bizottságon keresztül. A ref. szegényház építését is olyképpen kívánja a közgyűlésnek ajánlani, hogy megállapította, hogy 3 szobából, előszobából s mellékhelyiségekből álljon a szegényház, vele kapcsolatban épüljön fel az új egyházi lakás és a diakonissza testvér szobája. A meglévő összeghez kölcsön felvételét ajánlja és pedig évi 5000 Kc-s törlesztéssel. Az egész építkezés kb. 70000 Kc-ra irányoztatott elő. *Csizi István* mérnököt hívta be az elnökség *Konkolyi Thege Kálmán* presbiter helyére, mint sorrajövő pótpresbiter, aki letette a hivatalos esküt. A ref. tanítóképző

épülete számára a régi püspöklakás telkét ajánlja a közgyűlésnek véglegesen átadni oly értelemben, hogy a házhely s a mögötte levő kert, illetve udvar adatnék át a jelenlegi léckerítésig, tehát az illemhely és a templom nyugati oldalán levő kert nem adatik át. Kikötései is vannak az Egyháznak. Végül a püspökbeiktatás részleteit beszélte meg a presbiterium. — **A reformátusok debreceni világyűlésén** a mi gyülekezetünkben a lelkészen kívül Fülöp Zsigmond főgondnok és Füssy Kálmán presbiter vettek részt. — **A komáromi szekeresszázad híres ezüstláncos** diszruhájában vett részt 6 gazdahívunk a püspökbeiktatáson. — **A hétfő este 7 órai gyülekezeti bibliakör** a nyáron át is megtartatott a Kollégiumban. — **A vasárnapi iskolát** szeptember 3-ik vasárnapjától kezdjük el újra. — **Aratási hálaünnep volt Izsán** templomi istentisztelettel és szabadbani komoly bibliai ünnepélyvel s szeretetvendégséggel augusztus 14-én, melyen 7 gyülekezetből vettek részt. Ezen szerepelt a „belmissziós zenekar” is. — **Rendkívüli közgyűlésünket** aug. 28-án nem lehetett megtartani, így szeptember 4-én ment az végbe, melyen a presbiterium összes előterjesztéseit elfogadta az egyházközségi közgyűlés. — **Újkenyéri Úrvacsoránk** szept. 11-én osztatik ki. Készüljünk rá! — **Az issai leányegyházban** szeptember 18-án újkenyéri Úrvacsora osztatik ki és ugyanaznap közgyűlés is tartatik. — **14-en vettek részt** gyülekezetünkben a farkasdi konferencián. — **A ref. tanítóképző** idén is a Kollégiumban nyílt meg az Egyházunk által ideiglenesen felajánlott 2 teremben s a leánykört szobában. Ugyancsak a gyülekezetünk által iskola céljára felajánlott fél püspöklakásban nyert idén is elhelyezést a képzősök konviktusa. A tanári kar a régi maradt s a diákok a mult évi helyekre osztattak be lakásra. — **Évmegnyitó istentiszteleteket** tartottunk szeptember 1., 2. és 3-án. Ezekben kb. 700 tanulónk vett részt a legtöbb intézetből tanáraink s tanító(nő)k vezetésével. — **A hittanítás beosztása:** *Galambos* lelkész: Tanítóképző és leány polg. *Mikes* s. lelkész: Gimn. I—IV., Siketnéma iskola, Elemi leányiskola, Iparos tanonciskola I—III. *Rác* s. lelkész (szeptemberben *Martsa Dániel*): Gimn. V—VIII. Polgári fiú, Szlovák iskolák, Elemi fiúiskola, Tanonciskola IV—V. — **A lelkészeket** csak a hivatalos órákon keressük fel, vagyis hétköznap d. e. 9—11 között a lelkészi hivatalban. *Istentisztelet előtt* sosem akarjunk a lelkészekkel beszélni, mert olyankor a szent Ige hirdetés előtt állanak, imádkozó lélekkel készülve a szent szolgálatra. Ebből az imádságos áhitatból zavarnak ki őket az istentisztelet előtti beszélgetéssel. Csak ha rendkívüli esemény adódott elő, pl. nagy betegfertélem, halott kijelentése, akkor kereshetők fel templomi istentisztelet előtt a lelképpasztorok.

Laptulajdonos és kiadó: GALAMBOS ZOLTÁN.

Nyomda: Puzsér Testvérek könyvnyomdája Komárom.

Postai ügylet: postai ügylet, postai ügylet. Komárom, Nominatív lapkiadás engedélyeztetésével postai ügylet. Bratislava útsz. 24437—III. a. 1928.

KIS TÜKÖR

Megjelenik minden hónap közepén.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Komárom-Komárom, Jókai-u. 18.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Feladványok
GALAMBOS ZOLTAN.

Előfizetési díjak egy évre:
Helyben postán küldve 10 Ké.
Vidékre 10 Ké. Külföldre 20 Ké.
Egyes szám ára helyben 1 Ké.

Ha elfeledkezem rólad — Jeruzsálem!

— 137. zsoltár. —

Az Ó Testamentum népét sokszor érte nagy fájdalom azért, mert pogányok igázták le őket, vagy mert elhurcolták a népét szép hazájukból és a szeretett fővárosukból, Jeruzsálemből. Óh, hogy tudott ilyenkor zokogni a zsidó lélek! Fájdalmas szomorúsága az égig hatott fel. Hiszen az apáinak szent földjét, szépséges otthonukat fenyegette a pusztulás. Elnyomóik még tetézték a fájdalmukat azzal, hogy énekszóra, vig dalra nógatták őket, hogy így bizonyítsák be, hogy mennyire örülnek az idegenek uralmának. Még a Sion szent énekeit is hallani akarták kizdóik, a drága, ősi énekeket idegen parancsszóra!

Sok mindent eltűrt a kegyes, hívő zsidó lélek, elviselte a megaláztatást, a méltatlanságot. Eltűrt, hogy mindenét elvegyék, hogy koldus szegénnyé tegyék, de a hitét és nemzeti öntudatát nem engedte bántani. Szent volt előtte az Istenéhez és népéhez való viszonya. Ez volt a drága, az utolsó kincse. A megmaradt mindene, az: hogy Abraham nyelvén imádkozhatott és Mózes útján járhatott s a Jákob hitével élhetett, hogy a próféták jövődőlését hihette boldogan, igen, ez volt a megmaradt mindene. A kitartásának az ereje, az erejének a forrása és e forrásnak a titka!

S most ezt is be akarta szennyezni az idegen elnyomó, még tán ettől is meg akarta fosztani...

Ezért sir fel olyan kétségbeesítő szörnyű sikoltással a zsidó lélek a 137. zsoltárban ekként: „Ha elfelejtkezem rólad, Jeruzsálem, felejtkezzék el rólam az én jobbkezem! Nyelvem ragadjon az inyemhez, ha meg nem emlékezem rólad, ha nem Jeruzsálemet tekintem az én vigasságom fejének!”

S a zsidó nép szívében megerősödött a boldog jövőbe vetett reménység. Ez tette őket hősöké a várakozásban. Tudták, hogy Isten jön. Még is érkezik egyszer, s akkor vége a babilóniai fogságnak. Ez a békés várakozás éllette őket a megaláztatások között s ez a várakozni tudó reménység volt a győzelmük. Kibírták a várakozást! S a végén édes öröm dalolt a lelkekben, amikor újból haza mehettek s a 70 éves babilóniai fogság után újból láthatták a szent várost, Jeruzsálemet.

Nem feledkeztek el Jeruzsálemről és Isten visszaadta nekik Jeruzsálemet.

Csak hinni kellett.

És Isten újból bebizonyította, hogy Ő hűséges Isten!

Lelkigondozás, házilátogatás s a presbiterek munkája a holland református (Gereformeerd) Egyházban.*

Néhány megjegyzést akarok tenni a házi látogatás intézményéről, ahogy ma ezt megtaláljuk a holland református Egyházakban. Kevés Egyház van, amelyben még most is meglátogatja évenként négyszer, az Úrvacsorával kapcsolatban, a gyülekezet minden családját, a prédikátor és egy presbiter. Egyes kis Egyházakban a gyülekezet egy részét a prédikátor és egy presbiter látogatja meg, a másik részét két presbiter járja be. Az Egyházak nagysága ezt az évenként négyszer történő látogatást legtöbbször nem engedi meg. De szilárd szabály, hogy az Ige szolgájára van bízva a visitatio occasionata, (Különös okokból való, pl. halálesetkori látogatás) ahová a beteglátogatást is számítjuk, bár sok Egyházban a presbiterek is részt vesznek ebben. E mellett a presbiterekre van bízva a visitatio stata (az állandó házi látogatás), a gyülekezet minden családjában évenként legalább egyszer. A legnagyobb gyülekezetekben a prédikátorok ez alól fel vannak mentve és ezt csak a kormányzó presbiterek végzik; a legtöbb Egyházban úgy van ez szabályozva, hogy a prédikátor egy presbiterrel vagy az egész gyülekezetet meglátogatja évenként egyszer, vagy a gyülekezet egy meghatározott részét, míg aztán a másik részt évenként egyszer két presbiter látogatja meg. Kis falusi gyülekezetekben a szószékről közlik, mikor történik a házi látogatás és kinél. Erre aztán számítanak, hogy az egész család jelen legyen. Városi Egyházakban gyakran a presbiterek előre megbeszélik, mikor fognak menni. A látogatás aztán legtöbbször egy kérdés fellevésével kezdődik meg, hogyan nyilvánul a hitélet a saját családi életükben: a családtya, mint pap, hangosan imádkozik-e mind reggel és este, mind étkezéseknél? Olvassák-e a Bibliát kétszer, vagy háromszor naponként és milyen módon történik ez? Foglalkoznak-e maguk a szülők is gyermekeik lelki nevelésével? A kis gyermekeket is tanítják-e imádkozni? Jár-e a család rendszeresen templomba, nemcsak dél előtt, hanem vasárnaponként kétszer és van-e a prédikálásnak gyümölcse? Hogy áll a helyzet a gyermekekkel, kik házon kívül vannak foglalkozásban? Hűségesen megtartják-e érdeklődésüket és az Úr útjain járnak-e? Járnak-e a gyermekek hűségesen katekizációra és szeretettel és

* Írta és a pápai ref. theológián 1938 szeptember 26-án előadta Munnik H. A. zwollemi lelkipásztor. Fordította Pais Sándor közzei ref. lelkész.

kedvvel teszik-e ezt? Isten félelme náluk is megtalálható-e? Békesség uralkodik-e a családban a szülők és gyermekek között és másokkal a családon kívül? Milyen olvasmányokat olvasnak a családban és a közömbös vagy nem keresztény újságokat és könyveket távol tartják-e?

Továbbá a család tagjaival személyesen is beszélnek. Van-e gyümölcse az Ige szolgálatának és a sakramentumokénak? A megkeresztelt tagok Isten félelmében igyekeznek-e arra, hogy hitvallást tegyenek? Gyakorolják-e magukat az élet küzdelmére azért, hogy résztvesznek a református ifjúsági és leánygyűléseken? Szív szerint mutatják-e együttélésüket az Úr Egyházával a pénzübeli támogatással is és mindannak viselésében, ami Isten királysága kiterjesztésével kapcsolatban áll? Hogy tesznek bizonyosságot a család tagjai hitükről az állami és társadalmi életben? Nincsenek-e politikailag helytelenül szervezve, vagy társadalmilag nem léptek-e olyan szervezetbe, mely ellentétben áll Isten Igéjével? Nem vonakodnak-e elhivatottságuktól, hogy Isten nevét az egész életben megvallják?

Megértik önök, hogy mind e kérdéseket nem formális feleletadásért tesszük fel, mely elégségesnek lenne tekintendő, hanem hogy alkalmunk legyen mélyebben hatolni a személyes, Istenhez való viszonyba. Nem, nem vagyunk meglegedve, ha a gyülekezet minden tagja külső egyháziasságban velünk él és hűségesen végzi kötelességeit. Ha ez nem az élő hitnek megnyilvánulása, semmit se ér. De sejthetik önök, milyen mélyre hatol le egy ilyen bizalmas beszélgetés, amit a presbiterek hivatalból kifolyólag végeznek, ilyen módon, a lelki szükségekbe, kívánalmakba, lelki bajokba és betegségekbe, amik aztán a hivatalviselőt komoly intésre, szélesebb tanításra, az Igenek alkalmazására készítik, a személyes szükségek szerint.

E házi látogatásról a presbiterek, a bizalmas jelleg megsértése nélkül jelentést tesznek a presbitérium gyűlésén. Sok Egyházban, főleg a nagyobb Egyházakban ez írásban történik. Minden család számára van a presbiternak egy könyvecskéje, melybe fel van véve a család minden egyes tagjának egyházi helyzete, melyben különböző rovatok alatt a látogatás eredményeit feljegyzik, továbbá feljegyzik az általános benyomást, amit a család tesz és a különlegességeket, amik előfordulnak. Egy ilyen könyvecske mintegy tíz évről tartalmaz évi jelentéseket, aztán újjal cserélik fel. A presbitérium ilyen módon áttekintést nyer a gyülekezet tagjainak lelki és egyházi jólétéről és ha a presbiterek állandóan kilépnek és újjak következnek, az új presbiterek előre felvilágosítást kapnak egy meghatározott család lelki állapotáról. Év végén az illetékes presbiter áttekintést ad az ő körzetéről és megállapítja az előrehaladást, vagy hanyatlást, lelki növekedést vagy elhajlást. Mindez nagyon fontos, nemcsak a gyülekezet feletti lelki kormányzás számára nézve a presbitereknek, hanem a prédikátor is kiválóan tájékozódik a gyülekezet lelki állapotáról és e jelentésekben gyakran anyagot talál prédikációjához.

A presbiterek leginkább két látogatást tesznek egy-egy este, amikor az a szokás, hogy egyikük a beszélgetést imádsággal zárja. Természetesen gyakran előfordul, hogy a megbeszélés anyaga alkalmat ad arra, hogy a család egy meghatározott tagjával külön is beszéljenek a többi családtagok jelenléte nélkül.

Ez a házi látogatás évszázadokon át, legjobb eszköznek látszott a cura specialis animarum (a lelkek különös gondozása) nagy eredménnyel való gyakorlására. Bizonyára nem kell mondanom, hogy erre a presbiterekben különös tehetségnek kell lennie és ezt fejlesztenünk kell. Hogy nekik maguknak is erre a feladatára istenfélelemben és hitben kell felfegyverkezniök állandó imádsággal és Isten Igéje tanulmányozásával, a dolog természetében rejlik.

Komáromi egyházi statisztika.

Hitvestáral esküt tettek le.

1938 szept. 19. Németh Miklós és Balogh Margit. Szept. 24 Erdélyi Gáspár és Tárnok Aranka. Németh Kálmán és Mézes Ilonka. Pap József Zoltán és Molnár Aranka.

Kimúltak e látható világból.

1938. szept. 2. Lakatos Károly, Szombath Etelka férje. Szept. 8. Danis Mária, Czilling Mihály felesége. Szept. 9. Tóth Gizella, Járdy József hitvese. Szept. 15. úv. Németh Sándor, Nyitrai Eszter özvegye. Szept. 17. Csönka Terézia, Muck Lajos özvegye. Keresztes Anna, Keresztus Gyula és Bachorecz Anna leánya. Szept. 28. Hürömpöli Mihály, Rebák Jullanna hitvese. Okt. 5. Pécsi Eszter, Perényi Lajos özvegye. Okt. 8. Kuczik Károly. Okt. 14. Csönka Lidia, Fekete József felesége. Okt. 16. id. Andrassy Márton, Fűssy Julianna hitvese.

Komáromi önkéntes adományok

1938. aug. 21-től Egy presbiter a szegényház renoválására 50. Aug. 23-tól. Egy férfi Isten dicsőségére 10. Perselyezős szegényház renoválására 67.80. A másik férfi Isten dicsőségére 10. Aug. 23-tól. Egy férfi árvaházra 100. Ugyanez szegény gyermekeknek 20. Szept. 4-től. Egy özvegy asszony szegény gyermekeknek 5. Perselypézn szegényház renoválására 113.75. Perselyben Isten dicsőségére felírásal 30. Egy presbiter Isten dicsőségére 50. Ugyanú szegényház építésére 100. Ugyanú árvaház építésére 100. Egy úrvacsorai beteg 0 Gazda énekkar új kenyéri Úrvacsoraszatkor Isten dicsőségére 50. Szept. 18-tól. Perselypézn a szegényház renoválására 88.80. Perselyben a szegényeknek 5. Perselypézn szegényház renoválására 17.25. Egy család Isten dicsőségére 10. Ugyanez a család a szegényház építésére 80. A prot. jótékony nőegylet a ref. szegényház építésére 1000. Esküvő alkalmával egy asszony Isten dicsőségére 20. Egy nem ref. család gyülekezetünkben folyó balmiszióra 400. Szept. 25-től. Perselyben hálából imádság meghallgatásáért 5. Egy özvegy asszony Isten dicsőségére 10. A szegényeknek 5. Egy presbiter és családja szegényház renoválására 100. Egy bevonult férfitestvérünk szegényház renoválására 30. Egy asszony szegényház renoválására 100. Okt. 2-től. Egy özvegy asszony a ref. szegényház építésére 50. Egy diakónus Isten dicsőségére 100. Egy presbiter Isten dicsőségére 100. Szegényház építésére 100. Arvaház építésére 100. Diakonissza élelmezésére 30. Másik presbiter szegényház renoválására 100. Egy nő szegényház renoválására 50. Másik nő szegényház renoválására 50. Egy vidéki asszony újból a ref. árvaháznak 300. Egy nőtestvér Isten dicsőségére 25. A szegényház építésére 25. Keresztelőkor a szegények számára 50. Perselyben Isten dicsőségére 30. Egy özvegy asszony Isten dicsőségére 20. Egy asszony szegényház építésére 100. Egy úv. asszony szegényházra 500. Diakonissza élelmezésére 90. Másik úv. asszony egyházunk szegényeinek 40. Egy asszony szegényházra 10. Másik asszony ref. árvaházra 10. Egy asszony testvérünk szokásos havi adománya az árvaháznak 5. Egy férfi ref. szegényház építésére 20. 1938. okt. 15-ig.

LAKATOS KÁROLY

Egyházunk nagy jóttevője. — Mindenét Egyházára hagyta. — Halála után is fizeti az egyházi adót két hősi halott katonatiszt fiával együtt. — A híváló tanító. — A példás presbiter. — A kálvinista magyar.

Komáromban ringott a bölcsője (1862). Tanítónak készült. Hetényen és Tatán kezdte a nevelés gyönyörű munkáját a ref. iskolákban. Majd a komáromi községi iskolának lett egyik legnagyobb pedagógusává. Ugyis mint osztálytanító, de mint hosszú ideig igazgatója is ennek a jó 20 tanerős kiváló iskolának: egyre emelkedett a hozzáértők szemében és a gyerekek meg a szülei szívében. Egészen egyéni tanítási módszere volt. Nem is tanított, hanem nevelt. A gyermeket a szívéig emelte fel és mosolygós boldogsággá varázsolta körülöttük az iskolát, a tantermet, a számtant, az éneket, mindent. A lelke itt élte ki magát. Az iskolában. A tanítói hivatást nem kenyérkeresetnek tekintette, mert a szívével hitte, hogy a tanítás: művészet, kis emberekből kell a nevelés csodáján át embereket formálni, akik ne csak tudjanak, de jellem is legyenek s Istent is szolgálják. Finom aranyszálakat szőtt bele a gyermeklelekbe.

A keresztyénség megszentelte tudós és a magyarság megneemesítette öntudat aranyszálait. Tanítványain át eljutott hatása az otthonokba s így juttatott meleget sok hideg családba és hideg szívbé.

Ebből magyarázható nemesen fenkölt magyar öntudata is. A magyar népben és a magyar jövőben isteni gondolatot látott, felsőbbrendűség-szerűséget, olyan drága ideált, amely megéri, hogy egy egész életet a megvalósításában töltsünk el. A magyar oltárra felhelyeztettek láttá élete óriási nagy szomorúságát a világháborúban meghalt két katonatiszt fiát s az egyik sírkövére mégis ezt vésette fel: „Büszke vagyok Rád, magyar tanító fia voltál!”

Igy aztán nem csoda, ha mint a Krisztus megtisztított Egyházának a tagját, hitoktatóját és presbiterét szintén a szeretet és nagybecsülés vette körül. Zsoltáros ajkú egyháztagekokat nevelt, a XC. zoltár erős bizodalom népét, az egyház-hűség „vastag nyakú” fiait. Mint presbiter is köztisztviselőben állott: ha egészsége engedte, minden vasárnap felment az Isten népével az Úr Tornácaiba. Adakozása s példás élete: előjáróhoz méltó volt. A lelkes benne igazi tanácsosát, jóakarátú és finom tisztelettel szóló kritikusat, nemes barátját láthatta, aki megértette a modern idők ébredési mozgalmát az Egyházban és így lelkesítette is a belmisszió munkáit, szívesen áldozott a hitmélyítő munkára és maga is buzgó tagja volt a presbitérium belmissziós bizottságá-

nak. A lelkipásztornak sokszor volt lelkesítője s az Isten ügyének bátor védelmezője.

Erős egyéniség volt. Produkáló élet. Nem élt hiába.

Évekkel ezelőtt megtette végrendeletét. Ebben mindenét a ref. Egyházra hagyta (kivéve a szigeti gyümölcsösét, melyet az ev. vallású hűséges hitvestársa, Szombath Etelka úrnőre tekintettel az evangélikus testvérek örökölnek). Így a

ref. Egyház kapja a Zámori utcai szép úri házat, melyben két szép komplett lakás van. Nagy kert tartozik a házhoz. Ezt a házat ref. internátusnak hagyta. Ezen felül kb. 80.000 Kc összeget kap a ref. Egyház, mely összeget kamatoztatni kell addig, míg a kamataiból futni fogja az ő és két fia egyházi adója s a szép családi sírkertjének gondozása. Tehát a komáromi ref. Egyház adófükönyvében évről-évre ott lesz három tétel: „Lakatos Károly b. e. presbiter egyházi adója: 1000 Kc.” utána a magyar hazáért halt két fiának az egyházi adója, Károly-é és Jenő-é!

Oh, ez a „Lakatos bácsi”!

Ilyennek ismertük őt mindig. Senki sem tudta a végrendeletét. Nem akart életében el-

ismerést. De a halála után is hirdeti, a végrendeletével is bebizonyította, hogy nem élt hiába. Időlen ideig adófizetője lesz az Úr Jézus Egyházának s a ref. internátussá váló szép házáért sok-sok vidéki szülő fogja őt áldani még. *De példát is szolgáltatott e nemes cselekedetével arra, hogy az Egyházat ennyire kell tudni szeretni, mert az anyagilag is erős Egyház könnyebben szolgálhatja mennyei Urát!*

Galamboš Zoltán.

A foti (Magyarország) nőegylet kezdeményezésére jún. 15-én megindult egy minden fárasztó gondoskodás mellett is lélekemelő munka: a kis gyermekek napközi otthona, ahol az egész nap munkával elfoglalt szülők kis gyermekei reggel 7 órától este 6 óráig vannak gondos és szeretetteljes felügyelet és ápolás alatt. Nézze csak meg valaki, amint ezek a csöppségek ragyogó arccal, sugárzó szemmel együtt játszanak, vagy amint délben, az ebéd elfogyasztása után alszanak, eszébe jut az Üdvözítő mondása: Ilyeneké a mennyeknek országa. A gyermekek gondozását Kisari Erzsébet missziós testvér látja el hűséges gondnal és nagy odaadással. Minden remény megvan rá, hogy az áldott kezdeményezés megizmosodva, áldott gyümölcsöket fog teremni.

KOMÁROMI HIREK

Egyházközségi közgyűlésünk IX. 4.-én lelkes egyetértésben és szeretetben ment végbe. A lelkesz imája után egyhangúlag fogadta el a közgyűlés a presbitérium által elé terjesztett tárgyat: *Az új adókulcsol*, mely szerint ezután 3 bizottság

fogja az adót megállapítani oly értelemben, hogy a 3 bizottság egymástól elkülönítve állapítja meg kinek-kinek adóját, majd a presbitérium e három bizottsági eredmények középarányosában véglegesen kimondja az egyháztagok adóját. A második tárgy a *volt püspöklakás helyének átadása a volt ref. tanítóképző számára*. Ezt kikötésekkel fogadta el a közgyűlés így pl., hogy a képző református és magyar jellegének megszűnése után gyülekezetünk tulajdonába menne át az új épület, a volt püspöklakást az Egyház bontaná le stb. A harmadik tárgy az új *szegényház* építése volt, melyet 70.000 K. költséggel jövőre építtetne fel az Egyház. Az önkéntes adományokból befolyt összegben felüli pénzt önmagából venné kölcsön az Egyház megszabott visszafizetési feltételekkel. — **Diakónus testületünk** első őszi ülését szept. 12.-én tartotta. Letárgyalva a folyó ügyeket különösen a kórházlátogatást beszélték meg a diakónus testvérek. Ezután is minden héten 2—2 diakónus keresi fel a kórház ref. betegeit s a Kis Tükört osztják ki közöttük. Szeptemberben kórházlátogatók: Berza János, Tárnok Károly, Gulyás József, Vörös István és Balogh Zsigmond. A diakónus testület tagjai fölött ezután is fegyelmet gyakorol. — **Izsán** szept. 18.-án volt az újkenyéri Urvasora, melyen 26 férfi és 35 nő vett részt (a kis leányegyháznak 280 tagja van). Ugyanakkor közgyűlés is tartott, melyen újból kurátorrá választották egyhangúlag Tóth Ferencet és Tárnok Andrást, akik hűséges és buzgó előjárói voltak eddig is a gyülekezetnek. Újból presbiterré választottak Csóka Dezső és Tárnok Péter, míg pótpresbiterek lettek: Tóth József M. fia, Tárnok András ifj., Tárnok Sándor és Sebők Balázs. Isten áldása legyen mindnyájukon s az izsai kedves híveken! — **Elkészült a Kollégium kerítésének a renoválása**, mely egészen alaposan oldotta meg a barokk stílusú oszlopok művészi finom vonalainak megmentését, a márványlapok kijavítását és az oszlopokon levő diszurnák megújítását. A kerítés oszlopai ugyanazt a szint és anyagot kapták, mint az évekkkel előbb oly szépre renovált torony-é. A kerítés vasrácsát s a hatalmas új vaskapukat is átfestettük. Ezt a munkát nagy részét ingyen végezte az Egyházunknak máskor is szívesen adakozó Tóth József diakónus, mázóló mester. Kijavítottuk a póstabérházunk utcai frontjának alsó szegélyét is, melynél szintén vigyáztunk a régi stílus megmentésére. — **Tekintettel a mostani politikai eseményekre** s a gyülekezési tilalomra, egyelőre nem tartunk semmiféle nagyobb gyűlést.

Ellenben pontosan megtartjuk a hétfő esti (6—7) bibliakört a Kollégiumban s a szombati növegyet is ugyanott (6—7), melyekre szívesen hívjuk a testvéreket. Ugyancsak jelezzük, hogy a vasárnapi 2 istentisztelet (10 és 3 órakor) mellett csütörtökön este 6-kor mindig van prédikációs istentisztelet és minden hétköznap reggel 8-kor bibliaolvasásos könyörgés a templomban. — **Új s.-lelkészünk érkezett.** Rácz László most káplánná vizsgázott testvérünk, akit szeretettel köszöntünk és kérjük rá az Urnak áldását. — **Mikes László** s.-lelkész mint alhadnagy vonult be az általános mozgósításkor s csak okt. 12.-én érkezett vissza hozzánk. A helyettesítését Tóth Mihály s.-lelkész végezte hűséggel. — **A református ember hívő keresztyén**, aki nem esik kétségbe és nem is ijed meg. Miért? Mert tudja, hogy Isten mindent tud s hogy az Ur kegyelmes és megsegítő Isten. S „Ha Isten velünk, kicsoda ellenünk?” Ez a hit tesz minket alázatosakká Isten előtt és erősekké az emberek előtt! — **A Szent János utca 13.** sz. alatti otthonunkban minden vasárnap van 6-kor vallásos estély és minden szerdán 6-kor bibliakör. Mindenkit szeretettel hívunk. — **Szikszay imakönyvet és Bibliát** a lelkeszi hivatalban is lehet kapni. — **A templomunkban** boldogan könnyező hívek áldják most még inkább a mi hűséges Istenünket! Te is ott vagy-e testvér az imádkozó és éneklő nép között? — **Tanuljunk meg**, hogy aki az Egyháznak ad, vagy aki az Egyháznak hagyományoz pénzt, földet, házat, az az Isten ügyét támogatja. — **1800 koronát** hoztak össze a hívek egyik héten önkéntes adományként. Persze ez évben is folyt be minden héten több adomány. Még a bevonult katonáink közül is többen küldenek adományt az Egyháznak! Hát még azok a hálás adományok, melyeket a fogásból szabadultak hoznak el az Isten dicsőségére! Ez a mi drága református magyar népünk így megmutatja mostan, hogy áldott és megszentelt biztatás számára a XC. zsoltár: Te benned bízunk elejétől fogva!...

Komáromi egyházi statisztika.

Szent Keresztységben részleteltet

1938. aug. 21-én Vörös Mihály és Póka Eszter Irina nevű leánya. Júl. 17. Kürmeny István és Szarka Mária István nevű fia. Aug. 28. Keresztes Gyula és Bachorec Anna Ilona Anna nevű leánya. Farkas Mihály és Koczás Rozália Vera Ágnes nevű leánya. Szept. 16. Fleischer Arnold és Reichenbaum Hermína Oswald nevű fia. Szept. 24. Borecz Zsigmond és Czizmadia Julia Julianna Ilona nevű leánya. Szept. 29. Szakács Kálmán és Illegodús Mária Éva Mária nevű leánya. Okt. 2. Vendéghe Krisztina Rozália nevű leánya. Okt. 6. Güllek Mór és Neumann Jeanette József János nevű fia. Dr. Klein Armin és Pulatscek Lujza Anna nevű leánya. Szalai Lajos és Németh Erzsébet László nevű fia. Okt. 16. Visky Ferenc és Asztalos Ilona Lajos nevű fia. Lave Imre és Ribán Ilona Ilona Éva nevű leánya. Sturka János és Mettesch Ilona János Károly nevű fia.

Laptulajdonos és kladó: GALAMBOS ZOLTÁN.

Nyomda: Puzsér Testvérek könyvnyomdája Komárno

Priluhny postovy urad podavajuci Komárno, Novinové výplatné povolené riaditeľstvom pošt a telegrafov v Bratislave č. s. 24437—III. a. 1928.

KIS TÜKÖR

Megjelenik minden hónap közepén.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Komárom, Jókai Mór utca 18. sz.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Felbő szerkesztő.
GALAMBOS ZOLTÁN.

Előfizetési díjak egy évre:
Helyben postán küldve 2 Pengő.
Vidékre 2 — P. Külföldre 4 — P.
Egyes szám ára helyben 20 fill.

Ádvent — Karácsony!

Úgy járunk még most is, mintha álmodnánk! Igaz volna az, hogy kakastollas csendörök vigyáznak ránk? Valóság az, hogy a komáromi Duna hidon nem kellemetlenkedik idegen finánc a szülőföldünkön való utazás miatt? Óh, hogy vártuk a hosszú húsz éven át ezt a szépséges időt! Menyire reméltük, hogy jön, jön, igen: — jön a szabadság, a boldog magyar szabadság! Mikor először tüztük ki Komáromban a mi zászlónkat, a lelkeket sírás fogta el, a boldogság könnyei voltak ezek, óh hogy szerettük egymást akkor! Így lett áldottá a mi várakozásunk.

De most is várakozás van. Az Ádvent. Az Úr jöttét hirdető. Hiszen Róla szólt az őtestámentumi szent írók sokasága. Róla beszélt Mózes és Salamon, Dávid király és a próféták... Őt jelentették be az első szövetség szent históriái, csak Miatta íratott meg az Ő-Testámentum... Az Úr Jézus miatt.

Őt várja mindent ádvent...

Az Úr Jézus az ádventben keresők királya, a karácsony felé elindultak Hozzá sietnek. Elé akarnak leborulni a karácsony szent áhítatában a hívők Vele akar találkozni ma is a kereső lélek. Te is. Mert rettenetes az olyan ádvent, amelynek nincsen karácsonya! Borzasztó lehet az olyan ádventben járás, amelyben nem látni a karácsonyi csillagot!

De mi Isten népe vagyunk. Hívó apák hívő gyermekei. Kiváltságunk, hogy olvashatjuk Istenünk szent szavait, a Bibliát s így tudhatjuk, hogy mit akar az Úr és merre kell mennünk? Nem is keresgéljük az utat. Mi tudjuk, hogy a mi Megváltónk él. Mi hiszünk. Mert a református keresztyén hívő ember. Mi hisszük, hogy értünk is el jött az Úr Jézus. Értünk is meghalt és nekünk is kegyelmet szerzett, Benne békességünk megtaláljuk. Jézus a mi életünk! Ő az ádventünkre érkezett karácsonyunk. Nála nélkül boldogtalanok lennénk. Jézus nekünk az élet, a reménység, a boldogság. Jézus a mi mindenünk.

Ezért a magyar lelkek is benne örülnek. Az Úr Jézusban. S a kegyes lelkekkel most fehér ruhát veszünk magunkra s míg gyermekeink a karácsonyiás karácsony fényeit keresik, nekünk a nagy messze keletről csodacsillag fénye erősödik fel az égbe és vezet a fény, vezet Bethlehembe, vezet az Úr Jézushoz.

Mert a magyar ádvent végén is az Úr Jézus vár. Biztosan vár. Áldással vár! Óh, boldog karácsony!

S amíg lassan megérkezik a szent este, készüljünk el az Úrral való találkozásra. De úgy, hogy többé ne kelljen Őt keresni. Hadd legyen most olyan karácsonyunk, hogy valóban megszülessen a mi szívünkben is az Úr Jézus. Mert Ő a keresztyének karácsonyi ajándéka. Nálánál pedig senki sem kaphat nagyobb ajándékot. Benne mindent megtalálunk az életre és az örökéletre.

Az áldott karácsony este szent áhítatában a lélek mélyéből hála buzog fel Isten trónja elé azért, hogy úgy szerette ezt a világot, hogy el tudta érte küldeni szerelmes szent Fiát. S milyen boldogító kiváltság keresztyének lenni, tudhatni azt, hogy Jézus az én Uram is, a Megváltóm. Így lesz a karácsony az Úr Jézusban: az ÉN karácsonyom!

HIMNUSZ

Ira: KÖLCSEY FERENC

Isten, áldd meg a magyart
Jó kedvvel, bőséggel,
Nyujts feléje védőkart,
Ha küzd ellenséggel;
Balsors, akit régen tép,
Hozz rá vig esztendőt,
Mégbűnhötte már e nép
A multat s jövőndöt.

Őseinket felhozád
Kárpát szent bércére,
Általad nyert szép hazát
Bendegúznak vére.
S merre zúgnak hajjai
Tiszának, Dunának,
Árpád hős magzatjai
Felvirágoznak.

Értünk Kúnság mezején
Érckalászt lengettél,
Tokaj szőlővesszején
Nektárt csepegtettél.
Zászlónk gyakran plántálád
Vad török sáncára,
S nyögte Mátyás bús hadát
Bécsnek büszke vára.

Hajh, de büneink miatt
Gyúlt harag kebledben,
S elsujtád villámidat,
Dörgő, fellegedben,
Most rabló mongol nyílát
Zúgatta felettünk,
Majd töröktől rabigát
Vállainkra vettünk.

Hányszor zengett ajkain
Ozmán vad népének
Vert hadunk csonthalmain
Győzedelmi ének!
Hányszor támadt tenfiad
Szép hazám, kebledre,
S lettél magzatod miatt
Magzatod hamvedre?

Bujt az üldözött, s léle
Kard nyul barlangjában,
Szerte nézett s nem lelé
Honját a hazában,
Bércre hág és völgybe száll,
Bú s kétség mellette,
Verőzön lábainál,
S lángtenger felette.

Vár állott: most köhalom;
Kedv s öröm röpkedtek:
Halálhörgés, siralom
Zajlik már helyettek.
S ah, szabadság nem virul
A holtak véreből,
Kínzó rabság könnye hull
Árvánk hó szeméből.

Szánd meg Isten a magyart,
Kit vészek hányának,
Nyujts feléje védő kart,
Tengerén kínjának.
Balsors akit régen tép,
Hozz rá vig esztendőt,
Mégbűnhötte már e nép
A multat s jövőndöt.

Imára kulcsolt kezek és bilincsek.

„Péter azért ártiztelek a fogságban: a gyülekezet
pedig szüntelen könyörgött vele az Istennek ő érte.”
Csal. 12: 5.

Péter apostolt Herodes király fogságba vetette. Vas láncokkal kötötték az öreihez s két másik katona meg az ajtónál vigyázott. Ezenkívül még volt két őrseg a kijárat előtt és végül ott volt a városba kivezető hatalmas vas kapu. Minden menekülés képtelenségnek látszott itt. De Péter Isten kezében van. A lelke tele van békességgel s nyugodtan le tud feküdni aludni. Mintha csak otthon lett volna, letette a felsőruháját és a saruit, megoldozta az öltözetét. Egyszerre csak felkölti őt az Úr angyala. Nem, nem kell neki nagy sietve menekülni, hanem nyugodtan felkötö a saruit, felövezi magát, felveszi felsőruháját és úgy indul a mennyei követ után. A láncok leestek a kezeiről. Az örök már nem akadályok többé. Még a hatalmas vas kapu is, mintha láthatatlan kéz érintette volna, magától megnyílik előtte és Péter elindul Mária háza felé. Csoda. Bizonyára csoda. De olyan csoda ez, amelyre megvan a magyarázat abban, ami Mária házában történik. Itt ülnek együtt Péter barátai, néhány férfi és asszony, akik tehetetlenek a vaskapuk, háromszoros őrsegék, bronz rácsok és széttörhetetlen bilincsek ellen. És mégis: nem panaszkodnak, nem jajgatnak és nem sírnak, hanem *imádkoznak* a fogoly apostolért. A gyülekezet szüntelen könyörgött érte s erre az imára válaszolt az Úr, amikor elküldötte az Ő angyalát, hogy vezesse ki Pétert a fogságból. Ez az ima — meghallgatás olyan gyors,

olyan meglepő, olyan megdöbbenő, hogy amikor az apostol zörget a tornác ajtaján, azt gondolja a szolgálóleány, hogy látomást lát.

Imára kulcsolt kezek — vas bilincsek ellen! Ne mondjuk soha, hogy vannak nyomorúságok és nehézségek, gondok és kötelékek, amelyekből az Úr ne tudna minket kimenteni. Ha Herodes látta volna Mária házában azt a maroknyi térdreborult embert, kétségtelen, hogy harsogó gúnykacajba tört volna ki. Ezeknek az egyszerű embereknek az imája mit tehetne az ő kitünően megerősített börtönei ellen! Mi azonban tudjuk, hogy odafönn lakozik a mi Istenünk, Aki meghallgatja gyermekei könyörgéseit és ha Ő int, akkor jön a szabadulás. Ezért, ha beköszönt a megpróbáltatás ideje ránk, vagy szeretteinkre, vagy egyházunkra vagy hazánkra, ne bízzunk más erőnkben csak alázatosan meghajtott térdünkben és imára kulcsolt kezeinkben. Isten mindig nagyobb mint a szükség. Hol az a hatalom, amely Neki ellenállhatna? Mi nem tehetünk semmit, de Ő mindent megtehet, amit bölcsesége kegyelmesen megenged. Helyezzük szükségünket alázatosan az Ő színe elé. Sokan, nagyon sokan megtapasztaltuk már, hogy ezen az úton csendesen és méltóságteljesen — mint Péter kivezetetése az angyal kezén — megérkezett számunkra is a szabadulás! J. J. Knap után hollandból ford. M-e-t).

Egyházmegyei közgyűlés Komáromban. A komáromi ref. egyházmegye dec. 20.-án tartja Komáromban d. e. 10 órakor az egyh.-m. bírósági ülést, d. u. a lelkészértekezletet. Dec. 21.-én pedig az egyházmegyei közgyűlés lesz.

A felszabadult Komárom Írta: INCZE GÁBOR

Hol kezdődik a magyar ember lelkében Komárom? Milyen képek bontakoznak ki bennünk e felszabadult nagy magyar város nevének hallatára? Nemcsak a várat védő Klapka tábornok jut az eszünkbe, akinek szobra előtt tisztelgett Magyarország Kormányzója, amikor köszöntötte a szabadságharc legemlékezős hőseiben a magyar multat, hogy viszont a bevonuló honvédség tisztelgő menetben vonuljon el Horthy Miklós előtt, benne a magyar jövődőt köszöntve.

Nemcsak Klapka jut az eszünkbe, hanem a vármegye csizmadia alispánja, Bajcsy András, Gutai Thaddeus nagytisztelhető úr, a Malárdyak, az elátkozott család, meg azután a reformátusok fatemplomának, az Ur sátorának építése, amelyre a szekeres gazdák lesabdalták az ezüst ptykéket a mellényükről. — Emlékezünk mindazokra, akik Komáromot az igazi kiegyenlítődések városává tették, ahol felekezeti és faji különbség nélkül minden becsületes ember kiváló magyar a Jókai regényeiben és az életben egyaránt.

Komárom a visszacsatolt Felvidék legmagyarabb városa. — Nagyszerű lából faragott magyar koponyák, — keménykötésű típusok a vezetői ennek a magyar szigeten lakó népnek. A városbíró a református egyház főkurátora: *Fülöp Zsigmond*. Ő köszöntötte elsőnek az álmok fehérlóvasát a felszabaduló magyarok közül és a magyar nők nevében a református igazgatótanító felesége, Pázmány Dénesné nyújtotta át a szeretet virágcsokrát a Kormányzónának.

A híd közepén magyar honvéd örökdió. Félve kérdezem meg, hogy szabad-e innen fényképezni. „Miért ne volna szabad? Nincsen nekünk az égvilágon semmi titkolnivalónk!” — A nap éppen most sütött ki. A vitéz magyart úgy állítom fel, hogy háttérben nagyszerűen látszik a római katolikus templom, meg egy sovány gyárkémény, legfőképpen a magyar trikolorral és aranyló őszi pompájában az egész Dunapart.

Egy magyar gazdával beszélgetek. Nem nagyon akar nyilatkozni, végre nagy nehezen megszólal: „Nem szoktunk mi kérem sokat beszélni. Annyit azonban mondhatok, hogy a huszár-lovak nem verték olyan keményen az út követ, mint ahogy a mi szívünk dobogott, amikor megláttuk a Kormányzó urat.” — Nem készült erre a vallomásra, hirtelen melegen szökött

ki belőle ez a hitvallás.

Mintha szent földön járnék, óvatosan, félve haladok befelé az utcákon. Lobogó mindenütt. A cseh felirásokat leszedték, lekapták. Gyorsan előkerültek a háborúelőtti utcatáblák. Autókon, katonai szekereken, sapka mellett virág, virág, őszi rózsza. Mintha a természet hamarabb megérezte volna, hogy szükség lesz nagyon sok virágra: ennyi őszi rózsza talán még sohasem nyitlott magyar földön, mint most.

Jókai szobra... nyugodt mosollyal üldögél az őszi verőfényben. Vajjon miről álmodik? Tud-e szebb mesét kigondolni, kibetűzni a magyar multból, mint amilyen most bontakozik ki belőlünk Komárom felszabadulásakor?

Klapka oroszlánja gögös mereven őrzi a magyar zászlót. Gazdája karjára is jutott egy nemzetiszalagos honvédcsokréta.

Ezüstgombos magyar gazdák, ragyogó csizmájukon táncol a napsugár. Katonák, katonák, cserkészek, szabadcsapatok, puhán gördülő autók, zörgő szekerek, távírások dróttekercekkkel, biciklisták, folyamörök, kakastollas csendörök. Minden csapatot megjeleneznek. Milyen könnyebbedés, felszabadulás a magyar hadsereget és a felkelő alakulatokat látni nekem is és mennyivel inkább az a komáromiaknak!

A református kollégium épülete olyan, mint valami álomszerű kastély. Itt alakult meg 1920 február 17-én a magyar kisgazda és földművespárt a hatalom új urainak fenyegetése és állandó zaklatása közepette. — Milyen borzalmas 18 esztendő telt el azóta. — Őszülő fejű, hatvanas felé járó szép magyar ember, azóta már a magyar képviselőház tagja, a felszabadulásig a prágai parlament szenátora: *Füssy Kálmán*, ő volt a szervező, aki összehozta és megszervezte a pártot. A református magyarok debreceni világyűlésén találkoztam vele most augusztusban, akkor még egyikünk sem sejtette, hogy ilyen hamar és ilyen nagy örömben fogunk újból találkozni a komáromi református lelkész otthonában. Nem hiába írta az angol lord lapja a napokban, hogy Magyarország a föld legboldogabb népe, mert itt Komáromban, csakugyan úgy érzem, hogy nincs nagyobb boldogság, mint Árpád nemzetéhez tartozni.

— „Te Juli, a mi biciklink még sincs eléggé feldiszítve”, — hallom, hogy odaszól az egyik parasztlány a másikhoz, amint biciklijükre támaszkodva gyönyörködnek a Klapka-szoborban. „A küllöket egészen be kell borítani. Látod amúgy, amint azoké a kéményseprőké”.

Megkérdem tőlük, hovávalósiak. Naszvadra, Érsekújvár alatt. Vagy harmink kilométere észak felé. Bejöttek megnézni Komáromot. Ők

tegnap szabadultak fel csak. És náluk még sincs olyan sok szép magyar vitéz, mint itt. Erdemes volt biciklizniük.

— Azután, tudnak-e maguk tótul? — kérdelem tőlük.

— Csak tudtunk egy keveset, de csak tegnapelőttig, most már nem tudunk egy betűt sem!

Ismét egy hitvallást hallottam. Készületlenül, őszintén, gyönyörű kacagással jött ez is.

Istenem! Hol volt a világ lelkiismerete és hol volt a cseheké, hogy az ilyen magyar sziveket más lükte-tésre akartak tanítani?!

Azt írja Jókai Az elátkozott családban, hogy „A haragvó Istennek a föld alatt is van birodalma, onnan szólal meg azok ellen, kik büszkeségük emlékeivel beépítették a

földet”. Megrázta földrengésekkel és a Duna medre egyszerre eltűnt: halak, bárkák szárazon találták magukat, meg egy csomó elsüllyedt dolog pihent a levegőn, a finom homokon, amelyről lefutott a víz.

Rettenetes, húsz évig haragudott az Isten reánk. Másfelé vitte a medret, az élet, folyamát, mi a zátonyon ültünk.

Jókai folytatja: Egy újabb földhullámozás jött és a Duna visszatért medrébe, a föld visszagyűrődött eredeti alakjába...

A történelem hullámozott és az ezeréves föld visszatért hozzánk, az élet ismét rajtunk keresztül folyik, magyar szíven, magyar lelken át.

Ez a város nem fog elsüllyedni többé!

„Testet öltött tündéralom: Kiskomárom-Nagykomárom...”

A komáromi Klapka-szobor. Háttérben a városháza.

Beszámoló a kecskeméti ifjúsági napról.

A Kecskeméti Református Keresztyén Ifjúsági Egyesület röviden K. I. E. meghívása folytán egy másik ifjú testvérrel, Gaál Zoltánnal mi küldettünk ki és két boldog és Istentől megáldott napot töltöttünk a kedves kecskeméti ref. ifjak között. Már az utazás is nagy élmény volt a számunkra, mert most először jártunk a Nagy Magyar Alföldön és nagy érdeklődéssel kísértük az egyes helyeket, amerre vonatunk végighaladt, amíg beérkezett a híres nagy alföldi városba: Kecskemétre. Mert valóban „hírös” város. Nemcsak azért, mert a magyar népdal mondja annak, hanem református keresztyén szempontból is. Mozgalmas, erős lelki élet van ebben a nagy gyülekezetben, amelynek kiváló lelkészei nagy hűséggel és odaadással szolgálják Isten országának az ügyét. Minket komáromiakat igen meglepett az a nagy lelkesedés és hit, amely a K. I. E. ifjai között van. Eltekintve attól az igazán szívből jövő, örömteljes kedves fogadtatástól, amellyel bennünket, az édes magyar hazához visszatérő felvidéki magyarokat fogadtak és egész ott létünk alatt részesítettek, nagy áldásul szolgált számunkra, hogy megismerhettük ottani ifjú testvéreinknek a hitét is. Sok imádkozó drága ifjú magyar testvérrel találkoztunk, akik a magyar jövő felépítését az Isten Igéjének való engedelmes imádkozó hívő élettel akarják szolgálni. Ez az örvendező hit vonult végig a K. I. E. közgyűlésén és a hatalmas számú közönség előtt

tartott bizonyásgtevessel teljes ünnepélyen, valamint a személyes beszélgetések alkalmával is, amelyek mindegyike nagy lelki élményt jelentett a számunkra. Nekünk komáromiaknak is volt alkalmunk szolgálni és bizonyásgot tenni az Úr Jézus Krisztusról, Aki által sok kedves kecskeméti testvérrel lettünk egyek a szeretetben. Isten áldása legyen a kecskeméti gyülekezetben és a Református Keresztyén Ifjúsági Egyesület munkáján.

Berza János
diakónus.

Milyen karácsonya lesz a református szegényeknek? Amikor majd mi jó meleg ruhában ülünk a templomban: jusson eszünkbe, hogy halhatatlan lelkű ref. magyarok nem mehettek el a templomba, mert fáznak, nem lévén meleg ruhájuk. S ha majd karácsony este s az ünnepek alatt eszünk a finom ünnepi ételeket, gondoljunk arra, hogy éheznek, vagy csak kenyéren és burgonyán élnek ref. magyar testvérek, vagy éhes kisgyerekek hiába kérnek meleg tejet a hideg szobában... Jusson eszünkbe, hogy a „szegények részét nálunk tette le az Úr”. Milyen szomorú lesz az Úr Jézus, ha azt látja karácsonykor, hogy a szegények részét magunknál tartottuk. Vigyük el adományunkat az Egyházhoz, hogy méltó igazsággal ossza szét először az istenfélő szegényeknek s azután — ha jut — a többieknek is.

Fizessen elő a „KIS TÜKÖR“-re!

A komáromi református árvaház köréből.

Irta: Tóth Kálmán árvaházi lelkész.

Komáromban megtelepedett református árvaházunk életében és történetében az elmúlt hónapok nagyjelentőségű eseményeket hoztak, amelyek nagy lépéssel vitték előre árvaházunk ügyét és fejlődését.

Isten kegyelméből új épületünket annyira tető alá hoztuk, hogy október elsején a földszintre beköltözhetünk. Így most már nyugodtabban nézünk a tél és általában a jövő elé, mert legalább lakásunk van és nem kell lakbért fizetni, mint eddig. Most látszik csak igazán, hogy milyen nagy is árvaházunk, a Timótheus palota. És most tudunk csak igazán hálásak lenni Istennek, hogy ennyire segített minket. Ha elgondoljuk, hogy egy évvel ezelőtt még csak az üres telek volt meg, ma pedig már egy hatalmas épület és nagy gyümölcsös (több mint 200 drb gyümölcsánk van elültetve) van az üres telken, lehetetlen meg nem látni, hogy itt Isten hatalmasan cselekedett. Ezt mutatja az építkezés is. Sokan óva intettek tavasszal, hogy ne fogjunk az építkezésbe, mert a helyzet nem valami biztató. És csodálatosan a mozgósításra annyira elkészült árvaházunk, hogy bele lehetett költözködni.

Az építés költségei eddig kb. 45 ezer pengőre rúgnak az emelet berendezése illetve lakhatóvá tétele nélkül, mert itt még csak a falak vannak meg bevakolás nélkül, csupaszon. A fenti összegből még mintegy 10 ezer pengő nincs kifizetve. Most azért imádkozunk erőteljesen, hogy ezt az adósságot kifizethessük.

Árvaházunkban jelenleg 20 személy van. 14 növendék és 6 felnőtt. A felnőttek száma azért ilyen nagy, mert számítjuk az asztalos műhely személyzetét, amely az épület asztalos munkáit végzi most is. Az építkezés és a berendezkedés is szükségessé tette, hogy több felnőtt legyen, mint az aránylag szükséges volna. Még mindig csak azokat a gyermekeket helyezzük itt el, akiknek az iskoláztatás miatt van erre szükségük. A fiúk közül 3 jár gimnáziumba, 3 polgárba, 1 tanítóképzőbe, 2 elemibe és 3 iparostanonc. Mihelyt azonban a földszintet teljesen rendbe hozzuk, az összes fiú gyermekeket szándékozunk elhozni Koszmályról. Így kb. 30-at tenne ki növendékeink száma, akik mind elférnének a földszinti helyiségekben. Ez az átköltözködés még a tél folyamán megtörténhetik, ha valamilyen akadály közbe nem jön.

Még arról emlékezem meg néhány szóval, hogy miből tartjuk fenn magunkat. Kizárólag adományokból. A komáromi és környékbeli bibliakörösök adják az adományok legnagyobb részét ezzel is bebizonyítva, hogy ahol az Evangélium elkezd munkálkodni a szívekben, ott megindul az adakozás is. Eddig (jan. 1-től—dec. 1-ig) befolyt pénzben több mint kétezer pengő, természetben pedig csaknem egyezer pengő, amit túlnyomórészt szegény emberek adtak össze. A természetbeni adományokból néhányat megemlítek: 7 malacot, kb. 50 drb baromfit (libát, kacsát, csirkéket), sok gabonát, kukoricát a malacok hizalására és baromfiaknak, szüret idején

szőlőt stb. stb. Úgy hogy elmondhatjuk, hogy Isten csodálatosan gondot visel az övéiről. Különös örömet okozott most a felszabadulás alkalmából, hogy több csonka-hazabeli testvérünk küldött adományt árvaházunknak s így fejezte ki Isten iránt érzett háláját az ország megnagyobbodása felett.

Mindezen örövendetes események nagy reménységgel töltöttek el a jövőt illetően, mert minden napon megtapasztaljuk Istenünknek gazdag kegyelmét. Hisszük, hogy reménységünkben nem csalatkozunk!

Tudnod kell...

Tudnod kell, hogy 234.500 pengő az évi költségvetése a Magyar Országos Református Szeretetszövetségnek. Tudod, mit jelent ez? Azt, hogy ma, ebben a szűkös, szegény, napi gondokkal küszködő világban a magyar keresztyének szíve és erszénye ilyen hatalmas összeg erejéig tud megnyilni. Mert nem valami szilárd tőke áll ennek az intézménynek a háta mögött, hanem a szegény emberek fillérei.

Tudnod kell, hogy ez az összeg nem adminisztrációra úszik el, hanem a segítés szeretetmunkái emésztik fel. Árvaházak, aggnemházak, gyengeelméjűek otthona várja a gyermekeket és az élet hajótöröttjeit a szeretet-házakba. A szó szoros értelmében kenyérré válik az a fillér, melyet erre a célra postára adsz, vagy perselybe dobsz.

Tudnod kell, hogy a Szeretetszövetségnek 43 intézete, árvaháza, aggnemháza és gyengeelméjűek számára berendezett otthona van; hogy ezek mind a Dunától keletre épültek és így a Dunántúl ma még várja, kinek jut eszébe, hogy ott is vannak árvák és tehetetlen öregek?

Tudnod kell, hogy ezek az otthonok hogyan létesültek? Úgy, hogy Isten Szentlelke megragadta egyes emberek szívet és kis vagyunkajukat erre a célra felajánlották; úgy hogy „akik házak birtokosai voltak”, átadták házaikat a Szeretetszövetségnek és önmaguk is ott maradtak gondozónak, mert nagyon szerették az árvákat; úgy hogy akadt valaki, aki éveken keresztül ingyen végezte ennek a nagy ügynek szolgálatát és amikor megvált tőle, házat épített számára — egyszerűen hálás akart lenni, hogy olyan sokáig ingyen dolgozhatott. Nem meglepő dolgok ezek?

Tudnod kell, hogy a Szeretetszövetség telepítéssel is foglalkozik. Szépen csöndben végzi azt, amiért ma oly sok ember hangosan beszél. Sokgyermekes családokat természetesen telepít át olyan helyekre, ahol ma ritka a gyermek. Sajnos, földet egyelőre nem tud ott adni nekik, mert elég kemény még a magyar szív, de állandó munkát tud adni.

Tudnod kell, hogy van valaki, akit jóformán semmi nem érdekel, csak az árvái. Dr. Kiss Ferenc nyugalmazott egyetemi tanár reggeltől estig ezzel az ügygel foglalkozik ott kint a budapesti városrész mellett levő irodájában.

Tudod miért kell mindezt tudnod? Vajjon miért...?

D. I.

Református Egyházak Európa déli részén.

A skót ref. Egyház legutóbbi évi jelentéséből.

Portugália. A portugáliai református Egyház, bár sok akadállyal és r. katolikus papi ellenállással küzd, halad előre. Ide s tova két éve lesz, hogy egy sokat ígérő missiót abba kellett hagyni a római katolikus egyház nyomása miatt és ugyanezen okból semmi erőfeszítésre sem lehetett újra megnyitni. Egy másik központban hasonló befolyása miatt nem adtak templom építésre alkalmas telket, mire egy barátunk a maga telkén adott módot a templom építésére. A munka általában öt központban halad és fejlődik.

A liszaboni istentiszteletek és gyűlések eredményei különösen biztatók, a vasárnapi iskolások száma növekedik és egy női segélyegylet alakult. A gyülekezeti szellem mind az öt központban kitünő. A traktátusokat szorgalmasan terjesztik és egy Nemzeti Missiói Társaság alakult száz taggal. Azonban mindenütt nagy szükség van külföldi segélyekre, különösen gyülekezeti termek és templomok építése céljából.

Spanyolország. A spanyolországi reformátusok munkájáról nagyon kevés a közvetlen értesülés. Annyit tudunk, hogy mindkét „kormány” területén az Egyházak dolgoznak és úgy Madridban, mint a vidéki missziókban sokan látják az összejöveteleket. Bár Mr. E. Lindegaard missziói lelkésznek is Barcelonába kellett menekülnie, a madridi Megváltóról nevezett templomban az istentiszteletek folynak. Az iskolák is működnek, bár a bombák az épületeket igen megrongálták. Nem kis, hanem nagy károk, rombolások történtek és a nép sok helyen nagy nyomorban van. Teljesen nyilvánvaló, hogyha az ellenségeskedés megszűnik a segélyekre és károk helyre állítására nagy pénzösszeg lesz szükséges.

Olaszország. Olaszországban a református waldens Egyház munkája mindenütt folyik. A munkások száma kevesebb ugyan, de az igyekezet nagyobb lévén, sok áldás kíséri a kevesek igyekezetét is. Az istentiszteletek látogatottsága, adakozás, a megfelelő önkéntes munkások száma növekedőben van. Az állami hatóságok, a törvény szerint, a szabad vallás gyakorlat mellett vannak és Addis-Abeba-ban a kormányzóság hozzájárult egy lelkészi állás szervezéséhez a protestáns hívők számára, sőt már egy második lelkészre is szükség van, hogy a növekvő munkát el tudják végezni.

Különösen érdekes munkamező a nápolyi Egyház és iskola munkája; itt a bentinensi központ fedezi a lelkész munkáját; sőt egy tekintélyes összeget is adott a múlt évben egy új épület felállítására. A napi iskola jól látogatott, a vasárnapi iskola növekszik, az ifjúsági egyesület sok gondolkozó ifjú nápolyit vonz, a templom befogadóképességéig mindig megtelik.

Általában a hívek áldozatkészsége biztat és az ő adományaikból lehetett a nagy deficitet

csökkenteni. De nagy szükség van továbbra is a jóbarátok adományaira egyrészt a nyugalmazott lelkészek segélyezésére, másrészt pedig az evangélium terjesztésére.

Görögország. A görög református Egyháznak 11 szervezett Egyháza van, ezek közül egy a messze sudáni Khartoumban, ahol még más hét, nem teljesen szervezett Egyház is működik azonkívül, hogy már sok faluban lehet kisebb evangéliumi csoportokat találni. A gyülekezet látogatottsága mindenütt jó és az egyházak szellemi állapota is biztató.

A tartományi rendőrhatalóságok részéről a püspökök és papok bujtogatására több üldözés és zaklatás történt. De a kultuszminiszter rendeletet adott ki, melyben a görög evangéliumi Egyházat is a bevett és elismert protestáns felekezetek közé sorolja, ami nagy haladást jelentett, mivel ez az első nyilvános elismerése annak, hogy erre az Egyházra is kiterjed az alkotmány védelme. Zavarokra még lehet számítani, de most már ezek ellen védelmet lehet keresni az említett rendeletre való hivatkozással.

Az athéni Egyházat nagy veszteség érte a kiváló és jól ismert lelkésze Mr. P. Longindes halálával. Múlt utódja Mr. Michael Kyriakakis, volt bankár, ki mint ösztöndíjas, lelkészi nevelését az edinburghi New-College-ban nyerte. Nagy biztatás az Egyháznak, hogy ily emberek is lelkészi szolgálatba állanak. Bár az egyháztagok létszáma nagy lehetőségekre mutat, a központot mégis nagy adósság terheli, amiért a külföldi jóakarók anyagi támogatására komoly szükség van.

KOMÁROMI HIREK

Ismét elkezdtük a Heidelbergi Káté templomi magyarázatát, idén már kb. 9-edszer. — **Újbori Úrvacsoránkat** dec. 4-én tartottuk meg. — **Az első ref. magyar filmet** dec. 10-én és 11-én mutatta be Komáromban Székely Endre lelképásztor, a „Ref. Szeretet-szövetség” titkára. Megható volt a szép és hangulatos film. Ime, hova juthatnánk, ha a református magyarok mind engednének az Úr Jézusnak! — **A Ref. árvaházi naptárt** vegyük meg. Ára 30 fillér. A ref. leszakítás naptár is kapható már. Mindkettő a lelkészi hivatalban. — **A könyörülő szeretet ünnepe** idén is igen áldásos volt. Dobos Károly budapesti és Székely Endre szeretetszövetségi lelkészek tartottak azon áldásos előadásokat. Az énekkarok és a többi szám is sok örömet okoztak. — **Készüljünk** a karácsonyi és újévi szent Úrvacsorára. — **O-év estélyén** a református magába száll és Istenhez folyamodik. — **A „Szeretet Asztaltársaság”** újból kiosztotta karácsony előtt az összerakosgatott filléreket. Mennyi örömet szerzett ismét ez a nemes társulat. Hálás köszönet minden munkásának és a választmányának hűség és buzgóságukért! — **Szép nemzeti színű szalagot is** kaptunk zászlónkra egy győri családtól.

Álljunk meg egy percre.

Tóth Miklós izsai presbiter
82 éves korá-

ban nov. 24.-én elköltözött közülünk. Az izsai szent Egyháznak fiatalabb korában 28 évig volt buzgó kurátora s haláláig igazán példás presbiter. Vasárnaponként kétszer ott volt Isten népével az Úr házában. Halála előtt az utolsó útja is a templomba vezetle. A gyülekezeti tagok között nemcsak a legtehetősebb volt, de a legnagyobb adakozó is. Nevéhez 3 alapítvány fűződik. Feleségével ő ajándékozta a szép új márvány Úrszobrot a s a finom izléssel kiválasztott mű-filigrán művészi kivitelű úrvacsorai szent kenyeret osztó ezüst tányért. Gyermekait istenfélelemben nevelte fel, akik hűséges tagjai a Jézus Krisztus megtisztított Egyháznak. 2 fia hősi halált halt. Halála előtt könnyes szemmel, boldog sirástól reszkető ajakkal nézte a felszabadító szép magyar csendőrök és vitéz honvédek bevonulását Izsára. Így is nyugodtan halhatott meg. De a Krisztusához ragaszkodó kegyes hitével is békeséges volt az Úr elé megérkezése.

A „Szinházi Élet” betiltása. Keresztyén uri családokon, hivatalba tartó irodista lányokon, bizonyos irodalmi körökön egyformán átzúgott a meglepetés moraja, amikor híre jött, hogy a roppant példányszámban megjelenő Szinházi Élet c. hetilapot nem fogja a kormány engedélyezni. Mi rossz volt benne? — kérdezték sokan méltatlankodva, tisztos édesanyák, akik maguk is kedvtelve lapozgattak ebben az újságban és nyújtották át kedves lelki táplálékul gyermekeiknek. A Szinházi Élet az anyagimádó, életélvező, lelketlen világnézet hirdetője volt. Nincs más a világon — hirdette egész tartalma, mint az emberi test, mint a ruha és mint a testtel kapcsolatos öröm és szórakozás. Ennek a világnézetnek az újságja természetesen üveg volt olyan otthonokban, ahol ez a szellem hajlékot talált. Csodálatosan ki lehet próbálni azt, hogy mennyire más lelkiség fűti a Szinházi Élet minden sorát, mint a

keresztyénséget. Nagyon sokáig ugyanaz a család és ugyanaz az ember Bibliát és Szinházi Életet nem tud együtt olvasni. Vagy az egyiket hagyja el vagy a másikat. A két lélek nem fér össze egymással.
(„Magvető”-ből.)

„A Gedeon szalagja”. A napilapok és az egyházi sajtó egy része is közölte a fiam 7 éves korának egyik drága emlékét. Ezelőtt 4—5 évvel történt. A kislíu többször kérdezte, hogy miért nincs a lelkészi hivatalban, vagy másutt itthon a „Masaryk bácsi” képe? Mäskor meg a „Benes bácsi” képét kereste. Persze az iskolában a főhelyre kellett kitenni ezeket a képeket. Bajba került az a tanító és iskola, ahol nem így lett volna. Mert a tanfelügyelők nagy gondot fordítottak erre. Igen szigorú utasítás volt arra, hogy az elemi iskolában már „államhűségre” nevelődjék a gyermek. A kiváló magyar érzésű tanítók sem térhetek ki ez elől. Ez a magyarázata a Gedeon esetének is. Persze a szülők nagy bajban voltak a „Benes bácsi” képét kereső fiúkkal. Mit válaszoljanak neki? Mert még kis fiúcska volt ahhoz, hogy megértse a „magas politikát”! Örült az ember, ha valahogy simán elterelhette a gyermek figyelmét a kérdéses tárgyról. De minden ilyen eset után még élesebben fáj az a gondolat, hogy hogyan lehet a gyerekekben a magyar érzést és öntudatot egészen kifejleszteni? ... Akárhány kiváló tanítóval közös keserűséggel beszélgettünk e nagy problémáról. Mert nekik ugyanolyan nagy kérdések voltak ez, mint a szülőknek. — Egy délután benyitok a gyerekek szobájába. A Gedeon ült egyedül az asztalnál. Amint meglátott: elpirult és becsapta az előtte fekvő könyvet. Feltűnt ez nekem. Hozzá léptem, de a gyerek még furcsábban viselkedett. „Mi van a könyvben kislíam?”, kérdeztem. „Semmi apuka, semmi!”, volt a zavaros válasz. Több kérdés után erősebb rá-

szólásra nyitotta ki a könyvet s könnyes szemmel, nagy félelemben mutatta meg a rejtetett dolgot: egy picike, kb. 2 cm hosszú piros-fehér-zöld szalagot. Hogy a tanító bácsi fiától kapta... Szóltanul siettem ki a szobából, a könnyeim miatt. És megértettem, hogy a vér nem válik vízzé. S gombostűhegynyi kicsire törpült előttem a „Benes bácsi” képének problémája s a torony hegyétől földig lógó zászlóvá nőtt az a picike szalag.

Galampos Zoltán.

Szilveszter estén megcsendesül az ember s elhallgat... mintha a halál menne el mellette. S az eltűnő évre néz vissza. Mennyi akarás, fogadkozás, jószándék halt meg az elmúlt évben. Akárcsak az előbbeniekben. Hányszor láttad be ezt a bűnödöt, azt a gonosz utadat... És mennyi vasárnap nem szentelted meg az Úr napját s káromoltad is talán a legszentebb nevet! És a többi bűn... ha Isten hangosan belekiáltaná ismerőseid közé az 1938-ban elkövetett titkos bűneidet, hiszen akkor élni sem kívánnál tovább. — És szilveszter estén emlékezel a drága halottakra, akik a mult szilveszterkor veled voltak még a templomban. Hátha jövőre te... De voltak drága események is. Aldástoztó Úr volt idén is az Istenünk. Nagy áldása az is, hogy még olvashatod ezt és magadba szállhatsz és megtérhetsz. Amíg nem késő!

Református naptáraink kaphatók a komáromi ref. lelkészi hivatalban. A Ref. Szeretetszövetség könyvalakú naptárja 30 fillér. A Leszakító Naptár 1-60, hátlap nélkül 1 Pengő 20 fillér. Siessünk a vétellel, mert a kevés készletet szétkapkodják. Ugyancsak kaphatók már traktátusok, Bibliák, vallásos olvasmányok, imakönyvek a fenti címen.

Előfizetését sziveskedjék megújítani a Kis Tükör-re.

Postecskéket a januári számhoz mellékelünk.

A „Magyar Út” című rei. ifjúsági lap jelenti

A „Magyar Út” jelenti: A Magyar Református Diákok Soli Deo Gloria Szövetsége, a Református Keresztyén Ifjúsági Egyesületek Szövetsége és a Magyar Út összefogott, hogy „Református Ifjúsági Mozgalom” (RIM) név alatt az egész református társadalmat megmozdítsa a felvidéki ifjúság érdekében. A mozgalom a következő nagyjelentőségű tervet kívánja megvalósítani: 1. A Magyar Református Diákok Soli Deo Gloria Szövetségének balatonszárszói három-ezerhatszáz négyszögöles táborhelyén „Felvidéki Házat” épít a hazatérő felvidéki fiatalság számára s már a jövő év nyarán száz felvidéki diák-testvér lát vendégül. 2. A mozgalom a szárszói üdülőtelep mellett mintegy háromholdnyi területen a nemdiák (földműves, iparos, kereskedő, munkás) ifjúság számára üdültáborot kíván létesíteni s a jövő nyáron mintegy ötszázfőnyi földműves-, kereskedő-, iparos- és munkástáborot akar vendégül látni a felvidéki fiatalok közül. 3. Mindent megtesz a mozgalom azért is, hogy a visszakerült Felvidék hegyei között mintegy ezer személyt befogadó táborhelyet építsen meg a felvidéki s az egész magyarországi ifjúság számára. „Ezekben a ifjúsági táborokban a teljes Szentírás tiszta fényében olyan magyar, szociális munkaközösséget akarunk megépíteni, ahol együtt néz szembe a kialakuló új Magyarország minden kérdésével a Felvidékről visszakerült s a csonka magyarországi ifjúság, diákok és nemdiákok egyaránt.” 4. A mozgalom vezetőinek az a szándéka, hogy százezres példányszámban terjesszenek daloskönyvet, amely 25 régi magyar protestáns egyházi éneket és 25 felvidéki magyar népdalt tartalmaz. 5. A jövő tavasszal száz lengyel diákot is meghív magyar földre a református ifjúság.

A magyar református középiskolás ifjúság e mozgalmat cselekvően a következőképpen támogathatja:

1. Megveszi a mozgalom — napokban megjelent — húsz fillér értékű jelvényét. Ennek az ára mind a mozgalom célját szolgálja.

2. Megvesz két példányt az említett daloskönyvből (egynek az ára előreláthatóan 20 fillér lesz), egyet magának, egyet egy felvidéki magyar testvérének. Aki adja, annak nevét közöljük azzal, aki kapja s így két ifjú magyar, aki eddig idegen volt egymásnak, testvéri ölelkezésben és szeretetben egymással érintkezésbe, levelezésbe léphet.

Komáromi egyházi statisztika.

Szent Kereszttségben részletezett.

1938. okt. 23. Becz Lipót és Csorna Klára, Nándor nevű fia. Braun Andor és Heischner Alice, Marietta Zeuszanna nevű leánya. Okt. 28. Dr. Eichenvald Gyula és Fischer Ilona, Pál nevű fia. Okt. 27. Pisko Adolf és Weissenberg Ida, Ernő Zeigmond nevű fia. Fried Miksa és Friedmann Franciska, Róza nevű leánya. Pisko Ernő Zeigmond és Fried Róza, Zeuszanna Mária nevű leánya. Okt. 30. Csizy István és Brauner Sarolta, László nevű fia. Okt. 31. Bauscher Zeigmond és Milch Emma, Ferenc nevű fia. Novák Károly

és Hegedűs Klára, Károly nevű fia. Nov. 13. Berkes Sándor és Andrásy Júlia, Júlia Éva nevű leánya. Nov. 24. Nagy Katalin, László nevű fia. Szénásy Etel, Lajos nevű fia. Nov. 27. Szabó Károly és Czibor Gizella, Károly nevű fia. Dec. 4. Kovácsy László és Szenté Lidia, Katalin nevű leánya. Dec. 6. Czibor András és Marcsa Gizella, Miklós Lajos nevű fia.

Hívtatárai esküt tettek le.

1938 okt. 24. Svec Ferenc és Puzsér Sarolta. Okt. 27. Piskó Ernő Zeigmond és Fried Róza. Nov. 20. Alsódy Jenő és Galambos Janka. Nov. 27. Górik Ferenc Péter és Koncz Erzsébet.

Kimultak e látható világból.

1938. okt. 18. Berecz Magda, Berecz János és Berecz Katalin leánya. Okt. 20. Sebők Margit, Sebők József és Patkány Erzsébet leánya. Okt. 24. Siska Lidia Szentendrei Józsefnek 44 évig felesége. Nov. 10. Tóglás Ferenc, Tóglás Ferenc és Nagy Eszter fia Farkas Béla, Farkas János és néh. Menyhart Mária fia. Nov. 13. Kelemen Ágnes, Zetényi Csukás József özvegye. Nov. 17. Lukács Jolán. Nov. 29. Varga Istvánné az. Villám Margit. Nov. 30. Özv. Dózsa Istvánné az. Szoboszlay Terézia. Dec. 3. Mikolay József, néhai Juhász Margit férje.

Komáromi önkéntes adományok

1938 okt. 16. Perselyben találtott egy bevonulásából szerencsésen hazatért katonától Isten dicsőségére 20. Egy keresztanya keresztelés alkalmával szegényháza 10. Egy férfi szegényház renoválására 50. Egy leány árvaháza 50. Egy asszony szegényház renoválására 100. Egy férfi szegényház renoválására 20. Ugyanaz kiskoszmályi árvaháza 30. Okt. 23. Egy férfi szegényház renoválására 50. Egy keresztanya kereszteléskor belmisszióra 100. Perselyben szegényház renoválására 244.55. Egy asszony szegény gyermekeknek 10. Egy presbiter szegényháza 40. Egy férfi keresztelési alkalmával 50. Egy gimnaziata tanuló Isten dicsőségére 50. Egy levelet kaptunk a köv. felirással: Tisza István halálának 20 ik évfordulóján a komáromi ref. árvaháznak 50. Tányéros reformáció ünnepén d. e. belmisszióra, 190.15 fill. és 30 fill. magyar. Egy férfi szegényház építésére 5. Ugyan Isten dicsőségére 5. Ref. emléktünnepélyen esti tányérosas egy kis ref. gyülekezet számára 356.96. Egy férfi a szegényeknek 10. 1938 nov. 6-tól. Egy presbiter a ref. árvaháza 50. Egy özvegy asszony a szegénygyermkeknek 5. Egy nő testvér betegségéből felgyógyulva Isten dicsőségére 50. Egy özv. asszony Isten dics. 15. Egy férfi Isten dicsőségére 10 Pengő. Egy másik férfi felszabadulásunk örömére Isten dics. 20. Perselyzés szegényház építésére 249 és 7.44 Pengő. Gyűjtőívén kívüli felszabadulási alapra egy férfi 100. Egy özvegy asszony 20. Gyűjtőívек felszabadulási alapra. Dunarakpart, Vársor, Duna utca 200. Deák Ferenc utca, Szénater, Kórház u. 50. Klapkater 630. Jókai u, Városház u. 245 és 50 Pengő. Fazekas és Molnár u. 185. Egy család belmisszióra 500. Liptóváraljáról egy férfi a ref. árvaháznak 10. Gyűjtőívек felszabadulási alapra: Bercsényi, Csokonai, Zámori u 115 Pengő. Szekér, Viz, Arokhát, Könyök utca, Cigánytér 218 és 2 Pengő. Gútai sor, Erhátsor 55. Nádor u. Kórháztér, Kicsapó u. 1180 és 15 Pengő. Baross, Halász és Szt. András utca 620 és 5 Pengő. Tolnai és Hajós u. 190. Egy özv. asszony árvaháznak 10. Ugyanő a szegényeknek, szegényháza és Isten dics. 30. Gyűjtőívек: Kava-puszta 250. Master u, Erzsébet-aziget, Tó u. 359-50. Singellő 5. Kapitány, Új és Kertész u. 230. Rákóczy u. 460. Mező u. Tometősor 10. Szekfű, Szent János, Citrom u. 107 és 1 Pengő. Megyerosi u. 230. Egy férfi felszabadulási alapra 50. Perselyben a szegényeknek felirással egy fiatal asszony 10. Egy férfi Isten dics. 10. Egy asszony felszabadulási alapra 30. Egy asszony szegényháza 50. Egy fiatalember szegényháza 50. Egy beteg lányka Isten dics. 20. Gyűjtőívек: Széchenyi, Thaly K. u. és Sétatér 220. Kovács u. és Környöke Werk III. 40. Vágdnasor 100 és 55 Pengő. Egy özvegy asszony felszabadulási alapra 10. Gyűjtőívек: Pandató és Kereszt u. 184. Eötvös u. 202. Király püspök és Magyar u. 40. Szarka u, Kigyó u. és Bene 60. Egy asszony felszabadulási alapra 30. Gyűjtőív: Polgár utca, Zelek u. 15 Pengő. Egy férfi felszabadulási alapra 10 Pengő. XVII és XXVIII. hórét 80. Egy özvegy asszony felszabadulási alapra 2 P. Felszabadulási alapra Gútai és Erhátsor 50. Egy özvegy asszony árvaháza 285 P. 72 fill. betét könyvön. Ugyanő a felszabadulási alapra ugyancsak 285-72 Pengő.

**A rév-komáromi református keresztyén Egyház diakónusainak beosztása
Komárom város és szórványai területén: 1938 decemberétől.**

- I. Körzet: Ferenc-József rakpart. Diakónusa Mészáros Lajos, Hajnal-utca 6.
 II. Körzet: Vársor, Duna-utca. Diakónusa Mészáros Lajos, Hajnal-utca 6.
 III. Körzet: Baross-utca, Halász-utca. Diakónusa Galgóczy Mátyás, Mester u. 5.
 IV. Körzet: Nádor-u., Szentandrás, Kalapos-u. Diakónusa Bossányi József, Szentandrás-u. 14.
 V. Körzet: Kórháztér, Kishid-utca, Kiscsapó-utca, Iskola-utca. Diakónusa Bossányi József, Szentandrás u. 10.
 VI. Körzet: Polgár-utcák, Gutenberg (Zsák)-utca, Fürdő-utca és Hajnal-utca. Diakónusa Péntek Sándor, Citrom-utca 25.
 VII. Körzet: Fazekas-utca és Molnár-utca. Diakónusa Tóth Lajos Fazekas u. 10.
 VIII. Körzet: Szekfü-utca és Szentjános-utca. Diakónusa Erdélyi Ferenc, Rozmaring-utca 2. és Farkas Péter, Nádor-utca 79.
 IX. Körzet: Szarka-utca, Kígyó-utca és Szűk-utca. Diakónusa Elek Sándor, Polgár-utca 5/a.
 X. Körzet: Széles-tér és Zöldfa-utca. Diakónusa Tóth Lajos, Fazekas-utca 10.
 XI. Körzet: Hosszú-utca, Nádorvonal-sor, Páva-utca, Csillag-utca, Dob-utca, Nemes-utca. Diakónusa Csepy Károly, Nádor-utca 24.
 XII. Körzet: Kovács-utca és környéke, Werk III. Diakónusa Csonka Sándor, Pandató-utca 9.
 XIII. Körzet: Bene, Kültelkek és Gazdasági Iskola. Diakónusa Mórocz Lajos és Gulyás József, Bene.
 XIV. Körzet: Báró Eötvös-utca. Diakónusa Galgóczy Mátyás, Mester-utca 5.
 XV. Körzet: Rozmaring-utca, Citrom-utca, Akácfa-utca, Ősz-utca. Diakónusa Pati Nagy Miklós, Rozmaring-utca 38.
 XVI. Körzet: Királypüspök-utca és Magyar-utca. Diakónusa Tóth József, Királypüspök-utca 33. és Száky Sándor Kp. u. 49.
 XVII. Körzet: Mező-utca és Temető-sor. Diakónusa Rózsa Pál, Királypüspök-utca 50.
 XVIII. Körzet: Gútai-sor, Tehénállás-tér, Érhát-sor, Járvartykórház, Vásár-tér és Városi kertészet. Diakónusa Tóth Mihály, Kossuth-tér 14. és Galgóczy Mátyás, Mester-u. 5.
 XIX. Körzet: Pandató-utca és Kereszt-utca. Diakónusa Pati Nagy Mihály, Körösz-utca 11.
 XX. Körzet: Gazda-utca. Diakónusa Tárnok Károly, Megyercesi-utca 33.
 XXI. Körzet: Állomás, Tehénállás-tér, Munkás-utca Nagyér-utca felső része (Tolnai-utca és Gázgyár között). Diakónusa Czizmadia Mihály, Új-utca 12.
 XXII. Körzet: Megyercesi-utca. Diakónusa Mácsik István, Megyercesi-utca 24. és Nagy Ferenc Megyercesi-utca 23.
 XXIII. Körzet: Kapitány-utca, Új-utca, Kertész-utca. Diakónusa Mórocs László, Kertész-u. 2.
 XXIV. Körzet: Deák-u., Kórház-u. és Széna-tér. Diakónusa Szalay András, Deák Ferenc-u. 9.
 XXV. Körzet: Kossuth-tér. Diakónusa Kalmár Mihály, Mátyás-u. 30.
 XXVI. Körzet: Mátyás-utca, Kis-utca és Pihegő. Diakónusa Kelemen István, Gazda-u. 16.
 XXVII. Körzet: Hold-utca, Sugár-utca, Komáromi-utca, Nap-utca, Rövid-utca, Nádas-utca és
 XXVIII. Körzet: Nagyér-utca alsó része a Tolnai-utcától. Diakónusa Berza János Nagyér-u. 7. és Csukás Lőrinc Kossuth-tér 34.
 XXIX. Körzet: Székér-utca, Hajós-utca, Víz-utca, Árokhát-utca és Cigány-tér. Diakónusa Szabó István, Könyök-utca 6. és Hegedüs András, Székér-utca 4.
 XXX. Körzet: Tolnai-utca. Diakónusa Mózes Lajos, Tolnai-utca 17.
 XXXI. Körzet: Rákóczi-utca. Diakónusa Virágh Vince, Rákóczi-utca 5.
 XXXII. Körzet: Mester-utca és Tó-utca. Diakónusa Tárnok János, Tó-utca 13.
 XXXIII. Körzet: Vágduna-sor, Werk IX., Werk X. és a Falmelletti házak, Vasuti-hídig. Diakónusa Tóth Zsigmond, Árvaház, Érsekújvári út.
 XXXIV. Körzet: Bercsényi-utca, Munkásházak is, Csokonai-utca és Zámory utca. Diakónusa Horváth József, Könyök-u. 4.
 XXXV. Körzet: Széchenyi-utca, Thaly Kálmán-utca és Sétatér-utca. Diakónusa Póda Imre, Deák Ferenc-utca 11.
 XXXVI. Körzet: Jókai-utca és Városház-utca. Diakónusa Mózes Lajos, Tolnai-utca 17.
 XXXVII. Körzet: Klapka-tér és Megye-utca. Diakónusa Mózes Lajos, Tolnai-u. 17.
 XXXVIII. Körzet: Erzsébet-sziget. Diakónusa Galgóczy János, Rákóczi-utca 5.
 XXXIX. Körzet: Partos-Újtelep. Diakónusa Vörös István, Mátyás-utca 22. és Balogh Zsigmond Mester-utca 10.
 XL. Körzet: Werk IV., Werk V. és környéke Ilona diakonissza testvér.
 XLI. Körzet: Werk VI., Werk VII. és Werk VIII. Diakónusa Czizmadia Mihály, Új-u. 12.
 XLII. Körzet: Kava pusztá. Diakónusa Kopócsi József, Kava és Kosa András Kava.
 XLIII. Körzet: Őrsujfalu. Ilona diakonissza testvér, Nádor-u. 24.
 XLIV. Körzet: Harcsás puszták, Vágóhíd és környéke. Diakónusa Tóth Zsigmond Árvaház.
 XLV. Körzet: Singellő. Régi és új Singellő. Diakónusa Berza János Nagyér-utca 7., Jakab József Hold-utca és Csukás Lőrinc Kossuth-tér 34.

KOMÁROMI HIREK

Karácsonyi istentisztelet
I. ünnepen: d. e. 8 óraker a raboknál prédikál és Úrvacsorát oszt **Rácz László** s. lelkész. **9 óraker** a templomban a helyőrségnek valószínűleg istentisztelet lesz. Prédikál **Galambos Zoltán** lelkész. Úrvacsorai beszédet tart

Mikes László s. lelkész. Szolgálattevő diakónusok: **Pati-Nagy Mihály** és **Vörös István**. **10 óraker**: Prédikál **Galambos Zoltán** lelkész, úrvacsorai beszédet tart **Tóth Kálmán** árvaházi lelkész. Szolgálattevő diakónusok **Mészáros Lajos** és **Kalmár Mihály**. D. e. 10 óraker a városi kórházi és helyőrségi kórházi betegeknek, valamint otthoni öregeknek és betegeknek Úrvacsorát visz **Rácz László**. Szolgálattevő diakónus **Mórocz Lajos**. D. u. 3. óraker prédikál **Mikes László**. — **II. Ünnepen** d. e. 10 óraker prédikál és úrvacsorai beszédet tart **Galambos Zoltán**, szolgálattevő diakónusok **Galgóczy János** és **Tóth Zsigmond**. D. u. 3-kor az Ige szolgálatát végzi **Rácz László**. — **Izsán II.** ünnepen prédikál és Úrvacsorát oszt **Mikes László** s. lelkész — **Karácsony hetében** minden este 6 óraker a fűtött templomban áhítatot tartunk. Az Ige szolgálatát végzik: **Hétfőn**, 19.-én: **Saári Imre** tulsó komáromi ref. lelkész. **Keddén** **Rácz László** s. lelkész. **Szerdán** **Zsemlye Lajos** hetényi lelkész. **Csütörtökön** **Márkus Jenő** tatai lelkész. **Pénteken** **Tóth Kálmán** ref. árvaházi lelkész. **Szombaton** (Szent estén) **Galambos Zoltán** lelkész. — **Ó-év estén** este 6 óraker évszázó istentiszteletet tartunk, az Igét **Galambos Zoltán** lelkész hirdeti. Tányérozás belmiaszióra. — **Újév napján**, mely idén vasárnapra esik, a szokáshoz hiven kiszolgáltuk az Úrvacsora szentségét. D. e. 10-kor prédikál és Úrvacsorát oszt **Galambos Zoltán**, úrvacsorai beszédet tart **Mikes László**. Szolgálattevő diakónusok **Póda Imre** és **Virágh Vince**. D. u. 3-kor prédikál **Rácz László**. — **A könnyőrülő szeretet** nagy ünnepét idén dec. 10.-én tartottuk meg, amelyen két nagy előadás hangzott el, budapesti lelkészek tartották: **Dobos Károly** és **Széky Endre**. A csonkakahazi reformátusok nagy szeretetmunkájáról s ezen át Isten kegyelméről beszéltek hatalmas bizonyosságtevással. Mind a 3 énekkarunk is szerepelt. — **A felszabadult Komáromban** az első gyermeke **Czibor Andráséknak** született, akiket igen szép gyermekkelengye-vándorkosárral ajándékozott meg a „Magyar a Magyarért” mozgalom, melyet ünnepélyesen adtak át e derék református családnak. — **A református** a más hitét nem bántja, de a magáét sem engedi bántani, de meg is védi azt tűzön, vízen keresztül — **Fogadjuk** az ide költözött hittestvéreinket s a mi nagyszerű honvédségünk tagjait igen nagy szeretettel a templomban is és siessünk nekik helyet adni. — **Rövidesen bevezetjük** a magyarországi új templomi istentiszteleti rendet és az anyaállam reformátusainak nagyon szép szoltár-

ját is. — **Egy áttéréssel kapcsolatban** a ref. szegényházunk 1000 kg fát kapott. — **A református szegényeinknek** milyen karácsonyuk lesz? Erről külön cikk szól. — **A Ref. Szeretet-Szövetség** áldott munkájáról film-előadás volt a Kollégiumban, melyet igen sokan látogattak meg. Ez volt az első „ref. magyar film” Komáromban. — **Az advent** idején még hűségesebben kell templomba járni! — **Prof. Nőegyletünk** idén ismét nagy szeretettel karolja fel a szegény gyermekeket és sok kap szép meleg cipőt, hogy járhasson templomba és iskolába. Hálás szeretet kíséri ezt a nemes jótékony-ságot. Egyebekben Nőegyletünk szombati bibliaköre nagy áldással működik. Már vannak külön bibliakörei is, az egyes tagok lakásán, ahol a lelkiekben való előhaladást mutatja az is, hogy a kedves asszonyaink *maguk vezetik* ezeket a bibliaköröket. Így fejlődik a lelki élet és erősödik az Egyház. — **A budapesti és több más városi gyülekezetek** férfiatnak példájára „férfikört” szeretnének megszervezni egyesek a gyülekezetünkben, mely 2—3 hetenként jönne össze. — **Szép zászlót kapott nőegyletünk** a pécsi ref. Nőegylettől, melyet Nyáry Pál pécsi esperes úr hozott el s adott át szép templomi ünnepély keretében. Azóta áldásos levelezés indult meg a két nőegylet között. Ennek a finom művészettel elkészített zászlónak még a nyele is remekmű, bizonyítja a szeretet hatalmas voltát. — **Több adományt kaptunk** felszabadulásunkkal kapcsolatban. Így egy budapesti háztartási alkalmazott 100 Pengőt küldött (meny-nyi évig kellett neki ezt összespórolgatni!). Ezt a ref. árvaház kapta. Budapestről 2 egyházzrés is küldött adományt a szegényeinknek. Hálás köszönet érte! — **A tulsó komáromi ref. leánykör** zászlót küldött a mi leánykörünknek. Ezt a szép és kedves szeretetet nagy hálával vették a lányok! — **Füssy Kálmánt**, a cseh szenátus magyar tagját is behívtá tagjai közé a magyar parlament. Ezzel egyik derék presbiterünket ért méltó elismerés. Füssy Kálmán mindig jószívű adakozója volt Egyházunknak! — **100 Pengőt kaptunk** a pápai ref. nőnevelő intézettől felszabadulásunk alkalmából szeretet munkákra. Ezt a nagyszerű és igen kedves adományt is nagy hálával vettük és itt is köszönjük ennek a kiváló intézetnek nemes jóságát és szeretetét. — **Felszabadulásunk** sok boldog öröme közben az idei advent egészen más, mint az előző években. — **Milyen nagyszerű**, hogy magyar tisztek, honvédek csendőrök és rendőrök jönnek el vasárnaponként a templomunkba! — **Vallási sérelmet** rögtön jelenteni kell a lelkészi hivatalban. — **Vegye meg** a lelkészi hivatalban a ref. naptárakat. A könyvalakú 30 fillér, a leszakítás 1'20, hátlappal 1'60 P. — **Lelkésziünk** több gyülekezetben beszélt a trianoni határon túl a felvidéki gondolkozásról s a 20 éves református hősi kitartásról.

Laptulajdonos és felelős kiadó: GALAMBOS ZOLTÁN.

Nyomda: Puzsér Testvérek könyvnyomdája Komárom
Nyomdaiért felelős: Puzsér János.

